

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΠΑ΄ – ΤΕΥΧΟΣ 6 – ΙΟΥΝΙΟΣ 2004
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἰω. Γενναδίου 14 – 115 21 Ἀθήναι
Τηλ.: 210-72.72.253. Fax 210-72.72.251
<http://www.ecclesia.gr>
e-mail:contact@ecclesia.gr

Ἐκδίδεται

Προνοία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου
Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. **ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ**

ὑπὸ τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων
**τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς
Ἐπιθεωρήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος**

Διευθυντῆς τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων
Ἀρχιμ. **Χρυσόστομος Σκλήφας**
Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱεράς Συνόδου

Ἀρχισυντάκτης
Κωνσταντῖνος Χολέβας

Τμήμα Συντάξεως
Ἐπιμέλεια ὕλης, διόρθωσις δοκιμῶν
Χρήστος Γ. Καραγιάννης, Μ.Τh.

Φωτογραφίες
Χρήστος Μπόνης

Προεκτυπωτικὲς ἐργασίαι
Ἐκτύπωση - Βιβλιοδεσία
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕΕ
Σόλωνος 98 – 106 80 Ἀθήνα
Τηλ.: 210-36.61.200. Fax 210-36.17.791
<http://www.livanis.gr>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,
Περὶ τῆς «Χριστιανικῆς Ὁργανώσεως Εἰρήνης» (Χ.Ο.Ε.) 419

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,
Πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ἐξωτερικῶν περὶ τῆς ἀναφορᾶς
τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τὸ Εὐρωπαϊκὸν Σύνταγμα 421
Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν,
Πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον κ. Χριστόδουλον 422

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος
«Λαϊκῶν Πανεπιστημίων» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος 423
Ἡμερὶς διὰ τὴν γλωσσικὴν ἀγωγὴν τῶν νέων κληρικῶν 424

ΟΜΙΛΙΑΙ

Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χριστοδοῦλου,
«Ὁ Πολιτισμὸς τῶν Πολιτισμῶν: Γιὰ ἓνα Παγκόσμιον Συμβόλαιον» 425
«Χωρὶς φωνή. Ἡ βία σὲ βάρος γυναικῶν καὶ παιδιῶν» 428

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἡ Ἑκτακτος Σύγκλησις τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας 431
Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χριστοδοῦλου,
Προσφώνησις κατὰ τὴν ἑκτακτὸν Σύγκλησιν τῆς ΙΣΙ 433
Μητροπολίτου Μεσσηνίας Χρυσόστομου,
Ἀντιφώνησις κατὰ τὴν ἑκτακτὸν Σύγκλησιν τῆς ΙΣΙ 434
Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χριστοδοῦλου,
Εἰσήγησις ἐνώπιον τῆς ἐκτάκτου ΙΣΙ 436
Δήλωσις τοῦ Μακαριωτάτου πρὸς τοὺς Δημοσιογράφους 442
Δήλωσις τῆς Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων 443
Δήλωσις τοῦ Μακαριωτάτου διὰ τὴν τελικὴν λύσιν
τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κρίσεως 444

ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Τὸ αἴσιον τέλος τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κρίσεως 445

ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ

Ἡ εἰρηνικὴ ἐπίσκεψις τοῦ Πατριάρχου Γεωργίας κ. Ἠλία Β΄
εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος 447

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΝ

Σπυρίδωνος Ν. Τρωιάνου,
Ἡ Ἐνοριακὴ Εἰσφορὰ – Ἀρχὴ καὶ Τέλος 455

ΜΕΛΕΤΑΙ

Χριστοῦ Κρικῶνη,
Ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν Παῦλος καὶ ἡ Χριστολογικὴ καὶ
Ἐκκλησιολογικὴ βάση τοῦ Εὐαγγελικοῦ Κηρύγματός του 457

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ 470

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 495

**ΠΕΡΙ ΤΗΣ
«ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ
ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ
ΕΙΡΗΝΗΣ»
(Χ.Ο.Ε.)**

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 1555
Ἀριθμ. Διεκπ. 984

Ἀθήνησι τῆ 21ῃ Μαΐου 2004

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας:

- 1) Νικαίας κ. Ἀλέξιον.
 - 2) Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως κ. Διονύσιον.
 - 3) Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Ἰωήλ.
 - 4) Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιον.
 - 5) Δράμας κ. Διονύσιον.
 - 6) Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου κ. Τίτον.
 - 7) Θεσσαλονίκης κ. Ἄνθιμον.
 - 8) Ἰωαννίνων κ. Θεόκλητον.
 - 9) Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Προκόπιον.
 - 10) Νέας Κρήνης καὶ Καλαμαριᾶς κ. Προκόπιον.
 - 11) Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομον.
 - 12) Καστορίας κ. Σεραφεῖμ.
 - 13) Κίτρους καὶ Κατερίνης κ. Ἀγαθόνικον.
 - 14) Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Νεκτάριον.
 - 15) Κορίνθου κ. Παντελεήμονα.
 - 16) Λαρίσης καὶ Τυρνάβου κ. Ἰγνάτιον.
 - 17) Νέας Σμύρνης κ. Συμεών.
 - 18) Μυτιλήνης, Ἐρεσσῶν καὶ Πλωμαρίου κ. Ἰάκωβον.
 - 19) Πατρῶν κ. Νικόδημον.
 - 20) Πειραιῶς κ. Καλλίνικον.
 - 21) Ἀττικῆς κ. Παντελεήμονα.
 - 22) Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας κ. Θεόκλητον.
 - 23) Σερρῶν καὶ Νιγρίτης κ. Θεολόγον.
 - 24) Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Ἀλέξιον.
- Εἰς τὰς ἑδρας των.

Σεβασμιώτατε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ἀρμοδιοτήτων Αὐτῆς «μερμνᾶ περὶ τοῦ κατὰ Χριστὸν βίου τοῦ Ὁρθοδόξου πληρώματος καὶ λαμβάνει περὶ αὐτοῦ πρόνοιαν διὰ τοῦ κηρύγματος τοῦ θείου λόγου, διὰ κατηχητικῶν σχολείων, διὰ θρησκευτικῶν ὁμιλιῶν, δι' ἐκδόσεως καταλλήλων βιβλίων καὶ περιοδικῶν, διὰ παραινετικῶν ἐγκυκλίων καὶ διὰ παντός ἄλλου προσφόρου, κατὰ τὴν κρίσιν Αὐτῆς, μέσου». Ἐν τῷ πλαισίῳ τούτῳ ἐξαπέλυσε τὴν ἀριθμ. 2490 Συνοδικὴν Ἐγκύκλιον (7.7.1989), διὰ τῆς ὁποίας ἐνημέρωσε τοὺς ἑκασταχοῦ Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, περὶ τῆς ταυτότητος καὶ δράσεως τῆς «Χριστιανικῆς Ὄργανώσεως Εἰρήνης» (Χ.Ο.Ε.), εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς ὁποίας διεπίστωσε «σοβαρὰς κακοδοξίας».

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐνδιαφερομένη ὑπὲρ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν μελῶν τῆς Χ.Ο.Ε. εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἀπηύθυνε διὰ τῆς αὐτῆς Ἐγκυκλίου καὶ ἔκκλησιν πρὸς τοὺς

ὑπευθύνους καὶ τὰ μέλη αὐτῆς νὰ «ἀποκηρύξουν τὰς κακοδοξίας αὐτῆς (Χ.Ο.Ε.), ὡς αὐταὶ διευτώθησαν εἰς τὸ κείμενον τοῦ καταστατικοῦ της, νὰ δεχθῶν τὴν καθοδήγησιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ προτρέψουν τὰ μέλη της ὅπως ἐνταχθῶν οὐσιαστικῶς εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν δραστηριότητα τῆς Ἐνορίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουν». Ἡ Χ.Ο.Ε. διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 758/16.8.1989 ἐγγράφου αὐτῆς πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον κατεδίκασε τὰς ὑποδειχθείσας ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κακοδοξίας τῆς Ὁργανώσεως. Τὴν καταδίκην αὐτὴν προσυπέγραψε καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Χ.Ο.Ε. Στυλιανὸς Γιαννετάκης. Μετὰ ταῦτα ἡ ὡς εἴρηται κίνησις ἠτήσατο προφορικῶς τὴν ἐπανεξέτασιν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ περιεχομένου τῆς προμνησθείσης Ἐγκυκλίου. Πρὸς τοῦτο, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος διὰ τοῦ ὑπ. ἀριθμ. 1086/1074/19.5.2003 ἐγγράφου Αὐτῆς ἐζήτησε παρὰ τῆς Χ.Ο.Ε. «τὴν ὑποβολὴν εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον:

α) ἐπισήμου δηλώσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς Ὁργανώσεως ὅτι αὕτη στέργει καὶ ἀποδέχεται ἅπαντα τὰ τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Πίστεως δόγματα, τὰ δὲ μέλη αὐτῆς τυγχάνουσι πιστὰ καὶ ἀφωσιωμένα τέκνα τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ β) καταλόγου τῶν ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα συνάξεων, ἵνα ἀποσταλῆ καὶ παραστῆ εἰς αὐτὰς Κληρικὸς τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας». Εἰς ἀπάντησιν τούτου ἡ Χ.Ο.Ε. ἀπέστειλε τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τὰς ἀπὸ 2.6.2003 καὶ 25.8.2003 ἐπιστολάς, ἐκ τῆς μελέτης τῶν ὁποίων προκύπτει ὅτι ἡ ὁργάνωσις δι' ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως αὐτῆς (19.6.2003):

α. διακηρύττει, ὅτι ἀποδέχεται πάντα τὰ δόγματα τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν,

β. ἀποδέχεται τὴν ἐποπτεῖαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν κατὰ τόπους Ἀρχιερέων, ὡς Ἐκκλησιαστικῶν προϊσταμένων Ἀρχῶν αὐτῶν καὶ

γ. διαδηλώνει προθέσιν συμμορφώσεως πρὸς τὰς ὁδη-

γίας, ὑποδείξεις καὶ ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ὅθεν, Συνοδικῇ Ἀποφάσει ληφθεῖση ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, τῆς 12ης ὑπερμεσοῦντος μηνὸς Μαΐου ἐ.ἔ. γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐν τῇ ῥηθείᾳ Συνεδρίᾳ Αὐτῆς ἀπεφάσισεν ὅπως:

α. γίνῃ δεκτὴ ἡ ὁμολογία τῶν ἀρχῶν τῆς Χ.Ο.Ε.

β. παύσουν οἱ ὁπαδοὶ αὐτῆς νὰ θεωρῶνται αἰρετικοὶ καὶ

γ. ἀσκήται, τῇ μερίμνῃ τῶν κατὰ τόπους Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν, ἐποπτεία τῶν δραστηριοτήτων τῆς Χ.Ο.Ε. ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν κανονικῶν διατάξεων, διὰ τὴν προφύλαξιν ἀπὸ παντὸς παραπτώματος, περιφρούρησιν τοῦ ποιμνίου τῶν ἀπὸ παντὸς κινδύνου καὶ περιστολὴν πάσης ἐνδεχομένης βλαπτικῆς διὰ τὸ ποιμνιὸν τῶν –εἰς τὸ ὅποιον συγκαταλέγονται καὶ τὰ μέλη τῆς Χ.Ο.Ε.– ἐνεργείας, ὁποθενδήποτε προερχομένης.

Δι' ὃ, δεδομένου τοῦ γεγονότος ὅτι ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς καθ' ὑμᾶς Θεοσώστου Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἡ ἐν λόγῳ Ὁργάνωσις διατηρεῖ ἔδραν δράσεως, ἀποστέλλομεν ὑμῖν, συνημμένως, ι) κατάστασιν τῶν ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα Συνάξεων τῆς Χ.Ο.Ε. καὶ ιι) σχετικὴν μελέτην τοῦ Ἑλλογιμωτάτου κ. Ἀντωνίου Παπαδοπούλου, Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης καὶ παρακαλοῦμεν ὅπως ἐν τῇ ἐγνωσμένῃ ἀδιαπτῶν ποιμαντικῇ φροντίδι ὑμῶν μεριμνήσητε διὰ τὴν πνευματικὴν παρακολούθησιν τῆς δραστηριότητος τῆς ὡς εἴρηται Ὁργανώσεως.

Ἐπὶ δὲ τούτοις, κατασπαζόμενοι τὴν ὑμετέραν Σεβασμιότητα ἐν Κυρίῳ, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Σκλήφας

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 1424
 Ἀριθμ. Διεκπ. 917

Ἀθήνησι τῇ 13ῃ Μαΐου 2004

**ΕΠΙΣΤΟΛΗ
 ΠΡΟΣ ΤΟΝ
 ΥΠΟΥΡΓΟΝ
 ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
 ΠΕΡΙ
 ΤΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
 ΤΟΥ
 ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ
 ΕΙΣ
 ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΝ
 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**

Πρὸς
 Τὸν Ἐξοχώτατον
 κ. Πέτρον Μολυβιάτην,
 Ὑπουργὸν Ἐξωτερικῶν.
 Ἐνταῦθα.

Ἐξοχώτατε κ. Ὑπουργέ,

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Συνοδικῇ Ἀποφάσει, ληφθεῖση ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 12ης ὁδεύοντος μηνὸς Μαΐου ἐ.ε., γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐν τῇ ῥηθείᾳ Συνεδρίᾳ Αὐτῆς, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ὅτι προκειμένης τῆς υἰοθετήσεως τῆς Συνταγματικῆς Συνθήκης τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως θὰ πραγματοποιηθοῦν νέα διαπραγματεύσεις καὶ θὰ τεθῆ πρὸς ἔγκρισιν νέον κείμενον σχεδίου ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν, ἤχθη εἰς τὴν Ἀπόφασιν ὅπως παρακαλέσῃ τὴν ὑμετέραν Ἐξοχότητα, ἵνα εἰσηγηθῇ ἀρμοδίως, ὅπως ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, τείνουσα εὐήκον οὐδ' εἰς τὴν μετ' ἐπιτάσεως αἰτουμένην ὑφ' ὄλων τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν συγκεκριμένην ἀναγνώρισιν τῆς χριστιανικῆς κληρονομίας τῆς Εὐρώπης, ὑποστηρίξῃ τὴν σχετικὴν τροποποίησιν μὲ τὴν μορφήν τῆς ἀκολουθούτου διατυπώσεως:

«Ἐμπνεόμενοι ἐκ τῆς πολιτιστικῆς, ἀνθρωπιστικῆς καὶ θρησκευτικῆς καὶ ἰδίως Χριστιανικῆς κληρονομίας τῆς Εὐρώπης, αἱ ἀξίαι τῆς ὁποίας εἰσέτι ἐμπνέουν αὐτὴν καὶ αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἐνσωματώσει εἰς τὴν ζωὴν τῆς κοινωνίας τὸν κεντρικὸν ρόλον τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου καὶ τὰ ἀπαραβίαστα καὶ ἀναπαλλοτρίωτα δικαιώματα αὐτοῦ, καθὼς καὶ τὸν σεβασμὸν διὰ τὸν Νόμον».

Πεπεισμένοι ὄντες ὅτι μία ῥητὴ ἀναγνώρισις τῆς ἀνεκτιμῆτου ταύτης χριστιανικῆς κληρονομίας θὰ ἐδραίωνε τὴν παρουσίαν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως ἐντὸς τοῦ συγχρόνου κόσμου καὶ θὰ προωθοῦσε τὴν ἐπικράτησιν τῆς εἰρήνης, τὸν σεβασμὸν τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν τοῦ διαθρησκειακοῦ διαλόγου, ἔχομεν δι' ἐλπίδος ὅτι κατὰ τὴν διακρίνουσαν ὑμᾶς πρόθυμον διάθεσιν, θὰ ἰκανοποιήσητε τὸ δίκαιον τοῦτο αἶτημα, οὐ μόνον τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἀλλὰ πασῶν τῶν ἀνὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἐνωσιν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν.

Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις, ἐπικαλούμενοι ἐφ' ὑμᾶς δαφιλεστάτην τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ, εὐχόμεθα ὅπως ὁ Ἄναστὰς Κύριος κρατύνη καὶ ἐνισχύη τὴν ὑμετέραν Ἐξοχότητα ἐν πᾶσι καὶ διατελοῦμεν μετ' εὐχῶν.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιεραρχιεραρχεὺς
 † Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Σκλήφας

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ἀθήνα, 25 Μαΐου 2004

**ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ
ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΝ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΝ**

Πρὸς τὸν
Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον
Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. Χριστόδουλον

Μακαριώτατε,

Ἔλαβα τὴν ἀπὸ 13 τρέχοντος ἐπιστολή σας σχετικά μὲ τὴν ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ σπεύδω νὰ σᾶς ἐνημερώσω ὅτι κατὰ τὴν χθεσινὴ ἔκτακτη Συνάντηση τῆς Διακυβερνητικῆς Διάσκεψης σὲ ἐπίπεδο Ὑπουργῶν Ἐξωτερικῶν στὶς Βρυξέλλες προέβην σὲ παρέμβαση σχετικά μὲ τὸ θέμα.

Εἰδικώτερα, ἐπεσήμανα ὅτι ἡ Ἑλλάδα συμμερίζεται τὴν ἄποψη τῶν Κρατῶν-Μελῶν ποὺ ἐπιθυμοῦν τὴν συμπερίληψη τῆς ἀναφορᾶς στὴ χριστιανικὴ κληρονομιά τῆς Εὐρώπης στὸ Προοίμιο τῆς Συνταγματικῆς Συνθήκης, καθὼς καὶ ὅτι ἡ χώρα μας ἀντιμετωπίζει τὸ ζήτημα ὡς ἓνα θέμα ἱστορικῆς, πολιτικῆς καὶ πολιτισμικῆς σημασίας καὶ ὄχι ὡς μία θρησκευτικὴ δήλωση ἢ ὁποία θὰ ἀπεξένωνε ἄλλους λαοὺς καὶ Κράτη.

Μὲ βαθὺ σεβασμὸ
Πέτρος Μολυβιάτης

«ΛΑΪΚΟΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ»
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΟΣ

Με την εύλογίαν της Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου Αὐτῆς, Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδοῦλου, ὁλοκληρώθησαν με ἐπιτυχίαν οἱ διαλέξεις - ὁμιλίες τοῦ «*Λαϊκοῦ Πανεπιστημίου*», τὴν Δευτέραν 24 Μαΐου ἐ.ἔ. Ἡ Ἱερά Σύνοδος, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν εἰσηγητικὴν πρότασιν τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, ἐνέκρινε καὶ διὰ τὸ τρέχον Ἀκαδημαϊκὸν Ἔτος τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ, εἰς τὸ Ἀμφιθέατρον «*Ι. ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ*» τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, κατόπιν εὐγενοῦς προτάσεως τοῦ Ἐλλογιωτάτου Πρυτάνεως αὐτοῦ κ. Γεωργίου Μπαμπινιώτη.

Τὸ κεντρικὸν θέμα τῶν ἐφετεινῶν ὁμιλιῶν ἦταν: «*Ἡ συμβολὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς νεοελληνικῆς Ταυτότητος*». Τὰς δὲ ἐπὶ μέρος πτυχὰς τοῦ κεντρικοῦ θέματος ἀνέπτυξαν ἐπιτυχῶς οἱ ὡς κάτωθι διακεκριμένοι Πανεπιστημιακοὶ Καθηγηταί:

1. Πρωτ. π. Γεώργιος Μεταλληνός, Καθηγητῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, με θέμα: «*Ὁρθοδοξία καὶ Νεοελληνικὴ Ταυτότητα*».

2. Ἐλλογ. κ. Σπυρίδων Τρωιάνος, ὁμοτ. Καθηγητῆς τοῦ Ἐκκλ. Δικαίου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, με θέμα «*Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ ἡ ἐπίδρασίς της στὴν νεοελληνικὴ κοινωνία καὶ νομοθεσία*».

3. Αἰδεσιμολ. π. Γεώργιος Εὐθυμίου, Λέκτωρ τοῦ τομέως τῆς Χριστιανικῆς λατρείας, ἀγωγῆς καὶ διαπομπάνσεως τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, με θέμα «*Ἡ συμβολὴ τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας στὴν Παιδεία τοῦ Γένους*».

4. κ. Κωνσταντῖνος Γανωτῆς, φιλόλογος - συγγραφεὺς, με θέμα «*Τὸ Κρυφὸ Σχολεῖο· μῦθος ἢ πραγματικότητα;*».

5. Ἐλλογ. κ. Ἀθανάσιος Καραθανάσης, Καθηγητῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με θέμα «*Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία κατὰ τοὺς ἀγῶνας τοῦ Ἔθνους*».

6. Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἀχαΐας κ. Ἀθανάσιος, Διευθυντῆς τοῦ Γραφείου τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση, με θέμα «*Ἡ ἐπιβίωσις τῆς Ἑλληνορθόδοξου Ταυτότητος ἐντὸς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως*».

7. Ἐλλογ. κ. Κωνσταντῖνος Σβωλόπουλος, ἀκαδημαϊκὸς καὶ Καθηγητῆς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, με θέμα «*Εὐρωπαϊκὸς Διαφωτισμὸς καὶ Ἑλληνορθόδοξη Παράδοσις*».

Οἱ ὡς ἄνω λαμπροὶ ἐπιστήμονες ἀπέσπασαν τὸν θαυμασμόν καὶ τὸν ἔπαινον τόσοσιν τῶν συμμετασχόντων, ὅσον καὶ τῶν ἀκροατῶν τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ ὁποῖος καὶ ἐκάλυπεν ραδιοφωνικῶς ὅλες τὶς ὁμιλίας. Οἱ ἐκφωνηθεῖσες ὁμιλίες κατεχωρήθησαν εἰς τὸ διαδίκτυον τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ τιμητικὴ καὶ οὐσιαστικὴ συνάμα παρουσία τοῦ Μακαριωτάτου, στὶς περισσότερες ἐξ αὐτῶν, ἢ ἀνελλιπῆς παρουσία τοῦ Προέδρου τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνατίου, ὁ ὁποῖος συντόνιζε τὴν κάθε συνάντησι, ἢ ἐνδιαφέρουσα παρουσία τῶν μελῶν τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ἀκροατῶν συνέβαλον εἰς τὴν ἐπιτυχεῖ διεξαγωγὴν τῆς λειτουργίας τοῦ «*Λαϊκοῦ Πανεπιστημίου*» καὶ διὰ τὴν ἐφετεινὴν χρονίαν.

Τοῦ
Γραμματέως τῆς Εἰδικῆς
Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς
Πολιτιστικῆς Ταυτότητος
Ἀρχιμ. Κλήμεντος Κοτσομύτη

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΟΣ

**ΗΜΕΡΙΣ
ΔΙΑ ΤΗΝ
ΓΛΩΣΣΙΚΗΝ
ΑΓΩΓΗΝ
ΤΩΝ ΝΕΩΝ
ΚΛΗΡΙΚΩΝ**

(3.6.2004)

«*Ημερίδα διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος τῆς γλωσσικῆς ἀγωγῆς τῶν νέων κληρικῶν*» ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδοῦλου διοργανώσε ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν Πέμπτη 3 Ἰουνίου στὴν Αἴθουσα τοῦ Μεγάλου Συνοδικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου (Ἰασίου 1, Ἱ. Μονὴ Πετράκη) μὲ ὥρα ἐνάρξεως στίς 17.30.

Τὴν ἐναρκτήρια ὁμιλία πραγματοποίησε ὁ Μακαριώτατος κ. Χριστόδουλος, μετὰ τὸ χαιρετισμὸ τοῦ Προέδρου τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου.

Ἀκολούθησαν οἱ Εἰσηγήσεις:

α) Τοῦ κ. Σαράντου Ἱ. Καργάκου, Φιλολόγου - Ἱστορικοῦ, μὲ θέμα: «*Τὸ γλωσσικὸ πρόβλημα στὴ γενικώτερη διάστασή του*».

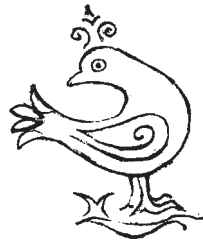
β) Τοῦ κ. Κωνσταντίνου Γανωτῆ, Φιλολόγου μὲ θέμα: «*Τὸ γλωσσικὸ πρόβλημα τοῦ Ἐκκλησιαζομένου Πιστοῦ καὶ τῶν λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας*».

γ) Τοῦ Πρωτοπρ. κ. Γεωργίου Δορμπαράκη, Θεολόγου - Φιλολόγου, μὲ θέμα: «*Σκέψεις ἐπὶ τοῦ γλωσσικοῦ προβλήματος πολλῶν νέων Κληρικῶν*».

Οἱ ἐργασίες τῆς Ἡμερίδος ὁλοκληρώθηκαν μὲ συζήτηση ἐπὶ τῶν Εἰσηγήσεων καὶ συναγωγή τῶν σχετικῶν συμπερασμάτων.

Φορεὺς διοργανώσεως ἦταν ἡ Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ Πολιτιστικῆς Ταυτότητος.

Ἀναλυτικὴ παρουσίαση τῆς Ἡμερίδος καὶ τῶν ὁμιλιῶν δημοσιεύεται στὸ τεῦχ. Ἰουνίου τοῦ περιοδικοῦ ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ.

**«Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ:
ΓΙΑ ΕΝΑ
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ
ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ»**

(Χαιρετισμός
στην 3η Παγκόσμια
Συνάντηση Θρησκευτών
και Πολιτισμών, 6/5/2004
στο Πάντειον Πανεπιστήμιον)

Βαθιά είναι η συγκίνησή μου που σās βλέπω όλους σήμερα μαζί μας, έτοιμους να καταθέσετε τη μαρτυρία της ψυχής σας και τη γνώση σας, επάνω στο άληθως μεγάλο θέμα του πολιτισμού.

Έπιτρέψτε μου, πρώτον, να διατυπώσω τις επιφυλάξεις μου προς τον τίτλο και όρισμένα σημεία του σκεπτικού της Συνάντησής μας.

Η φράση «*Ο πολιτισμός των πολιτισμών*» φοβούμαι ότι παραδηλώνει μια σύγκραση όλων επί τῷ αὐτῷ, μια πρόσκληση προς όλους μας να αποδεχθούμε την αξία και να συμβάλλουμε ενεργά στην κατασκευή ενός νέου μίγματος, ενός είδους υπερπολιτισμού, στον οποίο θα μετέχουν ὅλοι ἐξ ἴσου ἀδιακρίτως και ἀδιακριτίως.

Θέλω ἀμέσως ἐδῶ να διατυπώσω την αντίθεσή μου προς κάθε μορφή σύγκρασης, προς κάθε ιδεολογία σύγκρασης. Πρώτον μὲν, ὡς χριστιανός, ἀρνούμαι να δεχθῶ τὸν συγκρητισμὸ που θέλει τοὺς ἀνθρώπους «*ὁμοια μὲν λαλοῦντας, ἀνόμοια δὲ φρονοῦντας*¹». Δεύτερον δέ, διότι *ἡ σύγκραση στηρίζεται και προωθεῖ τὴν ἀπίσχυανση τῆς ἰδιοπροσωπίας κάθε πολιτισμοῦ, τὴν ἀντικατάσταση τῶν ζωπύρων δυνάμεών του μὲ ἀπόπειρες κατασκευῆς κοινῶν στοιχείων. Διότι τὰ ζωπύρα ὑπάρχουν και δίνουν δύναμη, μόνον ἐφ' ὅσον ὑπερασπίζονται τὴν ἐνότητα και τὴ μοναδικότητα τοῦ πολιτισμοῦ τους. Ὁ πολιτισμὸς γεννιέται στὰ κεφαλόβρυσσα, ὄχι στὰ δίκτυα ὕδρευσης. Εἶναι δημιουργία, δὲν εἶναι παράφραση μὲ σκοπιμότητες – ὅσο καλῆς προαίρεσης ἢ χρησιμικῆς κι ἂν εἶναι οἱ σκοπιμότητες.*

Ὁ χριστιανισμὸς ἀνήκει στὶς θρησκείες που ἔχουν βεβαιότητα για τὴν ἀλήθειά τους, και μάλιστα για τὴν ἀποκλειστικὴ ἀλήθειά τους. Καθὼς μὲ γλυκύτητα ἀλλὰ και ἀταλάντευτη ἐπιμονὴ γράφει ὁ Ἰωάννης, «*Πᾶς ὁ προάγων και μὴ μὲνων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ θεὸν οὐκ ἔχει*²». Αὐτὸς που ὑποστηρίζει ὅτι ὅλες οἱ θρησκείες ἔχουν *κάποιο μέρος ἀληθείας*, δὲν εἶναι πιστός, εἶναι ὀπαδὸς τοῦ συγκρητισμοῦ. Αὐτὸς που μπολιάζει μὲ στοιχεῖα συγκρητισμοῦ τὸν χριστιανισμὸ, τὸν ἀνατρέπει ἐντὸς του, και βάζει στὴ θέση του τὴν ἐγκόσμιο σοφία. Ἄλλ' «*ἐμῶρα νεν ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου*³».

Ὑπάρχουν, βεβαίως, και θρησκείες οἱ ὁποῖες δὲν θεωροῦν ἑαυτὲς ἀποκλειστικούς φορεῖς ἀληθείας. Τέτοιοις ἦταν και ὁ ἀρχαῖος ἑλληνικὸς παγανισμὸς, τέτοιοις και ὁ ρωμαϊκός, που εἶναι ἑλληνικῆς καταγωγῆς. Δὲν εἶναι καθόλου τυχαῖο, ὅτι στὸ περιβάλλον ὅπου ἐπικρατοῦσαν αὐτὲς οἱ θρησκείες ἀνάβλυσε ὁ συγκρητισμὸς. Γνωρίζετε ὅτι ὁ χριστιανισμὸς ἔδωσε μεγάλο και πολυετὴ ἀγώνα για τὸ ξεπέραςμα τοῦ συγκρητισμοῦ. Δὲν εἶναι δυνατόν να δεχθούμε σήμερα οἱ χριστιανοὶ τὴν ἐπιστροφή στὸ βασίλειο τοῦ «*ὅλοι ἔχουμε δίκιο, ὅλοι λέμε περίπου τὸ ἴδιο μὲ ἄλλα λόγια*». Διότι αὐτὸ εἶναι ψεῦδος. Δὲν λέμε ὅλοι τὸ ἴδιο, και δὲν θέλουμε να συσχηματισθοῦμε «*τῷ αἰῶνι τούτῳ*⁴».

Στὸ σκεπτικὸ τῆς Συνάντησης, δηλώνεται ὅτι τὸ ζητούμενο εἶναι ἡ «*ἀναγέννηση και ἐπιστροφή τοῦ ἀνθρώπου σὲ ἓνα πνευματικὰ ἀνανεωμένο ἀνθρωπισμὸ*

1. Εἰρηναίου Λυῶνος, *Ἐλεγχος*, 1, 30-31.

2. Ἐπιστολὴ Β, 9.

3. Κορινθ. Α, 1,20.

4. Ρωμ. 12,2.

οἰκουμενικῆς ἐμβέλειας». Προσπαθῶ νὰ ξεπεράσω τὶς ἀτέλειες τῆς φράσης, γιὰ νὰ κατανοήσω τὸν πυρήνα τῆς. Δὲν ὑπάρχει, βέβαια, ἀνθρωπισμὸς χωρὶς πνευματικότητα. Κι ἐπὶ πλέον, δὲν μπορεῖ νὰ νοηθεῖ ἀνθρωπισμὸς χωρὶς οἰκουμενικὴ ἀντίληψη. Διερωτῶμαι, ποιοὶ εἶναι λοιπὸν τὸ ζητούμενο: ἐὰν βρισκομαι μπροστὰ σὲ μιὰν ἀθέλητη ἀσάφεια, τὴν παρακάμπτω. Ἐὰν ὄχι, τότε πρέπει νὰ συμπεράνω ὅτι τὸ ζητούμενο εἶναι ἡ ἀντικατάσταση τῶν ἰδιοπροσωπιῶν μὲ ἕναν οἰκουμενικὸ ἀνθρωπισμὸ, τουτέστιν ἡ ἀντικατάσταση τῶν ταυτοτικῶν στοιχείων μὲ στρογγυλέματα καὶ διατυπώσεις τέτοιες, πού θὰ ἐπιτρέπουν στὸν παγκόσμιον ἀνθρώπο νὰ κινεῖται ἀνέντως μέσα σὲ ὅλα.

Σὲ αὐτὸ ἀντιτάσσω τὴν πεποίθησή μου ὅτι *κινεῖσαι μέσα σὲ ὅλα μόνον ἐὰν τὰ ἔχεις ἀφυδατώσει ὅλα*. Ἐὰν δὲν ἀναγνωρίζεις καὶ δὲν σέβασαι τὴν ταυτότητα καὶ μοναδικότητα τοῦ κάθε πολιτισμοῦ, δὲν εἶσαι σὲ θέση νὰ καταλάβεις καὶ τί ἄξιον προσφέρει ὁ κάθε πολιτισμὸς. Καὶ δὲν θὰ μπορέσεις ποτὲ νὰ μάθεις ὅτι ἡ ἀξία ἐνὸς πολιτισμοῦ δημιουργεῖται καὶ διασώζεται μὲ πόνον. Δὲν εἶναι λαϊκὴ πανήγυρις ὁ πολιτισμὸς, εἶναι πειθαρχία καὶ δουλειὰ καὶ ἐπιμονὴ καὶ ἀγωνία καὶ πόνος. Τὰ μεγάλα ἐπιτεύγματα τοῦ ἀνθρώπου, αὐτὰ πού συγκροτοῦν πολιτισμὸ, δὲν γεννῶνται ἐν ὥρᾳ σχολῆς καὶ ἀφηρημάδας, ἀλλὰ *«ἐν λύπαις καὶ στεναγμοῖς»*.

Ἀναγκαστικά, ἡ συζήτηση στρέφεται στὸ ἐρώτημα τί εἶναι *ταυτοτικὸ* σὲ ἕνα πολιτισμὸ καὶ πῶς αὐτὸ διαμορφώνεται. Δὲν θὰ συζητήσω τὸ θέμα ἐδῶ, μὰ καὶ θὰ ἀπαιτοῦσε εἰδικὴ εἰσήγηση. Τὸ μόνον πού μπορῶ νὰ κάνω, εἶναι νὰ ὑπενθυμίσω κάτι γνωστό, πού θέτει τὸ πλαίσιο συζήτησης καὶ κατανόησης τοῦ τί σημαίνει ταυτοτικὸ στοιχεῖο ἐνὸς πολιτισμοῦ.

Δὲν ὑπάρχουν λαοὶ ἠλίθιοι. Δὲν ὑπάρχουν λαοὶ ἐθελόδουλοι. Ὅλοι οἱ λαοὶ θέλουν τὴν δημοκρατία. Δὲν ὑπάρχει λαὸς πού νὰ προτιμᾷ τὴν τυραννία. Τὸ γεγονός ὅμως ὅτι ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα γεννήθηκε ἡ δημοκρατία, τὸ ὅτι γεννήθηκε ἀπὸ ἕνα λαὸ πού δὲν ἦταν οὔτε ὁ πιὸ πλούσιος τῆς ἐποχῆς, οὔτε ὁ πιὸ ἰσχυρὸς, οὔτε ὁ πιὸ δεμένος μὲ τὴ γῆ οὔτε ὁ πιὸ ἱκανὸς στὴ ναυσιπλοΐα, ἀποκαλύπτει τὸν κρυμμένο ἀστερισμὸ του. Νόμοι διέποντες τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων καὶ τὴ λειτουργία τῆς κοινωνίας ὑπῆρχαν πολὺ πρὶν τοὺς Ἕλληνας. Ἡ παλαιότερα νομοθεσία θεωρεῖται αὐτὴ τοῦ Χαμουραμί, στὶς ἀρχὲς τῆς δευτέρας χιλιετίας π.Χ., γραμμὴν σὲ σφηνοειδῆ γραφῆ. Τὸ ἀναφέρω αὐτό, γιὰ νὰ τονίσω τὸ γεγονός ὅτι ἐδῶ δὲν γεννή-

θηκε ἡ νομοθεσία ἀλλὰ ὁ κανόνας δικαίου, μὲ ἄλλους λόγους ἢ ἀντίληψη πῶς ὁ νόμος πού εἰσάγει ὁ ἡγεμόνας εἶναι πάντως ἰσχυρότερος ἀπὸ τὴ βούληση τοῦ ἡγεμόνα πού τὸν εἰσάγει. Τὸ νέο καὶ ἀπροϋπόθετο αὐτὸ στοιχεῖο, ἀποτελεῖ θεμελιῶδες αἷτημα τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος μέσα στοὺς αἰῶνες, ἀποτελεῖ ταυτοτικὸ στοιχεῖο τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

Δὲν εἶναι μόνον αὐτὸ ταυτοτικὸ στοιχεῖο τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Ὑπάρχουν ἀσφαλῶς καὶ ἄλλα, στὰ ὁποῖα δὲν θὰ ἀναφερθῶ, χωρὶς αὐτὸ νὰ σημαίνει ὅτι εἶναι ὑποδεέστερα. Στὸ νοῦ μου, αἴφνης, ἔχω τὴν ἐννοια τοῦ προσώπου, τὴν ὁποία ὁ Ἑλληνισμὸς φαίνεται νὰ πλάθει ἤδη στὸ ἔργο τοῦ Ὅμηρου, καὶ νὰ τὴν ἀνάγει σὲ θεολογία μὲ τὸν χριστιανισμὸ. Ἀλλὰ ἂν μπορούσαμε νὰ ἐπεκτείνουμε τὴ συζήτηση, θὰ ἔπρεπε νὰ δείξουμε καὶ τὰ ἀμέσως ἀναγνωρίσιμα ἀπὸ ὅλους μας ταυτοτικὰ στοιχεῖα ἄλλων πολιτισμῶν. Νὰ δοῦμε, γιὰ παράδειγμα, τὴ σημασία τοῦ *κενοῦ* στὸν Ἰνδικὸ πολιτισμὸ, ἀπὸ ὅπου προκύπτει ἡ νιρβάνα (τὸ αἰώνιο κενό), καθὼς ἐπίσης ἡ ἀνακάλυψη τοῦ μηδενὸς στὰ μαθηματικά καὶ τὸν λογικὸ στοχασμὸ. Ἐπιτρέψτε μου νὰ ἐπισημάνω ὅτι στὰ Ἰνδικὰ τὸ *μηδὲν* λέγεται *πουτζιάμ* (pujyam), λέξη πού σημαίνει ἐπίσης *ἱερό* – κι αὐτό, ἀσφαλῶς δὲν εἶναι τυχαία συνωνυμία. Ἡ δημιουργία τοῦ μηδενὸς, δὲν εἶναι ἀνάλογη τῆς ἀνακάλυψης τῶν φανταστικῶν μαθηματικῶν, πού εἶναι ἕνα σημαντικό γεγονός, ἀλλὰ ἐντοπισμένο στὴν ἱστορία τῆς ἐπιστήμης. Τὸ μηδέν, τὸ κενό, εἶναι ταυτοτικὸ στοιχεῖο τοῦ Ἰνδικοῦ πολιτισμοῦ, μὲ τεράστιες ἐπιδράσεις σὲ ὅλες τὶς πτυχές του.

Καὶ ἰδοὺ, λοιπὸν, πού μιλάμε γιὰ ἐπιτεύγματα ἀναγνωρίσιμα ἀπὸ ὅλους τοὺς πολιτισμοὺς, χρήσιμα καὶ σὲ ἄλλους, κι ὄχι μόνον σὲ κείνον πού τὰ γέννησε. Ἔχει σημασία ἐδῶ νὰ προσέξουμε μὲ ποιοὺ τρόπο παίρνει ὁ κάθε πολιτισμὸς στοιχεῖα ἀπὸ ἄλλον. Παίρνει, κρατώντας ὡς κόρη ὀφθαλμοῦ τὴν ἰδιοπροσωπία του. Ἐμμένοντας στὴν αὐτοκατάφασή του, δὲν ἐμποδίζεται νὰ ἀναγνωρίζει τί προσφέρει ὁ ἄλλος, καὶ τὸ παίρνει. Τὸ βάζει ὅμως μέσα στὶς δικές τους συντεταγμένες, τὸ ἐντάσσει στοὺς δικούς του ὅρους, καὶ τὶς ἀξίες ζωῆς πού αὐτὸς διδάσκει. Καθὼς γράφει ὁ Πλάτων, ἀναφερόμενος σὲ αὐτὴν ἀκριβῶς τὴ διαδικασία, *«λάβωμεν δὲ ὡς ὅτιπερ ἂν Ἕλληνες βαρβάρων παραλάβωσι, κάλλιον τοῦτο εἰς τέλος ἀπεργάζονται»* (Ἐπινομίς 987δ). Παίρνουμε λοιπὸν ἀπὸ ἄλλους πολιτισμοὺς, ἀλλὰ τὰ ἐπεξεργαζόμαστε καὶ τὰ κάνουμε καλύτερα. Ἐργαζόμαστε ἐπάνω τους, καὶ τὰ βελτιώνου-

με. Μὲ ἄλλους λόγους, τὰ προσαρμόζουμε, τὰ φέρουμε σὲ ἄρμὸ μὲ τὰ δικά μας.

Αὐτὴ εἶναι ἡ διαδικασία μὲ τὴν ὁποία ἕνας πολιτισμὸς παίρνει ἀπὸ τοὺς ἄλλους, χωρὶς νὰ αὐτοκαταστρέφεται. Ἐπεξεργάζεται καὶ προσαρμόζει. Κάθε ἄλλη διαδικασία εἶναι σύγκραση, καὶ ὁδηγεῖ ἀναπόφευκτα στὴν ἔκπτωση καὶ ἀναίρεση, στὴν κατάλυση τῆς ἰδιοπροσωπίας.

Βλέπουμε λοιπὸν ὅτι οἱ πολιτισμοὶ δὲν διστάζουν νὰ ἐκτιμῶν βαθιά ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες δὲν ἔπαψαν ποτὲ νὰ ὑποκλίνονται μπροστὰ στὸν αἰγυπτιακὸ πολιτισμὸ, ἀναγνωρίζοντάς του ὄχι ὑπεροχὴ στὰ πεδία τῆς πολιτικῆς, τῆς τέχνης καὶ τοῦ στοχασμοῦ, ἀλλὰ στὸ πεδίο τῆς θρησκείας. Ὁ Ἡρόδοτος ἔγραψε τὴν ἱστορία τῶν ἑλληνο-περσικῶν πολέμων, πού ἀποτελεῖ, στὴν πράξη, ἐγκόλπιον πολιτισμολογίας καὶ ἀνεπιφύλακτη ἀποδοχὴ τῆς συμβολῆς τῶν πολιτισμῶν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς. Ἐντυπωσιακὴ εἶναι καὶ ἡ προσέγγιση τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογέννητου νὰ διδάξει τὴν ἀξία τοῦ πολιτισμοῦ κάθε λαοῦ, ὡς μέρος τῶν γνώσεων πού πρέπει νὰ ἔχει κάθε βυζαντινὸς αὐτοκράτωρ, προκειμένου νὰ ἔχει ἰκανὴ διεθνή καὶ ἀμυντικὴ πολιτικὴ.

Στὸν κατάλογο αὐτὸν θὰ μποροῦσα νὰ προσθέσω καὶ ἄλλα παραδείγματα, γιὰ νὰ στηρίξω τὴν ἀποψή μου ὅτι οἱ πολιτισμοὶ σέβονται καὶ ἀναγνωρίζουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, *ὅταν δὲν παίζουν στὴν ὑπηρεσία ἐπιθετικῶν ἔθνικισμῶν*. Καὶ αὐτό, δυστυχῶς, εἶναι τρέχουσα πολιτικὴ πραγματικότητα.

Σὲ αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ σημεῖο ἐστιάζω τὰ θετικὰ τῆς Συνάντησής μας. Πρέπει νὰ καλλιεργήσουμε τὴν παράδοση τοῦ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ τῶν πολιτισμῶν. Πρέπει πράγματι καὶ χωρὶς καθυστέρηση νὰ οἰκοδομήσουμε πλέγμα Συναντήσεων ὅπως αὐτή, ὅπως καὶ ἄλλων κοινῶν πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων, μὲ σκοπὸ τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἐπικοινωνίας τῶν πολιτισμῶν.

Θὰ ἦταν σημαντικό νὰ συστήσουμε δίκτυο πολιτιστικῆς ἐπικοινωνίας, ὀργανωμένο ἔτσι ὥστε νὰ προωθεῖ τὴν εἰρήνη, νὰ περιορίζει τὴν ἐπιθετικότητα τῶν ἐθνικισμῶν, νὰ ἀποσυνδέει τὸν πολιτισμὸ ἀπὸ τὶς ἐμπρηστικὲς πολιτικὲς, καὶ νὰ καλλιεργεῖ τὸν σεβασμὸ ὅλων πρὸς τὴν πολιτιστικὴ κληρονομιά –τὰ μνημεῖα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλλα δημιουργήματα τοῦ κάθε πολιτισμοῦ. Θὰ ἦταν σημαντικό, θέλω νὰ πιστεύω, νὰ δημιουργήσουμε ἕνα δίκτυο πολιτιστικῆς ἐπικοινωνίας πού θὰ ἔχει ὡς σκοπὸ τοῦ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ σεβασμοῦ τῶν πολιτισμῶν.

Σὰς βεβαιῶ ἐδῶ ὅτι θὰ ἐξετάσω τὴ δυνατότητα νὰ συστήσει ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἕνα τέτοιο δίκτυο. Ἡ ἀνάγκη εἶναι μεγάλη, διότι ὁ πόνος τῶν λαῶν καλύπτει τὸν οὐρανὸ ὅλων μας μὲ τὸ χρῶμα τοῦ αἵματος καὶ τῶν δακρῶν. Καὶ ἐμεῖς, οἱ Ἱεράρχες τῆς Ἐκκλησίας μας, διαβάζοντας τὸ Εὐαγγέλιο, καταλαβαίνουμε ὅτι ἀλίμονο στὸν ἱερέα πού δὲν εἶναι καὶ Λευίτης⁵.

Μὲ αὐτὲς τὶς σκέψεις, εὐχομαί ἡ σημερινὴ Συνάντηση νὰ εἶναι ἀφετηρία καὶ ὄχι κατάληξη προσπαθειῶν.

5. Λουκᾶ, 10, 30-37.

Θεοφιλέστατε,
Ἐντιμοτάτη κυρία Δήμαρχε Ἀθηναίων,
Ἐρίτιμες Κυρίες, ἀξιότιμοι Κύριοι Σύεδροι,

**«ΧΩΡΙΣ ΦΩΝΗ.
Ἡ ΒΙΑ ΣΕ ΒΑΡΟΣ
ΓΥΝΑΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΩΝ»**

(Χαιρετισμὸς
στὴν Ἡμερίδα τοῦ Κέντρου
Στήριξης Οἰκογενείας,
22/5/2004)

Πρῶτον θὰ ἤθελα νὰ συγχαρῶ τὸν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Βελεστίνου κ. Δαμασκηνό, Ἀναπληρωτὴ Πρόεδρο τοῦ Κέντρου Στήριξης Οἰκογενείας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ τὴν Γενικὴ Γραμματεία του, ἐρίτιμη κυρία Εἰρήνη Δορκοφίκη, γιὰ τὴν διοργάνωση τῆς σημερινῆς Ἡμερίδας. Τοὺς συγχαίρω ἐπίσης μαζί με ὅλα τὰ στελέχη τοῦ ΚΕ.Σ.Ο., γιὰτὶ με ἀνιδιοτέλεια καὶ αὐταπάρηση συμπαρίστανται στὰ ἀθῶα θύματα τῆς ἀπάνθρωπης καὶ ἐγκληματικῆς συμπεριφορᾶς συνανθρώπων μας, ὅπως εἶναι ἡ βία σὲ βάρος τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδιῶν.

Στὸν ἄνθρωπο τῆς πτώσης δὲν λείπουν τὰ πάθη καὶ γιὰ νὰ τὰ καταπολεμήσει καὶ νὰ εἶναι ὑγιῆς ψυχικὰ ἀπαιτεῖται Πίστη στὸν Κύριο Ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστὸ καὶ Ἀγάπη. Γράφει σχετικὰ ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: «Ἐγεία μὲν ψυχῆς εὐσέβεια, νόσος δὲ ἐσχάτη καὶ ἀρρωστία τὸ τὸν Θεὸν μὴ εἰδέναι» (PG 54, 583). Ὅποιος ξεφύγει ἀπὸ τὴν Πίστη καταποντίζεται, μᾶς τονίζει ὁ ἴδιος Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας: «Ὅταν τις ἐκπέση τῆς πίστεως, οὐδαμοῦ ἴσταιται, ἀλλὰ ἄλλην ἄλλως νήχεται, ἕως ἂν καταποντισθῆ πάλιν» (PG 65, 528). Καὶ ὁ Ντοστογιέφσκι μᾶς διδάσκει πὼς ὁ δρόμος τῆς ἐλευθερίας ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο ἢ στὴ θεοποίησή του, ὅποτε καταστρέφεται, ἢ στὴν ἀνακάλυψη τοῦ Θεοῦ, ὅποτε σώζεται στοὺς κόλπους τῆς θεότητος. Ὁ ἄνθρωπος τότε μόνον εἶναι ἄνθρωπος, ὅταν εἶναι ἡ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν με ἄλλα λόγια ὑπάρχει Θεός. «Ὅταν δὲν ὑπάρχει Θεός ἢ ὅταν ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος γίνεται Θεός, τότε αὐτὸ σημαίνει τὴν καταστροφή τοῦ ἀνθρώπου» (Βλ. σχετ. Νικ. Μπερντιάγιεφ «Τὸ πνεῦμα τοῦ Ντοστογιέφσκι», μετ. Νικ. Μαρσούκα, Ἐκδ. Πουρναρᾶ, Θεσσαλονίκη, 1972, σελ. 55).

Ἡ ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ ἡ ὥς ἐκ τούτου ἀπώλεια τοῦ μέτρου τῆς ζωῆς καὶ ἡ ἀποχαλίνωση τῶν παθῶν ὁδηγοῦν τὸν ἄνθρωπο στὴν ἐξαχρείωση, στὸ ἔγκλημα. Καὶ στὴν Ἡμερίδα αὐτὴ θὰ ἀκουστοῦν πολὺ ἐνδιαφέροντα στοιχεῖα, θὰ σημειωθοῦν καταγγελίες, θὰ ὑπάρξουν προτάσεις. Ὅλα αὐτὰ εἶναι σημαντικὰ καὶ ἀπαραίτητα. Ἡ κάθε κοινωνία γιὰ νὰ μὴν παρακμάσει πρέπει νὰ τιμωρεῖ αὐστηρὰ καὶ παραδειγματικὰ τὴν ἀνομία καὶ τὴν παρανομία καὶ νὰ δρᾷ προληπτικὰ καὶ με ἀποτελεσματικότητα στὴν καταπολέμησή τους. Ὅμως ἄς μὴν γελιόμαστε. Ὁ ἄνθρωπος κάνει κακὴ χρῆση τῆς ἐλευθερίας ποὺ τοῦ ἔχει παραχωρήσει ὁ Θεός. Καὶ νομίζει ὁ ἀνόητος ὅτι ἀποκτᾶ ἐξουσία, ὅτι ἔχει δύναμη ὅταν ἀδικεῖ, ὅταν ἐκμεταλλεύεται τὸν συνάνθρωπό του, ὅταν ἀσκει ποικιλότροπη βία πάνω του, ἰδιαίτερα στὶς κατηγορίες τῶν συναθρώπων μας ποὺ εἶναι πιὸ εὐάλωτες. Σήμερα μιλάμε γιὰ τὶς γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά, θύματα ἐγκληματιῶν ἐμπόρων λευκῆς σαρκὸς ποὺ ἐκμεταλλεύονται τὴν ἀθωότητα τῆς τρυφερῆς ἡλικίας καὶ τὴν ἐπιθυμία μᾶς πιὸ ἄνετης ζωῆς. Αὔριο πρέπει νὰ μιλήσουμε γιὰ τὰ ἔμβρυα καὶ τοὺς γέροντες, μεθαύριο, γιὰ τοὺς ἀνεργούς, γιὰ τοὺς περιθωριοποιημένους, γιὰ τοὺς μετανάστες, γιὰ τοὺς παντὸς εἶδους πρόσφυγες, γιὰ τοὺς φυλακισμένους, γιὰ τοὺς μοναχικούς, γιὰ τοὺς βασανιζόμενους καὶ ὑφιστάμενους παντὸς εἶδους ἐξευτελισμοὺς ἀπὸ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς. Ὁ ἰδρυτὴς τῆς Ἐκκλησίας μας Ἅγιος καὶ πρωτοκορομφαῖος Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν Παῦλος μᾶς συμβουλεύει «Ἡ φι-

Τοῦ
Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου
Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

λαδελφία μενέτω, τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε... μινμήσκεσθε τῶν δεσμίων ὡς συνδεδεμένοι, τῶν κακουχουμένων ὡς καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι» (1γ' 1-3). Καὶ πάλιν ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος γράφει πρὸς καθένα ἀπὸ αὐτοὺς πού ἔχουν ἰσχὺν, ἀλλὰ εἶναι ὑπόδουλοι στὰ πάθη τους: «Ποιό εἶναι τὸ ὄφειλός σου νὰ ἐξουσιάζεις ὀλόκληρα ἔθνη καὶ νὰ εἶσαι δοῦλος τῶν παθῶν σου;» Ἐλευθερία καὶ ἡγεμονία εἶναι ἡ ἐξουσία πάνω στὰ πάθη σου, ἐνῶ ἡ γεμάτη πάθη κοσμικὴ ἐξουσία εἶναι δουλεία κι ὅταν ἀκόμη ἔχει ἀμέτρητη ἰσχὺν» (ΕΠΕ 23, 450).

Ἄδελφοί μου,

Εἶναι πολὺς ὁ πόνος πού ὑπάρχει γύρω μας. Οἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά εἶναι τραγικὰ θύματα τῆς βίας καὶ τῆς παλιανθρωπιᾶς. Ὅμως, ὁ καθένας μας ἔχει τὸ Σταυρὸ του. Πολλὲς φορὲς κλεινόμαστε στὸν ἑαυτὸ μας γιὰ νὰ μὴν ἀντικρύσουμε τὸν πόνο τῶν ἄλλων κι ἄλλες δὲν ἀσχολούμαστε κἄν μὲ τὸν ἑαυτὸ μας μήπως καὶ διαπιστώσουμε ὅτι κάτι δὲν πάει καλά... Ὁ πόνος εἶναι πολὺς καὶ οἱ Κυρηναῖοι πολὺ ὀλίγοι. Ἄν ἦσαν πιὸ πολλοὶ ἴσως δὲν θὰ ἦταν λιγότερος ὁ πόνος, θὰ ἦταν ὅμως μοιρασμένος καὶ γι' αὐτὸ πιὸ ἀπαλός. Καὶ τὴν ἔμπρακτη ἀγάπη μᾶς τὴν δίδαξε ὁ Κύριός μας μὲ τὴν Παραβολὴ τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτη καὶ ὅσων τὸν μιμοῦνται.

Θὰ σᾶς πῶ ἕνα παράδειγμα ἀπὸ τὸ Γεροντικό, κάπως σχετικὸ μὲ τὸ θέμα μας. Ὁ ὄσιος Ἀβράμιος ἀπὸ πολὺν νέος εἶχε ἀφήσει τὸν κόσμο κι ἔκανε κατοικία του τὴν ἔρημο. Ἐκεῖ μὲ τοὺς ἀσκητικούς του ἀγῶνες καὶ μὲ τὴ βοήθεια τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ ἔφτασε σὲ πολὺ ὑψηλὰ μέτρα ἀρετῆς. Ὑστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια πληροφορήθηκε πὼς μετὰ τὴ νύφη του καὶ ὁ μοναδικὸς του ἀδελφὸς πέθανε κι ἄφησε στὸ δρόμο μιὰ μικρὴ θυγατέρα, ὅχι μεγαλύτερη ἀπὸ ἑπτὰ ἐτῶν. Ἐνας φίλος τοῦ Ὀσίου περιμάζεψε τὸ κοριτσάκι καὶ τὸ ὀδήγησε στὸν Γέροντα. Ὁ ἐρημίτης παρὰ τὴ σκληρὴ ζωὴ πού ἔκανε εἶχε τρυφερὴ καὶ μὲ πλούσιο συναίσθημα καρδιά. Συμπόνεσε τὴν ἀνηψούλα του, πού τὴν ἔλεγαν Μαρία, καὶ τὴν κράτησε κοντὰ του ὄντας γι' αὐτὴν μητέρα, πατέρα καὶ διδάσκαλος. Ὅταν κάπως μεγάλωσε, τῆς ἔκτισε κοντὰ του ἕνα βολικὸ σπιτάκι, πού δὲν εἶχε καμία σχέση μὲ τὸ λιτὸ κελὶ του. Τὰ χρόνια περνοῦσαν καὶ τὸ μικρὸ κοριτσάκι ἔγινε μιὰ ὁμορφὴ καὶ καλὴ κοπέλα. Ὅταν ὁ γέροντας ἔλειπε γιὰ ἄσκηση στὴν ἔρημο ἕνας κακὸς ἄνθρωπος τὴν εἶδε, τοῦ ἄρесе καὶ προετοίμασε καὶ πέτυχε τὴν ἀποπλάνησή της καὶ τὴν ἀπαγωγὴ της στὴν πόλη, ὅπου τὴν πούλησε σὲ

οἶκο ἀνοχῆς. Ὁ γέροντας ὅταν γύρισε δὲν τὴν βρῆκε στὸ σπιτάκι πού τῆς εἶχε φτιάξει καὶ ἡ καρδιά του γέμισε ἀπὸ πόνο. Δύο χρόνια περιμένε νεά της καὶ δύο χρόνια προσευχόταν κι ἔκλαιγε γιὰ τὴ χαμένη ἀνεψιὰ του καὶ εἶχε παρακαλέσει κάθε γνωστὸ νὰ τοῦ φέροι νεά της. Τελικὰ κι ὕστερα ἀπὸ δύο χρόνια ἕνας φίλος τοῦ ἔφερε τὴν εἶδηση. Ἡ κοπέλα ἦταν στὴν πόλη καὶ σὲ ἕνα σπίτι ἁμαρτίας. Τότε ὁ Ὅσιος πῆρε τὴ μεγάλη ἀπόφαση. Θὰ πῆγαινε νὰ μοιραστεῖ μαζί της τὸν πόνο της καὶ νὰ τὴν βγάλει ἀπὸ τὴν κατάσταση, στὴν ὁποία ἀκουσίως εἶχε περιέλθει. Δανείστηκε ἀπὸ ἕνα φίλο του λίγα νομίσματα καὶ μιὰ παλιά στρατιωτικὴ φορεσιά, νοίκιασε κι ἕνα γοργὸ ἄλογο καὶ ἔφτασε στὸ σπίτι πού ζοῦσε ἡ Μαρία. Γιὰ νὰ μὴν τὸν καταλάβουν προσποιήθηκε τὸν σαρκολάτρη γέροντα. Πῆγε στὸν διευθυντὴ τοῦ σπιτιοῦ τῆς ἁμαρτίας, τοῦ ἔδωσε κάμποσα νομίσματα καὶ παρήγγειλε πλούσιο γεῦμα καὶ τὴν ὁμορφὴ κοπέλα. Γιὰ νὰ μὴ δώσει ὑποψία ἔφαγε τὰ φαγητὰ μὲ τὰ πολλὰ κρέατα, ἐκεῖνος πού ὅλα τὰ προηγούμενα χρόνια ἔτρωγε ξερὸ ψωμί, ἀλάτι καὶ νερό. Τέλος, τὸν ὀδήγησαν στὸ δωμάτιο τῆς ἀνεψιᾶς του. Ἐκεῖνη δὲν τὸν γνῶρισε καὶ τοῦ συμπεριφέρθηκε στὴν ἀρχὴ μὲ ἀναίδεια καὶ ἀρκετὴ δόση εἰρωνείας. Ἐκεῖνος ἔπνιγε τὰ δάκρυά του γιὰ τὴν κατάστασή της. Ὅταν ὅμως τοῦ ἔριξε μιὰ πιὸ προσεκτικὴ ματιὰ κάτι σὰν νὰ μαχαίρωσε βαθιὰ τὴν ψυχὴ της. Κάτι τῆς ἦρθε στὴ μνήμη μακρινὸ ἀλλὰ ἅγιο. Δὲν μπόρεσε γιὰ πολὺ νὰ τὸν κοιτάξει κι ἐκεῖνος τῆς εἶπε: Μαρία, δὲν μὲ γνῶρισες; Γιὰ χάρι σου ἄφησα τὴν ἔρημο, τὴν ἡσυχία μου κι ἦρθα σ' αὐτὸ τὸ καταγώγιο γιὰ νὰ σοῦ δείξω ὅτι πάντα σὲ ἀγαπῶ καὶ θέλω νὰ γυρίσεις στὴν ὁμορφὴ ζωὴ σου. Ἡ κοπέλα ἔσπασε. Πνίγηκε στὸ κλάμα κι ἔπεσε στὰ πόδια τοῦ γέροντα καὶ τοῦ τὰ ἔβρεχε γιὰ ὥρα πολλὴ μὲ τὰ δάκρυά της. Ἦταν ἡ νίκη τῆς ἀγάπης ἐπὶ τῆς βίας, τῆς κακίας καὶ τῆς ἁμαρτίας. Μιὰ ἄλλη Μαρία βγῆκε ἀπὸ τὸν οἶκο ἀνοχῆς καὶ σώθηκε μὲ τὴν βοήθεια τοῦ θείου της, ἀλλὰ πρὸ πάντων μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ μὲ τὴ Χάρη Του, μὲ τὴν ὁποία ὁ Κύριος βράβευσε τὴ μετάνοιά της. Καὶ διερωτῶμαι: Πόσοι διαθέτουμε τόση δύναμη ἀγάπης ὅση ὁ ὄσιος Ἀβράμιος; Ἄς κρίνει ὁ καθένας τὸν ἑαυτὸ του καὶ ἄς πάρει τίς ἀποφάσεις του.

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί,

Φέτος καὶ σὲ λιγότερο ἀπὸ τρεῖς μῆνες οἱ Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες διεξάγονται στὴν Ἀθήνα. Σπουδαία χρονιά γιὰ τὸν τόπο μας. Τὰ μάτια καὶ ἡ προσοχὴ ὅλου τοῦ κό-

σμου εἶναι στραμμένα στή χώρα πού δημιούργησε τοὺς Ἄγῶνες καὶ γέννησε τὴν εὐγενῆ ἄμιλλα καὶ τὴν ἀδελφωσύνη μεταξύ τῶν λαῶν. Πού συνταίριαξε τὸ κάλλος μὲ τὸ ἦθος, τὴ φιλοσοφία μὲ τὴν Πίστη στὸν Ἰησοῦ Χριστό, τὴν ἀρχοντιὰ μὲ τὴν ἀπλότητα. Τὰ μηνύματα αὐτὰ πρέπει νὰ περάσουμε κατὰ τὴ μεγάλη, μοναδικὴ εὐκαιρία πού ἔχουμε. Καὶ μία παράκληση πρὸς τὴν Κυβέρνηση καὶ τὴν Δήμαρχο Ἀθηναίων. Ἄς μὴν ὑποταγοῦμε στὴ βούληση τῆς ἐξυπηρέτησης τῶν παθῶν κάποιων συνανθρώπων μας. Ἡ μὲ ὁποιοδήποτε τρόπο διευκόλυνση τῆς πορνείας καὶ κατὰ τὴν περίοδο τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων προσβάλλει τὸν πολιτισμὸ μας, τὸν ἀνθρωπισμὸ μας καὶ μᾶς ἐκθέτει διεθνῶς σὲ ἐκείνους πού ἔχουν πάνω ἀπὸ ὅλα τὴν ἀξιοπρέπεια τοῦ ἀνθρώπου. Ἄς μείνουμε ὀρθοὶ στὶς ἀρχές μας, ὅση πίεση κι ἂν δεχθοῦμε.

Ἡ χώρα μας σήμερα δὲν καταγγέλλεται ὅτι καταδιώκει τὴν πορνεία, ἀλλὰ ἀντιθέτως κατηγορεῖται ἀπὸ διεθνεῖς ὀργανισμοὺς ὅτι δὲν ἔχει καταπολεμήσει ἀποτελεσματικὰ τὸ ἐμπόριο τῆς λευκῆς σαρκὸς καὶ τὴ διακίνηση γυναικῶν καὶ παιδιῶν μὲ σκοπὸ τὴν ἐκμετάλλευσή τους καὶ τὴ μετατροπὴ τους σὲ ἄβουλα ὄργανα ἱκανοποίησης τῶν διαστροφῶν ἀσυνείδητων συνανθρώπων μας. Πρέπει λοιπὸν νὰ δείξουμε τὸν πραγματικὸ χαρακτήρα μας καὶ κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες. Ὅτι ἡ φιλοτιμία, ἡ φιλοξενία καὶ ἡ ἀγάπη μαζί μὲ τὴν Πίστη στὸν Θεὸ εἶναι οἱ ἀρετές μας, ὡς βιώματα τῆς κληρονομιάς καὶ τοῦ πολιτισμοῦ μας. Ὡς Ἕλληνες καὶ ὡς Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ ἀγκαλιάζουμε ὅλη τὴν Οἰκουμένη, θέλουμε τὴν εἰρήνη μὲ δικαιοσύνη σὲ ὅλο τὸν κόσμο, σεβόμαστε κάθε διαφορὰ φυλετικὴ, θρησκευτικὴ, ιδεολογικὴ. Ὅμως, ἀκριβῶς μὲ βάση τὶς ἀρχές καὶ τὸν πολιτισμὸ μας, εἴμαστε ἀντίθετοι στὴν ἐκμετάλλευση τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, στὴ βία καὶ τὴν καταπίεση ἀπὸ ὅπου κι ἂν προέρχεται, στὸ ρατσισμό, στὴν ἐπιβολὴ τοῦ δίκαιου τοῦ ἰσχυροτέρου.

Εἰδικότερα στὸν ἀθλητισμὸ πρέπει νὰ δείξουμε ὅτι εἴμαστε ἀντίθετοι στὴ χρῆση ἀνέντιμων μέσων διάκρισης, ὅπως τὸ ντόπινγκ, στὴν ἐπαγγελματοποίηση καὶ στὴ μετατροπὴ τῶν ἀθλητῶν σὲ ἐπιτυχημένους πωλητὲς προϊόντων καὶ στὴ χρησιμοποίηση τῆς ἐπιτυχίας γιὰ προπα-

γανδιστικούς, ἐθνικιστικούς ἢ ἐμπορικούς σκοποὺς. Εὐχόμαι κοντὰ στὴν ἀσφάλεια τῶν Ἀγῶνων καὶ στὴν ἐξαιρετὴ ὀργάνωσή τους νὰ διδάξουμε καὶ τὸ ἑλληνορθόδοξο ἦθος μας.

Ἀγαπητοὶ μου,

Ὅταν σκέπτομαι θέματα ὅπως αὐτὸ μὲ τὸ ὁποῖο σήμερα θὰ ἀσχοληθοῦμε καὶ πού εἶναι ἡ ἐκμετάλλευση τοῦ ἀνθρώπου, πού εἶναι ἡ εἰκόνα καὶ ἡ ὁμοίωση τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ ἐξαχρειωμένο καὶ ἀνέντιμο συνάνθρωπο του, πάντοτε ἐντείνω τὶς προσευχές μου καὶ ἐνισχύω τὴν αὐτοκριτικὴ μου. Διερωτῶμαι πόσα κάνουμε ἐμεῖς ὡς κληρικοὶ ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ χριστιανοὶ γιὰ νὰ μειώσουμε τὴν ἀδικία καὶ τὴν ἐκμετάλλευση στὸν κόσμο; Μήπως ὀρισμένες φορὲς δίνουμε κι ἐμεῖς ἀφορμὲς γιὰ νὰ ἀπομακρυνθοῦν οἱ συνάνθρωποί μας ἀπὸ τὸν Θεό, ὅταν μὲ τὸν τρόπο μας σκανδαλίζουμε τοὺς συνανθρώπους μας; Μήπως θὰ εἴμαστε κατακριτέοι ἀπὸ τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, πού μᾶς εἶπε «οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται» (Ματθ. ιη' 7). Ὅταν ἐμεῖς ὅλοι δὲν εἴμεθα πρότυπα ἀρετῆς καὶ δὲν βιώνουμε τὴ διδασκαλία τοῦ Κυρίου μας, ὅταν μεταξύ μας ἐμεῖς οἱ κληρικοὶ δὲν δείχνουμε ἀγάπη καὶ ταπεινοφροσύνη, δὲν ἔχουμε εὐθύνη γιὰ τὴν κατάσταση τῆς κοινωνίας; Εἶμαι βέβαιος, γιὰτὶ ὁ Κύριός μας τὸ ἐδίδαξε, ὅτι ἂν ὅλοι καὶ ἰδιαίτερα ἐμεῖς οἱ κληρικοὶ εἴμασταν πρότυπα ἀγιότητος τότε θὰ ἦταν καλύτερη ἡ κοινωνία μας, θὰ ἦταν λιγότερη ἡ ἁμαρτία.

Μακάρι ἀδελφοὶ μου νὰ περάσουμε τὸ ὑπόλοιπο τῆς ζωῆς μας ὅπως θὰ ἤθελε ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ νὰ μπορέσουμε ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ καὶ εἰδικότερα ἐμεῖς οἱ κληρικοὶ νὰ ποῦμε στὸ τέλος τῆς ζωῆς μας τὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου: «Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνισμαί, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα· λοιπὸν ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής, οὐ μόνον δὲ ἐμοί, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἠγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ» (Τιμ. Β' δ' 7-8).

Τὸ εὐχόμαι ὀλοψύχως σὲ ὅλους μας.

**Η ΕΚΤΑΚΤΟΣ
ΣΥΓΚΛΗΣΙΣ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ
ΣΥΝΟΔΟΥ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ**

(28.5.2004)

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συνήλθε στις 28 Μαΐου τ.ε. σὲ ἑκτακτὴ Συνεδρία ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου στὴν Αἴθουσα Συνεδριῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μὲ θέμα:

«Νεώτεροι ἐξελίξεις ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς τηρήσεως τοῦ Τόμου τοῦ 1850 καὶ τῆς Πατριαρχικῆς Πράξεως τοῦ 1928 ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Πρὸ τῆς Συνεδρίας ἐτελέσθη Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία στὸ Καθολικὸ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πετράκη, ἱερουργούντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου κ. Ἱεροθέου.

Ἐντὸς τῆς αἰθούσης τῶν Συνεδριῶν ἐψάλη ἡ Ἀκολουθία γιὰ τὴν ἑναρξη τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἀναγνωσθέντος τοῦ Καταλόγου τῶν συμμετεχόντων Ἱεραρχῶν, διεπιστώθη ἡ ἀπουσία τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Κορίνθου κ. Παντελεήμονος, Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κ. Θεοκλήτου, Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Θεοφίλου, Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Δαμασκηνοῦ, Μεγάρων καὶ Σαλαμῖνος κ. Βαρθολομαίου, Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθίμου, Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου κ. Νικοδήμου, Ἐλευθερουπόλεως κ. Χρυσόστομου, Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Παύλου καὶ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Νικολάου, τὴν δικαιολογημένη ἀπουσία τῶν ὁποίων ἐνέκρινε ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας.

Ἀκολούθως, συνεκροτήθη ἡ Ἐπιτροπὴ Τύπου ἀπὸ τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. Εὐστάθιο, Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεο καὶ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Θεόκλητο.

Στὴ συνέχεια, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος ἀνέγνωσε τὴν πολὺ προσεγμένη Εἰσήγησή του πρὸς τὴν Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, στὴν ὁποία παρουσίασε ὅλα τὰ γεγονότα τὰ ὁποία ἔγιναν ἀπὸ τὴν προλαβοῦσα Ἱεραρχία μέχρι σήμερα.

Στὴν Εἰσήγησή του ὁ Μακαριώτατος ἀνέγνωσε τὴν κατ' ἀρχὴν συμφωνία, ἡ ὁποία ἔγινε μεταξὺ τῶν δύο Προκαθημένων καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἐξῆς: *«Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν ἀγάπῃ Χριστοῦ καὶ σταθερῷ πόθῳ ἐνότητος μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας διακηρῦσσει τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν τηρησὶν τοῦ Πατριαρχικοῦ Τόμου τοῦ 1850 καὶ ὄλων τῶν διατάξεων τῆς Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Πράξεως τοῦ 1928».*

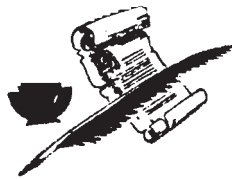
Καὶ πρότεινε τὴν ἀποδοχὴ τῆς ἀπὸ τὴν Ἱεραρχία λέγοντας χαρακτηριστικά: *«Ἐπιθυμῶν νὰ γνωρίζετε ὅτι ναι μὲν μὲ αἴσθημα εὐθύνης καὶ πρὸς ἀποτροπὴν μείζονος ζημίας εἰς βάρος τῆς Ἐκκλησίας, καὶ μὲ τὸ ὄραμα ἀποκαταστάσεως τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης ἀναλαμβάνω νὰ εἰσηγηθῶ εἰς τὴν Ἱ.Σ.Ι. τὴν ἀποδοχὴν τῆς προτεινομένης λύσεως, μὲ τὰς προλαβούσας ἐπεξηγήσεις, ἀλλὰ τὴν τελικὴν εὐθύνην ἔχει ἡ Ἱ.Σ.Ι. ἡ ὁποία καλεῖται νὰ τοποθετηθῇ ἐπ' αὐτῆς μὲ τὴν διακρίνουσαν αὐτὴν περιουστάτην σύνεσιν καὶ φρόνησιν εἰς τὸ μείζον τῆς Ἐκκλησίας συμφέρον ἀποβλέπουσα, τὴν εἰρήνην διώκουσα, τὴν ἐνότητα τοῦ λαοῦ παραφυλάττουσα, τὴν διαίρεσιν τοῦ σώματος τῆς Ἱεραρχίας ἀποτρέπουσα καὶ πᾶσαν ἀνεπιθύμητον ἐκτροπὴν ἀποκρούουσα».*

Ἀκολούθησε συζήτηση, κατὰ τὴν ὁποία ἔλαβαν τὸ λόγο οἱ Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχες Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, Καλαβρύτων κ. Ἀμβρόσιος, Πειραιῶς κ. Καλλίνικος, Θηβῶν κ. Ἱερώνυμος, Ναυπάκτου κ. Ἱερόθεος, Λαγκαδᾶ κ. Σπυρίδων, Περιστερίου κ. Χρυσόστομος, Φιλίππων κ. Προκόπιος, Σπάρτης κ. Εὐστάθιος, Ζακύνθου κ. Χρυσόστομος, Θεσσαλιώτιδος κ. Θεόκλητος, Τριφυλίας κ. Στέφανος κ.ἄ. Οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες ἐκφράσθηκαν θετικά καὶ μὲ λόγους ὑπευθύνους ἐπήνεσαν τὸν Μακαριώτατο γιὰ τὴν ἐμπεριστατωμένη Εἰσήγησή του, μάλιστα ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἰω-

αννίνων κ. Θεόκλητος ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Μακαριώτατο εἶπε: «*Σήμερα Μακαριώτατε ἐνεδύθητε τὸν μανδύα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἠγέτου, ιδιότητα τὴν ὁποία δὲν εἶχα ἀμφισβητήσει καὶ κατὰ τὸ παρελθόν*».

Ἡ πρότασις τοῦ Μακαριωτάτου ὑπερψηφίστηκε ὑπὸ συμπάσης τῆς Ἱεραρχίας πλὴν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καλαβρύτων κ. Ἀμβροσίου.

(Ἡ Ἐπιτροπὴ Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἱεραρχίας)

**ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ
ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΕΚΤΑΚΤΟΝ
ΣΥΓΚΛΗΣΙΝ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ
ΣΥΝΟΔΟΥ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ**

Σεβασμιώτατοι και ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ Ἀδελφοί,

Ἄφορομὴν χαρᾶς ἀποτελεῖ ἡ περιοδικὴ πάντων ἡμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναγωγὴ πρὸς ἀντιμετώπισιν σοβούντων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων. Μὲ τὴν χαρὰν αὐτὴν οἱ ὑποδεχόμεθα σήμερον ἐνταῦθα καὶ εὐχόμεθα εἰς ἓνα ἕκαστον ὑμῶν νὰ ἔχετε πλοῦσια τὰ δωρήματα τῆς θείας Χάριτος ἐφ' ὑμᾶς καὶ τοὺς ὑμῶν. Τὰ θέματα μὲ τὰ ὁποῖα θὰ ἀσχοληθῶμεν σήμερον εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστά. Ἄπαιτοῦν ὁμῶς νηφαλιότητα καὶ πνεῦμα Θεοῦ, ὥστε νὰ υἰοθετηθοῦν λύσεις συνδυάζουσαι τὸ καλὸν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν εἰρήνευσιν τῶν πνευμάτων. Εἶναι φανερὸν ὅτι τὸ πρόβλημα τῶν διεκδικήσεων τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς Πράξεως τοῦ 1928 ἀντιμετωπίσθη παρ' ἡμῶν ἐπὶ 10μηνον μὲ νομοκανονικὰ κριτήρια δικαιοσύνης καὶ ἀληθείας. Αἱ ἀλλεπάλληλοι ἀποφάσεις τῆς Ἱεραρχίας ἐκινήθησαν εἰς τὰ πλαίσια ταῦτα. Σήμερον καλούμεθα νὰ κινηθῶμεν εἰς ἓν εὐρύτερον πεδῖον, τὸ ὁποῖον συμπεριλαμβάνει μὲν τὰ ἀνωτέρω κριτήρια, ἀλλὰ ἐπιρεάζεται ἀποφασιστικὰ καὶ ἀπὸ τίς ὁποιοσδήποτε συνέπειες ποὺ ἔχουν αἱ ἐξελίξεις τοῦ ζητήματος κυρίως διὰ τὴν ἐνότητα καὶ τὴν γαλήνευσιν τῶν καρδιῶν.

Γνωρίζω ὅτι δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ ἀποκολληθῇ κανεὶς ἀπὸ ἓνα συγκεκριμένον τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι καὶ ἐνεργεῖν. Ὅταν ὁμῶς αἱ περιστάσεις ἐπιβάλλουν ὄχι τὴν ἀλλαγὴν πλεύσεως ἀλλὰ τὴν ἀλλαγὴν τρόπου πλεύσεως καὶ πορείας, τότε ἐπαφίεται εἰς τὴν διάκρισιν καὶ τὴν διαίσθησιν τῶν ἐπαϊόντων νὰ ἐπιλέξουν τὴν κρείττονα ὁδόν. Αὐτὸ μᾶς ἐδίδαξαν οἱ ἅγιοι Πατέρες διαφυλάσσοντες τὸ κάθε φορὰν μείζον ἐναντι τοῦ ἐλάσσονος. Δὲν εἶναι ὁμῶς εὐκόλον νὰ διακρίνει κανεὶς τί εἶναι τὸ μείζον καὶ τί τὸ ἔλασσον, διότι κινδυνεύει νὰ χαρακτηρίσει ὡς μείζον τὸ ἔλασσον καὶ ἀντιστρόφως. Καὶ ποῖα ἡμῖν χάρις ἐστὶ ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδίσωμεν καὶ ζημιωθῶμεν κατὰ τὴν ψυχὴν ἡμῶν; Κατὰ συνέπειαν μὲ βαθεῖαν ἐπίγνωσιν τοῦ χρέους μας καλούμεθα σήμερον νὰ συσχεφθῶμεν καὶ νὰ ἀποφασίσωμεν ἐπὶ μιᾶς συγκεκριμένης προτάσεως, ἡ ὁποία θὰ ἀναπτυχθῇ ἐνώπιόν σας καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς διαστάσεις, ὥστε ἡ μέλλουσα νὰ ληφθῇ ἀπόφασις νὰ εἶναι κατὰ τὸ ἀνθρωπίνως δυνατὸν ὀρθή, δικαία, συμφέρουσα εἰς τὰς ψυχὰς μας, ἑτεροβαρῆς, ἀληθῆς καὶ γενναία.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ ΙΣΙ αἰρομένη εἰς τὸ ὕψος τῶν περιστάσεων καὶ ἰσορροποῦσα πρὸ τῶν ἀλληλοσυγκρουομένων ἴσως ἀπόψεων, αἵτινες εἶναι ἅπασαι σεβασταί, διότι ἀσφαλῶς προέρχονται ἀπὸ ἀγαπώσας τὸν Θεὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ καρδίας, θὰ προσορμισθῇ εἰς τὸν εὐδιδον λυμένα τῆς μετὰ φρονήσεως ἐνεργείας, ὥστε οὔτε τὴν Ἐκκλησίαν νὰ βλάψει, οὔτε τὸν λαὸν νὰ ἀπογοητεύσει, οὔτε τὴν ἀλήθειαν νὰ ἀδικήσει. Ἐπιθυμοῦμεν ἡ ἀπόφασις ποὺ θὰ ληφθῇ νὰ ἀνοίξει ἓνα νέον κεφάλαιον εἰς τὰς σχέσεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μὲ τὸ Οἴκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, τηρουμένων ἀπαρασάλευτως τῶν κανονικῶν ὁρίων, ποὺ καθιερῶνουν τοὺς σεβαστοὺς ρόλους μιᾶς ἐκάστης Ἐκκλησίας. Καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος εἶναι Ἀυτοκέφαλος, καὶ ζῶσα καὶ δημιουργικὴ καὶ ἰσχυρὴ, ἱκανὴ μὲ τὴν Χάριν τοῦ Θεοῦ νὰ ἀντιμετωπίσει τὰς προκλήσεις τῆς ἐποχῆς. Ἐὰν τοῦτο τὸ ἐπιχειρήσει ἐν συνεργασίᾳ εἰλικρινεῖ καὶ ἀπεριοριστῶ ἐμπιστοσύνη πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν, τότε θὰ δοξασθῇ τὸ κέρας χριστιανῶν ὀρθοδόξων καὶ θὰ μεγαλυνηθῇ τὸ ἅγιον ὄνομα τοῦ Κυρίου. Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἔρχονται εἰς τὰ χεῖλη μου οἱ λόγοι τῆς Σοφίας Σειράχ: «*Ἐὰν διώκῃς τὸ δίκαιον καταλήψῃ καὶ ἐνδύσῃ αὐτὸ ὡς ποδήρη δόξης. Πετεινὰ πρὸς τὰ ὅμοια αὐτοῖς καταλύσει καὶ ἀλήθεια πρὸς τοὺς ἐργαζομένους αὐτὴν ἐπανήξει*» (Σοφ. Σειρ. 27, 8-9).

Τοῦ
Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου
Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

**ΑΝΤΙΦΩΝΗΣΙΣ
ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΕΚΤΑΚΤΟΝ
ΣΥΓΚΛΗΣΙΝ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ
ΣΥΝΟΔΟΥ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ**

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κύριε Χριστόδουλε, Πρόεδρε τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου,

Σεβασμιώτατοι Συνοδικοί Σύμβουλοι τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,

Ἄνταποκρινόμενοι εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος συνελθήμεν σήμερον εἰς Ἑκτακτον Συνέλευσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ἵνα ἐνημερωθῶμεν καὶ ἐξετάσωμεν τὸ προκείμενον ἡμῖν θέμα ὑπὸ τὸν τίτλον: «*Νεώτερα ἐξελίξεις ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς τηρήσεως τοῦ Τόμου τοῦ 1850 καὶ τῆς Πατριαρχικῆς Πράξεως τοῦ 1928 ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*».

Τὸ ἐν λόγῳ θέμα ἀναφέρεται εἰς τὰς σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, ἧτοι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Καλούμεθα, δηλονότι ἵνα ἀποφασίσωμεν ἐπὶ τῆς προτεινομένης, ὑπὸ τῆς Ἐντίμου Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, συμφωνίας ἐπὶ τοῦ ἐπὶ δεκάμηνον ταλανίζοντος καὶ ἀπασχολοῦντος τὰς δύο Τοπικᾶς Ἐκκλησίας ζητήματος, δηλαδή περὶ τὴν ἐρμηνείαν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Πράξεως τοῦ 1928, ἀφορώσης εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Βορείου Ἑλλάδος καὶ τῶν Νήσων τοῦ Βορειοανατολικοῦ Αἰγαίου Πελάγους, τῶν ὀνομαζομένων «*Νέων Χωρῶν*».

Μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος θὰ ἀκούσωμεν τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου Ὑμετέραν Εἰσήγησιν καὶ θὰ ἀποφασίσωμεν τὰ τῆ Ἐκκλησία συμφέροντα καὶ τὰ ὑπὲρ τῆς εὐσταθείας Αὐτῆς συντελοῦντα.

Πρόκεινται, λοιπόν, ἐνώπιον ἡμῶν ἡ ἀλήθεια, τὸ δίκαιον, ἡ ἱστορία, τὰ γραπτὰ κείμενα, αἱ γνώμαι, οἱ τῶν ἀειμνήστων Πατέρων ἀγῶνες, καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν.

Οἶδαμεν πάντα ταῦτα καὶ ἐν τῇ ἐπιγνώσει τῆς Ἀρχιερατικῆς συνειδήσεως καὶ ἀποστολῆς ἡμῶν, θὰ ἐργασθῶμεν, ἀναζητοῦντες τὰς λυσιτελεῖς λύσεις, καὶ ἐπιδιώκοντες τὴν εἰρήνην ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

1ον. Ἐν προκείμενῳ νομίζω ὅτι ἐπιβάλλεται, ἵνα ἐκφράσωμεν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν διὰ τὸ ἐκδηλωθῆν ἐνδιαφέρον Αὐτῆς πρὸς κατάπαυσιν τῆς παρατηρηθείσης κρίσεως μετὰ τῆς ἐν Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ ἀναληφθεῖσα πρωτοβουλία ὑπὸ τοῦ Ἐξοχωτάτου Πρωθυπουργοῦ κ. Κωνσταντίνου Καραμανλῆ καὶ περαιωθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἐντιμολογιστῆς Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Μαριέττης Γιαννάκου πρὸς ἐξεύρεσιν λύσεως ἀποδεκτῆς ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἐπιδιώκει τὴν εἰρήνην, ὡς ἐδηλώθη, καὶ τὴν ἐνότητα τοῦ Λαοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἀποτελοῦντος καὶ πολίτας τῆς Χώρας ἡμῶν, καὶ τὴν διατήρησιν τῶν πνευματικῶν δεσμῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Πρωτοθρόνου Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, δηλαδή τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

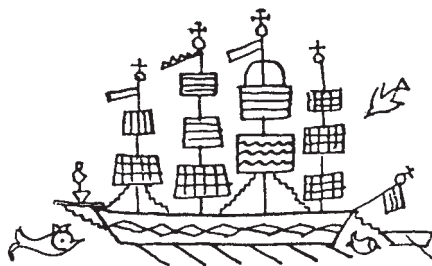
2ον. Ὡς ἀναφέρεται εἰς τὸ θέμα τῆς Ἐκτάκτου Συνελεύσεως ἡμῶν, ἡ συμφωνία αὕτη ἀφορᾷ εἰς τὴν τήρησιν τοῦ Τόμου τοῦ 1850 ἀφ' ἑνός, δι' οὗ παρεχωρήθη τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τὸ

Αὐτοκέφαλον καὶ αὐτοδιοίκητον, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Πράξεως τοῦ 1928, δι' ἧς παρεχωρήθη τῇ Αὐτοκεφάλῳ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος «Ἐπιτροπικῶς» ἡ διοίκησις τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἡπείρου, Μακεδονίας, Θράκης καὶ τῶν Νήσων τοῦ Βορειοανατολικοῦ Αἰγαίου Πελάγους.

Ἐκ τοῦ διεξαχθέντος διαλόγου, ἀφ' οὔτου ἐτέθη τὸ θέμα τῆς τηρήσεως καὶ ἐφαρμογῆς τῆς ἐν λόγῳ Πράξεως, κατεδείχθη ὅτι, ἄλλως ἐρμηνεύει τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον τὴν Πράξιν αὐτήν καὶ ἄλλως ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος. Ἡ δὲ Ἑλληνικὴ Πολιτεία διὰ τῶν θεσμοθετημένων Ὁργάνων Αὐτῆς ἐπεσφράγισε τὴν ἀποδεκτὴν ὑπ' Αὐτῆς ἐρμηνείαν.

3ον. Ἡ συγκληθεῖσα Ἱεραρχία καλεῖται, ἵνα τοποθετηθῆ καὶ ἐπὶ τῆς ψηφισθείσης Πράξεως τῆς Διηρυμμένης Ἐνδημούσης Πατριαρχικῆς Συνόδου τῆς 30ῆς Ἀπριλίου τοῦ διανυομένου ἔτους 2004, τῆς λαβούσης τὰ γνωστὰ μέτρα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κύριον Χριστόδουλον, τὸν Προκαθήμενον τῆς καθ' Ἑλλάδα Ἐκκλησίας, καὶ εἰς τοὺς προσφάτως ἐκλεγέντας, ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διὰ τὰς Ἱεράς Μητροπόλεις πρῶτον Ἐλευθερουπόλεως, δεῦτερον Σεβρίων καὶ Κοζάνης καὶ τρίτον διὰ τὸν κατασταθέντα εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Θεσσαλονίκης.

Ταῦτα ὡς πρὸς τὴν Ἀντιφώνησίν μου.

Σεβασμιώτατοι καὶ Ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ Ἀδελφοί,

Τὴν σύγκλησιν τῆς παρουσίας ἐκτάκτου Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, διὰ δευτέραν ἤδη φορὰν ἐντὸς διαστήματος ἑνὸς μηνός, ἐπέβαλον αἱ ραγδαῖαι ἐξελίξεις, αἱ σχέσιν ἔχουσαι μὲ τὸ γνωστὸν ζήτημα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καθεστώτος τῶν Ἱ. Μητροπόλεων τῆς βορείου Ἑλλάδος.

Ἡ κρίσις αὕτη, ὡς καλῶς γνωρίζετε, σοβεῖ ἐπὶ 10μηνον ἤδη, συνταράσσουσα τὸν ἀπανταχοῦ Ἑλληνισμόν. Οἱ ποιμαίνοντες τὸν λαὸν τοῦ Κυρίου ἔχουν ἄμεσον γνῶσιν αὐτοῦ τοῦ γεγονότος. Οἱ παρούσες περιστάσεις ἐνισχύουν κατακορύφως τὴν εὐθύνην μας, τὴν μέριμνάν μας νὰ μὴ καταπονήσωμε τὸν λαὸν μας, ἀλλὰ νὰ ἐνισχύσωμε παντὶ σθένει τὴν ἐνότητα καὶ τὴν γαλήνην του. «Ἄγων ἦν ἡμῖν ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς ὑπὲρ πάσης τῆς ἀδελφότητος, εἰς τὸ σώζεσθαι μετ' ἐλέους καὶ συνειδήσεως τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκλεκτῶν Αὐτοῦ» (Κλήμεντ. Ρώμης. Πρὸς Κορινθίους Α, β4).

Τὴν ἐνότητα αὐτὴν φοβοῦμαι ὅτι θέτει εἰς κίνδυνον ἢ παράτασις τῆς ἐκκρεμότητος περὶ τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ ἡ ἀναπτυσσομένη ἔνθεν κακείθεν φιλολογία καὶ παραφιλολογία, ἡ ὁποία ἐκθέτει τὴν Ἐκκλησίαν. Ἐπείγουσα ἄρα παρίσταται ἡ ἀνάγκη νὰ υἰοθετηθῇ μία λύσις ὄχι εὐκαιριακὴ, οὔτε περιστασιακὴ, ἀλλὰ λειτουργικὴ καὶ βιώσιμος, ὥστε νὰ ἀντιμετωπισθῇ εἰς τὴν βάσιν του τὸ πρόβλημα καὶ νὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὴν εἰρήνευσιν καὶ τῶν Ποιμένων καὶ τοῦ ποιμνίου. Καὶ πρὸς τοῦτο προέρχομαι εἰς τὴν παρουσίαν τῶν βασικῶν στοιχείων ποὺ συνθέτουν τὴν νέαν πρότασιν.

1. Κατὰ τὴν προλαβοῦσαν ἑκτακτον ἸΣΙ τῆς 26-4-04 ἀνέπτυξα εἰς τὸ Ἱερὸν Σῶμα μας μὲ πᾶσαν λεπτομέρειαν καὶ εἰλικρίνειαν πάνθ' ὅσα συνέβησαν ἐξελικτικῶς ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου 2003 (6-11-03) ὅτε συνεκλήθη ἡ ἸΣΙ, μέχρις Ἀπριλίου 2004 (26-4-04) περὶ τὸ γνωστὸν ζήτημα τῆς ἐρμηνείας τῆς Πατριαρχικῆς Πράξεως τοῦ 1928. Δὲν θὰ τα ἐπαναλάβω ἐνταῦθα, ἀλλὰ θὰ ἀρκεσθῶ εἰς περιληπτικὴν καταγραφὴν, πρὸς ἐνημέρωσιν τοῦ Σώματος, τῶν ὅσα ἔκτοτε ἐπηρεολούθησαν μέχρι καὶ σήμερον.

Τὰς γενομένας τότε μὲ τὴν συμμετοχὴν 64 Ἱεραρχῶν, ἐπὶ 71 παρόντων, ἐκλογὰς τριῶν νέων Μητροπολιτῶν, ἐξ ὧν οἱ δύο ἐκ τῶν τῆς βορείου Ἑλλάδος, καὶ μιᾶς μεταθέσεως, ἠκολούθησεν ἡ χειροτονία αὐτῶν, καὶ ἡ ὑπογραφή καὶ ἔκδοσις τῶν οἰκείων Π.Δ. ἀναγνωρίσεώς των. Ἦδη δὲ ἐδόθη ὑπ' αὐτῶν καὶ ἡ ἐπίσημος ἐνώπιον τοῦ κ. Προέδρου τῆς Δημοκρατίας Διαβεβαίωσις. Ἡ κυβέρνησις ἀπ' ἀρχῆς ἐδήλωσε πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν ὅτι θὰ σεβασθῇ τὴν νομιμότητα καὶ θὰ ἐκδώσῃ τὰ διατάγματα, ὅπερ καὶ ἔπραξε. Σημειωτέον ὅτι καὶ ἡ προηγουμένη κυβέρνησις εἶχε δηλώσει τὸ ἴδιο διὰ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ ἸΣΙ ἐπρόκειτο νὰ προβῇ εἰς ἐκλογάς, ἀναγνωρίζουσα τὴν ἀνάγκην σεβασμοῦ τῆς ἐκκλησιαστικῆς νομιμότητος εἰς τὰ πλαίσια τῆς ἐννόμου τάξεως τῆς χώρας.

2. Τὴν 30-4-04 συνεκλήθη εἰς Φανάριον, ἡ «Διευρυμένη Πατριαρχικὴ Ἐνδημοῦσα Σύνοδος», καὶ ἐξέδωσε τὴν γνωστὴν Πρᾶξιν. Δὲν θὰ τὴν τεχνολογήσω τώρα, ἐπιφυλασσόμενος νὰ τὸ πράξω εἰς εὐθετώτερον χρόνον. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἐνῶ εὐρίσκοντο ἐν ἐξελίξει αἱ προσπάθειαι δι' ἀνεύρεσιν συναινετικῆς λύσεως, ἐκοινοποίησε τὴν Πρᾶξιν αὐτὴν πρὸς τε τοὺς Προκαθημένους τῶν ἁγίων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, διὰ τὰ κατ' αὐτούς, καὶ πρὸς τοὺς Ἱεράρχας τῆς

ΕΙΣΗΓΗΣΙΣ

ΕΝΩΠΙΟΝ

ΤΗΣ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ

Τοῦ

Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου
Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπ' εὐθείας, ἐνῶ 4 Συνοδικὰ μέλη ἐκ τῶν βορείων Ἐπαρχιῶν ἀπέσχον τῶν καθηκόντων των, διακόπτοντα ἀδικαιολογήτως τὴν κοινωνίαν των μὲ τὸ ἀνώτατον διοικητικὸ ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας. Πρὸς τὰ μέλη ταῦτα ἡ ΔΙΣ κατέστησε γνωστὴν τὴν πρόθεσίν της νὰ τὰ ἀντικαταστήσει μὲ ἄλλα, σύμφωνα μὲ τὸν Καταστατικὸν Χάρτην, ἵνα μὴ ἐμποδίζεται ἡ λειτουργία τοῦ Συνοδικοῦ συστήματος, ἐφ' ὅσον θὰ συνέχιζον νὰ ἀπέχουν τῶν καθηκόντων των ἀδικαιολογήτως ἐπὶ 1 μῆνα. Ἐπίσης ἡ ΔΙΣ ἐτόνισεν ὅτι ἡ ΙΣΙ εἶναι ἀρμοδία νὰ λάβει θέσιν ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς «Διευρυμένης» Συνόδου καὶ ὄχι ἕνας ἕκαστος μεμονωμένος Ἱεράρχης. Ἐκ τῶν Πατριαρχείων καὶ λοιπῶν Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, αἵτινες ἔλαβον τὰ Πατριαρχικὰ Γράμματα οὐδεμία διέκοψε τὸ Μνημόσυνον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, θεωρήσασα προφανῶς ὅτι πρόκειται διὰ διμερὲς ζήτημα μὴ ἀπτόμενον τῆς ὅλης Ἐκκλησίας. Ὁ δὲ Μακ. Πατριάρχης Γεωργίας κ. Ἡλίας ἐπραγματοποίησεν μετὰ ταῦτα τὴν πρὸ πολλοῦ προγραμματισθεῖσαν ἐπίσημον Εἰρηνικὴν ἐπίσκεψίν του εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας συλλειτουργήσας μεθ' ἡμῶν ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ἱ. Ναῷ τῶν Ἀθηνῶν. Καὶ ἄλλοι Προκαθήμενοι διὰ συμβολικῶν ἐνεργειῶν των ἢ διὰ μηνυμάτων, ἐβεβαίωσαν ἡμᾶς ὅτι δὲν διακόπτουν τὴν μεθ' ἡμῶν κοινωνίαν των. Δοξάζομεν τὸν Θεὸν τὸν οὕτως οἰκονομήσαντα τὰ καθ' ἡμᾶς ἵνα διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.

3. Παραλλήλως ἡ κυβέρνησις, δικαίως ἀνησυχοῦσα διὰ τὰς διαστάσεις τὰς ὁποίας ἐλάμβανεν ἡ ὑπόθεσις καὶ διὰ τὰς συνεπείας της, ἀνέλαβε μεσολαβητικὴν προσπάθειαν διὰ τῆς νέας Ὑπουργοῦ Ἐθν. Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Κας Μαριέττης Γιαννάκου. Τὴν πρωτοβουλίαν αὐτὴν τῆς κυβερνήσεως, ἐχαιρετήσαμεν, διὰ δηλώσεως ἡμῶν, ὡς θετικὸν βῆμα πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς εἰρηνικῆς καὶ συναινετικῆς ἐπιλύσεως τοῦ ζητήματος, ἔχοντες ἀναπτύξει εἰς τὴν Καν. Ὑπουργὸν τὰς βασικὰς θέσεις καὶ ἀπόψεις τῆς Ἱεραρχίας μας, ὅπως αὗται ἀπετυπώθησαν εἰς τὴν ἔκτακτον ΙΣΙ, τῆς 6-11-03 καὶ τὴν ΔΙΣ τῆς 1-3-04.

Ἡ Κα Γιαννάκου μετέβη τὴν 7-5-04 εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ εἶχε μὲ τὸν Παναγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην ἐκτενὴ συνομιλίαν ἐπὶ τοῦ ὅλου ζητήματος, ἐκφράσασα δημοσίᾳ μετὰ τὸ πέρας αὐτῆς μίαν συγκρατημένην αἰσιοδοξίαν ὡς πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα. Ἐπιστρέψασα δὲ εἰς Ἀθήνας ἐζήτησε νὰ μὲ ἐνημερώσει τὴν Δευ-

τέρα 10-5-04 εἰς τὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴν. Κατὰ τὴν γενομένην ἐνημέρωσιν μοῦ μετέφερε κατ' ἀρχὰς τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τοῦ Παναγ. Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου νὰ ὀδηγηθῶμεν τὸ συντομώτερον εἰς μίαν ὀριστικὴν καὶ συναινετικὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ ὅλου προβλήματος, καθὼς καὶ τὴν ἄμεσον ἀνάγκην ἀποκαταστάσεως κλίματος ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Φαναρίου πρὸς καταπολέμησιν τῆς ἐκατέρωθεν καχυποψίας. Τὸ σημεῖον τοῦτο ἔχει βασικὴν σημασίαν. Πρέπει πάση θυσίᾳ νὰ ἀποκατασταθῶν μεταξὺ κυρίως Πατριάρχου καὶ Ἀρχιεπισκόπου στεναὶ σχέσεις συνεργασίας καὶ ἐμπιστοσύνης, ὥστε νὰ ἀποκλεισθῇ πᾶσα ἀπόπειρα ἐπιτηδεῶν προσώπων νὰ βραχυκυκλώνουν τὰς σχέσεις αὐτὰς καὶ νὰ δημιουργοῦν προβλήματα, τὰ ὁποῖα καλοῦνται ἐν συνεχείᾳ νὰ ἀντιμετωπίσουν αἱ Ἐκκλησίαι καὶ ὁ λαός.

Παραλλήλως ὁμοῦς ἡ Κα Ὑπουργὸς ἐτόνισεν εἰς τὸν Παναγ. Πατριάρχην καὶ εἰς ἀπάντησιν σχετικῶν αἰτημάτων του ὅτι:

Α. Ἡ κυβέρνησις εἶναι ἀποφασισμένη, τηροῦσα πλήρως τὴν νομιμότητα, νὰ προωθήσει πρὸς δημοσίευσιν τὰ Π.Δ. ἀναγνωρίσεως τῶν ἐκλεγέντων νέων Μητροπολιτῶν, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἤδη ὑπογεγραμμένα, ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ γενομένου νομικοῦ ἐλέγχου εἶχεν ἀποδειχθῆ ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐτήρησε πιστῶς καὶ ἐφήρμοσε τὸν ἰσχύοντα νόμον.

Β. Σχετικῶς πρὸς ταῦτα ἡ Κα Ὑπουργὸς μετέφερεν εἰς τὸν Παναγ. Πατριάρχην καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς κυβερνήσεως νὰ μὴ προβῇ εἰς οἰανδήποτε ἀλλοίαν νομοθετικὴν ρύθμισιν τῶν σχετικῶν ζητημάτων.

4. Κατὰ τὰς συνομιλίας ἐκεῖνας ἡ Κα Ὑπουργὸς κατέβαλε προσπάθειαν ἐξευρέσεως μιᾶς συναινετικῆς φόρμουλας, δηλ. μιᾶς διαδικασίας ἀπεμπλοκῆς τῶν δύο μερῶν, Πατριαρχείου καὶ Ἐκκλησίας Ἑλλάδος, ἀπὸ τὸ δημιουργηθὲν ἀδιέξοδον. Βεβαίως μία τοιαύτη διέξοδος ἦτο ἡ γνωστὴ ἀπόφασις τῆς ΔΙΣ καὶ ἐν συνεχείᾳ τῆς ΙΣΙ τῆς 26-4-04, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος:

α. Ἀναγνωρίζει ὅτι διοικεῖ τὰς Ἱ. Μητροπόλεις τῶν βορείων Ἐπαρχιῶν ἐπιτροπικῶς,

β. Ὅτι τὰς διοικεῖ σύμφωνα μὲ τοὺς Ἱ. Κανόνας καὶ τοὺς ἰσχύοντας κανόνας Δικαίου καὶ

γ. Ὅτι ἀποστέλλει τὸν Κατάλογον τῶν ἐκλογίμων διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν 3 χηρευουσῶν τότε Ἱ. Μητροπόλεων πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον πρὸς ἄσκησιν τῶν δικαίων του. Σημειωτέον ὅτι τὴν λύσιν ταύτην εἶχεν εισηγηθῆ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον.

Τὸ Πατριαρχεῖον δὲν ἠθέλησε τελικῶς νὰ παραμείνωμεν εἰς τὴν ρύθμισιν αὐτὴν καὶ ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν Καν Ὑπουργὸν νὰ μᾶς εἰσηγηθῆ νὰ ἀποδεχθῶμεν τὴν ἐξῆς πρότασιν: «*Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν ἀγάπῃ Χριστοῦ καὶ σταθερῷ πόθῳ ἐνότητος μετὰ τῆς ἐν Κων/λει Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας διακηρύσσει τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν τήρησιν τοῦ Πατριαρχικοῦ Τόμου τοῦ 1850 καὶ τῆς Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Πράξεως τοῦ 1928*».

Εἰς τὴν πρότασιν αὐτὴν διὰ πρώτην φορὰν ἀναφέρεται ὁ Τόμος τοῦ Αὐτοκεφάλου τοῦ 1850, ἐνῶ ἀπουσιάζει πᾶσα ρητὴ ἀναφορὰ εἰς τὴν υποχρέωσιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νὰ τηρεῖ καὶ τὴν ἔννομον τάξιν τῆς χώρας.

5. Ἐπεσήμανα εἰς τὴν Καν Ὑπουργὸν τὰ δύο ταῦτα σημεῖα. Καὶ ἐν σχέσει μὲ τὸ δεύτερον ἦτοι τὴν ἀναγκαίαν τήρησιν τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, παρετήρησεν ὅτι μία τοιαύτη υποχρέωσις εἶναι αὐτονόητος διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Πολιτείαν.

Ἡ Κα Ὑπουργὸς ἐζήτησε τὴν γνώμην μου περὶ τοῦ πρακτέου γενικώτερον. Τῆς ἀπήντησα ὅτι σκεπτόμενος ὑπεύθυνα καὶ σύνθετα καὶ λαμβάνων ὑπ' ὄψιν μου ὅλας τὰς παραμέτρους τοῦ ζητήματος, ἦτοι:

- τὸν κίνδυνον σκανδαλισμοῦ τοῦ λαοῦ,
- τὸν κίνδυνον διασπάσεως τῆς Ἱεραρχίας καὶ τῆς δημιουργίας ἐνδοεκκλησιαστικοῦ σχίσματος,
- τὸν κίνδυνον προκλήσεως γενικῆς κοινωνικῆς ἀναστατώσεως,

καὶ ἀναλογιζόμενος τὰς συνεπειὰς μᾶς παρατεταμένης ἐκκρεμότητος περὶ τὸ ζήτημα, λαμβάνων δ' ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς παρατηρήσεις της, ἦτοι ὅτι εἶναι αὐτονόητος ἡ τήρησις ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν μας τῆς ἑλληνικῆς ἐννόμου τάξεως, θὰ ἀνελάμβανα χάριν τῆς εἰρηνεύσεως, τὴν εὐθύνην νὰ ἀποδεχθῶ τὴν πρότασιν ταύτην, προσθέσας ὅμως ὅτι ἡ μόνη ἀρμοδιὰ κάθε φορὰν νὰ ἀποφασίζει ἐπὶ τοιούτων σοβαρῶν ζητημάτων πού δεσμεύουν τὴν Ἐκκλησίαν εἶναι ἡ Ἱ. Σύνοδος, πρὸς τὴν ὁποίαν θὰ ἔδει νὰ φέρω τὸ θέμα.

6. Κατόπιν τούτου εἰς τηλεφωνικὴν τῆς ἐπικοινωνίαν μὲ τὸν Παναγιώτατον τοῦ ἀνέγνωσε τὴν ὡς ἄνω πρότασιν, τὴν ὁποίαν ἐκεῖνος ἀπεδέχθη. Πρὸς τοῦτο ἡ Κα Ὑπουργὸς ἀνέθεσε εἰς τὸν στενὸν της συνεργάτην κ. Στυλιανὸν Συρμόγλου, δημοσιογράφον καὶ ἐπισκέπτην καθηγητὴν Πανεπιστημίου νὰ μεταβῆ εἰς Κωνσταν-

τινούπολιν διὰ νὰ ἐξασφαλίσει καὶ ἐπισήμως τὴν συγκατάθεσιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο καὶ ἐπειδὴ πολλὰ ἐγράφησαν εἰς τὸν Τύπον ὡς πρὸς τὴν χρησιμοποίησιν λαϊκῶν τινῶν δι' ἐκκλησιαστικὰς ἀποστολάς, ὀφείλω νὰ διευκρινίσω ὅτι τὸν κ. Συρμόγλου ἐπέλεξε ἡ Κα Ὑπουργὸς ἐκ τοῦ στενοῦ κύκλου τῶν συνεργατῶν της καὶ ἐχρησιμοποίησεν ὡς ἴδιον αὐτῆς ἀπεσταλμένον, τυγχάνοντα τῆς ἀπολύτου ἐμπιστοσύνης αὐτῆς καὶ τοῦ Πρωθυπουργοῦ. Δὲν ὑπῆρξεν ἰδικὸς μου ἀπεσταλμένος, οὔτε μὲ ἐξεπροσώπει εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ὁμίλησε δὲ εἰς τὸν Πατριάρχην ὡς ἐκπρόσωπος τῆς κυβερνήσεως καὶ ὄχι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Οὗτος λοιπὸν μεταβὰς εἰς Κων/λιν καὶ συναντήσας τὸν Πατριάρχην τοῦ ἐπέδειξε τὴν γνωστὴν ἤδη εἰς αὐτὸν κατὰ τὰ ἄνω πρότασιν, ἀλλ' ὁ Παναγιώτατος Πατριάρχης ἐζήτησε χρόνον νὰ σκεφθεῖ. Ἐπρότεινε δὲ τελικῶς εἰς τὸν κατὰ τὰ ἄνωτῆρω ἀπεσταλμένον νὰ προστεθῆ εἰς τὴν πρότασιν ἡ φράσις «*καὶ ὅλων τῶν διατάξεων*» εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν τήρησιν τῆς Πράξεως. Κατὰ συνέπειαν ἡ πρότασις τώρα ἔλαβε τὴν ἀκόλουθον μορφήν: «**Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν ἀγάπῃ Χριστοῦ καὶ σταθερῷ πόθῳ ἐνότητος μετὰ τῆς ἐν Κων/λει Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, διακηρύσσει τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν τήρησιν τοῦ Πατριαρχικοῦ Τόμου τοῦ 1850 καὶ ὅλων τῶν διατάξεων τῆς Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Πράξεως τοῦ 1928**».

Ὁ ἀπεσταλμένος ἐπεφυλάχθη προκειμένου νὰ ἐνημερώσει τὴν ἐντολέα του, ἡ ὁποία τοῦ συνέστησε νὰ ἐπιστρέφει εἰς Ἀθήνας πρὸς διαβούλευσιν, διότι τὸ νέον στοιχεῖον πού προσετέθη τὴν τελευταίαν στιγμὴν δυνατὸν νὰ ἀνέτρεπε καὶ ὅλην τὴν συμφωνίαν.

7. Ἐμα τῆ ἐπιστροφῆ τοῦ ἀπεσταλμένου ἡ Κα Ὑπουργὸς μὲ ἐνημέρωσε τηλεφωνικῶς διὰ τὴν ἐπιμονὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου νὰ ὑπάρχει μέσα εἰς τὴν πρότασιν πρὸς τὴν ἹΣΙ καὶ ἡ φράσις πού ἀνέφερε προηγουμένως. Ἡ πρώτη μου ἀντίδρασις ἦτο νὰ προβληματισθῶ πολὺ διὰ τὴν προσθήκην, ἐπεξηγῶν καὶ τοὺς λόγους, ὧν ἕνεκα ἐπίστευον ὅτι ἡ λύσις αὐτῆ δὲν εἶναι συμφέρουσα διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος. Διότι ναὶ μὲν οἱ Ἱ. Κανόνες ὑπερέχουν τῶν νόμων τῆς Πολιτείας, ὅμως μία Πατριαρχικὴ Πρᾶξις δὲν εἶναι δυνατόν, κατὰ τὴν ἐκτίμησίν μου, νὰ θεωρηθῆ ἰσότιμος καὶ ἰσόκυρος τῶν Ἱ. Κανόνων.

Τελικῶς καὶ ἐπειδὴ ἐμελέτησα εἰς βάθος τὴν πρότα-

σιν, ἐδέχθην κατ' ἀρχήν, δι' οὓς λόγους θὰ ἀναπτύξω καὶ ἐν συνεχείᾳ, τὴν διατύπωσιν ταύτην ὡς προτάσιν πρὸς τὴν ΙΣΙ, συμπληρωμένην μὲ τὰ ἐπόμενα βήματα τὰ ὁποῖα θὰ ἐπακολουθήσουν μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς παρουσίας ΙΣΙ λήψιν σχετικῆς ἀποφάσεως ἀποδοχῆς τῆς, πού εἶναι:

α) Ἄμεσος σύγκλησις τῆς «*Διευρυμένης*» εἰς Κων/λιν.

β) Ἄρσις ὄλων τῶν ὑπ' αὐτῆς ληφθεισῶν ἀποφάσεων, δηλ. ἀναγνώρισις τῶν γενομένων ἐκλογῶν καὶ ἀποκατάστασις τῆς κοινωνίας μετὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος

γ) Πανηγυρικὸν ἐν καιρῷ συλλείτουργον εἰς Κων/λιν. Καὶ ἔπραξα τοῦτο διὰ τοὺς κάτωθι λόγους:

1. Ἡ οἰαδήποτε τοποθέτησις ἡμῶν ἔναντι τοῦ συζητουμένου θέματος, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θέσει ὑπὸ ἀμφισβήτησιν τὸ μείζον ζήτημα, πού εἶναι ὁ ἐκ μέρους μας σεβασμὸς καὶ ἡ τήρησις τοῦ τε Τόμου καὶ τῆς Πράξεως, τὰ ὁποῖα εἶναι δεδομένα καὶ ἀποδεκτά. Διαφοροποιήσεις δυνατὸν νὰ ὑπάρχουν ὡς πρὸς τὴν ἐρμηνείαν τῶν κειμένων τούτων, τοῦτο ὁμως δὲν σημαίνει καὶ ἀπόρριψιν αὐτῶν.

2. **Ἐπὸ τὴν αὐτονόητον βεβαίως προϋπόθεσιν τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς τηρήσεως τῶν κανόνων τοῦ συστήματος τῆς νόμῳ κρατούσης Πολιτείας εἰς τὸ πλαίσιον τοῦ ὁποίου ὑπαγόμεθα, ἡ ἀποδοχὴ ἀπὸ μέρους ἡμῶν τῆς προτάσεως σεβασμοῦ καὶ τηρήσεως τοῦ Τόμου 1850 καὶ ὄλων τῶν διατάξεων τῆς Πράξεως τοῦ 1928, δὲν σημαίνει, ὡς θέλω νὰ πιστεύω, ὑποθήκευσιν ἢ κηδεμόνευσιν ἢ καὶ συρρίκνωσιν τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὴν ὁποίαν οὐδέποτε θὰ ἀνεχθῶμεν. Οἱ ἑλληνικοὶ νόμοι κεῖνται οὕτως ἢ ἄλλως καὶ οὐδεὶς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς παραβῇ ἄνευ σοβαρῶν συνεπειῶν. Ἐπομένως εἴτε τὸ διακηρῦσσομεν εἴτε ὄχι εἵμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ τηρῶμεν τοὺς νόμους.**

3. Ἡ παρατεινομένη ἐκκρεμότης περὶ τὸ ζήτημα τοῦτο ἤρχισεν ἤδη νὰ καταπονή τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, ἐνῶ ἀνεφάνησαν καὶ φωναὶ πού ἐπιζητοῦν τὴν ἐπείγουσαν ἀναζήτησιν εἰρηνικῆς λύσεως προκειμένου νὰ προληφθοῦν κοινωνικῆς ἀναταράξεις. Μὲ τρομάζει τὸ ἐνδεχόμενον τοῦ σκανδαλισμοῦ τοῦ λαοῦ, αἱ συνέπειαι τοῦ ὁποίου μέλλουν νὰ εἶναι μοιραῖαι. Ἐδῶ μάλιστα ὀφείλω νὰ τονίσω ὅτι τὸ αἶσθημα εὐθύνης πού μὲ διακατέχει μοῦ ὑπηγόρευσε μέχρι τώρα σιωπὴν πρὸς ἀποφυγὴν περαιτέρω φορτίσεως τοῦ ὄλου κλίματος. Ὅπου σπανιότατα ἐχρειάσθη νὰ ὀμιλήσω τὸ ἔπραξα πάντοτε κατευναστικὰ καὶ μὲ στόχον τὴν σύζευξιν τῶν δισταγμῶν καὶ τὴν προβολὴν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης.

4. Εἰς τὴν Ἱεραρχίαν δὲν ὑπῆρξεν ἀπ' ἀρχῆς ὁμοφωνία. Εἶμαι εὐγνώμων πρὸς τοὺς ἐν Χριστῷ Ἀδελφούς μου, οἱ ὁποῖοι καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο ἐστήριξαν τὰς προτάσεις μου καὶ ἐσήκωσαν προθύμως τὸν κοινόν μας Σταυρόν. Ὅπως εὐχαριστῶ καὶ ἐκείνους πού ἐξ ἀγαθῶν προθέσεων διετύπωσαν διαφοροτικὴν γνώμην. Τὸ φαινόμενον ὁμως Ἱεραρχῶν συμπλεκόμενων ἐνώπιον τῶν ὁμμάτων τῶν τηλεθεατῶν, ἀνταλλασσόντων βαρείας ἐνίοτε ἐκφράσεις, ἐπιτιμῶντων καὶ ἐπιτιμωμένων, ἔδωσε πρὸς τὰ ἔξω πολὺ κακὴν εἰκόνα τοῦ ἡθους τῶν ταγῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐξημίωσε μακροπρόθεσμα τὴν ὄλην ὑπόθεσιν. **Πέραν τούτου τὸ σοβαρώτερον εἶναι τὸ ὅτι ὁ διχασμὸς μέσα εἰς τὴν Ἱεραρχίαν εἶναι φαινόμενον ἐπικίνδυνον. Τὰ προοίμια σχίσματος ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς Ἱεραρχίας ἔκαμαν ἤδη τὴν ἐμφάνισίν των. Θεωρῶ τὰς ἐξελίξεις ταύτας μοιραίας διὰ τὴν πορείαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐζύγισα μὲ μεγάλην ἀκρίβειαν τὰς συνεπειὰς των. Τὸ σημεῖον τοῦτο ὁμολογῶ ἐβάρυνε πολὺ εἰς τὴν ἀπόφασίν μου νὰ σᾶς εἰσηγηθῶ σήμερον τὴν λύσιν πού ἤδη γνωρίζετε. Ἀλλὰ ἡ ἱστορία θὰ καταγράψει τὰς διχαστικὰς πρωτοβουλίας. Τὸ σχίσμα πρέπει νὰ τὸ ἀποφύγωμεν ὅλαις δυνάμεσι. Ἔστω καὶ θυσιάζοντες ἀκόμη δικαιώματα καὶ κεκτημένα.**

5. Γνωρίζετε οἱ πάντες ὅτι τὸ πρόβλημα τοῦτο δὲν εἶναι πλέον ἀμιγῶς ἐκκλησιαστικόν. Ἐμπλέκεται καὶ ἡ ἑλληνικὴ Πολιτεία, ἡ ὁποία ὡς εἶναι φυσικὸν ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν τήρησιν καὶ διαφύλαξιν τοῦ νομοθετικοῦ πλαισίου, ὅπερ ἡ ἰδίᾳ ἔχει θέσει. Ἐπομένως ἀλλοιώσεις τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καθεστώτος δὲν εἶναι ἐφικταί. Ἡ ἐποχὴ μας ἄλλωστε δὲν προσφέρεται δι' ἀκρίτους πειραματισμούς.

6. Ἡ ἐνασχόλησίς μας ἐπὶ 10μηνον ἤδη μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπορροφᾷ ὡς εἶναι φυσικὸν κάθε ἱκμάδα σχεδὸν τῶν δυνάμεων μας μὲ ἀποτέλεσμα ἄλλα ἐπείγοντα ἔργα ἱεραποστολικοῦ, κοινωνικοῦ καὶ πνευματικοῦ χαρακτῆρος νὰ λαμβάνουν δευτερεύουσαν ἤδη θέσιν, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι τὰ ἔργα ταῦτα ἀποτελοῦν τὴν κυρίαν ἀποστολήν μας. Εἶναι καιρὸς νὰ ἀποκαταστήσωμεν κλίμα εἰρήνης, γαλήνης, ἀγάπης καὶ συνεργασίας ἐντὸς τοῦ οἴκου μας. **Χωρὶς νὰ ἐγκαταλείψωμε τὰ δίκαιά μας καὶ ὅσα οἱ ἀείμνηστοι Πατέρες μας μᾶς ἐκληροδότησαν, εἶναι καιρὸς νὰ ρίψωμε τὸ βάρος εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς μας. Τώρα περισσότερο ἀπὸ ποτὲ ἄλλοτε μᾶς ἔχει ἀνάγκη ὁ τόπος εἰς τὰ ἔργα μας καὶ μᾶς χρειάζεται ἀκεραίους, ἀμώμους εἰ δυνατόν καὶ ἀφοσιωμένους.**

7. Τέλος ἐπιθυμῶ νὰ γνωρίζετε ὅτι ναι μὲν μὲ αἴσθη-μα εὐθύνης καὶ πρὸς ἀποτροπὴν μείζονος ζημίας εἰς βάρους τῆς Ἐκκλησίας, καὶ μὲ τὸ ὄραμα ἀποκαταστάσεως τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης ἀναλαμβάνω νὰ εἰσηγηθῶ εἰς τὴν ΙΣΙ τὴν ἀποδοχὴν τῆς προτεινομένης λύσεως, μὲ τὰς προλαβούσας ἐπεξηγήσεις, ἀλλὰ τὴν τελικὴν εὐθύνην ἔχει ἡ ΙΣΙ ἢ ὅποια καὶ καλεῖται νὰ τοποθετηθῇ ἐπ' αὐτῆς μὲ τὴν διακρίνουσαν αὐτὴν περιουσιολογίαν σὺν εὐνοίᾳ καὶ φρονήσιν εἰς τὸ μείζον τῆς Ἐκκλησίας συμφέρον ἀποβλέπουσα, τὴν εἰρήνην διώκουσα, τὴν ἐνότητα τοῦ λαοῦ παραφυλάττουσα, τὴν διαίρεσιν τοῦ σώματος τῆς ἱεραρχίας ἀποτρέπουσα καὶ πᾶσαν ἀνεπιθύμητον ἐκτροπὴν ἀποκρούουσα.

8. Βεβαίως θὰ ἀκουσθοῦν πολλὰ καὶ διάφορα καὶ σήμερον καὶ αὔριον καὶ δι' ἄρκετον καιρὸν. Οἱ παντὸς εἶδους κριταὶ μας, θὰ ἐμφανίσουν τὸν Ἀρχιεπίσκοπον οἱ μὲν ὡς μεγαλόπνοον καὶ μεγαλόδωρον, ὑπερβαίνοντα τὰς δυσκολίας μὲ διάθεσιν ὑπηρετήσεως τῶν μειζόνων καὶ ὄχι τῶν ἐλασσόνων, ὡς ἀληθῆ ἠγέτην τῆς Ἐκκλησίας γνωρίζοντα πῶς πρέπει νὰ κατευθύνει τὸ σκάφος τῆς μέσα ἀπὸ τὰς Συμπληγάδας τῶν πειρασμῶν ἀλώβητον. Οἱ δὲ θὰ τὸν ἐμφανίσουν ὡς ἀσυνεπῆ, ἀνακόλουθον, καὶ ὑποχωρητικὸν πρὸ τῶν πιέσεων. Παρακαλῶ ὅμως ἅπαντας νὰ ἀναλογισθῆτε ἐὰν ἡ λύσις τὴν ὁποίαν προτείνω νὰ ἐγκρίνητε ἔχει τὰ στοιχεῖα τῆς ἀτάκτου ἢ ἔστω τῆς ἐντίμου ὑποχωρήσεως ἢ εἶναι μία ὄριμος καὶ πνευματικὴ ἀντιμετώπισις ἐνὸς προβλήματος, ἐπιβαλλομένη ὑπὸ νέων συνθηκῶν πού ἐν τῷ μεταξὺ διεμορφώθησαν εἰς τὸν χῶρον μας. Αἱ ἀπόψεις, πού ἔχω κατ' ἐπανάληψιν ἐκφράσει εἰς τὴν αἴθουσαν ταύτην, εἶναι αἱ αὐταὶ μὲ ἐκείνας πού καὶ σήμερον ἐκφράζω καὶ ἀσπάζομαι. Ἡ ἐνωτικὴ γραμμὴ πού ἀκολουθῶ δὲν εἶναι πρὸς ψόγον. Καὶ ἡ συμμετοχὴ ὅλης τῆς Ἱεραρχίας σήμερον εἰς τὴν Σύνοδον ταύτην εἶναι μία ἐπὶ πλέον ἐπιβεβαίωσις τοῦ ἐνωτικοῦ πνεύματος τὸ ὁποῖον ἐνστερνίζεσθε καὶ εἰς τὸ ὁποῖον πιστεύομεν, ἅπαντες. Ἡ Ἱεραρχία ἀναδεικνύεται καὶ πάλιν κυρίαρχος εἰς τὰ τοῦ οἴκου τῆς καὶ ἀναλαμβάνει πρωτοβουλίας πού τιμοῦν τὰς εὐαισθησίας τῆς. Δὲν εἴμεθα ἐδῶ διὰ νὰ διαιωνίζωμε τὰς ἐριδας. Εἴμεθα διὰ νὰ ἀναζητῶμεν διεξόδους μὲ κοινὸν δι' ὅλας τὰς πλευρὰς κόστος καὶ μὲ ταπεινώσιν ὑποποῖον καὶ διδασκτικὴν. Ὁ λαὸς πολλὰ ἐξ ἐκείνων πού ἡμεῖς γνωρίζομεν τὰ ἀγνοεῖ. Ἐκεῖνο πού τὸν ἐνδιαφέρει εἶναι νὰ εἴμεθα ὁμονοῦντες οἱ Ποιμένες του. Ἄλλως θὰ μᾶς «γυρίσει τὴν πλάτη» καὶ τότε θὰ ἀντιληφθῶμεν τὸ μέγεθος τῆς ζημίας πού θὰ ἔχω-

μεν ὑποστῆ. Ἡμῶν αἱ εὐαισθησίαι εἶναι ἐντονότεραι καὶ λεπτότεραι εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, διὰ λόγους εὐεξηγητότους.

Βεβαίως ὅλα θὰ κριθοῦν ἀπὸ τὸν τρόπον ἐφαρμογῆς των. Αἱ προθέσεις ἐκατέρας πλευρᾶς θὰ διαφανοῦν καὶ οἱ ἀνελικρινεῖς θὰ ἀποκαλυφθοῦν. Ἡ κυβέρνησις μᾶς παρέχει τὰς ἐγγυήσεις τηρήσεως τόσον τῆς συμφωνίας, ὅσον καὶ τῆς νομιμότητος. Ἄς προχωρήσωμεν ἐλπίζοντες ὅτι θὰ ὑπερνικήσωμεν τοὺς δισταγμοὺς καὶ θὰ ἐπαναφέρωμεν τὸ καλὸ κλίμα εἰς τὰς σχέσεις μας μὲ τὸν Παναγιώτατον Πατριάρχην καὶ ἐκεῖνος μὲ ἡμᾶς.

9. Κατόπιν τούτων θεωρῶ ὡς λυσιτελεῖ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν μας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον τὴν ἐπιψήφισιν τῆς προτάσεως πού ἄγω ἐνώπιόν σας. **Εἰσηγοῦμαι, λοιπόν, τὴν ἔγκρισίν τῆς ἀπὸ ὑμᾶς, ἀπαντώντας εἰς τὰς διαφόρους μομφὰς διὰ τῆς καταλλαγῆς.**

Ἄσχι ὡς μορφὴν ἐκφράσεως μετανοίας διὰ μὴ διαπραχθέντα ἀδικήματα, ἀλλ' ὡς εὐέλκτικον πνευματικὴν κίνησιν χάριν τῆς ἐνότητος τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Ἄσχι ὡς ἀπεμπόλησιν δικαίων τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀλλ' ὡς θυσιαστικὴν ἐνέργειαν χάριν τῆς εἰρήνης τῆς Ἐκκλησίας.

Ἄσχι ὡς ἐκβιαστικὴν λύσιν, ἀλλ' ὡς ἀπόδειξιν σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης πρὸς τὴν κοινὴν Μητέρα καὶ Τροφὸν πού εἶναι τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον.

Ἄσχι ὡς ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν ἐνώπιον τοῦ ἀδιεξόδου, ἀλλ' ὡς πνευματικὴν διεξόδον πρὸ τοῦ φόβου νὰ διδάξωμε τὰ παιδιὰ μας ὅτι «εἰ ἀλλήλους δάκνωμεν, βλέπομεν μὴ ὑπ' ἀλλήλων ἀναλωθῶμεν».

Ἄσχι ὡς ἐπιβληθεῖσαν ἄνωθεν εἰς ἡμᾶς ἀναγκαστικὴν λύσιν, ἀλλ' ὡς ἐκουσίαν προσφορὰν μας εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἐνότητος καὶ τῆς ἀγάπης.

Ἄσχι ὡς διαφυγὴν ἀπὸ πιεστικὰ διλήμματα, ἀλλ' ὡς ἀπαράμιλλον κένωσιν πρὸ τοῦ μεγέθους τῆς ἁμαρτίας τῆς διαιρέσεως.

Ἄγαπητοὶ Πατέρες,

Μὲ φόβον Θεοῦ, μὲ πνευματικὴν ὠριμότητα καὶ σύνεσιν, μὲ ἐκκλησιαστικὸν φρόνημα, μὲ θεολογικὴν παιδείαν προσεπαθήσαμεν καθ' ὅλην τὴν διαρρεῦσασαν περιόδον τῶν 10 μηνῶν νὰ ἀντιμετωπίσωμε τὸ ἀναφυὲν πρόβλημα. Ἐδώσαμε τὴν ὁμολογίαν μας, κατεθέσαμε μὲ εἰλικρινεῖαν, καθαρότητα, ψυχραιμίαν καὶ ὑπευθυνότητα τὴν μαρτυρίαν τῶν καλῶς νοουμένων δικαίων τῆς

Ἐκκλησίας μας, ἀγωνισθήκαμε με εὐπρέπειαν καὶ σοβαρότητα ὑπὲρ αὐτῶν, ἐξηγτήσαμε κάθε μέσον διὰ νὰ πείσωμε, συνεκρατήθημεν ἐνώπιον τῶν παρεξηγήσεων πού ἐπροκάλεσεν ἡ παρερμηνεῖα λόγων καὶ πράξεων καὶ προθέσεων μας. Πιστεύομεν ὅτι ὅ,τι ὡς Ἱεραρχία εἶπομεν, ὄχι μόνον δὲν προσβάλλει ἀλλὰ καὶ τιμᾶ καὶ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν ἐνότητα συμπάσης τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐξασφαλίζει τὴν ἰσορροπία τῶν ἐθνικῶν εὐαισθησιῶν τῆς Πατρίδος μας. Δυστυχῶς ὅλα αὐτὰ δὲν ἔγιναν καταληπτά καὶ ὠδηγηθήκαμε εἰς ἀκρότητες πού ἐκθέτουν τὴν Ἐκκλησίαν μας. Ἐμεῖς δὲν ἀναζητοῦμεν ἐνόχους, οὔτε κινούμεθα εἰς τὴν λογικὴν τῶν ὑπευθυνότητων. Ἀναζητοῦμεν ἀδελφούς, με τοὺς ὁποίους δυνάμεθα νὰ μοιρασθοῦμε γιὰ τὸ καλὸ τῆς Ἐκκλησίας μας, τὸ ἅγιο θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὸ ὁποῖο ὡς τώρα τὸ ἀνευρίσαμε μέσα ἀπὸ τὴν δυναμικὴ ὁμολογία μας, σήμερα ὅμως τὸ συναντοῦμε καὶ μέσα εἰς τὴν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι καλλιέργει-

αν κλίματος ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης ἀπὸ μέρους μας. Ἐλπίζω ὅτι προέχει ἡ ἐνωτικὴ μας σχέση μετὰξὺ μας, με τὸν λαόν μας, με τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς κανονικῆς τάξεως πού διασώζει τὴν ἐλευθερίαν μας καὶ ἀποτρέπει κάθε σχέσιν ὑποτελείας καὶ ἐξαρτήσεως. Διὰ τοῦτο καὶ δὲν διστάζομε νὰ ἀναλάβωμε, ἢ μᾶλλον νὰ ἐπαναλάβωμε ὅτι θὰ σεβώμεθα καὶ εἰς τὸ μέλλον ὅπως μέχρι τοῦδε καὶ θὰ τηροῦμεν καὶ τὸν Τόμον τοῦ Αὐτοκεφάλου καὶ τὴν Πράξιν τῆς ἐπιτροπικῆς παραχωρήσεως τῆς διοικήσεως τῶν Ἱ. Μητροπόλεων τῶν βορείων Ἐπαρχιῶν τῆς Ἑλλάδος. Πιστεύομεν ὅτι καὶ τὸ Πατριαρχεῖον καὶ ἡ Ἐκκλησία μας πρέπει νὰ ἐνισχυθοῦν διὰ νὰ ἐπιτελέσουν τοὺς ρόλους των. Οἱ καιροὶ μάλιστα ἐπιβάλλουν στενοτέραν συνεργασίαν μετὰξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν μας, καὶ ἐνδυνάμωσιν τῆς φωνῆς μας καὶ συντονισμόν τῶν προσπαθειῶν μας πρὸς προβολὴν τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ δόξα τοῦ εὐλογημένου λαοῦ μας.

Ἐξερχόμενος τοῦ Συνοδικοῦ Μεγάρου ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος προέβη στὴν ἀκόλουθη δήλωση πρὸς τοὺς δημοσιογράφους:

«Θὰ ἤθελα νὰ τονίσω μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς λήψεως αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως, ὅτι ἡ Ι.Σ.Ι. στοχεύει καὶ ἐπιδιώκει ἓνα πρᾶγμα, στὸ νὰ ἀνοίξει μίαν νέα σελίδα στὶς σχέσεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μὲ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο. Αὐτός, ἄλλωστε εἶναι καὶ ὁ λόγος, πὺν ὅπως ξέρετε στὴ διάρκεια αὐτῆς τῆς κρίσεως, ἐτήρησα πολὺ χαμηλοὺς τόνους.

Βεβαίως σήμερα, μπροστὰ στὴν κρίση πὺν διέρχεται καὶ ὁ Ἕλληνισμὸς καὶ ἡ Ὀρθοδοξία, τὸ ζητούμενο εἶναι νὰ προτάξουμε ὅλοι μας τὰ μεγάλα ἔναντι τῶν μικρότερων καὶ τοῦτο, προκειμένου μὲ τὸν τρόπο αὐτό, νὰ ὑπηρετήσουμε καὶ νὰ ἀνταποκριθοῦμε, στὸ αἶτημα ὅλου τοῦ Ἑλληνισμοῦ γιὰ ἐνότητα, εἰρήνη, ἀγάπη καὶ σύμπνοια».

**ΔΗΛΩΣΙΣ
ΤΟΥ
ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ
ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥΣ**

(28.5.2004)

ΔΗΛΩΣΙΣ
ΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΕΘΝΙΚΗΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

(28.5.2004)

Ἡ Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Μαριέττα Γιαννάκου, ἀπὸ τῆς Βρυξέλλης ὅπου μετέχει ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος στὸ Συμβούλιο τῶν Ὑπουργῶν Παιδείας τῆς Ε.Ε., ἀφοῦ ἐνημερώθηκε γιὰ τὴν ἀπόφαση τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προέβη στὴν ἀκόλουθη δήλωση:

Χαιρετίζω τὴ θετικὴ ἐξέλιξη στὶς σχέσεις Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Ἡ Κυβέρνηση ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν ἐνίσχυση τοῦ οἰκουμενικοῦ ρόλου καὶ τοῦ διεθνοῦς κύρους τοῦ Πατριαρχείου, καθὼς ἐπίσης καὶ γιὰ τὴν ἐνίσχυση τοῦ ρόλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Στὸ πλαίσιο τοῦ συστήματος σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, ἡ Κυβέρνηση διασφαλίζει τὴ νομιμότητα.

Αὐτὸ ποὺ προέχει εἶναι ἡ ἐνότητα τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἡ ἀγαστὴ συνεργασία τῶν δύο Ἐκκλησιῶν γιὰ τὸ καλὸ τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Κατόπιν τῶν τελευταίων ἐξελίξεων στό ζήτημα τῶν σχέσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μέ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος προέβη στήν παρακάτω δήλωση:

«Στίς κρίσιμες ὥρες ἐκεῖνο πού προέχει εἶναι νὰ προτάσσει κανεῖς τὰ μείζονα ἀπὸ τὰ ἐλάσσονα, τὰ σημαντικά ἀπὸ τὰ ἐπουσιώδη. Τόσο ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, ὅσο καὶ ἡ ταπεινότητά μου ὑπερβαίνουμε τὴ δοκιμασία μέ τὴν ἀγάπη, τὴ σωφροσύνη, τὴ γενναιότητα καὶ τὴ συγγνώμη. Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀνοίγουν ἓνα νέο κεφάλαιο γιὰ τὸ μέλλον τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ».

**ΔΗΛΩΣΙΣ
ΤΟΥ
ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ
ΔΙΑ ΤΗΝ
ΤΕΛΙΚΗΝ ΛΥΣΙΝ
ΤΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΚΡΙΣΕΩΣ**

(7.6.2004)

ΤΟ ΑΙΣΙΟΝ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΕΩΣ

Με την βοήθεια του Θεού η εκκλησιαστική κρίση μεταξύ Οικουμενικού Πατριαρχείου και Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἤχθη εἰς αἴσιον τέλος. Πρὸς αὐτὴ τὴν θετικὴ ἔκβαση τῶν πραγμάτων συνέβαλαν καὶ οἱ δύο πλευρὲς με ἀμοιβαῖες ὑποχωρήσεις καὶ με τὴν ἐπίδειξη φιλαδέλφου πνεύματος. Ἰδιαιτέρως πρέπει νὰ ἐξαρθεῖ καὶ ὁ μεσολαβητικὸς ρόλος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ κυρίως τῆς Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Μαριέττας Γιαννάκου. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος με τὴν δήλωσιν τῆς 28ης Μαΐου τ.ἔ. ἐπαναβεβαιώνει τὸν σεβασμὸ τῆς πρὸς τὸν Πατριαρχικὸ Τόμο τοῦ 1850 καὶ πρὸς τὴν Πατριαρχικὴ Πράξιν τοῦ 1928. Ἡ δήλωσις αὐτή, βεβαίως, πρέπει νὰ ἀναγνωρισθῆ σὲ συνδυασμὸ με τὴν διευκρίνισιν τοῦ Μακαριωτάτου ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος συνεχίζει νὰ σέβεται καὶ νὰ ἐφαρμόζει τοὺς νόμους τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας. Ἄλλωστε καὶ στὴν δικὴ τῆς δήλωσιν, ἡ ὁποία δημοσιεύεται στὸ παρὸν τεύχος, ἡ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ὑπενθυμίζει με σημασία ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εἶναι τεταγμένη νὰ φυλάττει τὴ νομιμότητα.

Γιὰ τὴν καλύτερη κατανόησιν τῆς συμβιβαστικῆς καὶ εἰρηνοποιουῦς διαθέσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καλὸν εἶναι νὰ ἔχουμε κατὰ νοῦ τὸν προβληματισμὸ πού ἐξέφρασε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος. Ἀπευθυνόμενος στὴν Ἱερὰ Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας κατὰ τὴν ἕκτακτὴ Σύνοδον τῆς 28ης Μαΐου τ.ἔ. ὁ Μακαριώτατος ἐξέφρασε τὴν ἀγωνία του γιὰ τὴν ἀναταραχὴ, ἡ ὁποία ἔχει προκληθῆ στὸ ποίμνιον, καὶ ἐξήγησε ὅτι γιὰ τὴν τελικὴν του ἀπόφασιν ἔλαβε ὑπ' ὄψιν του τὶς ἐξῆς παραμέτρους:

Τὸν κίνδυνον σκανδαλισμοῦ τοῦ λαοῦ.

Τὸν κίνδυνον διασπάσεως τῆς Ἱεραρχίας καὶ τῆς δημιουργίας ἐνδοεκκλησιαστικοῦ σχίσματος.

Τὸν κίνδυνον προκλήσεως γενικῆς κοινωνικῆς ἀναστατώσεως.

Τὶς συνέπειες μιᾶς παρατεταμένης κρίσεως περὶ τὸ ζήτημα.

Βεβαίως εἶναι εὐλόγον τὸ ἐρώτημα: Ἡ δήλωσις πλήρους σεβασμοῦ πρὸς τὰ κείμενα τοῦ 1850 καὶ τοῦ 1928 δὲν ἔρχεται σὲ ἀντίθεσιν με ὀρισμένους διατάξεις τῶν ἰσχυόντων ἑλληνικῶν νόμων; Στὸ σημεῖον αὐτὸ ἡ ὁμιλία τοῦ Μακαριωτάτου ἔδωσε σαφεῖς ἐξηγήσεις με χαρακτηριστικὴ τὴν ἀκόλουθον ἐπισήμανσιν: « Ὑπὸ τὴν αὐτονόητον βεβαίως προϋπόθεσιν τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς τηρήσεως τῶν κανόνων τοῦ συστήματος τῆς νόμου κρατουμένης Πολιτείας εἰς τὸ πλαίσιον τοῦ ὁποίου ὑπαγόμεθα, ἡ ἀποδοχὴ ἀπὸ μέρους ἡμῶν τῆς προτάσεως σεβασμοῦ καὶ τηρήσεως τοῦ Τόμου 1850 καὶ ὄλων τῶν διατάξεων τῆς Πράξεως τοῦ 1928, δὲν σημαίνει, ὡς θέλω νὰ πιστεύω, ὑποθήκευσιν ἢ κηδεμόνευσιν ἢ καὶ συρρίκνωσιν τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὴν ὁποίαν οὐδέποτε θὰ ἀνεχθῶμεν ».

Εἶναι προφανὲς ὅτι τὸ ὄλο σκεπτικὸ τοῦ Μακαριωτάτου, τὸ ὁποῖο ἀπεδέχθη ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας μας, θεμελιώνεται ἐπὶ τῆς Εὐαγγελικῆς ρήσεως: « Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί » καὶ ἐπὶ τῆς συνειδητοποιήσεως τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ Ποιμένες ὀφείλουν νὰ διδάσκουν τὴν ἐν Χριστῷ ταπείνωσιν με τὰ ἔργα τους καὶ ὄχι μόνον με τὰ λόγια τους. Αὐτὸ τόνισε στὴν ὁμιλία του ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος λέγων: « Ἡ Ἱεραρχία ἀναδεικνύεται καὶ πάλιν κυρίαρχος εἰς τὰ τοῦ οἴκου τῆς καὶ ἀναλαμβάνει πρωτοβουλίας πού τιμοῦν τὰς εὐαισθησίας τῆς. Δὲν εἴμεθα ἐδῶ διὰ νὰ διαιωνίζωμεν τὰς ἐριδας. Εἴμεθα διὰ νὰ ἀναζητῶμεν διεξόδους με κοινὸν δι' ὅλας τὰς πλευρὰς κόστος

καὶ μὲ ταπεινώσιν ὑποποιὸν καὶ διδακτικὴν. Ὁ λαὸς πολλὰ ἐξ ἐκείνων ποὺ ἡμεῖς γνωρίζομεν τὰ ἀγνοεῖ. Ἐκεῖνο ποὺ τὸν ἐνδιαφέρει εἶναι νὰ εἴμεθα ὁμονοοῦντες οἱ Ποιμένες του».

Ἀκούσθηκαν καὶ θὰ ἀκουσθοῦν φωνές ὅτι ἡ ἀπόφαση τῆς 28ης Μαΐου ναί, μὲν, εἶναι θαυμαστὴ ἔκφραση Χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ διαθέσεως καταλλαγῆς, ἀλλὰ ἐμπεριέχει τὸν σπόρο ἀμφισβητήσεως τῶν ἱστορικῶς, κανονικῶς καὶ νομοθετικῶς κατοχυρωμένων δικαίων τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Στὴν ἀνησυχία αὐτὴ προστίθεται καὶ ἡ ἀνησυχία γιὰ τὶς ἐθνικὲς συνέπειες τῶν ἐκκλησιαστικῶν προβλημάτων, δεδομένου ὅτι ἡ Ἑλλάς εἶναι ἡ μόνη Ὁρθόδοξος χώρα, στὴν ὁποία ἐφαρμόζονται πέντε διαφορετικὰ ἐκκλησιαστικὰ καθεστῶτα. Τὰ μέλη τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας καὶ ὁ Μακαριώτατος προσωπικῶς δὲν ἀγνοοῦν τὶς προβαλλόμενες ἐνστάσεις οὔτε ἀδιαφοροῦν ὡς πρὸς τὶς πιθανὲς παρερμηνεῖες τῆς ἀποφάσεως τῆς 28ης Μαΐου. Θεωροῦν καὶ εὐελπιστοῦν ὅτι οἱ ὅποιοσδήποτε ὑποχωρήσεις καὶ παραχωρήσεις θὰ ἐκτιμηθοῦν ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ὡς κινήσεις εἰρηνεύσεως καὶ καλῆς διαθέσεως καὶ δὲν θὰ ἐκληφθοῦν ὡς ἐνδείξεις ἀδυναμίας. Ἀξίζει στὸ σημεῖο αὐτὸ

νὰ ἐπαναλάβουμε τὴν σχετικὴ ἐπισήμανση τοῦ Μακαριωτάτου:

«Θεωρῶ ὡς λυσιτελῆ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν μας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον τὴν ἐπισηφίσειν τῆς προτάσεως ποὺ ἄγω ἐνώπιόν σας. Ὅχι ὡς μορφὴν ἐκφράσεως μετανοίας διὰ μὴ διαπραχθέντα ἀδικήματα, ἀλλ' ὡς εὐέλκτον πνευματικὴν κίνησιν χάριν τῆς ἐνόητος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ὅχι ὡς ἀπεμπόλησιν δικαίων τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀλλ' ὡς θυσιαστικὴν ἐνέργειαν χάριν τῆς εἰρήνης τῆς Ἐκκλησίας».

Ὑπὸ τὸ πρῖσμα αὐτὸ ἡ ἐπιτευχθεῖσα λύση φαίνεται καὶ εἶναι πραγματικὰ ἡ καλύτερη δυνατὴ γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ τὸ Ἔθνος μας. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος πρέπει νὰ ἐργάζονται ἐν πνεύματι ἐνότητος καὶ συνεργασίας γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν πολλαπλῶν πνευματικῶν καὶ κοινωνικῶν προκλήσεων τῆς ἐποχῆς μας καὶ γιὰ τὴν διαφύλαξη τῶν ἱερῶν καὶ τῶν ὁσίων τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεώς μας. Ἄς προσευχηθοῦμε καὶ ἅς ἐλπίσουμε νὰ ἐπιτελοῦν τὸν ρόλο τους ἐν ἀγαστῇ συμπνοίᾳ πρὸς δόξαν Θεοῦ καὶ ἐπὶ ἀγαθῶ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

**Η ΕΙΡΗΝΙΚΗ
ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ
ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΑΣ
κ. ΗΛΙΑ Β΄ ΕΙΣ
ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

(Μέρος Α')

Ἡ Ἐπιξίς καὶ ἡ Δοξολογία

Εἰρηνικὴ ἐπίσκεψις στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος πραγματοποίησε ἀπὸ 13 ἕως 20 Μαΐου 2004 ὁ Πατριάρχης τῆς Γεωργίας κ. Ἡλίας Β΄, συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς Σεβ. Μητροπολίτες Ὑορμπνίσι καὶ Ρουίσι κ. Ἰώβ, Λαγκοδέχι καὶ Ἡρέτι κ. Σέργιο, Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπο Ἀχαλτσίχε, Τάο-Κλαρζέτι καὶ Λαζικῆς κ. Θεόδωρο, Σεβ. Ἐπίσκοπο Ζυγδίδι καὶ Τσαΐσι κ. Γεράσιμο, Σεβ. Ἐπίσκοπο Δμιανίσι κ. Ζήνωνα, Πρεσβύτερο κ. Γεώργιο, Ἱερέα κ. Συνέσιο, Ἀρχιδιάκονο κ. Δημήτριο, Μοναχὴ Ἀλεξάνδρα καὶ ἄλλους ὑπηρεσιακοὺς παράγοντες.

Ὁ Πατριάρχης Γεωργίας ἀφίχθηκε στὸν Κρατικὸ Ἀερολιμένα Ἀθηνῶν μὲ τὴν πτήση AIRZENA Georgian Airlines A9693 στὶς 08.00 τὴν Τετάρτη 13 Μαΐου 2004. Τὸν ὑποδέχθησαν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος, ὁ Ὑφυπουργὸς Ἐξωτερικῶν κ. Παν. Σκανδαλάκης ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, Μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὁ Πρόεδρος, τὰ Μέλη καὶ ὁ Γραμματεὺς τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ πρέσβης τῆς Γεωργίας στὴν Ἀθήνα, στελέχη τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν καθὼς καὶ ἄλλοι ἐκκλησιαστικοί, πολιτειακοὶ καὶ διπλωματικοὶ ἐκπρόσωποι καὶ ὑπηρεσιακοὶ παράγοντες.

Στὶς 11.00 στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ τῶν Ἀθηνῶν τελέσθη ἐπίσημη Δοξολογία γιὰ τὴν ἀφίξη τοῦ Πατριάρχου κ. Ἡλίας καὶ τῆς Συνοδείας του στὴν Ἑλλάδα. Ὁ Μακαριώτατος προσφωνώντας τὸν Πατριάρχη Γεωργίας εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ὁμιλία

**τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος
κ. Χριστοδούλου εἰς τὴν Δοξολογίαν ἐπὶ τῇ ἀφίξει τοῦ Μακαριωτάτου
Πατριάρχου Γεωργίας κ. Ἡλίας Β΄**

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Τιφλίδος καὶ Μεσχέτης
καὶ Καθολικὴ Πατριάρχα πάσης Ἰβηρίας κ. Ἡλίας,
Σεβασμιώτατοι καὶ Θεοφιλέστατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,
Εὐλογημένον Ἱερατεῖον,
Χριστοῦ Διακονία,
Προσφιλέστατε καὶ εὐλογημένε Λαὸ τοῦ Κυρίου

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

«Αὕτη ἡ ἡμέρα ἦν ἐποίησεν ὁ Κύριος, ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ».

Καὶ δι' ἡμᾶς ὄντως ἡ παροῦσα ἡμέρα εἶναι ἡμέρα Κυρίου, ἡμέρα οὐρανίων ἐπιδρασιλεύσεων καὶ ἀνεκφράστου χαρᾶς, καθ' ὅτι ἐν πλήρει ἀγαλλιάσει καὶ βαθυτάτη συγκινήσει ὑποδεχόμεθα σήμερον ἐνταῦθα εἰς τὴν Καθέδραν τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ Μετριότης ἡμῶν καὶ ἡ περὶ ἡμᾶς τιμία χορεία τῶν ἁγίων Ἱεραρχῶν τῶν συγκροτούντων τὴν Διαρκῆ Αὐτῆς Ἱερᾶν Σύνοδον, Ὑμᾶς τὸν Μακαριώτατον καὶ Ἁγιώτατον ἐν Χριστῷ λίαν ἡμῖν ἀγαπητὸν Ἀδελ-

φόν, τὸν Σεπτὸν Προκαθήμενον τῆς Ἀγιωτάτης Ἀδελφῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Γεωργίας, μετὰ τῆς ὁποίας συνδεόμεθα δι' αἰώνιων καὶ ἀρρήκτων δεσμῶν ἀδελφικῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης καὶ φιλίας, ἐρειδομένων εἰς τὴν ἐνότητα τῆς ἐν Χριστῷ πίστεως τῶν ὁμοδόξων λαῶν ἡμῶν.

Ἀπευθύνομεν ὅθεν ἐπὶ τῇ ἀφίξει ἡμῶν χαιρετισμὸν ἀγάπης καὶ ἀσπασμὸν ἀδελφικῆς τιμῆς, πρὸς Ὑμᾶς, Μακαριώτατε ἀδελφὲ καὶ Συλλειτουργεῖ κ. Ἡλία, καὶ πρὸς τὴν περὶ Ὑμᾶς σεπτὴν χορείαν τῶν ἁγίων Ἱεραρχῶν καὶ τῶν λοιπῶν προσώπων τῆς Τιμίας Ὑμῶν Συνοδείας, διαβεβαιοῦντες πάντας ὑμᾶς, ὅτι ἡ καρδιά ἡμῶν σκιρτᾷ ἀδυνατοῦσα ἵνα συγκλείσῃ ἐντὸς αὐτῆς τὴν κατακλύζουσαν αὐτὴν ἀνείπωτον εὐφροσύνην, τὴν ὁποίαν προξενεῖ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Χορηγὸς παντὸς ἀγαθοῦ ἤξιωσεν ἡμᾶς σήμερον, ἵνα μετὰ τὴν πραγματοποιηθεῖσαν Εἰρηνικὴν Ἐπίσκεψιν ἡμῶν εἰς τὴν Ἀγιωτάτην Ἐκκλησίαν τῆς Γεωργίας, ὑποδεχθῶμεν καὶ ἡμεῖς τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα εἰς τὰς Ἀθήνας, τὸ Ἱερὸν Κέντρον τῆς καθ' ἡμᾶς Αὐτοκεφάλου καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, γεγονός ὃπερ πιστεύομεν, ὅτι θὰ αὐξήσῃ ἔτι περαιτέρω τοὺς ἤδη ὑφισταμένους στενοὺς δεσμοὺς ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν.

Ἡ Ἱερὰ αὕτη Συνάντησις ἐνταῦθα διὰ μίαν εἰσέτι φορὰν σκοπὸν ἔχει ἵνα δώσωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὡς ἀδελφοὶ ἐν Χριστῷ, ὡς μάρτυρες τῆς Ἀναστάσεως, ὡς ἄγγελοι τοῦ ζωοδόχου μηνύματος ὡς κερχισμένοι διάδοχοι τῶν Ἀποστόλων καὶ λειτουργοὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Μακαριώτατε Ἀδελφὲ κύριε Ἡλία!

Πρὸ δύο ἐτῶν ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ ἤξιωσεν ἡμᾶς νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὴν Ἀγιωτάτην Ἀδελφὴν Ἐκκλησίαν τῆς Γεωργίας, τῆς ὁποίας Πατέρα καὶ Ποιμένα καὶ ἄξιον οἰακοστρόφον κατέστησε τὸ Παράκλητον Πνεῦμα τὴν Ὑμετέραν πεπνυμένην καὶ Θεοφροῦρητον Μακαριότητα καὶ εἶχομεν τὴν ἐξαιρετικὴν τιμὴν καὶ εὐλογίαν ἵνα ζήσωμεν πλησίον Ὑμῶν τὰς ἐκδηλώσεις τῆς εἰλικρινοῦς χαρᾶς καὶ τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης οὐχὶ μόνον τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος καὶ τῶν περὶ Αὐτὴν ἁγίων Ἀρχιερέων καὶ τοῦ εὐλαβοῦς κλήρου, ἀλλὰ κυρίως τοῦ εὐσεβοῦς καὶ πιστοῦ καὶ ἀφοσιωμένου εἰς τὴν Ἁγίαν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Ὁρθοδοξίαν Γεωργιανικοῦ Λαοῦ.

Ἠξιώθημεν ὑπὸ τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ σύνεργυς νὰ πληροφορηθῶμεν διὰ τὰς θλίψεις καὶ τὰς δοκι-

μασίας ἃς ἐπὶ δεκαετίας ὀλοκλήρους ὑπεμείνατε ἐκ τῶν διαφόρων πειρασμῶν καὶ ἐκ τῶν ὄρατῶν καὶ ἀοράτων δυνάμεων τῶν ἀντιμαχομένων τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ τοὺς ὑποτασσομένους εἰς Αὐτόν.

Κυρίως, ὁμως, κατέστημεν μάρτυρες τῶν ἀγώνων καὶ τῶν μεγάλων προσπαθειῶν τῆς Ἀγιωτάτης Ὑμῶν Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος διὰ τὴν υπεράσπισιν τῆς ἐν Χριστῷ Πίστεως καὶ διὰ τὸν στήριγμὸν καὶ τὴν πνευματικὴν ἐνδυνάμωσιν τοῦ πιστοῦ καὶ ἀφοσιωμένου εἰς τὸν Χριστὸν εὐσεβοῦς Γεωργιανικοῦ Λαοῦ.

Ἡ ζέουσα πίστις, ἡ ἀληθὴς καὶ ἀνυπόκριτος εὐσέβεια καὶ κυρίως αἱ δοκιμασίαι τῶν πιστῶν τέκνων τῆς Ἀγιωτάτης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Γεωργίας ἀνεκαίνισαν τὴν ψυχὴν ἡμῶν, ἠχμαλώτισαν τὸν νοῦν καὶ καθηγίασαν τὴν καρδίαν ἡμῶν.

Δοξάζομεν τὸν Θεόν, διότι καὶ σήμερον ἀξιούμεθα, διὰ μίαν εἰσέτι φορὰν, νὰ διακηρύξωμεν, ὅτι ἡ καθ' Ἑλλάδα ἀδελφὴ Ὑμῶν Ἐκκλησία Σᾶς ἀγαπᾷ καὶ στηρίζει τὰς προσπάθειάς Ὑμῶν διὰ τὴν πνευματικὴν πρόοδον ἀλλὰ καὶ τὴν κοινωνικὴν εὐημερίαν τῶν τέκνων Ὑμῶν.

Ἡ παρουσία τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος ἐνταῦθα σήμερον δὲν ἀποτελεῖ μόνον μαρτυρίαν τῆς ἐν Χριστῷ κοινωνίας καὶ ἐνότητος τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν, ἀλλὰ σηματοδοτεῖ καὶ τοὺς κοινούς ἀγῶνας καὶ τὴν ὑποχρέωσιν ἣν ἔχομεν, ἵνα ἀπὸ κοινοῦ ἐργασθῶμεν καὶ κοπιᾶσωμεν διὰ τὴν υπεράσπισιν καὶ τὴν προβολὴν τῆς Ἁγίας Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς Ὁρθοδόξου Πνευματικότητος.

Ὁ σύγχρονος κόσμος ἔχει ἀνάγκην τῶν προτάσεων, τὰς ὁποίας καταθέτει ἐν ταπεινοφροσύνῃ ἡ Ὁρθοδοξία προκειμένου ἵνα υπερτηθῇ τὰ ἀδιέξοδα, εἰς τὰ ὁποῖα τὸν ὀδηγεῖ ὁ ἐγωισμὸς, ὁ ἀτομισμὸς, τὸ συμφέρον, ὁ εὐδαιμονισμὸς καὶ ἡ ἄρνησις τοῦ Θεοῦ.

Ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι δὲν ἐπιδιώκομε νὰ προσφέρωμεν εἰς τὸν συνάνθρωπον κυρίως τὰ ὑλικά ἀγαθὰ, δὲν τὸν καθοδηγοῦμεν εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς κατακτήσεως τῶν ἀνέσεων καὶ τῶν ἀπολαύσεων τῆς συγχρόνου τεχνολογικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς ἀναπτύξεως ποὺ καθιστοῦν αὐτὸν μαλθακόν, ἀνασφαλῆ καὶ ὑλόφρονα, ἀλλὰ τοῦ προσφέρομεν τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποίαν σφραγίζει ἡ χαρὰ τῆς Ἀναστάσεως καὶ εἶναι πεπληρωμένη ἀπὸ τὴν κατὰ Θεὸν ἀγάπην, τὴν ὁποίαν ὅταν βιώνει ὁ χριστιανὸς δὲν ἀπομονώνεται εἰς τὸν ἑαυτὸν του ἀλλὰ ζεῖ μετὰ καὶ διὰ τὸν πλησίον αὐτοῦ.

Εἰς τὴν δύσκολον σημερινὴν ἐποχὴν τοῦ ἀπομονωτισμοῦ, τῆς ἀνταρξείας, τοῦ ἀτομισμού καὶ τοῦ συμφέροντος ἡμεῖς αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι ἔχομεν χρέος ἱερὸν καὶ ἐπιτακτικὴν εὐθύνην οὐχὶ μόνον νὰ παραμεινώμεν σταθεροὶ καὶ ἀκλόνητοι εἰς τὰς ἐπιταγὰς τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου, ἀλλὰ καὶ νὰ βοηθήσωμεν τὰς κοινωνίας τῶν ἀνθρώπων συμβάλλοντες εἰς τὴν προσπάθεια τῆς καταλλαγῆς καὶ τῆς εἰρήνης.

Ἐν τοιαύταις σκέψεσιν καὶ προσδοκίαις, ὑποδεχόμεθα Ὑμᾶς Μακαριώτατε Ἁγιε Ἀδελφε Ἀρχιεπίσκοπε Τιφλίδος καὶ Μετσχέτης καὶ Καθολικὴ Πατριάρχα πάσης Ἰβηρίας κύριε Ἡλία καὶ ἐκφράζομεν διὰ μίαν εἰσέτι φορὰν τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἱκανοποίησιν ἡμῶν διὰ τὴν εὐλογίαν ταύτην τοῦ Θεοῦ, ἵνα ἐκ τοῦ σύνεγγυς συναναστραφῶμεν μετὰ τῆς Ὑμετέρας λίαν ἀγαπητῆς ἡμῖν καὶ φίλης Μακαριότητος, ἀλλὰ καὶ μετὰ τῶν περὶ Ὑμᾶς Ἁγίων Ἱεραρχῶν, καὶ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν τῶν συνοδευόντων Ὑμᾶς.

Ἐπιφυλασσόμενοι ἵνα ἐκδιπλώσωμεν τὰ πλούσια συναισθήματα τῆς ἡμετέρας καρδίας καθ' ἕκαστα ἐπὶ ὅσον χρόνον διαρκέσῃ ἡ Εἰρηνικὴ ἐνταῦθα Ἐπίσκεψις Ὑμῶν, ἐκτενῆ ἀναπέμπομεν τὴν δέησιν ἡμῶν, ὅπως ὁ Ἀναστάς Κύριος χαρίζεται Ὑμῖν ἔτη ὡς μήκιστα καὶ πανόλβια ἐν ὑγείᾳ πνευματικῇ τε καὶ σωματικῇ πρὸς ἀπρόσκοπτον συνέχισιν τοῦ πλήρους βαρυτάτης εὐθύνης Πρωθιεραρχικοῦ Ὑμῶν ἔργου πρὸς Δόξαν Αὐτοῦ καὶ εὐκλειαν τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας Του.

Ὡς εὖ παρέστητε, Μακαριώτατε Ἀδελφε καὶ Συλλειτουργε, μετὰ τῆς Τιμίας καὶ Σεβασμίας Συνοδείας Ὑμῶν καὶ εἶσαν αἱ ἡμέραι τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς Ὑμῶν εὐφρόσυνοι καὶ ὑγιεῖναι, πεπληρωμένοι ἐκ τῆς Πασχαλίου χαρᾶς καταυγαζόμενοι ἐκ τοῦ Ἀνεσπέρου Φωτὸς τῆς Ἀναστάσεως.

Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Γεωργίας κ. Ἡλίας Β', ἀπαντώντας στὴν προσφώνηση τοῦ Μακαριώτατου κ. Χριστοδούλου, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Δοξολογίας ποὺ ἐψάλη στὸν Καθεδρικό Ναὸ Ἀθηνῶν, τόνισε ὅτι: «*Εἴμαστε χαρούμενοι ποὺ ἤρθαμε στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ὁ Ἀρχιερέας τῆς ὁποίας, Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος, εἶναι πολὺ μεγάλος προστάτης τῆς Ὁρθοδοξίας*», καὶ ὑπογράμμισε: «*Ἔχουμε σταθερὴ ἀπόφαση νὰ ἐνδυναμώσουμε τίς σχέσεις ποὺ ὑπῆρχαν ἀπὸ παλιά*».

Ἀκολούθως ὁ Πατριάρχης τῆς Γεωργίας, ἐπισκέφθηκε τὴν Πρόεδρο τῆς Βουλῆς κ. Ἄννα Ψαροῦδα-Μπενάκη.

Ἐπίσκεψη τοῦ Μακαριώτατου Ἀρχιεπισκόπου Μετσχέτης καὶ Τιφλίδος καὶ Καθολικοῦ Πατριάρχου πάσης Γεωργίας κ. Ἡλίας Β' στὸν Μακαριώτατο

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος δέχθηκε στὶς 7 τὸ ἀπόγευμα στὸ Ἀρχιεπισκοπικὸ Μέγαρο τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Μετσχέτης καὶ Τιφλίδος καὶ Καθολικὸ Πατριάρχη πάσης Γεωργίας κ. Ἡλία Β', ὁ ὁποῖος πραγματοποιεῖ ἀπὸ σήμερα καὶ μέχρι τὴν προσεχῆ Πέμπτη 20 Μαΐου ἐ.ἔ. εἰρηνικὴ ἐπίσκεψη στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Γεωργίας συνοδεύεται ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Ὑορμπνίσι καὶ Ρουῖσι κ. Ἰώβ, τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Λαγκοδέχι καὶ Ἡρέτι κ. Σέργιο, τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπο Ἀχαλτσίχε, Τάο - Κλαρζέτι καὶ Λαζικῆς κ. Θεόδωρο, τὸν Σεβ. Ἐπίσκοπο Ζυγδίδι καὶ Τσαῖσι κ. Γεράσιμο καὶ ἄλλους ὑπηρεσιακοὺς παράγοντες. Τὴν ἀντιπροσωπεῖα τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας ἀποτελοῦσαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Ἀμβρόσιος καὶ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Θεόκλητος, ὁ Ἀρχιεπιγραμματέας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτης π. Χρυσόστομος Σκλήφας, ὁ Γραμματέας τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων, Πανοσ. Ἀρχιμ. π. Προκόπιος Πετρίδης, ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, Αἰδεσιμ. Πρωτοπρεσβύτερος π. Θωμᾶς Συνοδινός, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου Προσωπικοῦ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, Πανοσ. Ἀρχιμ. π. Ἰάκωβος Μπιζαοῦρης καὶ ὁ Ἐκπρόσωπος Τύπου τοῦ Μακαριώτατου, Πανοσ. Ἀρχιμ. π. Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου.

Στὸ πλαίσιο τῆς συνάντησης τῶν δύο ἐκκλησιαστικῶν ἡγετῶν, ποὺ διήρκεσε περίπου μία ὥρα, ἀντηλλάγησαν, σὲ ἐγκάρδιο κλίμα, ἀπόψεις γιὰ θέματα ποὺ ἀφοροῦν στὶς δύο Ἐκκλησίες. Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος, ἀφοῦ ἐξέφρασε τὴν ἰδιαίτερη χαρὰ του γιὰ τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Προκαθήμενου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Γεωργίας στὴν Ἀθήνα, ἀνέλυσε τὸ φιλανθρωπικὸ, κοινωνικὸ καὶ ποιμαντικὸ ἔργο τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἰδίᾳ διὰ τοῦ Κέντρου Στηρίξεως Οἰκογένειας, τοῦ Ἰδρύματος Ψυχοκοινωνικῆς Ἀγωγῆς καὶ Στηρίξεως «*Διακονία*», τῶν Κέντρων Ἐνοριακῆς Ἀγάπης, τῶν Σχολῶν Γονέων καὶ τῆς Γενικῆς Διεύθυνσης Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης. Ἐξάλλου, ἀναφερόμενος στὸν κίνδυνο ἐκκοσμίκευσης τῆς Ἐκκλησίας,

ὁ Μακαριώτατος, ἀφοῦ σημείωσε ὅτι οἱ συνθήκες τῆς ζωῆς ἔχουν ἀλλάξει, ὑπογράμμισε ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐπιθυμεῖ νὰ εἶναι πιστή στὴν παράδοση, ἀντιλαμβανόμενη ὁμως πλήρως τὸ πνεῦμα τῶν καιρῶν, τὴ ροὴ τῶν ἐξελίξεων καὶ τὶς σύγχρονες προκλήσεις καὶ ἀνάγκες.

Ἀπὸ τὴν πλευρὰ του, ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Γεωργίας, ἀφοῦ ἐξέφρασε τὴν ἰδιαίτερη χαρὰ του γιὰ τὴν ἐπίσκεψή του στὴ χώρα μας καὶ εὐχαρίστησε τὸν Μακαριώτατο γιὰ τὴν θερμὴ ὑποδοχή, ἀναφέρθηκε στὸ ποιμαντικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Γεωργίας, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπαφή Της μὲ τὴ νεολαία καὶ τὸν πνευματικὸ κόσμο τῆς χώρας. Ὁ Μακαριώτατος κ. Ἡλίας Β΄ ἔκανε ἰδιαίτερη ἀναφορὰ καὶ στὴν ἐπίσκεψη τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας στὴ Γεωργία, ἐπισημαίνοντας χαρακτηριστικὰ ὅτι αὐτὴ ἡ ἐπίσκεψη ἔχει μείνει ἀξέχαστη στὸν γεωργιανὸ λαὸ, ποὺ ὑποδέχθηκε τὸν Προκαθήμενο τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας μὲ πολλὴ ἀγάπη. «*Θέλω νὰ σᾶς εὐχαριστήσω*», εἶπε, «*γιατὶ δώσατε τὴν εὐκαιρία στὸν γεωργιανὸ λαὸ νὰ προσκυνήσει τὴν Τιμίαν Κάρα τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου*». Καὶ συνέχισε: «*Συμφωνῶ μαζί σας ὅτι σήμερα ὑπάρχουν πολλὰ προβλήματα στὸν κόσμον καὶ γιὰ νὰ λυθοῦν εἶναι ἀπαραίτητο νὰ εἶναι οἱ ἀρχιερεῖς πολὺ κοντὰ στὸν λαὸ*». «*Γνωρίζω*», κατέληξε, «*τὴ σχέση σας μὲ τὸν ἑλληνικὸ λαὸ, ὅπως καὶ τὸ ὅτι ἡ ἀκτινοβολία σας ἔχει ξεπεράσει τὰ σύνορα τῆς Ἑλλάδας*».

Ἡ τελετὴ στὸ Συνοδικὸ Μέγαρο

(Παρασκευὴ 14 Μαΐου)

Τὴν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπέσκέφθηκε στίς 14/5/2004 τὸ πρωτὶ ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Γεωργίας κ. Ἡλίας, συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς Σεβ. Μητροπολίτη Ὑορμπνίσι καὶ Ρουίσι κ. Ἰώβ, Σεβ. Μητροπολίτη Λαγκοδέχι καὶ Ἡρέτι κ. Σέργιο, Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπο Ἀχάλτσίχε, Τάο-Κλαρζέτι καὶ Λαζικῆς κ. Θεόδωρο, Σεβ. Ἐπίσκοπο Ζυγίδι καὶ Τσαῖσι κ. Γεράσιμο, Σεβ. Ἐπίσκοπο Δμανίσι κ. Ζήνωνα, Πρεσβύτερο κ. Γεώργιο, Ἱερέα κ. Συνέσιο, Ἀρχιδιάκονο κ. Δημήτριο, Μοναχὴ Ἀλεξάνδρα, στὰ πλαίσια τῆς ἐπίσημης εἰρηνικῆς Ἐπίσκεψής του στὴν Ἀθήνα.

Στὴν εἴσοδο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀσωμάτων Πετρούκη τὸν ὑποδέχθηκαν ὁ Ἡγούμενος καὶ οἱ Ἀδελφοὶ τῆς Μονῆς, στὸ Καθολικὸ τῆς ὁποίας στὴ συνέχεια ἐψάλθη

Δοξολογία καὶ ἐκφωνήθηκαν σύντομοι χαιρετισμοί.

Ἀκολούθως ὁ Πατριάρχης ἔγινε πανηγυρικὰ δεκτὸς ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο καὶ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο στὸ Συνοδικὸ Μέγαρο.

Στὴν ἐπίσημη ὁμιλία του ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ὅμιλία

**τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου,
κατὰ τὴν Ἐπίσκεψιν τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου
Γεωργίας κ. Ἡλίας Β΄ εἰς τὸ Συνοδικὸν Μέγαρον**

(Παρασκευὴ 14 Μαΐου 2004)

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Μετοχέτης καὶ Τυφλίδος καὶ Καθολικῆ Πατριάρχα Πάσης Γεωργίας, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφέ καὶ συλλειτουργῆ τῆς ἡμῶν Μετριοτήτος, κύριε Ἡλίας, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Ἡ Χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος, τὸ ὁποῖον «*ἄλλον συγκροτεῖ τὸν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας*», συνήγαγεν ἡμᾶς σήμερον εἰς τὸν σεπτὸν τοῦτον χώρον τῆς Ἀγιοπάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὸ παλλάδιον τῆς ἐν Ἑλλάδι Ὁρθοδόξου Συνοδικότητος, ἔνθα λειτουργεῖ ἐν ἀγάπῃ, ἐνότητι καὶ ἐλευθερίᾳ ὁ ἱερός συνοδικὸς θεσμὸς διὰ τῆς καλλιεργείας ἀρρήκτων δεσμῶν συμφωνίας εἰς τὰ οὐσιώδη, ἐλευθερίας εἰς τὰς γνώμας, ὁμοφωνίας εἰς τὰς ἀποφάσεις, ὥστε «*ἢ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπη (νά) σώζη τὸν σύνδεσμον τῆς εἰρήνης*» (Ἰωάννης Χρυσόστομος, ὁμιλ. ιβ΄, 60), προκειμένου ἵνα ὑποδεχθῶμεν τὴν Ὑμετέραν πολυφίλητον Μακαριότητα, τὸν Προκαθήμενον τοῦ Παλαιφάτου Πατριαρχείου τῆς Γεωργίας, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Ἅγιος Ἐνδοξος Ἀπόστολος Ἀνδρέας ὁ Πρωτόκλητος ἐξώωσεν τὰς κεκαυμένας καὶ χέρσους ψυχὰς τὰς φαινεῖς νιφάσι ταῖς τοῦ Εὐαγγελίου. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἕως τῆς σήμερον ἡ Ἐκκλησία τῆς Χώρας Ὑμῶν στοιχεῖ τῷ Ὁρθοδόξῳ Δόγματι καὶ καταθέτει τὴν Ὁρθόδοξον μαρτυρίαν Αὐτῆς εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον.

Ἀποτελεῖ ἀγαθὴν συγκυρίαν ὅτι πραγματοποιεῖται ἡ Εἰρηνικὴ Ἐπίσκεψις Ὑμῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα Χώραν κατὰ

Ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Γεωργίας κ. Ἡλίας Β΄ καὶ τῆς συνοδείας του εἰς τὸ Συνοδικὸν Μέγαρον (14.5.2004).

τὴν ἀναστάσιμον ταύτην περίοδον, καθ' ὅσον Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀναστάσεως. Ἡ Ἀνάστασις διαποτίζει τὴν ζωὴν καὶ τὸ ἔργον Τῆς, εἶναι τὸ κέντρο τῆς θεολογίας καὶ τοῦ ἥθους Τῆς, τῆς λατρείας καὶ τῆς κοινωνικῆς Τῆς προσφορᾶς. Τὸ ἀναστάσιμον φρόνημα τῆς Ὁρθοδοξίας διήκει εἰς ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ βίου Τῆς, ἀναγνωρίζεται δὲ καὶ ἀπὸ θεολόγους ἄλλων χριστιανικῶν παραδόσεων. Ὁ Ρωμαιοκαθολικὸς θεολόγος καὶ γνώστης τῆς ἀνατολικῆς θεολογίας Ὁλιβερ Ρουσέ παρατηρεῖ ὅτι «στὸ Χριστιανισμὸ τῆς Ἀνατολῆς, ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ ἐνώνει σὲ μίαν ἀκατάλυτη ἐνότητα κάθε ἔννοια καὶ κάθε θεολογικὴ πραγματικότητα διατηρώντας τες σὲ μιὰ ἁρμονικὴ ὁλότητα. Θάνατος καὶ Ἀνάστασις, γῆ καὶ οὐρανός, ἄνθρωποι καὶ ἄγγελοι, μυστήρια καὶ λατρεία, λειτουργικὲς συνάξεις καὶ ζωὴ τῆς προσευχῆς, μοναχισμὸς καὶ ἐσχατολογία, λατρευτικὴ μνήμη τῶν ἁγίων καὶ διδασκαλία περὶ τῆς Παρθένου Μαρίας εἶναι βαθύτατα συνδεδεμένα σὲ μίαν ἀγαστὴν ἐνότητα... Ὅλα αὐτὰ ἦλθε νὰ φέρῃ ὁ Ἀναστάς Χριστός».¹

1. Ο Rousseau *«Incarnation et Anthropologie en Orient et en Occident»*.

Δὲν δυνάμεθα νὰ ἀναφερθῶμεν εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν ἄνευ τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸ μυστήριον τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως. Διὰ τῆς Ἀναστάσεως πραγματώνεται μιὰ ἐντελῶς νέα κατάσταση διὰ τὸν ἄνθρωπον γενικῶς, ἀφοῦ μὲ τὴν ἐκ νεκρῶν ἔγερσίν Του ὁ Χριστὸς «*συνανέστησε παγγενῆ τὸν Ἀδὰμ ἀναστάς ἐκ τοῦ Τάφου*». Ἀλλὰ καὶ δι' ἕκαστον ἄνθρωπον κεχωρισμένως ἡ καινὴ ζωὴ τῆς Ὁρθοδοξίας ἀρχίζει μὲ τὸ Βάπτισμα, τὸ ὅποιον εἶναι μίμησις τοῦ θανάτου καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. «*Ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν. Συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὡσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν*» (Ρωμ. 6, 3-4). Ἡ προσωπικὴ ἱστορία ἐκάστου πιστοῦ ἀρχίζει μὲ μίαν πράξιν, ἡ ὅποια συνδέεται καὶ σημαίνει τὴν ἀνάστασιν, ἡ ὅποια θὰ συνοδεύη καὶ θὰ προσδιορίζη τὴν ποιότητα τῆς πνευματικῆς, ἀλλὰ προσέτι καὶ αὐτῆς τῆς βιολογικῆς του ὑπάρξεως.

Ἡ Ὁρθοδοξία δὲν εἶναι μιὰ ἰδεολογία, οὔτε βεβαίως μιὰ γραφικὴ συντήρησις χρησίων ἐθίμων καὶ παραδό-

σεων. Ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι πρωτίστως καὶ κυρίως μιὰ πορεία «ἐν καινότητι ζωῆς». Ἀπὸ τὴν προσεκτικὴν μελέτην τῆς ἱστορίας εἶναι πρόδηλος ὁ ἀναγωγικὸς χαρακτήρ τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας καὶ τοῦ χριστιανικοῦ ἐν γένει ἥθους, ὅπως αὐτὸ ἐβίωθη ἐπὶ σειρὰν ὄλην αἰῶνων εἰς τὴν Ἀνατολήν. Ἡ κλῆσις τοῦ ἀνθρώπου συνίσταται εἰς τὸ νὰ γίνῃ Θεὸς κατὰ χάριν, εἰς τὸ νὰ ὑπερβῆ τὰ ἐγωκεντρικὰ του ὄρια καὶ νὰ ὑψώσῃ τὴν κοινωνίαν, τὴν ὁποίαν προσφέρει ὁ ἀναστάς καὶ ἐνεργῶν τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Ὁρθοδοξία εἰς ὄλην τὴν ἑκτασίαν τῆς ἱστορίας της οὐδέποτε ὑπῆρξε, οὔτε κατενοήθη ὡς μιὰ κοσμοθεωρία, οὔτε ὡς μιὰ ἀφηρημένη, στοχαστικὴ διδασκαλία, ἀλλὰ αἰείποτε ὡς ἔμπρακτος λόγος, ὡς οὐσιαστικὸν κήρυγμα τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ ἀμέσως εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου καὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ κόσμου. Οἱ ἀγῶνες τῶν Πατέρων ἀπέβλεπαν εἰς τὴν σωτηρίαν πλέον ἢ εἰς τὴν καταγραφὴν τινὸς συστήματος. Εἰς τὴν θεολογίαν τῶν Πατέρων καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων, ἰδιαίτερος τῶν πρώτων αἰῶνων, εἶναι ἀποτετυπωμένη ὅλη ἡ προσπάθεια τῆς Ἐκκλησίας νὰ δοθῇ τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὰ διάφορα πολιτισμικὰ καὶ κοινωνικὰ περιβάλλοντα μὲ ἔγκυρον τρόπον. Ἡ Ἐκκλησία σταθερῶς ἐμερίμνησε νὰ διακηρύξῃ, μὲ ἀνανεωμένον λόγον, τὴν ἀλήθειάν Της, τὴν ὁποίαν παρέλαβε ὡς παράδοσιν ζωῆς. Εἶναι βεβαιωμένον, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐκινήθη ἐνσυνειδήτως εἰς τὴν κατεύθυνσιν τῆς διαλεκτικῆς παραδόσεως καὶ ἀνανεώσεως. Τὸ παρελθὸν καὶ τὸ παρὸν, ἡ ἱστορία καὶ ἡ προοπτικὴ, ἡ σύγχρονος πραγματικότης καὶ τὰ ἀναμενόμενα, ὁ ἄνθρωπος ὡς εἰκὼν τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ κόσμος συνθέτουν μίαν ὁλότητα, ἡ ὁποία φωτίζεται ἀπὸ τὴν θείαν ἀγάπην καὶ ἐνεργίαν. Ἡ Ὁρθοδοξία ὡς θεολογία καὶ ὡς πρακτικὸς βίος διαποτίζεται ἀπὸ τὸ θεῖον ἔλεος καὶ φωτίζεται ἀπὸ τὴν ἐλπίδα τὴν ὁποίαν ἔφερε εἰς τὸν κόσμον ὁ «κλίνας οὐρανοὺς καὶ καταβάς» Κύριος τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἱστορίας.

Τὸ μέλλον τῆς Ὁρθοδοξίας εἶναι ἀσφαλῶς εὐθύνη ὄλων ἡμῶν. Ἡ λυχνία δὲν πρέπει νὰ μένῃ «ὑπὸ τὸν μόδιον» (Ματθ. 5,15). «Τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ», ὁ θησαυρὸς αὐτός, τὸν ὁποῖον ἔχομεν «ἐν ὄστρακίνοις σκεύεσιν» (Β' Κορ. 4, 4-7), πρέπει νὰ διακηρυχθῇ ὡς ζωὴ καὶ ἐλπίς τοῦ κόσμου. Ἡ εὐθύνη τῆς Ὁρθοδοξίας εἶναι τεραστία, ἰδιαίτερος εἰς τὴν οἰκοδόμησιν τοῦ μέλλοντος. Οἱ προκλήσεις τῶν καιρῶν πρέπει νὰ γίνουν ἀφορμὴ σοβαρᾶς αὐτοκριτικῆς τῆς θεολογικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς μας διακονίας, εὐκαιρία δι' ὑπεύθυνον μαρ-

τυρίαν καὶ προβολὴν τοῦ ἀναλλοίωτου λόγου τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον. Αἱ ἐξελίξεις πρὸς τὰς ὁποίας ἔχει συνυφανθῆ ἡ σύγχρονος πραγματικότης καὶ αἱ ὁποῖαι ὁπωσδήποτε προδιαγράφουν καὶ τὸ μέλλον τοῦ κόσμου πρέπει νὰ ἀποτελοῦν διὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν μοναδικὴν εὐκαιρίαν ἀναλήψεως εὐθύνης καὶ εὐσυνειδήτου προετοιμασίας τῆς ἀποστολῆς της. Προκειμένου νὰ ἀντιμετωπίσωμεν τὸν κόσμον τοῦ αὔριο, ἓνα κόσμον εἰς τὸν ὁποῖον τὰ ἐπιτεύγματα τῆς τεχνικῆς θὰ ξεπεροῦν καὶ τὴν πλέον ἐντυπωσιακὴν φαντασίαν, πρέπει νὰ ὀμολήσωμεν εἰς τὸν κόσμον μὲ εἰλικρίνειαν καὶ ἀγάπην. Ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι, «*σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης*» (Ἐφ. 4,3), ὀφείλομεν νὰ ἐτοιμασθῶμεν μὲ σοβαρότητα προκειμένου νὰ ἀνταποκριθῶμεν εἰς τὰ αἰτήματα τῶν καιρῶν.

Ἐχει λεχθῆ ἀπὸ ἀρκετοὺς ὅτι ὁ εἰκοστὸς πρῶτος αἰὼν θὰ εἶναι αἰὼν τῆς Ὁρθοδοξίας. Εἰς τοῦτο εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ζωντανὴ μαρτυρία τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἡ ἀλήθεια τῆς Ὁρθοδοξίας δὲν μεταδίδεται ἀπὸ τοὺς αἰθέρας, ἀλλὰ ἀπὸ τὰς καρδίας τῶν Ὁρθοδόξων. Δὲν προσφέρεται μὲ ἀναφορὰν εἰς τὸ παρελθόν, ἀλλὰ μὲ βίωσιν καὶ ἐνεργοποίησιν εἰς τὸ παρὸν. Σήμερον, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ κόσμος θεωρεῖ τὰ πάντα μὲ μέτρον τὰ χρήματα, ἡ μαρτυρία τῆς Ὁρθοδοξίας πρέπει νὰ διέλθῃ ἀπὸ τὴν περιφρόνησιν πρὸς αὐτά, ἀπὸ τὸν κατακρημνισμὸν τοῦ ψευτικοῦ αὐτοῦ θεοῦ. Ἄν ὁ κόσμος παρεσύρθη νὰ πιστεῦῃ ὅτι τὰ πάντα ἀγοράζονται μὲ τὰ χρήματα, ἃς πληροφορηθῆ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν ὅτι μὲ αὐτὰ ἀγοράζονται μόνον τὰ «*ἐλάττονα καὶ εὐτελέστερα*», ἐνῶ τὰ «*ἀναγκαιότερα καὶ τὴν ζωὴν ἡμῶν συνέχοντα*» εἶναι εἰς ὅλους κοινά. Ἄς πληροφορηθῆ, τέλος, ὅτι ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀπατηλὴν χαρὰν τοῦ σφετερισμοῦ καὶ τῆς ἀγορᾶς ὑπάρχει καὶ ἡ ἀληθινὴ χαρὰ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς προσφορᾶς.²

Ἡ Ὁρθοδοξία κατὰ τὴν 3ην χιλιετίαν καλεῖται εἰς μίαν κριτικὴν αὐτοεξέτασιν τῶν ἱστορικῶν καὶ παρόντων σφαλμάτων, εἰς μίαν θετικὴν, δημιουργικὴν, συντονισμένην δράσιν. Δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἐν πειστικόν σῆμα τῆς βασιλείας τῆς ἀγάπης, ἂν ἡ ἀγάπη τὴν ὁποίαν κηρύττει δὲν βιώνεται εἰς τὰς Ἐνορίας, τὰς Συνόδους, τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν,³ ὡς ἀκριβῶς συμβαίνει μεταξὺ τοῦ καθ' Ὑμᾶς Πατριαρχείου τῆς Γεωργίας καὶ τῆς

2. Γεωργίου Μαντζαρίδου, Ἡ μαρτυρία τῆς Ὁρθοδοξίας στὴν ἐποχὴ μας.

3. Albert Laham, Ἡ Ὁρθοδοξία στὴν 3η χιλιετία.

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος ἀπονέμει τὸν Μεγαλόσταυρον τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἰς τὸν Μακαριώτατον Πατριάρχη Γεωργίας κ. Ἡλίαν Β' (14.5.2004).

καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ὅθεν, ἡ Ἀγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἔκρινεν ἀσμένως ἐν τῇ Συνεδρία Αὐτῆς τῆς 20ῆς παριππεύσαντος μηνὸς Ἀπριλίου ἐ.ἔ. ἄξιον καὶ δίκαιον τιμῆσαι τὴν Ὑμετέραν πολυφίλητον Μακαριότητα, ἀπονεῖμαι δ' Αὐτῇ τὸν Μεγαλόσταυρον τοῦ Τάγματος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, θεμελιωτοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἁγίων Ἐκκλησιῶν.

Ἔστω, Μακαριώτατε καὶ πεφιλημένη ἐν Κυρίῳ Ἀναστάντι Ἀδελφέ, ἡ Πατριαρχία Ὑμῶν ἐν τῇ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Γεωργίας μακρὰ καὶ γαληνῶσα, ἄληστον τοῖς ἐπιγιγνομένοις μνήμην καταλιμπάνουσα.

Στὸν Μακαριώτατο Πατριάρχη Γεωργίας κ. Ἡλία ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἀπένευσε τὸν Μεγαλόσταυρο τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ποὺ ἀποτελεῖ τὴν ἀνώτατη τιμητικὴ διάκριση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τὴν ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τὸ κείμενον τοῦ Εὐεργετηρίου Γράμματος ἀνέγνωσε ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Χρυσόστομος Σκλήφας, Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἡ ἀντιφώνηση τοῦ Πατριάρχου Γεωργίας κ. Ἡλία Β' καὶ οἱ λοιπὲς τιμητικὲς ἐκδηλώσεις

Κατὰ τὴν ἀντιφώνησίν του ὁ Πατριάρχης κ. Ἡλίας εὐχαρίστησε τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο κ. Χριστόδουλο γιὰ τὴν ἀνώτατη τιμὴ καὶ διάκριση ποὺ ἔγινε πρὸς τὸ πρόσωπό του. «Μακαριώτατε εὐχαριστῶ τὸ Θεὸ γιὰ τὴν ἐπίσκεψή μου ἐδῶ» τόνισε: «Σήμερα δοξάζουμε τὸ Θεὸ γιὰ ὅλα. Κατὰ τὴ σημερινὴ ἐποχὴ στὴν Ἐκκλησία καὶ στὸ λαὸ μας ὑπάρχουν πολλὰ σοβαρὰ προβλήματα. Πάντα σκέπτομαι ὅτι αὐτὰ τὰ προβλήματα προέρχονται ἀπὸ τὴν τεχνικὴ πρόοδο, ὅμως στὴν πραγματικότητα προέρχονται ἀπὸ ἔλλειψη πνευματικότητας. Ἡ Ἐκκλησία πρέπει νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἀνθρώπους γιὰ νὰ μὴ χάσουν αὐτὴ τὴν πνευματικότητα. Ἐμεῖς πάντα μιλοῦμε γιὰ τὶς παραδόσεις μας, ἀλλὰ δὲν μιλοῦμε γι' αὐτὸ ποὺ μποροῦμε νὰ δημιουργήσουμε. Σήμερα, ποὺ εὐρισκόμεθα σὲ πολὺ δύσκολη κατάσταση, δὲν πρέπει νὰ χάσουμε πνευματικά, ἠθικά, πολιτιστικά καὶ ἄλλα ἀξιώματα. Με-

ρικοί θεωροῦν ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι ἀποκλεισμένη. Ὅμως εἶναι ἀνοικτὴ καὶ περιλαμβάνει ὅλο τὸν κόσμο. Εἶναι πιὸ σημαντικό νὰ ὑπάρχει μία συμφωνία μεταξὺ Ὁρθοδόξων. Κατὰ τὴν γνώμη μου, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἔχει ἰδιαίτερη καὶ ξεχωριστὴ θέση καὶ μεγάλη εὐθύνη. Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία καὶ ἡ Κυβέρνηση πρέπει νὰ γίνῃ παράδειγμα γιὰ τὴν ὑπόλοιπη Ὁρθοδοξία. Θέλω νὰ εὐχαριστήσω σᾶς καὶ τὸν ἑλληνικὸ λαὸ γιὰ τὴν βοήθεια ποὺ παρέχετε πρὸς τοὺς Γεωργιανούς. Μακαριώτατε, Σᾶς εὐχαριστῶ ἰδιαίτερος ὅπως καὶ ὅλους γιὰ τὴν φιλοξενία καὶ τὴν ἀγάπη».

Ἀκολούθησε ἐπίδοση τιμητικῶν διακρίσεων στὰ Μέλη τῆς Πατριαρχικῆς Συνοδείας ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο

Ἀθηνῶν καὶ στὰ Μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Πατριάρχη κ. Ἥλία.

Στὴ συνέχεια ὁ Πατριάρχης Γεωργίας ἐπισκέφθηκε στὶς 12.30 τὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας. Κατόπιν τὸν Πρωθυπουργὸ καὶ ἀκολούθως τὸν Ὑπουργὸ Ἐξωτερικῶν καὶ παρεκάθησε σὲ Γεῦμα πρὸς τιμὴν του, ποὺ παρατέθηκε ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Πολιτεία στὸ Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν.

Τὸ ἑσπέρας τῆς Παρασκευῆς 14ης Μαΐου ὁ Πατριάρχης Γεωργίας ἐπεσκέφθη τὴν Ἱερὰ Μονὴ Παρακλήτου καὶ τὴν Ἱερὰ Μονὴ Εἰσοδίων Θεοτόκου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἀττικῆς.

(Συνεχίζεται)

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Κωνσταντῖνος Στεφανόπουλος ὑποδέχεται ἐγκαρδῶς τὸν Μακαριώτατον Πατριάρχη Γεωργίας κ. Ἥλιαν Β΄ καὶ τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλον (14.5.2004).

Η ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΕΙΣΦΟΡΑ – ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΤΕΛΟΣ

Τὸ ἄρθρο 2 τοῦ Ἄν. Νόμου 536/1945 «Περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ὀρθοδόξου ἐφημεριακοῦ κλήρου τῆς Ἑλλάδος, τοῦ τρόπου πληρωμῆς αὐτῶν καὶ περὶ καλύψεως τῆς σχετικῆς δαπάνης» (Φ.Ε.Κ. 226 Α') ὄριζε τὰ ἑξῆς: «1. Ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1945 οἱ ἐνοριακοὶ καὶ συναδελφικοὶ Ναοί, ὡς καὶ τὰ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ΤΑΚΕ ὑπαγόμενα Παρεκκλήσια καὶ Ἐξωκκλήσια, ἀπαλλάσσονται τῆς ὑποχρέωσως πρὸς καταβολὴν μισθοδοσίας εἰς τοὺς παρ' αὐτοῖς ὑπηρετοῦντας ἐφημερίους. 2. Πρὸς κάλυψιν τῆς δαπάνης διὰ τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἐφημερίων ὀρίζονται ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1945 οἱ κάτωθι πόροι: Α) Εἰσφορὰ 25% ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων τῶν ἐνοριακῶν καὶ συναδελφικῶν, ὡς καὶ τῶν ὑπὸ εἰδικῶν νόμων διεπομένων Ναῶν (...). Ἡ εἰσπραξις τῆς ἀνωτέρω εἰσφορᾶς ἐνεργεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων. Τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἀνὰ τρίμηνον καταβάλλωσιν εἰς τὸ οἰκεῖον Δημόσιον Ταμεῖον τὴν ἐπὶ τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων τοῦ ἀμέσως προηγουμένου τριμήνου ἀναλογοῦσαν εἰσφορὰν 25%. Ἐὰν ὁ Ταμίας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου δὲν καταθέσῃ εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον τὴν ὡς ἄνω εἰσφορὰν, ὡς καὶ ἐὰν ὁ Πρόεδρος ἢ τὰ μέλη τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου ἀποκρύψωσιν ἢ ἀνακριβῶς δηλώσωσιν τὰ ἔσοδα τοῦ Ναοῦ, τιμωροῦνται μὲ τὰς ποινὰς τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 482 τοῦ Ποινικοῦ νόμου. Τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια τῶν ἐνοριακῶν, συναδελφικῶν, ὡς καὶ τῶν ὑπὸ εἰδικῶν νόμων διεπομένων Ναῶν, ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου ἐκάστου ἔτους ὑποβάλλωσιν εἰς τὴν Γενικὴν Διεύθυνσιν Δημοσίου Λογιστικοῦ ἀπολογιστικὴν κατάστασιν τῶν κατὰ τὸ ἀμέσως προηγούμενον οἰκονομικὸν ἔτος πραγματοποιηθέντων ἐσόδων αὐτῶν. Β) Ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα 3 ἕως καὶ 10 τοῦ παρόντος ἐνοριακῆ εἰσφορᾶς». Ἐπισημαίνεται ὅτι ἡ ποινὴ τοῦ ἄρθρου 482 Π.Ν. μποροῦσε νὰ φθάσῃ μέχρι καθείρξεως, ἂν ἡ ζημία τοῦ Δημοσίου ὑπερέβαινε κάποιον ὄριο.

Μὲ μεταγενέστερο νόμο, τὸ Ν.Δ. 3559/1956 «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ α.ν. 536/1945 κ.λπ.», διευκρινίσθηκε ὅτι τὸ 25% ὑπολογίζεται ἀκόμη καὶ ἐπὶ τοῦ προϋόντος τῶν διενεργουμένων ὑπὸ τῶν Ναῶν ἐράνων ἢ τῶν εἰσοδημάτων τῆς ἀκινήτου περιουσίας των (ἄρθρο 5).

Δὲν ἔκρινα ἄσικοπο νὰ ὑπενθυμίσω μὲ παράθεση τῆς ἀρχικῆς διατάξεως τίς συνθῆκες τῆς εἰσαγωγῆς ἐνὸς μέτρου ποὺ προκάλεσε προβλήματα στὴ διαχείριση τῶν Ἱ. Ναῶν (ἐπειδὴ στὸ μεταξὺ εἶχε διαφοροποιηθεῖ τὸ ποσοστὸ) καὶ ὄχι λίγες προστριβές μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν Ἱ. Μητροπόλεων – ἐνὸς μέτρου, τὸ ὁποῖο παρὰ τὰ συνεχῆ διαβήματα τῆς κατὰ καιροὺς ἐκκλησιαστικῆς ἡγεσίας πρὸς τοὺς ἐκάστοτε ἀρμοδίους ὑπουργοὺς μὲ αἴτημα τὴν κατάργησίν του κατόρθωσε νὰ διατηρηθεῖ ἐπὶ 60 σχεδὸν χρόνια.

Ἡ κατάργησις πραγματοποιήθηκε τελικῶς μὲ τὸν Νόμο 3220/2004 «Περὶ μέτρων ἀναπτυξιακῆς καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς - ἀντικειμενικοποίησης τοῦ φορολογικοῦ ἐλέγχου καὶ ἄλλων διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. 15 Α'), τὸ ἄρθρο 15 τοῦ ὁποῖου ὀρίζει τὰ ἑξῆς: «Κατάργησις εἰσφορᾶς ναῶν. Καταργεῖται ἡ εἰσφορὰ ποὺ προβλέπεται ἀπὸ τίς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ α.ν. 536/1945 (ΦΕΚ 226 Α'). Ἡ ἰσχὺς τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ ἀρχίζει ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 2004».

Ἡ Εἰσηγητικὴ Ἐκθεση τοῦ νόμου περιλαμβάνει ὡς πρὸς τὴν διάταξιν αὐτὴν τὰ ἀκόλουθα: «Ἄρθρο 15. Κατάργησις εἰσφορᾶς ναῶν. Μὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου

αὐτοῦ καταργεῖται ἡ εἰσφορὰ πού προβλέπεται ἀπό τίς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 536/1945, ὅπως ἰσχύει καί ἡ ὁποία ἐπιβάλλεται στήν ἐσοδα τῶν ναῶν. — Ἡ κατάργηση αὐτῆ ἐπιβάλλεται στή γενικότερη προσπάθεια ἀπλοποίησης τοῦ συστήματος τῶν φόρων, στήν ὁποία περιλαμβάνεται καί ἡ κατάργηση τῶν μικρῆς ἀπόδοσης φόρων, εἰσφορῶν κ.λπ. δυσανάλογων μάλιστα μέ τό συνολικό εἰσπρακτικό καί διαχειριστικό κόστος αὐτῶν. — Ἐξάλλου, ἡ συγκεκριμένη εἰσφορὰ ἐπιβληθεῖσα πρό πολλῶν ἐτῶν γιά τήν ἱκανοποίηση ἀναγκῶν πού προέκυπταν ἀπό τίς τότε κρατούσες συνθήκες, δέν μπορεῖ νά θεωρηθεῖ σήμερα δικαιολογημένη καί ἀνταποκρινόμενη στίς ἀνάγκες ἑνός σύγχρονου κράτους». Εἶναι τόσες οἱ ὀρθές διαπιστώσεις πού περιέχει ἡ Ἐκθεση αὐτή, ἰδίως ὡς πρός τήν τεράστια μεταβολή τῶν συνθηκῶν ἀπό τήν ἐποχή τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ μέτρου τό 1945 μέχρι σήμερα, καθὼς καί ὡς πρός τό δυσανάλογο εἰσπρακτικό καί διαχειριστικό κόστος τῆς εἰσφορᾶς σέ σύγκριση μέ τήν ἀπόδοσή της, ὥστε διερωτᾶται κανεῖς γιὰτί ἡ κατάργηση δέν συνετελέσθη ἐνωρίτερα.

Ἐξυπακούεται ὅτι ἡ κατάργηση ἀφορᾶ τήν εἰσφορὰ,

ὅπως αὐτή ἴσχυε κατὰ τή δημοσίευση τοῦ καταργητικοῦ νόμου, μέ ὅλες τίς τροποποιήσεις πού στό μεταξύ εἶχε ὑποστεί ἡ σχετική διάταξη τοῦ α.ν. 536/1945. Ἡ κατάργηση ἐνεργεῖ ἀναδρομικῶς ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 2004 καί ὄχι ἀπό τῆς δημοσίευσής τοῦ νόμου, τήν 28η Ἰανουαρίου. Ἡ ἐφαρμογή τῆς καταργήσεως εἶναι ἀπλή, γι' αὐτό καί παρέλκει ἡ ἀναδημοσίευση τοῦ οἰκείου ἀποσπάσματος τῆς σχετικῆς ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν ἀριθμ. 1020496/477/Α0012/πολ. 1022/29.2.2004, ἡ ὁποία ὡς πρός τό ἄρθρο 15 τοῦ νόμου δέν περιέχει τίποτε περισσότερο ἀπό τό κείμενό του.

Ἄς προστεθεῖ ἀκόμη καί τοῦτο. Ἡ εἰσφορὰ εἶχε εἰσαχθεῖ τό 1945 γιά νά καλύψει ἕνα μέρος ἀπό τή δαπάνη τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ γιά τή μισθοδοσία τοῦ ἐφημεριακοῦ Κλήρου. Μέ τήν πάροδο τῶν ἐτῶν ὅμως τὰ τῆς μισθοδοσίας αὐτῆς ρυθμίστηκαν κατὰ διαφορετικόν τρόπον, ὥστε ἡ εἰσφορὰ ἀποσυνδέθηκε ἀπό τό θέμα τῆς μισθοδοσίας, τήν ὁποία ἡ κατάργηση τῆς εἰσφορᾶς κατὰ τίποτε δέν ἐπηρεάζει. Ἐπομένως, εἶναι ἀδικαιολόγητη ἡ κάποια ἀνησυχία πού ἐπεκράτησε πρός στιγμῆν μεταξύ ὀρισμένων μελῶν τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου ὡς πρός τό σημεῖον αὐτό.

**Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ
ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΙ
Η ΧΡΙΣΤΟΛΟΓΙΚΗ
ΚΑΙ
ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΙΚΗ
ΒΑΣΗ
ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΥ
ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ
ΤΟΥ**

Τοῦ
κ. Χρίστου Κριζώνη
Ὁμ. Καθηγητοῦ Α.Π.Θ.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ἡ ἥρωϊκότερη ἀποστολική μορφή τῆς πρώτης χριστιανικῆς περιόδου, ὑπῆρξε ὁ κατ' ἐξοχὴν Ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν, ὁ μοναδικὸς διδάσκαλος καὶ ὁ σπουδαιότερος παιδαγωγὸς τῆς Οἰκουμένης, ὁ ἐκκλησιαστικὸς ἀγωνιστὴς καὶ φυτουργὸς τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὸς ὁ ἀρχιτέκτονας τῆς οἰκουμένης Ἐκκλησίας καὶ κοινωνικὸς ἀναμορφωτὴς, ὑπῆρξε ἀκόμη, ὁ μεγαλύτερος πρωτοπόρος τῆς διεθνοῦς συμφιλίωσης μὲ τὸ πρωτάκουστο κήρυγμα τῆς ἐνόητος τῶν λαῶν καὶ τῆς ἰσότητος τῶν ἀνθρώπων «οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἰς ἔστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Γαλ. 3, 28).

Μὲ τὸ κήρυγμα αὐτὸ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος προέβαλε τὴν ὑψηλότερη καὶ δημιουργικότερη διδασκαλία, ποὺ ἀκούσθηκε ποτὲ σὲ ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι, χωρὶς ἰδιοτελεῖς προσωπικὲς ἐπιδιώξεις, συνδέονται μεταξύ τους ὡς ἐλεύθερες καὶ ἀνεξάρτητες προσωπικότητες μὲ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, ποὺ εἶναι ὁ σύνδεσμος τῆς τελειότητος (Κολ. 3, 14).

Οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἐκφράζονται μὲ τὸ μεγαλύτερο θαυμασμὸ καὶ ἐξυμνοῦν μὲ τὰ καλύτερα λόγια τὴν προσωπικότητά του, τὸ καταπληκτικὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο του καὶ τὴ μοναδικὴ διδασκαλία του. Μάλιστα ὁ κυριώτερος ἐρμηνευτὴς του, Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ἐκ τῶν κορυφαίων πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, εὐστόχως τὸν χαρακτηρίζει ὡς «τὸν πρῶτον μετὰ τὸν Ἐνα» καὶ συνιστᾷ «μὴ θαυμάζειν μόνον ἀλλὰ καὶ μιμῆσθαι τὸ ἀρχέτυπον τοῦτο τῆς ἀρετῆς».

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὑπῆρξε τὸ ἐκλεκτὸν ὄργανον, τὸ «σκεῦος ἐκλογῆς», τῆς θείας Προνοίας, ὁ ὅποιος, ἄριστος γνώστης τῆς ἐλληνικῆς γλώσσας καὶ παιδείας, ἔφερε τὸ ἀληθινὸ φῶς τῆς θεογνωσίας, τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴ στὴ Δύση. Ἀκολούθησε τὸν ἴδιο δρόμο ἀπὸ τὸν ὅποιον πρὶν 385 περὶπου χρόνια μεταφέρθηκε ἀπὸ τὸ ἐλληνικὸ τέκνο τῆς Μακεδονίας, τὸ Μέγα Ἀλέξανδρο, τὸ φῶς τῆς ἀνθρωπίνης σοφίας καὶ τῆς ἐλληνικῆς παιδείας ἀπὸ τὴ Δύση στὴν Ἀνατολή.

Ὑπακούοντας στὸ θεῖο ὄραμα καὶ ἀποκρινόμενος στὴν ἀγωνιώδη ἔκκληση τοῦ Μακεδόνα «*διαβάς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον ἡμῖν*» (Πρξ. 16, 10), διέβη τὰ παράλια τῆς Μ. Ἀσίας καὶ ἀπὸ τὴν Τρωάδα ἔφθασε στὴν Εὐρωπαϊκὴ ἀκτὴ, στὴ Νεάπολη καὶ ἐκεῖθεν στὴ Θεσσαλονίκη, ὅπου ἐδημιούργησε τὴν πρώτη χριστιανικὴ κοινότητα. Τὸ ἴδιο ἔκανε στὴ Βέροια, Ἀθήνα καὶ Κόρινθο καὶ στὶς ἄλλες ἐλληνικὲς πόλεις, τὶς ὁποῖες ἐπισκέφθηκε.

Πρέπει νὰ ἀναφερθῆ ὅτι στὶς ἀνά τὸν κόσμον περιοδεῖες του συνοδευόταν ἀπὸ ἐκλεκτοὺς συνοδοὺς, μαθητὲς καὶ συνεργάτες του, στὸ ἔργο τῆς ἱεραποστολῆς. Αὐτοί, μὲ τὶς ὁδηγίες καὶ τὶς συμβολὲς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου καὶ συνεργαζόμενοι στενὰ μαζί του, συνέβαλαν σημαντικὰ στὴ διάδοση τοῦ Εὐαγγελίου καὶ στὴν ἐδραίωση τῆς πίστεως τῶν πρώτων χριστιανῶν καὶ συνετέλεσαν ὅπωςδήποτε στὴν ἴδρυση τῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἄρχισε τὸ σωτηριῶδες κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ πρῶτα ἀπὸ τὶς ἐλληνικὲς πόλεις, ὅπου ἐδημιούργησε τοὺς πρώτους πυρῆνες τῶν χριστιανικῶν κοινοτήτων καὶ στὴ συνέχεια προχώρησε στὴν Εὐρώπη καὶ στὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης γιὰ τὸν ἐκχριστιανισμό τους.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος δὲν ἐδίδασκε μόνον, ἀλλὰ καὶ ἔγραφε. Ἔτσι, παράλληλα μὲ τὸ κήρυγμά του ὑπῆρξε καὶ ὁ συγγραφέας τῶν μισῶν βιβλίων τῆς Κ.

Διαθήκης, ἀλλὰ καὶ ὁ θεμελιωτὴς τῆς Θεολογίας τῆς διδασκαλίας τοῦ θεανθρώπου Ἰησοῦ, τῆς Θείας Ἀποκαλύψεως καὶ τῶν οὐρανίων δογμάτων.

Τὸ μήνυμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπως αὐτὸ καταγράφεται στὸ βιβλίον τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων (1, 8)¹, ὡς καὶ στὰ Εὐαγγέλια Μάρκου (16, 15)², Ματθαίου (28, 19)³ καὶ Λουκᾶ (24, 47)⁴, νὰ κηρυχθῆ τὸ Εὐαγγέλιον σ' ὅλα τὰ ἔθνη, «ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς», ἀποτελεῖ κατὰ τοὺς εἰδικοὺς μελετητές, τὴν ἀγιοπνευματικὴν προοπτικὴν μέσα ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ κατανοητὴ ἡ ἱεραποστολικὴ δράση τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου καὶ μάλιστα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ὁ ὁποῖος κυρίως ἀνέλαβε τὴν διάδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου σ' ὅλα τὰ ἔθνη. Ἔτσι, ἡ διάδοσις τοῦ Εὐαγγελικοῦ μηνύματος καὶ ἡ ἄσκησις τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου δὲν μποροῦν νὰ πραγματοποιηθοῦν χωρὶς τὴν δύναμιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.⁵

Σύμφωνα μὲ τὴν ἐξαγγελία αὐτῆ τοῦ Ἰησοῦ οἱ μαθητὲς Του ἐπλήσθησαν Πνεύματος Ἁγίου καὶ ἀπεστάλησαν στὸ ἱεραποστολικὸ ἔργον τους, ὅπως ὁ Ἄπ. Πέτρος, ὁ ὁποῖος μετὰ τὴν Πεντηκοστή⁶ ἐκήρυξε πρὸς τὸ συγκεντρωμένον πλῆθος τῆς Ἱερουσαλήμ, ἀλλὰ καὶ οἱ Ἄπ. Παῦλος καὶ Βαρνάβας, πλησθέντες Πνεύματος Ἁγίου ἐξεπέμφθησαν στὸ ἱεραποστολικὸ ἔργον τους στὴ Σελεύ-

κεια, Κύπρον καὶ λοιπὰς περιοχάς.⁷ Κατὰ ταῦτα, προϋπόθεσις γιὰ τὴν διάδοσιν τοῦ κηρύγματος τοῦ Εὐαγγελίου στὸν κόσμον ὅλον ἀπὸ τοὺς μαθητὲς τοῦ Κυρίου καὶ ἰδίως ἀπὸ τὸν Ἄπ. Παῦλον, εἶναι ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἡ ὁποία εἶναι ἀπαραίτητος διότι, κατὰ τὸν Εὐαγγελιστὴ Ἰωάννη, ὁ Κύριος διαβεβαίωσε τοὺς μαθητὲς Του ὅτι «ὅταν ἔλθῃ ὁ παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρὸς, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀλήθειας ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ· καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστε».⁸ Ἀλλὰ ἐκ τῆς αὐτῆς ἐξαγγελίας καὶ τοῦ ἰδίου στίχου, (Πρξ. 1, 8), προκύπτει καὶ ἡ διαπίστωση ὅτι οἱ μαθητὲς τοῦ Κυρίου χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὡς μέσα καὶ ὄργανά Του γιὰ τὴν διάδοσιν τοῦ σωτηριώδους μηνύματος τοῦ ἀναστάντος Χριστοῦ καὶ ἡ ὁποία-δήποτε ἱεραποστολικὴ δράσις τους δὲν εἶναι αὐτόνομη. Ἀντιθέτως αὐτὴ στηρίζεται σὲ μίαν Χριστοκεντρικὴν θεμελίωσιν, ἡ ὁποία ὁδηγεῖ στὴν ὁμολογίαν ὅτι τὰ θαυμαστὰ γεγονότα ἔχουν ὡς ἀφετηρίαν τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Γι' αὐτὸ, ἄλλωστε, καὶ ἐνημερώνουν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὰ μέλη της γιὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἱεραποστολικῆς δράσεώς τους ὡς καὶ τῆς Ἀποστολικῆς Συνόδου.⁹ Ἀκόμη, ἐπισημαίνεται ἡ ἐκκλησιολογικὴ βάση ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται ἡ μαρτυρία τῶν μαθητῶν, οἱ ὁποῖοι ὡς μέλη τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἀπεσταλμένοι της καὶ γι' αὐτὸ τὴν ἐνημερώνουν γιὰ τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργον της.¹⁰

Κατὰ τὴν παραπάνω ἐκτεθεῖσα ἐξαγγελία τοῦ Ἰησοῦ γιὰ τὴν διάδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου μὲ τὸν φωτισμὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὸ κήρυγμα τοῦ Ἄπ. Παύλου ἔχει ἀγιοπνευματικὴν, Χριστολογικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν βάση καὶ ἀφαιρεῖ τὴν προοπτικὴν γιὰ μὴ ἀνθρωποκεντρικὴν ἐρμη-

1. Πρξ. 1,8 «ἀλλὰ λήψασθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἔσεσθέ μου μάρτυρες ἐν τῇ Ἱερουσαλήμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς».

2. Μκ. 16, 15 «πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ Εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει».

3. Μθ. 28, 19 «πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη».

4. Λκ. 24, 47 «... καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ... εἰς πάντα τὰ ἔθνη».

5. Σχετικῶς εἶναι καὶ ἀπόψεις Πατέρων, ὅπως Ἰωάννου Χρυσόστομου, Ὑπόμνημα εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, Ὁμ. Δ', PG 60, 41 ἔ. Βλ. ΧΡ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, Ἐνταξὴ τῆς ἱεραποστολῆς τοῦ Παύλου στὴν Ἑλλάδα στὸ γενικώτερον θεολογικὸ σχέδιον τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων, ἀνάτυπο ΕΕΘΣΠΘ, Τμ. Θεολογίας, Θεσσαλονίκη 1998, σ. 350 ἔ. ΙΩ. ΓΑΛΑΝΗ, Ἡ συνάντησις τοῦ Χριστιανισμοῦ μὲ τὸν ἐθνικὸν καὶ ἰουδαϊκὸν κόσμον στὸν ἐλλαδικὸν χῶρον κατὰ τὴν Πράξιν τῶν Ἀποστόλων, ἀνάτυπο ΕΕΘΣΠΘ, Τμ. Θεολογίας, Θεσσαλονίκη 1992, σ. 128 ἔ. ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ, Ἡ συμβολὴ τῶν Ἰουδαϊκῶν Συναγωγῶν καὶ τῶν «σεβομένων τὸν Θεόν» στὴν διάδοσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ στὸν ἐλληνικὸν καὶ ἐλληνιστικὸν κόσμον, ἀνάτυπο ἀπὸ τὸν Τόμο Πρακτικὰ Διεθνοῦς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου «Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καὶ ἡ Ἑλλάδα», Βέροια 1998, σ. 90 ἔ. Ἐπίσης, ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΡΑΚΑΤΕΛΗ, ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικής, Παρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, Ἀθήνα 1984, σ. 82 ἔ.

6. Πρξ. 2, 4.

7. Πρξ. 13, 2-4.9.52.16 ἔ. Σχετικῶς ὁ Ἰωάννης Χρυσόστομος παρατηρεῖ «ἵνα δείξῃ ὅτι οὐκ ἦν θυμὸς τὰ ρήματα διὰ τοῦτο προλαβὼν εἶπε, πλησθεὶς πνεύματος Ἁγίου, τουτέστιν ἐνεργείας», PG 60, 24. Βλ. ΧΡ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, Οἱ ἀπαρχὲς τοῦ Χριστιανισμοῦ στὴν Κύπρον, Πάφος 1996, σ. 416 ἔ.

8. Ἰω. 15.26-27. Βλ. C.K. BARRET, The Gospel according to st. John, London⁸1970, σ. 402 ἔ.

9. Πρξ. 14, 27. 15, 4. 12.

10. Πρξ. 13, 1-3. 14, 27 καὶ Ἀ' Ἰω. 1, 1-3. Σχετικῶς ὁ Θεοφύλακτος Ἀχρίδος, σημειώνει γιὰ τὸ στίχον «οὐκ εἶπε ὅσα ἐποίησαν αὐτοί, ἀλλ' ὅσα ὁ Θεὸς μετ' αὐτῶν», PG 125, 742C. Βλ. ΧΡ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, μν. ἔργ., σ. 306 ἔ. Πρβλ. σχετικὰ ἔργα ΧΡ. ΒΟΥΛΓΑΡΗ, Ἡ περὶ σωτηρίας διδασκαλία τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ, Ἀθήνα 1971. ΙΩ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ, Ὁ Θεὸς καὶ ἡ Ἐκκλησία. Ἡ θεολογικὴ μαρτυρία τῶν πράξεων τῶν Ἀποστόλων, Ἀθήνα 1969. Β. ΣΤΟΓΙΑΝΝΟΥ, Ἡ Ἀποστολικὴ Σύνοδος, Θεσσαλονίκη 1973.

νεία τοῦ κηρύγματός Του καί τῆς ἐξαπλώσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ στὸν ἑλλαδικὸ χῶρο, Φιλίππους, Θεσσαλονίκη, Βέροια, Ἀθήνα, Κόρινθο κ.λπ.

Ὁ Ἀπ. Παῦλος, καθοδηγούμενος ἀπὸ τὴ χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος (Πρξ. 16, 6) καί ἔχοντας ἀπόλυτη πίστη στὴ Χριστοκεντρικὴ βάση τοῦ Εὐαγγελικοῦ μηνύματος, ὡς ἐπίσης καί τὴ συναίσθηση ὅτι εἶναι μέλος τοῦ σώματος τῆς ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας ἄρχισε ἀπὸ τὴν Ἀντιόχεια τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο Του γιὰ τὴ διάδοση τοῦ μηνύματος τοῦ Εὐαγγελίου σ' ὅλη τὴν οἰκουμένη ὡς Ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν.¹¹

Στὴν οἰκουμενικὴ αὐτὴ ἀποστολή του, ὁ Ἀπ. Παῦλος μὲ τὸ πρῶτο κήρυμά του στὴν Ἑλλάδα καί στὸ εὐρωπαϊκὸ ἔδαφος ἔρριψε τοὺς σπόρους τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, ἀπὸ τὸ ὁποῖον προέκυψε ὁ ἑλληνορθόδοξος πολιτισμός, ὁ ὁποῖος ἀκόμη καί σήμερα, παρὰ τὶς ἐλλείψεις του, ἐπηρεάζει τὴ ζωὴ τῶν πολιτισμένων λαῶν. Στὸ γεγονός αὐτό, τοῦ πρῶτου δηλαδὴ κηρύγματός του, στὴν Ἑλλάδα πρὸ 1950/51 ἐτῶν, ἔχει τὴν ἀφετηρία του ὁ σύγχρονος εὐρωπαϊκὸς πολιτισμός.

Ὁ Ἀπ. Παῦλος ἀπενίζοντας ἀπὸ τὴν Τροία τὴν ἀπεναντι εὐρωπαϊκὴ ἀκτὴ, ἰδίως τὶς ἑλληνικὲς περιοχὲς ἀλλὰ καί τὶς πέραν ἀπὸ αὐτές, ἐδίσταζε νὰ ἀποφασίσει τὴ διάβαση καί νὰ ἐπιχειρήσει νὰ μεταβῆ ἐκεῖ καί νὰ κηρύξει τὸ Εὐαγγέλιόν του σ' αὐτές.

Καί ὁ λόγος τοῦ ἐνδοιασμοῦ του ἦταν, ἂν τότε εἶχε πράγματι ἔλθει ὁ κατάλληλος χρόνος νὰ ἀντιμετωπίσει στὶς περιοχὲς αὐτὲς τὸν τόσο πολὺ ἀνεπτυγμένο καί ὑψηλὸ ἑλληνικὸ πολιτισμὸ μὲ τὴν εἰδωλολατρία του καί τὶς ἀνθρωποκεντρικὲς τάσεις του καί νὰ διακηρύξει τὴ νέα πίστη στὸν ἕνα ἀληθινὸ Θεὸ καί τὴ Χριστοκεντρικὴ ζωὴ. Ὅμως, ὅπως εἶναι γνωστόν, ὁ Ἀπ. Παῦλος σὲ ὅλες τὶς περιοδείες του, καθοδηγούμενος ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα,¹² ἐλάμβανε ἀπὸ τὸ Θεὸ ὁδηγίες ἐν ὁράματι, σχετικὰ μὲ τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο του καί τὶς πορεῖες ποὺ ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσει, ὅσες φορὲς βρισκόταν σὲ ἀμηχανία. Ἔτσι καί στὴν προκειμένη περίπτωση, Μακεδῶν ἀνήρ κατ' ὄναρ παρουσιάζεται καί τοῦ λέγει· «*διαβάς εἰς Μακεδονίαν, βοήθησον ἡμῖν*».¹³

11. Βλ. ΧΡ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, μν. ἔργ., σ. 350-352 καί 354-359. Τοῦ ἴδιου, Οἱ ἀπαρχὲς τῆς Οἰκουμενικότητος τῆς Ἐκκλησίας, Θεσσαλονίκη 1997, σ. 239 ἔ. καί T.C.G. THORNTON, To the end of the earth, Acts 1, 8, E.T. 89 (1977/78) 374 ἔ.

12. Πρβλ. Πρξ. 16, 6,8-18,9-20, 23.

13. Πρξ. 16, 9.

Κατόπιν τούτου οἱ πρῶτοι ἐνδοιασμοὶ τοῦ Ἀπ. Παύλου διελύθησαν καί ἀπεφάσισε τὴ διεκπεραίωσή του στὴν Ἑλλάδα, τοὺς κατοίκους, τὶς ἀρετὲς, τὰ ἐλαττώματα καί τὸν πολιτισμὸ τῶν ὁποίων ἐγνώριζε, κατὰ Θεῖα Πρόνοια, καλὰ, ἀφοῦ γεννήθηκε καί ἀνατράφηκε στὴν ἑλληνικότερη πόλη Ταρσό, ἐφάμιλλη τῶν Ἀθηνῶν καί τῆς Ἀλεξανδρείας ὡς πρὸς τὸν πολιτισμὸ, τὴ φιλοσοφία καί τὴν ὅλη παιδεία της. Αὐτό, ἄλλωστε, ἔκανε καί τὸν ἴδιο τὸν Ἀπ. Παῦλο νὰ καυχᾶται γιὰ τὴν καταγωγὴ του ὡς πολίτου τῆς Ταρσοῦ, «*οὐκ ἀσήμου πόλεως*»¹⁴. Στὴν πόλη αὐτὴ ἔμαθε νὰ γράφει καί νὰ ὁμιλεῖ τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα τόσο καλὰ ὥστε νὰ ἀναδειχθῆ κατὰ τὴν κρίση εἰδικῶν μελετητῶν του ὡς «*μία τῶν ἐξοχωτέρων φυσιογνωμιῶν τῆς ἑλληνικῆς λογοτεχνίας*».¹⁵

Ὁ Ἀπ. Παῦλος ὡς πρὸς τὴν γλῶσσα του ἦταν ἀμίμητος, ὅπως καί ὡς πρὸς τὶς ἰδέες του περὶ Χριστοῦ καί τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας εἶναι ἀφθαστος. Ὁ ἴδιος ἐδημιούργησε λέξεις διὰ νὰ ἐκφράσει τὶς νέες θρησκευτικὲς ἰδέες καί ἐπλούτισε ἔτσι τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα μὲ πλούσιο θρησκευτικὸ λεξιλόγιο.¹⁶ Ὡς πρὸς τὴν ἐκφραστικὴ δύναμή του δὲν ἔχει παρουσιασθῆ στὴν ἑλληνικὴ χριστιανικὴ γραμματολογία ὁμοίός του. Ὁ πλοῦτος καί ἡ δύναμη τοῦ λεξιλογίου του, ὅπως καί ἡ πρωτοτυπία τῆς ἐκφράσεώς του, ἀποδεικνύουν ὅτι ὄχι μόνον ἐγνώριζε τὴν ἑλληνικὴ πολὺ καλὰ ὅσο καί τὴν μητρικὴ του γλῶσσα, ἀλλὰ καί ἀκόμη ὅτι σκεπτόταν καί αἰσθανόταν ὡς Ἑλληνας. Συνεπῶς δὲν ἦταν ψυχικά, γλωσσικά ἢ πολιτιστικά ξένος πρὸς τοὺς Ἑλληνας, στοὺς ὁποίους τώρα δι' ὄραματος ἐκαλεῖτο νὰ κηρύξει τὸ Εὐαγγέλιο καί νὰ ἀναδειχθῆ διδάσκαλος καί ἀπόστολος τοῦ Ἑλληνισμοῦ.¹⁷

Ἄλλὰ τί τὸ νέον, τὸ καινὸν καί πρωτότυπον περιεῖχε

14. Πρξ. 21, 39.

15. G. MURRAY, Four stages in greek religion, N. York 1912, σ. 146.

16. Πρὸχειρα, λ.χ. Ναός (Α' Κορ. 3, 17, Ἐφ. 2, 21), Οἶκος (Α' Τιμ. 3, 15, Ἐβρ. 3, 6). Οἰκοδομή, Ἐκκλησία, βασιλεία, σῶμα, κεφαλή, μέλη κ.λπ.

17. Β. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ, Τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀπ. Παύλου εἰς Θεσσαλονίκην καί εἰς τὰς ἄλλας ἑλληνικὰς πόλεις «*περὶ ζῶντος Θεοῦ καί χριστοκεντρικοῦ βίου*», «ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΤΟΜΟΣ ἑορτασμοῦ τῆς 1900ης ἐπετείου τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἰς Ἑλλάδα». Ἐν Ἀθήναις 1953, σ. 352 κ.ἄ. Βλ. καί ἡμέτερον ἔργον, Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ἰδρυτῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί Οἱ Σίλας καί Τιμόθεος Ἀπόστολοι καί συνεργάτες του. Πατερικὰ Μελετήματα, Θεσσαλονίκη 2001, σσ. 36-47 ἔ. καί, Ἡ Οἰκουμενικὴ Ἀποστολή τοῦ Ἀποστόλου Παύλου στὰ ἔθνη, στὸν Τιμητικὸν Τόμον, ΠΑΥΛΟΣ Πρῶτος μετὰ τὸν Ἐνα, Ἀθήνα 2001, σ. 289-319.

τὸ Χριστιανικὸ κήρυγμά του, τὸ ὁποῖο ἀπηύθυνε ἰδίως πρὸς τοὺς Ἕλληνες, ὥστε νὰ ἐγκαταλείψουν ἐκεῖνοι πα-
νάρχαιες ἰδέες καὶ ριζωμένες συνήθειες, ὅπως τὴν εἰδω-
λολατρία, τοὺς θεοὺς τοῦ Ὀλύμπου, τὰ μυστήριά τους
καὶ νὰ ἀποδεχθοῦν τὴ διδασχὴ του καὶ νὰ πιστεύουν στὸν
Ἐσταυρωμένον Χριστόν;

Πράγματι τὸ νέον, καινὸν καὶ πρωτότυπον τῆς δι-
δασχῆς του, τὸ ὁποῖον προέβαλε στοὺς ἀνθρώπους ὁ Χρι-
στιανισμὸς ἐν παραβολῇ πρὸς τὶς ἄλλες θρησκείες, κο-
σμοθεωρίες καὶ βιοθεωρίες εἶναι ἐκεῖνο στὸ ὁποῖο μπο-
ρεῖ νὰ ἀποδοθῆ ὁ θρίαμβός του.¹⁸ Ὁ Ἄπ. Παῦλος στὴν
«καινὴ διδασχὴ του» ἐτόνιζε ἐκεῖνες τὶς ἀλήθειες τοῦ Εὐαγ-
γελίου, οἱ ὁποῖες σχετίζονταν περισσότερο μὲ τὶς ἀνάγκες
καὶ τὶς ἐλλείψεις τῆς ζωῆς καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῶν
ἀνθρώπων. Ἄντλων ἀπὸ τὸν πλούσιον καὶ ἀνεξάντλητον
θησαυρὸν τῆς διδασκαλίας τοῦ Κυρίου ἐκθέτει καὶ δι-
δάσκει ἐκεῖνες τὶς ἀλήθειες, οἱ ὁποῖες ἐξυπηρετοῦν πε-
ρισσότερο τὸ σκοπὸ πὸν ἐπιδιώκει καὶ ἱκανοποιοῦν τὶς
ἀνάγκες ἐκείνων πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπευθύνεται. Καὶ
τόσον τὸ κήρυγμά του ὅσο καὶ οἱ ἐπιστολές του ἀπέβλε-
παν στὴ μεταμόρφωση τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων καὶ στὴν
προσαρμογὴ τους στὸ νέο πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ. Αὐτό,
βεβαίως, δὲν σημαίνει ἀλλαγὴ τῆς διδασκαλίας τοῦ Κυ-
ρίου ὑπὸ τὴν ἐπίδραση τοῦ ἑλληνικοῦ περιβάλλοντος,
ὅπως ἐσφαλμένα ὑποστηρίχθηκε.¹⁹ Ἄλλὰ ὁ Ἄπ. Παῦλος
ἐδίδασκε ὅ,τι παρέλαβε «δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ»²⁰, ὅπως ὁ ἴδιος λέγει.

Ἡ Χριστιανικὴ διδασκαλία προσέφερε τὸ περιεχό-
μενο, ὁ δὲ ἑλληνισμὸς τὶς μορφές μὲ τὶς ὁποῖες διατυ-
πώθηκε τὸ περιεχόμενον ἐκεῖνο. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἡ
Χριστιανικὴ πίστις μετεμόρφωσε ἐσωτερικῶς τὸν ἑλλη-
νικὸν βίον καὶ πολιτισμὸν καὶ ἔτσι δὲν ἔγινε ἐξελληνι-
σμὸς τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀλλὰ ἐκχριστιάνιση τοῦ ἑλλη-
νισμοῦ.

Ἄπὸ αὐτὸ τὸ θησαυρὸ τῶν ἀληθειῶν τοῦ Εὐαγγελίου
ὁ Ἄπ. Παῦλος προσέφερε τὴν «καινὴ διδασχὴ» καὶ ἐτόνι-
σε ἰδιαίτερος ἀπὸ αὐτὲς τὶς ἀλήθειες ἐκεῖνες, πὸν θὰ ἱκα-
νοποιούσαν περισσότερο τὶς πνευματικὲς καὶ ψυχικὲς

ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀκόμη θὰ ἄλλαζαν τὰ βα-
σικὰ ἐλαττώματα τῆς ζωῆς τους καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τους.

Ποιὲς ὅμως ἦταν αὐτὲς οἱ βασικὲς ἀλήθειες, πὸν ἐκρή-
μνισαν ὀλόκληρους κόσμους καὶ ἐδημιούργησαν νέες κα-
ταστάσεις καὶ προσανατολισμοὺς στὴν τότε κοινωνία;

Ἦταν «οἱ ἀδελφοὶ ἐκ Βεροίας ἐξαπέστειλαν» τὸν Ἄπ.
Παῦλον, «πορεύεσθαι, ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν»²¹ καὶ ἐφθα-
σε στὴν Ἀθήνα, ἐκεῖ, οἱ Ἀθηναῖοι τὸν ἐρώτησαν: «δυνά-
μεθα γινῶναι τίς ἡ καινὴ αὕτη ἢ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη δι-
δασχὴ; ξενίζοντα γὰρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν·
βουλόμεθα οὖν γινῶναι τίνα θέλει ταῦτα εἶναι;»²².

Πρὶν ὅμως ἀκούσῃ τὴν ἀπάντηση τοῦ Ἄπ. Παύλου,
θὰ πρέπει νὰ ἰδοῦμε ποιοὶ ἦταν αὐτοὶ πὸν τὸν ἐρώτησαν
νὰ μάθουν γὰρ τὴν «καινὴ διδασχὴ» του καὶ σὲ τί ἐπίστευαν.

Αὐτοὶ λοιπὸν πὸν τὸν ἐρώτησαν ἦταν Ἀθηναῖοι,
Ἕλληνες δηλαδὴ εἰδωλολάτρεις, ὅπως καὶ ὅλοι σχεδὸν
οἱ λαοὶ τοῦ τότε ἑλληνορωμαϊκοῦ κόσμου, οἱ ὁποῖοι στὴν
πραγματικότητα ἦταν «ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ»²³, ζούσαν ὡς
ἔθνη «μὴ εἰδότα τὸν Θεόν»²⁴ καὶ ἐπίστευαν στὰ εἰδῶλα.
Συνέπεια τούτων ἦταν ὅτι ἐστηρίζοντο ὑπὲρ τὸ δέον στὸν
ἄνθρωπο καὶ στὶς ἀνθρώπινες δυνατότητες μόνον καὶ
ἐδημιούργησαν μὲ βάση τὴν ἀνθρωποκεντρικὴ βιοθεω-
ρία τους πολιτισμὸ ἀνθρωποκεντρικὸ. Χαρακτηριστικὲς
οἱ γνῶμες τους: «πάντων χρημάτων μέτρον ἄνθρωπος»,
«εἴ τι ἀγαθὸν βούλει παρὰ σεαυτοῦ λαβέ» κ.ἄ.

Καὶ ὅπως ἔχει παρατηρηθῆ ὅλα τὰ ζητήματα, προσω-
πικὰ ἢ κοινωνικά, εἶναι ζητήματα πίστεως στὸ Θεό· ζεῖ
κανεὶς πάντοτε καὶ πολιτεύεται σύμφωνα μὲ τὴν πίστιν
του στὸ Θεό.

Ἔτσι ἡ ἑλληνορωμαϊκὴ κοινωνία τῆς ἐποχῆς ἐκείνης
διατελοῦσε σὲ φοβερὴ ἠθικὴ κατάπτωση, πὸν περιγρά-
φεται μὲ τὰ μελανώτερα χρώματα ὄχι μόνον στὶς ἐπι-
στολές τοῦ Ἄπ. Παύλου²⁵, ἀλλὰ καὶ στὰ ἔργα τῶν φιλο-
σόφων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, Σενέκα, Στωϊκῶν²⁶ κ.λπ. Καὶ

21. Πρξ. 17, 13-14.

22. Πρξ. 17, 19. Πρβλ. Σ. ΑΓΟΥΡΙΑΔΗ, Παῦλος στὴν Ἀθήνα, ΔΒΜ 6 (1985) 197 ἔ.

23. Ἐφ. 2, 12.

24. Α' Θεσ. 4, 5.

25. Ρωμ. 1, 21-32.

26. Β. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ, Ὁ Παῦλος καὶ οἱ Στωϊκοὶ Φιλόσοφοι, Ἀθήνα 1957, σ. 22-23 καὶ ἀλλαχού. «Αἱ φυλόταται πράξεις ἐτε-
λοῦντο δημοσίᾳ ἀναιδῶς. Τὰ πάντα εἶναι πλήρη κακιῶν καὶ ἀδι-
κιῶν, λέγει ὁ Σενέκας καὶ τοσαῦτα ἐγκλήματα διαπράττονται, ὥστε
οὐδεμία θεραπεία, οὐδὲν μέτρον δύναται νὰ περιστείλῃ αὐτὰ·
ζῶμεν εἰς ἓνα τεράστιον συναγωνισμὸν ἐγκληματικότητος· τὸ πά-

18. Σχετικὰ μὲ τὸ κήρυγμα τοῦ Ἄπ. Παύλου, βλ. ΧΡ. ΟΙΚΟΝΟ-
ΜΟΥ, Ἡ συγκρότηση τῆς πρώτης χριστιανικῆς κοινότητος τῆς
Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη 1999, σ. 261 ἔ. ἰδίως σ. 265 ἔ. καὶ
πολλοὶ ἄλλοι.

19. Γερμανοῦ Harnack, Ἄγγλου Hatch, Γάλλου Loisy, κ.ἄ.

20. Γαλ. 1, 12 «οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτὸ
οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ».

εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ ἔκλυση τῶν ἠθῶν τῆς εἰδωλολατρικῆς ἐκείνης κοινωνίας, ὀφείλετο κατὰ κύριον λόγον στὴν εἰδωλολατρία καὶ στὴν ἀνθρωποκεντρικὴ βιοθεωρία τῶν ἀνθρώπων τῆς. Διότι τὰ λατρευόμενα εἰδῶλα δὲν ἦταν μόνο ψεύτικες, ἀλλὰ καὶ πλήρεις ἀπὸ ἀνθρώπινα πάθη, θεότητες, οἱ ὁποῖες δὲν μπορούσαν νὰ ἐμπνεύσουν κανένα καλό. Παρ' ὅτι ὑπῆρξαν καὶ κάποια φωτεινὰ πνεύματα, τὰ ὁποῖα ἐπίστευαν μὲν στοὺς ψεύτικους θεοὺς, τοὺς λάτρευαν καὶ ἀκολουθοῦσαν τὰ πάτρια ἦθη καὶ ἔθιμα, ἀλλ' ἀπέφευγαν νὰ διακηρύξουν δημόσια τὶς πεποιθήσεις τοὺς αὐτές²⁷. Καὶ ὅταν μία κοινωνία δὲν ἔχει πίστη στὸ Θεὸ εἶναι μία κοινωνία χωρὶς σταθερὰ θεμέλια καὶ χωρὶς συνεκτικὴ δύναμη. Ἡ ἀθεΐα μάλιστα ἀπὸ πολλοὺς σοφοὺς ἐθεωρεῖτο ὡς πηγὴ πάσης κακίας στὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων²⁸.

Καὶ ὁ Ἄπ. Παῦλος, ἀσφαλῶς, πρὶν φθάσει στὴν Ἀθήνα, θὰ ἐδοκίμασε πικρία καὶ θὰ αἰσθάνθηκε ἀγανάκτηση βλέποντας ἀπὸ τὴ Βέροια, τὶς κορυφές τοῦ Ὀλύμπου, τὴν κατοικία τῶν ἀθανάτων θεῶν τῶν Ἑλλήνων, ὅπως καὶ ἀργότερα στὴν Ἀθήνα «*παροξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, θεωροῦντι κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν*»²⁹. Ὁ παροξυσμὸς τοῦ πνεύματος τοῦ Ἄπ. Παύλου στὴν κατείδωλη πόλη τῶν Ἀθηναίων, ἀναφέρεται ἀπὸ τὸν Εὐαγγελιστὴ Λουκᾶ μὲ ἰδιαίτερη ἔμφαση γιατί θέλει νὰ τονίσει τὴν προσέγγιση τοῦ Χριστιανισμοῦ μὲ τὴν εἰδωλολατρία καὶ τὴ φιλοσοφία, ἀλλὰ καὶ τὴ σαφὴ ἀντιπαράθεση μεταξὺ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς θρησκευτικῆς ἐθνικῆς φιλοσοφίας. Πάντως ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Ἀποστόλου Παύλου στὴν Ἀθήνα προλέγει κατὰ κάποιο τρόπο τὸ μέλλον ὄχι μόνον τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀλλὰ καὶ τῆς ἑλληνικῆς θρησκευτικῆς φιλοσοφικῆς σκέψεως γιὰ πολλοὺς

αἰῶνες στὸν κόσμον. Ἴσως ἀπετέλεσε τὴν ἀφετηρία μιᾶς ἱστορίας ἰδεολογικῶν ζυμώσεων ποὺ θὰ ἐπηρεάσει βαθειὰ τὴν πνευματικὴ καὶ πολιτιστικὴ ἱστορία τῆς Εὐρώπης καὶ ὅλου τοῦ κόσμου³⁰. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐφρόντισε νὰ κτυπήσει τὴν εἰδωλολατρία, νὰ ἀποτρέψει τοὺς ἀκροατὲς του ἀπὸ τὰ εἰδῶλα καὶ τὴν ἀνθρωποκεντρικὴ ζωὴ τους. Βεβαίως ἡ καινοφανὴς διδασκαλία του περὶ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν προεκάλεσε σύγχυση καὶ ἀπογοήτευση στοὺς ἀκροατὲς του, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἄλλη γνώμη γιὰ τὴ ζωὴ, τὸ θάνατο καὶ τὴν ἀθανασία. Παρὰ ταῦτα ὁμοῦς τὸ γενικότερο σχέδιο τῆς πορείας τοῦ Εὐαγγελίου στὰ ἔθνη δὲν ἐμποδίσθηκε οὔτε ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου οὔτε ἐξ ἄλλων παρομοίων ἀπογοητεύσεων καὶ ἀποδοκιμασιῶν τοῦ Παύλου. Πρᾶγμα ποὺ σημαίνει ὅτι ἡ θεολογία ἐρμηνεύει τὰ ἱστορικὰ γεγονότα σύμφωνα μὲ τὴν προοπτικὴ τῆς ἱστορίας τῆς θείας Οἰκονομίας καὶ ὅτι ἡ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων προτάσσεται τῆς ἱστορίας, χωρὶς νὰ τὴν καταργεῖ, ἀφοῦ μόνο μέσα στὴν ἱστορία μπορεῖ νὰ πραγματοποιηθεῖ ἡ σωτηρία. Γι' αὐτὸ καὶ τὰ σωτηριώδη θαυμαστὰ γεγονότα, Σταύρωση καὶ Ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ, εἶναι συγχρόνως ἱστορικὰ καὶ ὑπερῆστορικὰ γεγονότα³¹.

Καὶ ἀπέναντι τῶν ἀνωτέρω ἐλαττωμάτων τῶν Ἑλλήνων, ὁ Ἄπ. Παῦλος προέβαλε ἀντίστοιχα τὶς βασικὲς ἀλήθειες· τὴν πίστη στὸν ζῶντα καὶ ἀληθινὸ Θεὸ καὶ τὴν Χριστοκεντρικὴ ζωὴ. Σχετικὰ γράφει πρὸς Θεσσαλονικεῖς· «*ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων δουλεύειν Θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ*»³², προκειμένου νὰ τονίσει ὅτι οἱ πρῶν εἰδωλολάτρεις ἐθνικοὶ ἐγκατέλειψαν τὴν πολυθεΐα καὶ τὰ εἰδῶλα καὶ δέχθηκαν τὴ λατρεία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ. Καὶ βέβαια δὲν περιορίζεται στὴν ἀναφορὰ μόνον τῆς ἐπιστροφῆς «*ἀπὸ τῶν εἰδώλων*» ἀλλὰ τονίζει τὴν θερμὴν προσήλωση τῶν Θεσσαλονικέων στὴν νέα πίστη ὄχι σὲ νεκρὲς θεότητες ἀλλὰ στὸν ἀληθινὸ καὶ ζωντανὸ Θεό. Ἐγκατέλειψαν τὰ εἰδῶλα καὶ τώρα «*δουλεύουν Θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ*»³³. Πίστη λοιπὸν στὸν

θος πρὸς τὸ ἁμαρτάνειν ἀποβαίνει καθ' ἑκάστην ἰσχυρότερον, ἐνῷ ἡ αἰσχὺνὴ διὰ τὰ ἐγγλήματα ὀλονὲν ἐκλέπει...». Ἐπίσης F.W. FARRAR, *Seekers after God*, London 1990, σ. 48 ἔ., ὅπου περιγράφει τὴν ἠθικὴ κυρίως ἀλλὰ καὶ θρησκευτικὴ κατὰπτωση τῆς τότε ἑλληνορωμαϊκῆς κοινωνίας καὶ E. HEANCHEN, *The Acts of the Apostels*, A' Commentary, Oxford 1971, σ. 524, ὅπου παραπέμπει στοὺς Δίωνα Χρυσόστομο, Σενέκα, κ.ἄ.

27. *Φίλων ὁ Ἰουδαῖος*, Περὶ Δεκαλ. «*Πηγὴ πάντων ἀδικημάτων ἀθεότης*». Βλ. ἐπίσης, M. Dibelius, *Studies in the Acts of the Apostels*, London 1956. Ἰδίως, Paulon the Areopagns, London 1939, σ. 26-27 καὶ Paulin Athens, London 1939, σ. 78-83.

28. *Ἰσοκράτους*, Ἀρεοπαγ. 30, «*Οἱ Ἀθηναῖοι ἐτήρουν, ὅπως μηδὲν τῶν πατρίων καταλύσῃσι, μητ' ἔξω τῶν νομιζομένων προσθήσουσιν· οὐ γὰρ ἐν ταῖς πολυτελείαις εἶναι ἐνόμιζον τὴν εὐσέβειαν, ἀλλ' ἐν τῷ μηδὲν κινεῖν, ὃν αὐτοῖς οἱ πρόγονοι παρέδωσαν*».

29. Πρξ. 17, 16.

30. Σ. ΑΓΟΥΡΙΑΔΗ, Παῦλος στὴν Ἀθήνα, σ. 195 ἔ. καὶ 209-210 καὶ Ἀρχιμ. ΕΥΑΓΓ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ, Ἡ κατάσταση τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἐν Ἀθήναις 1932, σ. 521.

31. Βλ. σχετικῶς· ΧΡ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, μν. ἔργ., σ. 357. J.H. MARSHALL, *Luke: Historian and Theologian*, Oxford 1970, σ. 77 ἔ. O. CULLMANN, *Salvation in History*, London 1967, σ. 46 ἔ.

32. Α' Θεσ. 1, 9.

33. ΙΩ. ΓΑΛΑΝΗ, Ἡ πρώτη ἐπιστολὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πρὸς Θεσσαλονικεῖς, Θεσσαλονίκη 1996, σ. 115-116 ἔ.

ζῶντα καὶ ἀληθινὸ Θεὸ ἦσαν ἡ «καινὴ διδαχὴ» τοῦ Παύλου πρὸς τοὺς Ἑλληνας, στὴν ὁποία ἐκφράζεται ἡ Θεοκεντρικὴ καὶ Χριστοκεντρικὴ ἄποψή του γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὴν ἱστορία. Βέβαια, μὲ τὴν ἐκφραση «πιστεύειν εἰς Θεὸν ζῶντα καὶ ἀληθινόν», ὁ Ἄπ. Παῦλος ἐδίδασκε ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ζωντανός, ἀληθινὸς καὶ προσωπικὸν ὄν, τὸ ὁποῖο ἀποκαλύπτεται στοὺς ἀνθρώπους μὲ τὰ ἔργα του καὶ μὲ τὶς ἐντολές του καὶ βρῖσκεται σὲ διαρκῆ δράση στὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους ἐδημιούργησεν ὁ ἴδιος. Καὶ (αὐτὰ) τὰ ἔργα του καὶ (αὐτὲς) οἱ ἐντολές του εἶναι ἐκεῖνες ποὺ καθορίζουν τὸ νόημα καὶ τὸ σκοπὸ τῆς ἱστορίας, στὴν ὁποία ἀπεκάλυψε τὸ θέλημά του στοὺς ἀνθρώπους. Ἡ ἀποκάλυψη αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὰ θαυμαστὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν καὶ τὸ νόημα τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος. Ὁ Θεὸς διὰ τῶν θείων ἐνεργειῶν ποὺ ἐπιδιώκει τὴν ἀπολύτρωση τῶν ἀνθρώπων διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ θανάτου καὶ τῆς Ἀναστάσεώς Του. Διὰ τὸν Ἄπ. Παῦλο καὶ τὴν «καινὴ διδαχὴ» τοῦ **ἀρχῆ καὶ κέντρον πάντων εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός**, διὰ τοῦ ὁποῖου ἐδημιουργήθησαν τὰ πάντα καὶ διὰ τοῦ ὁποῖου πραγματοποιεῖται ἡ ἀναδημιουργία τῆς ἀνθρωπότητος³⁴.

Τὰ ἀπολυτρωτικὰ γεγονότα εἶναι ὁ βίος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ Σταύρωση καὶ ἡ Ἀνάστασή Του, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἀπλῶς θαυμαστὰ καὶ σπουδαῖα, ἀλλὰ ἡ τελικὴ καὶ ἀποφασιστικὴ πράξη καὶ ἐνέργεια τῆς θείας ἀγάπης γιὰ τὴν ἀπολύτρωση τοῦ κόσμου. Αὐτὸς ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Θεὸς ἡμῶν, διὰ τῆς Ἐνανθρωπήσεώς Του, τοῦ Σταυρικῆς Του θανάτου καὶ τῆς Ἀναστάσεώς Του, εἰσέρχεται στὸν ροῦν τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τὸν στρέφει πρὸς τὸν Θεόν, τερματίζοντας τὴν προηγούμενη ἄθνη, εἰδωλολατρικὴ καὶ ἀνθρωποκεντρικὴ κατάστασι³⁵.

Τὰ θεῖα ἀπολυτρωτικὰ αὐτὰ γεγονότα ἀποτελοῦν καὶ τὰ πλέον χαρακτηριστικὰ σημεῖα τῆς «καινῆς διδαχῆς» τοῦ Ἄπ. Παύλου. Διότι ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ πραγματικὴ ζωὴ, ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ὁδὸς³⁶ τῆς νέας ἀνθρωπότητος. Οἱ ἄνθρωποι, διὰ τῆς πίστεώς τους στὸν Ἰησοῦ Χριστὸν ὡς

σωτῆρα τους καὶ διὰ τοῦ βαπτίσματός τους εἰς αὐτόν³⁷, ἐνώνονται μὲ αὐτόν καὶ ἀποτελοῦν τὴν «καινὴν κτίσιν»³⁸, καταγόμενοι πλέον πνευματικῶς ἀπὸ Αὐτόν. Ὁ θάνατος τοῦ Κυρίου ὑπῆρξε ἡ ταφὴ τοῦ κακοῦ καὶ ἁμαρτωλοῦ παρελθόντος, ἐνῶ ἡ Ἀνάστασή Του ὑπῆρξε ἡ ἀπαρχὴ μιᾶς καινῆς πλέον ζωῆς: «ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν συνετάφημεν οὖν αὐτῷ, διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὡσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς, οὕτως καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν»³⁹.

Τὰ ἀποφασιστικὰ καὶ θαυμαστὰ αὐτὰ γεγονότα τῆς ἀπολυτρωτικῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, ἦτοι ὁ Σταυρὸς καὶ ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου, ἀποτελοῦν τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν θέμα τῆς «καινῆς διδαχῆς» τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ἄπ. Παύλου, ὅλες δὲ οἱ ἄλλες διδασκαλίαι του εἶναι ἐρμηνεῖα καὶ ἐμβάθυνση στὸ ἀνεξάντλητο νόημα τῶν γεγονότων ἐκεῖνων. Τὰ γεγονότα ἐκεῖνα, ὁ Σταυρὸς καὶ ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου, εἶχαν καὶ ἔχουν τεράστια μεταμορφωτικὴ δύναμις γιὰ τὴ ζωὴ τῶν πιστῶν.

Κατὰ τὴν διδασκαλία λοιπὸν τοῦ Ἄπ. Παύλου καὶ ὅλης τῆς Ἀγίας Γραφῆς ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος στὴν πραγματικότητα εἶναι ἐξέλιξις στὸν χρόνο καὶ χῶρο τῶν βουλῶν τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν ἀπολύτρωση καὶ ἀναδημιουργία τοῦ κόσμου διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τοῦτο ἀκριβῶς εἶναι τὸ περιεχόμενον τῆς ὅλης ἀνθρωπίνης ἱστορίας, ἀφοῦ ὁ κόσμος εἶναι τοῦ Θεοῦ καὶ χωρὶς αὐτόν δὲν μπορεῖ νὰ συμβεῖ τίποτε. Ὅλη ἡ ἀνθρώπινη ἱστορία εἶναι πεδῖον τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ⁴⁰.

Κατὰ τὸν Ἄπ. Παῦλον ὁ ἀπώτερος παράγων κάθε γεγονότος καὶ κάθε καταστάσεως δὲν εἶναι οὔτε ἡ φύσις οὔτε ὁ ἄνθρωπος ἀλλὰ ἡ ἀπολυτρωτικὴ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία ἀποκορυφώθηκε μὲ τὴν Ἐνσάρκωση, τὴ Σταύρωση καὶ τὴν Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου. Τὰ πάντα, εἴτε ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, εἴτε ἐμφανῶς ἢ ἀφανῶς, ἀποκαλύπτουν τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ σχετίζονται μὲ τὸν Χριστὸν καὶ τὸ ἀπολυτρωτικὸν ἔργον

34. Πρβλ. Τὸ κλασικὸ ἔργο τοῦ J.T. SCUIRES, *The Plan of God in Luke - Acts*, Cambridge 1993, σ. 103 ἔ.

35. Βλ. καὶ *ἡμέτερον ἔργον*, Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος διδάσκαλος τῆς Οἰκουμένης καὶ οἱ συνεργάτες του Τιμόθεος καὶ Σίλας, Θεσσαλονίκη 2001, σ. 64-65.

36. Βλ. Ἰω. 14, 6 «ἐγὼ εἰμὶ ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ».

37. Ρωμ. 6, 4. Βλ. καὶ Π. ΕΥΔΟΚΙΜΩΦ, Ἡ Ὁρθοδοξία, μεταφρ. Ἀγ. Μουρτζοπούλου, Θεσσαλονίκη 1974, σ. 273 ἔ.

38. Β' Κορ. 5, 17.

39. Ρωμ. 6, 3-4. Βλ. καὶ ΙΩ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ, Ἡ ἐορτὴ τῆς Καινῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς, Δοκίμια ὀρθοδόξου ἠθους, «Σύνδεσμος», Ἀθήνα 1979, σ. 47, 58 κ.ἄ.

40. Βλ. *ἡμέτερον ἔργον*, Ἀπόστολος Παῦλος διδάσκαλος τῆς Οἰκουμένης..., σ. 67 ἔ. καὶ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ, μν. ἔργ., σ. 90-91 ἔ.

Του. Ἔτσι, ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος ἔχει εἰδικόν, ἱερὸν σκοπὸν καὶ νόημα καὶ βαίνει στὴν πραγματοποίησιν τῶν προαιωνίων βουλῶν τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν ἀπολύτρωση τοῦ κόσμου διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ⁴¹.

Διότι, ἂν ὑποτεθῆ ὅτι ἡ Ἱστορία ἦταν ἀπλῶς σειρά ἀλληλοδιαδεχομένων γεγονότων καὶ καταστάσεων, ἐξελισσομένων σὲ τόπο καὶ χρόνο ὑπὸ τὴν ἐπίδραση διαφόρων αἰτίων καὶ παραγόντων, τότε ὁποιαδήποτε προσπάθεια νὰ βρεθῆ ἓνα γενικὸ νόημα καὶ ἓνας γενικὸς σκοπὸς στὴν ἀτέλειωτη αὐτὴ διαδοχὴ τῶν γεγονότων καὶ καταστάσεων θὰ κατέληγε σὲ ἀποτυχία. Καὶ τοῦτο γιατί, ἂν ἀνατρέξομε πρὸς τὸ παρελθόν, δὲν θὰ μπορέσομε νὰ βροῦμε μία πραγματικὴ ἀρχικὴ αἰτία γιὰ ὅλα αὐτὰ τὰ γεγονότα καὶ τὶς καταστάσεις· ἂν δὲ κοιτάξομε πρὸς τὸ μέλλον, πρὸς τὰ ἔμπροσ, κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἀποφανθῆ ποιοὶ θὰ εἶναι περιπτώσεις τὸ τέρας τῶν ἀλληλοδιαδεχομένων αὐτῶν γεγονότων καὶ καταστάσεων, ἦτοι τὸ τέρας τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας.

Μόνον ὁ Χριστιανισμὸς, ὡς ἱστορικὴ θεία Ἀποκάλυψις, πού ἀναφέρεται στὰ προαναφερθέντα κοσμοϊστορικὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα ὀφείλονται σὲ ὑπεριστορικὰ αἷτια, ἦτοι στὸ Θεό, διδάσκει ὅτι ἡ ἱστορία ἐκπληρώνει θείους σκοποὺς καὶ ἔχει θεῖο τέλος, τὴν μεταμόρφωση τοῦ κόσμου ὅλου διὰ τῆς καινῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς⁴².

Ἔτσι ὁ Ἄπ. Παῦλος ὑπὸ τὴν καθοδήγηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀνασκοπώντας τοὺς παρελθόντες αἰῶνες, ἔβλεπε στὴν ἐξέλιξί τους τὴ θεία ἀγάπη νὰ δοῦν καὶ ἐνεργεῖ γιὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς προαιωνίας βουλῆς τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ κόσμου διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ⁴³.

Ὅταν ἔγραφε πρὸς τοὺς χριστιανοὺς τῆς Κορίνθου, ἔλεγε ὅτι ὅλη ἡ ἱστορία τοῦ παρελθόντος καταλήγει στὸν Ἰησοῦ Χριστὸν καὶ στοὺς ἐνωμένους μαζί Του πιστοὺς: «εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντησεν»⁴⁴. Ἡ ἄποψη αὐτὴ τοῦ Ἄπ. Παύλου, τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας καὶ τοῦ κόσμου, εἶναι ἀπολύτως **Χριστοκεντρικὴ** καὶ σ' αὐτὴν

εἶχαν οἱ Ἕλληνες κάποια σχετικὴ προετοιμασία καὶ κάποιες προσλαμβάνουσες παραστάσεις, ἀπὸ ὅσα εἶχαν ἀκούσει ἀπὸ κάποιους δικούς τους φιλοσόφους (Ἄρατον κ.ἄ.) ὅτι «ἐν τῷ Θεῷ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν»⁴⁵. Καὶ ἐνῶ οἱ Ἕλληνες ἀρέσκοντο στὴν ἐκ φύσεως λογικὴ αἰτιολογία κάθε ἀληθείας, ὁ Ἄπ. Παῦλος προέβαλε σ' αὐτοὺς ἓνα σύστημα καὶ ἓναν βαθὺν λόγο γιὰ τὴ ζωὴ καὶ γιὰ ὅλη τὴν ἀνθρώπινη ἱστορία, καὶ ἐθεμελίωσε καὶ τὴ ζωὴ καὶ τὴν ἱστορία ἐπάνω στὸν Χριστό, ἔτσι ὥστε **ἀρχὴ καὶ κέντρο καὶ τέρας τῆς ἱστορικῆς πορείας τῶν ὄντων νὰ εἶναι ὁ Χριστὸς καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ** ἐπάνω σ' ὅλα. Ἡ ἐνοποίηση αὐτὴ ἢ «ἀνακεφαλαίωση»⁴⁶ τῶν πάντων ἐν Χριστῷ, βρῆκε ἀπήχηση στοὺς ἀκροατὲς του, οἱ ὁποῖοι ἀφοῦ ἐγκατέλειψαν τὰ εἶδωλα καὶ τὰ διάφορα φιλοσοφικὰ τοὺς συστήματα ἀποδέχθησαν τὴν κοσμοθεωρία καὶ βιοθεωρία τῆς νέας θρησκείας, ἀσπασθήκαν τὴν νέα πίστη καὶ ἐδέχθησαν τὸν ἀληθινὸ Θεό. Σὲ τέτοιο σημεῖο, μάλιστα πού μερικὲς φορὲς ἐγοητεύθησαν τόσο πολὺ ἀπὸ τὸν ὑπερφυσικὸ καὶ ἀόρατο κόσμον, ὥστε νὰ ἀρνηθοῦν κάθε ἀξία στὴν παρούσα ζωὴ καὶ νὰ προσβλέπουν στὴν ἔλευση τοῦ Κυρίου, τὴν ὁποῖαν θεωροῦσαν πολὺ κοντά.

Ὁ Χριστιανισμὸς ὁμοίως δὲν συνέστησε οὔτε συνιστᾶ τὴν ἀπομάκρυνση ἀπὸ αὐτὸν τὸν παρόντα κόσμον, ὁ ὁποῖος ὑπάρχει στὴ θεία βουλή καὶ μέσα στὸν ὁποῖο ζοῦμε, οὔτε συνέστησε τὴν ἐγκατάλειψη τῶν ἐγκοσμίων καθηκόντων, ἀφοῦ τονίζει τὴν ἀνάγκη τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἀφοσιώσεως στὰ καθημερινὰ καθήκοντα τοῦ παρόντος κόσμου, τοῦ ὁποῖου γνωρίζει τὴν παροδικότητα καὶ ματαιότητά του· «παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου»⁴⁷, λέγει σχετικῶς. Οὔτε ἐπεδίωξε τὴ μεταβολὴ τῶν ἐξωτερικῶν μορφῶν καὶ συνθηκῶν τῆς ζωῆς, ἀλλ' ἀπέβλεπε καὶ ἀποβλέπει μόνον στὴν ἐσωτερικὴ μεταμόρφωση τῶν πάντων, διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Δὲν μετέβαλε τὰ

45. Πρξ. 17, 28.

46. Ἐφ. 1, 10. Βλ. ΙΩ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ, μν. ἔργ., σ. 59 ἐ., Β. ΣΤΟΓΙΑΝΝΟΥ, Ἐλευθερία, Θεσσαλονίκη 1970, σ. 164 ἐ. καὶ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ, μν. ἔργ., σ. 89-94, 117 ἐ. κ.ἄ.

47. Α' Κορ. 7, 31. Βλ. Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Ὅροι κατὰ Πλάτος ΛΖ', PG 31, 1009. 1012. Ὁμιλία γ', δ', εἰς Ἐξαήμερον, PG 29, 77, 80 κ.ἄ. Ἐπίσης Ἰωάννου Χρυσόστομου, Ὁμιλία εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, PG 60, 25 καὶ 257-258. Ὁμιλία ε', 6, εἰς Α' Κορινθίους, PG 61, 47 κ.ἄ. Πρβλ. ἡμέτερον ἔργον, Ἡ Ἐργασία κατὰ τὴν Γραφὴν καὶ τοὺς Πατέρες γενικῶς, Πατερικὰ Μελετήματα, τ. Β', Ἀγιολογικά, Ἐκκλησιαστικά, Κοινωνικά, Ἱστορικά, Θεσσαλονίκη 2001, σσ. 394-407.

41. Βλ. σχετικῶς τὸ βασικὸ ἔργον, τοῦ Ο. CULLMANN, Χριστὸς καὶ Χρόνος, Ἀθήνα 1970.

42. Βλ. Ο. CULLMANN, Salvation in History, σ. 46 ἐ. καὶ τὸ ἔργον τοῦ Χρ. Βούλγαρη, Ἡ περὶ σωτηρίας διδασκαλία τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκά, Ἀθήνα 1971.

43. Πρβλ. Η. CONZELMANN, The Theology of Saint Luke, London 1969, σ. 137 ἐ. καὶ τὸ ἔργον του, J.C. O'NEIL, The Theology of Acts in the historical Setting, London 2° 1970.

44. Α' Κορ. 10, 11. Βλ. Σ. ΑΓΟΥΡΙΔΗ, Ἄπ. Παύλου, πρώτη πρὸς Κορινθίους ἐπιστολή, Θεσσαλονίκη 1982, σ. 164 ἐ.

ἦθη, τὰ ἐπαγγέλματα, τὰ σχήματα καὶ συστήματα τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οικονομικοῦ βίου, ἀλλὰ ἐπιδιώκει νὰ μεταβάλλει τὸ ἐσωτερικὸν πνεῦμα καὶ τοὺς προσανατολισμούς τους διὰ τῆς ἁγιαστικῆς Θείας Χάριτος.

Τελικὰ ὁ Χριστιανισμὸς δὲν ἀποτελεῖ σύστημα ὠραίων καὶ ὑψηλῶν θρησκευτικῶν καὶ ἠθικῶν ἀληθειῶν, ἀλλὰ εἶναι ἀπολύτως ἱστορικὴ θεία Ἀποκάλυψις, ἡ ὁποία ἐξεπήγασε ἀπὸ ὀρισμένα ἱστορικὰ γεγονότα μὲ μεγίστης σπουδαιότητος ἀποτελέσματα, ὥστε νὰ ἀποτελέσουν τὸ τέρμα μιᾶς περιόδου τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας καὶ τὴν ἀπαρχὴν ἄλλης. Διχοτόμησε δηλαδὴ τὸ χρόνο, σὲ πρὸ Χριστοῦ καὶ σὲ μετὰ Χριστὸν χρόνον.

Αὕτη ὑπῆρξεν ἐν συντομίᾳ ἡ Χριστολογικὴ καὶ Ἐκκλησιολογικὴ βάση στὰ κύρια σημεῖα τῆς «καινῆς διαχαῆς» τοῦ Ἀπ. Παύλου πρὸς τοὺς Ἑλληνας πιστοὺς.

Ἐφ' ἐνὸς μὲν ἐκρήμισε τὰ εἰδῶλα καὶ ὅ,τι συνδεόταν μὲ αὐτὰ, ὅπως καὶ τὶς ἀνθρωποκεντρικὰς τοὺς ἀντιλή-

ψεις καὶ τάσεις τους καὶ ἄφ' ἑτέρου τοὺς ἐνέπνευσε τὴν πίστη στὸν ἀληθινὸ καὶ ζῶντα Θεὸ καὶ στὴν κατὰ πάντα **Χριστοκεντρικὴ** ζωὴ.

Καὶ ἡ ἐπιτυχία ἔστειπε τοὺς ἀπείρους κόπους του, ἀφοῦ πρὸς τὰ τέλη τῆς ζωῆς του μὲ ἱκανοποίησι βέβηλε ὅτι ὁ σπὸρος τοῦ Εὐαγγελίου του ἀπέδωσε πολλαπλασίους καρποὺς καὶ ὅτι σὲ πολλὰς ἑλληνικὰς καὶ μὴ πόλεις ἰδρύθηκαν ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ. Τὴν ἔκφραση τῆς βαθείας ἱκανοποίησεώς του, πού ἀγωνίσθηκε ὅσο κανένας ἄλλος νὰ ἀνατρέψει βαθειὰς ριζωμένους πίστεις καὶ διαμορφωμένους καταστάσεις γιὰ νὰ προσελκύσει ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερους ἀνθρώπους στὸ Χριστό, ἀπεικονίζουν σχετικὰς ἐκφράσεις του: «*Εἴ τις ἐν Χριστῷ καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονε καινὰ πάντα*»⁴⁸ καὶ «*τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα, λοιπὸν ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος*»⁴⁹.

48. Β' Κορ. 5, 17.

49. Β' Τιμ. 4, 7-8. Βλ. καὶ Σ. ΑΓΟΥΡΙΔΗ, Ἡ καύχησις τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πρὸ τῆς ἐπιστροφῆς καὶ μετὰ ταύτην, – Βιβλικὰ Μελετήματα, τευχ. Α', Θεσσαλονίκη 1966, σ. 107.

Ἡ Κυβέρνησις τάσσεται ὑπὲρ τῆς Χριστιανικῆς ταυτότητος τῆς Εὐρώπης

**Ἡ Κυβέρνησις τάσσεται ὑπὲρ
τῆς Χριστιανικῆς ταυτότητος
τῆς Εὐρώπης**

**Καὶ ἡ κοινὴ γνώμη ὑπὲρ
τῆς Χριστιανικῆς Εὐρώπης**

**Ὁ Ραδιοσταθμὸς
τῆς Πειραϊκῆς Ἐκκλησίας**

**Ἡ δημοκρατία ἀντίδοτο
στὴν τρομοκρατία**

**Οἱ Ὀρθόδοξοι τῆς Φινλανδίας
καὶ ἡ προσπάθειά τους
γιὰ κοινωνικὴ δράση
στὴν Εὐρώπῃ τοῦ σήμερα**

**Ἡ Ἐκκλησία καὶ
τὸ πολυτονικὸ**

**Οἱ ἐκδηλώσεις στὴν Ἱερὰ
Μητρόπολη Καστορίας**

**Συνέδριο τοῦ Παγκοσμίου
Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν
γιὰ τὴν Ἱεραποστολὴ**

Μὲ ιδιαίτερη ἱκανοποίηση πληροφορηθήκαμε ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐτάχθη μὲ ἐπίσημες δηλώσεις τῆς ὑπὲρ τῆς γραπτῆς καὶ σαφοῦς ἀναφορᾶς τῶν Χριστιανικῶν ριζῶν τῆς Εὐρώπης στὸ Προοίμιο τοῦ νέου «Εὐρωπαϊκοῦ Συντάγματος» ἢ ὀρθότερον τῆς ὑπὸ συζήτησιν Εὐρωπαϊκῆς Συνταγματικῆς Συνθήκης. Συγκεκριμένα στίς 14 Μαΐου τ.ἔ. ὁ Πρωθυπουργὸς κ. Κώστας Καραμανλῆς κατὰ τὴν συνάντησή του μὲ τὸν Ἴρλανδο ὁμολόγὸ του καὶ προεδρεύοντα τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Συμβουλίου κ. Μπέριτ Ἰντλιντ ἐξέφρασε τὴν ὑποστήριξή του πρὸς τὴν ἀναφορὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ στὸ προοίμιο τοῦ «Εὐρωσυντάγματος». Ἐξ ἄλλου τὴν ἴδια σαφῆ δήλωση κατέθεσε στίς 24 Μαΐου τ.ἔ. ὁ Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν κ. Πέτρος Μολυβιάτης κατὰ τὴν διάρκεια εἰδικῆς Ὑπουργικῆς Συνόδου, ἡ ὁποία εἶχε ὡς ἀντικείμενο τὸ Εὐρωσύνταγμα. Ὁμιλῶν πρὸς τοὺς ὁμολόγους του τῶν ἄλλων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν ὁ κ. Μολυβιάτης ἐτάχθη ὑπὲρ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Χριστιανισμοῦ γιὰ ἱστορικοὺς λόγους, ἐπεσήμανε δὲ ὅτι αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ ἐρμηνευθεῖ ὡς ἐφαλτήριο γιὰ τὴν ἀσκηση πολιτικῆς διακρίσεως εἰς βάρος ἄλλων θρησκειῶν. Ὑπὲρ τῆς ἀναφορᾶς στίς χριστιανικὲς ρίζες τῆς Εὐρώπης ἐτάχθησαν μὲ γραπτὴ δήλωση τῶν Κυβερνήσεών τους ἡ Ἰταλία, ἡ Πορτογαλία, ἡ Πολωνία, ἡ Λιθουανία, ἡ Μάλτα, ἡ Τσεχία καὶ ἡ Σλοβακία. Τὴν ἀντίθεσή τους στὴν ἀναφορὰ τῶν Χριστιανικῶν ριζῶν ἔχουν ἐκφράσει οἱ Κυβερνήσεις τῆς Γαλλίας, τοῦ Βελγίου, τῆς Φινλανδίας, τῆς Σουηδίας καὶ τῆς Δανίας. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μὲ ἐπιστολὴ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τὸν Ἕλληνα Ὑπουργὸ Ἐξωτερικῶν, πού δημοσιεύεται στὸ παρὸν τεῦχος, ζητεῖ τὴν ρητὴ ἀναφορὰ τοῦ Προοιμίου στὴν Χριστιανικὴ κληρονομιά τῆς Εὐρώπης καὶ ὄχι ἀπλῶς τὴν ἀναφορὰ σὲ κάποιες ἀόριστες «θρησκευτικὲς καὶ πολιτιστικὲς ἀξίες».

K.X.

Καὶ ἡ κοινὴ γνώμη ὑπὲρ τῆς Χριστιανικῆς Εὐρώπης

Τὸ ζήτημα τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Χριστιανισμοῦ στὴν ὑπὸ διαμόρφωσιν Εὐρωπαϊκὴ Συνταγματικὴ Συνθήκη δὲν ἀφορᾶ μόνον τὶς Κυβερνήσεις τῶν κρατῶν-μελῶν. Ἀφορᾶ βεβαίως καὶ τοὺς πολίτες, οἱ ὁποῖοι ἐκφράζουν τὴν ἄποψή τους, ὅποτε τοὺς δίδεται ἡ σχετικὴ εὐκαιρία. Καὶ μία τέτοια εὐκαιρία εἶναι οἱ δημοσκοπήσεις. Πληροφοροῦμεθα, λοιπόν, ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ τῆς 27/5/2004 ὅτι ἐρευνα τῆς ἐταιρίας OPINION περιελάμβανε μεταξὺ ἄλλων καὶ τὸ ἐρώτημα: «Πόσο συμφωνεῖτε μὲ τὴν ἄποψη νὰ ὑπάρχει ἀναφορὰ στὸ Σύνταγμα τῆς Εὐρώπης γιὰ τὸν ρόλο τοῦ Χριστιανισμοῦ στὸν εὐρωπαϊκὸ πολιτισμό;». Οἱ δὲ ἀπαντήσεις ἦσαν οἱ ἐξῆς: Τὸ 8,4% τῶν ἐρωτηθέντων διαφωνεῖ ἀπολύτως. Τὸ 9% μᾶλλον διαφωνεῖ. Τὸ 26,9% ἀπῆντησε ὅτι μᾶλλον συμφωνεῖ. Καὶ τὸ 42,3% δήλωσε ὅτι συμφωνεῖ ἀπολύτως. Δηλαδὴ συνολικὰ τὸ 70,2% τῶν ἐρωτηθέντων θεωρεῖ ὀρθὸ νὰ ἀναφέρεται γραπτῶς καὶ χωρὶς ἀοριστίες ἡ Χριστιανικὴ κληρονομιά ὡς θεμέλιο τῶν Ἀξιῶν καὶ τῶν Ἀρχῶν τῆς Εὐρώπης. Εἶναι προφανὲς ὅτι ὁ λαὸς μας στὴ μεγάλη πλειοψηφία του ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν πνευματικὴ ταυτότητα καὶ γιὰ τὸν ἠθικὸ προσανατολισμὸ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως

καὶ κατανοεῖ ὅτι ἡ ἐμμονὴ μόνο σὲ οικονομικοὺς ἐνοποιητικοὺς παράγοντες δὲν θέτει τίς σωστὲς βάσεις γιὰ τὸ μέλλον τῆς Ἑνώσεως. Εἶναι ἐξ ἄλλου εὐχάριστο νὰ βλέπουμε τὴν κοινὴ γνώμη τῆς πατρίδος μας νὰ συνταυτίζεται μὲ τίς ἤδη ἐκπεφρασμένες θέσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας μας ἐπὶ τοῦ θέματος. Ἡ Ἐκκλησία μας καὶ ὁ Προκαθήμενὸς τῆς ἀγωνίζονται γιὰ τὴν ἐπικράτηση τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας καὶ παραλλήλως προετοιμάζουν τὸν λαὸ μας μὲ τὰ πνευματικὰ ἐφόδια, γιὰ μίᾳ δημιουργικῆ παρουσίας τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλληνισμοῦ μέσα στὴν μετεξελισσόμενη Εὐρώπη τῶν 25 χωρῶν-μελῶν.

Κ.Χ.

Ὁ Ραδιοσταθμὸς τῆς Πειραιϊκῆς Ἐκκλησίας

Δυσάρεστη ἐντύπωση προξένησε σὲ κάθε Ὁρθόδοξο Ἕλληνα, ἰδίως δὲ στοὺς ἀκροατὲς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ραδιοφωνίας, ἡ ἀπότομη καὶ αἰφνιδιαστικὴ ἐνέργεια τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν κατὰ τῆς κεραίας τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς στίς 26/5/2004. Ἐλπίζουμε μέχρι τὴν στιγμὴ πού θὰ διαβάζονται αὐτὲς οἱ γραμμὲς νὰ ἔχει ἀποκατασταθεῖ ἡ λειτουργία τοῦ Σταθμοῦ καὶ νὰ ἔχουν ἀρθεῖ οἱ πιθανὲς παρερμηνεῖες. Πάντως εἶναι πρωτοφανὲς νὰ διακόπτεται «στὸν ἀέρα» τὸ πρόγραμμα ἐνός Σταθμοῦ, ὁ ὁποῖος διακονεῖ ἐπὶ δεκαῆξι συναπτὰ ἔτη στὴν καλλιέργεια τῆς Ὁρθοδόξου Κατηχήσεως, τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας καὶ Παραδόσεως, τῆς Γλώσσας μας καὶ τοῦ ἑλληνορθοδόξου τρόπου ζωῆς. Ὁ Σταθμὸς τῆς Πειραιϊκῆς Ἐκκλησίας στελεχώνεται ἀπὸ λίαν ἀξιολόγους συνεργάτες, κατὰ κύριο λόγο ἐθελοντὲς καὶ οἱ ἐκπομπὲς του ἀναμεταδίδονται ἀπὸ ἐπαρχιακοὺς καὶ ὁμογενειακοὺς Ραδιοσταθμοὺς. Μαζὶ μὲ τὸν μαχητικὸ Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀποτελοῦν μίᾳ πνευματικὴ ὅαση μέσα στὴν πνευματικὴ ἔρημο τῆς ἐποχῆς μας καὶ προσφέρουν ἐνημέρωση καὶ ἀναψυχὴ σὲ πολυάριθμους ἀκροατὲς. Ἀπαιτεῖται, λοιπόν, μεγαλύτερος σεβασμὸς ἀπὸ τὰ ὄργανα τοῦ Κράτους πρὸς τὴν Ἐκκλησιαστικὴ Ραδιοφωνία. Ὁ Σταθμὸς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς εἶχε ἐγκαίρως ὑποβάλλει πλήρη φάκελλο γιὰ τὴν κατὰ νόμον μοριοδότηση καὶ εἶναι προφανὲς ὅτι ἔχει ἀδικηθεῖ, λόγῳ ξαφνικῆς ἀλλαγῆς τῆς ἱεραρχήσεως τῶν κριτηρίων. Εὐχόμεσθε νὰ ἐπικρατήσῃ πνεῦμα λογικῆς καὶ δικαιο-

σύνης καὶ νὰ ἀφεθεῖ ἐλεύθερη ἡ «Πειραιϊκὴ Ἐκκλησία» ὥστε νὰ συνεχίσει τὸν πνευματικὸ ἀγῶνα τῆς μέσῳ τῶν ἐρτζιανῶν κυμάτων.

Κ.Χ.

Ἡ Δημοκρατία ἀντίδοτο στὴν τρομοκρατία

Ὁ πρόεδρος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς Romano Prodi, σύμφωνα μὲ τὸ Πρακτορεῖο Εἰδήσεων: Διεθνῆ Οἰκουμενικὰ Νέα, σὲ συνέδριο πού ἔγινε πρόσφατα στὴ Στουτγάρδη, μὲ θέμα «Μαζὶ γιὰ τὴν Εὐρώπη» ἀπευθυνόμενος σὲ ἓνα Χριστιανικὸ ἀκροατήριο 10.000 ἀνθρώπων ἀνέφερε ὅτι: ἡ Εὐρώπη δὲν πρέπει ἐπ' οὐδενὶ νὰ μετατραπῆ σὲ ὄχυρὸ ἐξαίτιας τοῦ φόβου τρομοκρατικῶν ἐπιθέσεων. Ἀξιίζει νὰ σημειωθεῖ ὅτι συνεχίζοντας τὴν ὁμιλία του τόνισε μὲ ἔμφαση ὅτι:

«Ἡ ἀπάντηση στὴν τρομοκρατία δὲν εἶναι ἡ κήρυξη πολέμου, ὁ ὁποῖος ἄλλωστε τὴν ἀναζωπυρώνει ἀλλὰ ἡ ἐδραΐωση καὶ ἡ ἐμβάθυνση τῆς Δημοκρατίας, ἡ ἐνίσχυση τῶν θεσμῶν πού μποροῦν νὰ ἐξαλείψουν ἐν τῇ γεννέσει του τὸ μῖσος, μὲ τὸ ὁποῖο ἡ τρομοκρατία τροφοδοτεῖται».

Στὸ συνέδριο αὐτὸ συναντήθηκαν ἀντιπρόσωποι ἀπὸ 170 Προτεσταντικῆς, Ρωμαιοκαθολικῆς, Ἀγγλικανικῆς καὶ Ὁρθόδοξης Κινήσεις ἀπὸ ὅλη τὴν Εὐρώπη καὶ ἐξεδήλωσαν μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο τὸν προβληματισμὸ τους καὶ τὴν δυνατότητα ὑπέρβασης τῆς φοβίας τοῦ κόσμου, πού προέρχεται ἀπὸ τίς ἀρνητικὲς προσβολὲς τῆς διεθνoῦς τρομοκρατίας.

(Ἀπὸ τὴν Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Παρακολουθήσεως Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων)

Οἱ Ὁρθόδοξοι τῆς Φινλανδίας καὶ ἡ προσπάθειά τους γιὰ κοινωνικὴ δράση στὴν Εὐρώπη τοῦ σήμερα

Ἀπὸ 30 Ἀπριλίου ἕως 5 Μαΐου 2004, καθὼς πληροφορηθήκαμε ἀπὸ τὸ Δελτίο Τύπου τοῦ πρακτορείου ENI Ecumenical News International, συνήλθε στὴν Ἱερὰ Μονὴ New Valamo, στὴ Φινλανδία συνέδριο, στὸ ὁποῖο συμμετεῖχαν Ὁρθόδοξοι Χριστιανικοὶ καὶ Ἀνθρωπιστικοὶ Ὄργανισμοὶ ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμου.

Κατὰ τὴν διάρκειά του συνεδρίου πάρθηκαν οἱ πιὸ κάτω ἀναφερόμενες ἀποφάσεις, πού σηματοδοτοῦν τὴν ἀνησυχία καὶ τὴν μέριμνα τῶν Ὁρθοδόξων Εὐρ. Ἐκκλησιῶν γιὰ τὰ κοινωνικὰ προβλήματα στὸν κόσμου.

Α) Συμφώνησαν νὰ ἀναπτύξουν ἓνα παγκόσμιο δί-
κτυο ἐνδυνάμωσης τῆς συνεργασίας ἐνάντια στὴ φτώ-
χεια καὶ τὴν ἀδικία καὶ

Β) Δεσμεύθηκαν νὰ ἐργαστοῦν γιὰ τὴ διαμόρφωση
ἐνὸς Νέου Ὁργανισμοῦ γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη ἀνὰ τὸν κό-
σμο Διακονία.

(Ἀπὸ τὴν Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ
Παρακολουθήσεως Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων)

Ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ πολυτονικὸ

Κατὰ τὴν πρόσφατη ἀπονομὴ παρασήμου ἀπὸ τὴν
Ἱερὰ Σύνοδο στὸν Φιλόλογο καὶ συγγραφέα κ. Κωνσταν-
τῖνο Γανωτῆ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος ἀναφέρθηκε στὴν
γλωσσικὴ πενία, ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ στὴν ἐποχὴ μας, καὶ
στηλίτευσε ἰδιαίτερος τὶς ἀρνητικὲς συνέπειες τοῦ μο-
νοτονικοῦ συστήματος. Κατὰ εὐτυχὴ συγκυρία οἱ διαπι-
στώσεις αὐτὲς ἔρχονται νὰ συμπέσουν μὲ τὰ πορίσματα
εἰδικῆς ἐπιστημονικῆς καὶ πειραματικῆς ἐρεῦνης, ἡ ὁποία
καταδεικνύει ὅτι ἡ ἐπιβολὴ τοῦ μονοτονικοῦ συνέτεινε
στὴν αὔξηση τῶν φαινομένων δυσλεξίας μεταξὺ τῶν
ἐλληνοπαίδων. Συγκεκριμένα ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ τῆς 29ης Μαΐου τ.ἔ. πληροφοροῦμεθα τὰ
ἑξῆς: «Ὅπλο κατὰ τῆς δυσλεξίας καὶ ἄλλων μαθησιακῶν
δυσκολιῶν ἀποτελεῖ ἡ ἐκμάθηση τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς
γλώσσας στὰ πρῶτα σχολικὰ χρόνια, σύμφωνα μὲ τὰ
συμπεράσματα τριετοῦς ἐρεῦνης πού πραγματοποιήσε
τὸ Ἀνοικτὸ Ψυχοθεραπευτικὸ Κέντρο καὶ τὸ Ἰνστιτοῦτο
Διαγνωστικῆς Ψυχολογίας... Ὅπως ἀποδείχθηκε ἡ ἐκμά-
θηση τῆς ἱστορικῆς ὀρθογραφίας (πολυτονικὸ σύστημα)
καὶ τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν βελτιώνει τὴν ψυχοεκ-
παιδευτικὴ ἀνάπτυξη τοῦ παιδιοῦ σὲ καίριους τομεῖς,
ὅπως εἶναι οἱ ἀντιληπτικὲς καὶ ὀπτικὲς ἰκανότητες, λει-
τουργίες πού συνδέονται ἄμεσα μὲ τὴν ἐμφάνιση τῆς δυσ-
λεξίας, διευκρινίζει ὁ κ. Ἰωάννης Τσέγκος, Ψυχίατρος,
Διευθυντῆς τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ καὶ Ἐρευνητικοῦ Τομέα
τοῦ Ἀνοικτοῦ Ψυχοθεραπευτικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν». Βεβαίως ἡ Ἐκκλησία μας διατηρεῖ τὸ παραδοσιακὸ το-
νικὸ σύστημα στὰ ἐπίσημα ἔγγραφα τῆς καὶ στὰ ἐντυπὰ
τῆς, ὅπως παρατηρεῖ ὁ ἀναγνώστης τοῦ περιοδικοῦ
ΕΚΚΛΗΣΙΑ, καὶ τοῦτο γίνεται ἀπὸ σεβασμὸ στὴν δια-
χρονικὴ ἐνότητα τῆς ἐλληνικῆς. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλά-
δος ἀνησυχεῖ μὴπως ἡ ἀποκοπὴ τῶν Νεοελλήνων ἀπὸ τὶς

παλαιότερες μορφές τῆς γλώσσας μας προκαλέσει προ-
βλήματα στὴν ἐπαφὴ τῶν πιστῶν μὲ τὰ Ἀγιογραφικὰ καὶ
Λειτουργικὰ κείμενα, χαίρεται δὲ ὅταν οἱ ἐπιστημονικὲς
ἔρευνες δικαιώνουν καὶ ἐπιβεβαιώνουν τὴν ἐμμονὴ τῆς
στὴν Παράδοση.

Κ.Χ.

Οἱ ἐκδηλώσεις στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Καστορίας

Μὲ μεγάλη ἐπιτυχία ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Καστορίας
διοργάνωσε στὶς 14 καὶ 15 Μαΐου σειρὰ ἐκδηλώσεων γιὰ
νὰ τιμηθεῖ ἡ ἐπέτειος τῶν 100 ἐτῶν ἀπὸ τὸν ἥρωικὸ θά-
νατο τοῦ Μακεδονομάχου Παύλου Μελά καὶ ἀπὸ τὴν
ἐναρξὴ τῆς ἐνόπλου φάσεως τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνος.
Ὑπὸ τὴν εὐλογία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς
Ἑλλάδος ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καστορίας
κ. Σεραφεῖμ συντόνισε τοὺς τοπικοὺς φορεῖς καὶ συγκε-
κριμένα τὴ Νομαρχιακὴ Αὐτοδιοίκηση, τὴν ΤΕΔΚ Κα-
στορίας καὶ τοὺς Δήμους Καστορίας, Ὁρεστίδος, Ἀγίων
Ἀναργύρων, Κορεστίων καὶ Ἰωνος Δραγοῦμη. Ἡ συν-
εργασία αὐτὴ εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τὴν διοργάνωση διη-
μέρου Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου μὲ θέμα: «Μακεδονικὸς
Ἀγῶνας – Παῦλος Μελάς». Ὁμιλητὲς ἦσαν γνωστοὶ Πα-
νεπιστημιακοὶ καθηγητὲς καὶ εἰδικοὶ ἐπιστήμονες καὶ
ἐρευνητὲς πού ἀνέδειξαν διάφορες πτυχὲς τῆς μεγαλει-
ώδους προσπάθειας τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλληνισμοῦ γιὰ
τὴν σωτηρία τῆς Μακεδονίας. Συγκινητικὴ, ὅπως πλη-
ροφοροῦμεθα, ὑπῆρξε ἡ Θεία Λειτουργία στὴν Ἱερὰ
Μονὴ Τσιριλόβου, τῆς ὁποίας ὁ ἡγούμενος βοήθησε τὰ
μέγιστα τοὺς Μακεδονομάχους τῆς περιόδου 1904-1908
καὶ ἐφονεύθη ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους Κομιτατζῆδες. Τὴν
ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποία συμπληρώνονται ἀκριβῶς 100
χρόνια ἀπὸ τὸν θάνατο τοῦ Παύλου Μελά, δηλαδή τὴν
13η Ὀκτωβρίου τ.ἔ., ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Καστορίας θὰ
τιμήσει τὴν μνήμη τοῦ ἥρωος καὶ τῶν συναγωνιστῶν του
μὲ ἐκδηλώσεις πανελληνίου ἐμβελείας, στὶς ὁποῖες ἔχει
προγραμματισθεῖ νὰ παραστῇ καὶ ὁ Μακαριώτατος
Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρι-
στόδουλος.

Κ.Χ.

Συνέδριο τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν γιά τήν Ἱεραποστολή

Συνέδριο μέ θέμα γιά τήν Παγκόσμια Ἱεραποστολή καί τόν ἐπανευαγγελισμό τῶν Χριστιανῶν, θά γίνει τὸ 2005. Τὸ Συνέδριο ἀναμένεται νά συγκεντρώσει ἐκπροσώπους ἀπὸ ὄλο σχεδὸν τὸ φάσμα τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν. Προγραμματίζεται νά εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἐκδήλωση στήν Ἱεραποστολική ἱστορία τοῦ Π.Σ.Ε. ἀπὸ τήν ἀρχή τῆς δημιουργίας του.

Ὁ χώρος τοῦ Συνεδρίου πού προτείνεται γιά νά πραγματοποιηθεῖ βρῖσκεται στήν περιοχή Ἄγιος Ἀνδρέας τοῦ νομοῦ Ἀττικῆς. Οἱ ἡμερομηνίες του ἔχουν προσδιοριστεῖ γιά τὸ Παγκόσμιο αὐτὸ Συνέδριο εἶναι τὸ χρονικὸ διάστημα ἀπὸ 9 ἕως καί 16 Μαΐου τοῦ 2005, ἐνῶ προβλέπεται ὅτι ἡ ἠλεκτρονική σελίδα στοῦ διαδικτύου θά καλύπτει 4 ξένες ἐπίσημες γλῶσσες, ἐπιτρέποντας τὴ συμμετοχή περισσότερων ἀπὸ 500 ἐπισήμων ἀντιπροσώπων τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν.

Τὸ Συνέδριο θά τελεῖ καί ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί θά ξεκινήσει μέ τὴν προσευχή πρὸς τὸ «Ἅγιον Πνεῦμα» καί θά περατώσει τὶς ἐργασίες του τὴν Κυριακή μέ πανηγυρική Θεία Λειτουργία στὸν Ἄρειο Πάγο, ὅπου ὁ Ἀπόστολος Παῦλος κήρυξε στοὺς Ἀθηναίους, καλώντας ἀνθρώπους μέ διαφορετικὴ πίστη νά ἀναζητήσουν καί νά βροῦν τὸν ἀληθινὸ Θεό. (Πράξεις 17:27).

Τὸ Συνέδριο θά ἐπιχειρήσει νά ἐπαναπροσδιορίσει κριτικά, θέματα τῆς Βίας, πού ἀποτελοῦν γιά τὴ δεκαετία 2001-2010, τὴ βασικὴ ἀτζέντα δράσεων τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, ὅπως γιά παράδειγμα ἡ χρήση, κατάχρηση τῆς δύναμης, ἡ κατανόηση καί ὁ σεβασμὸς τῆς θρησκευτικῆς ταυτότητας καί πολυφωνίας.

«Στὸ σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο καί συνάμα πολυδιασπασμένο κόσμο μας στὸν ὁποῖο κυριαρχοῦν ἡ διαίρεση καί ἡ σύγκρουση, τὸ Εὐαγγελικὸ μῆνυμα τῆς Σωτηρίας καί τῆς Συμφιλίωσης εἶναι ζωτικῆς σημασίας», δήλωσε ὁ αἰδεσιμώτατος Ruth Bottoms, Βαπτιστῆς Πάστορας ἀπὸ τὴν Ἀγγλία, συντονιστῆς τῆς κοινῆς ἐπιτροπῆς γιά τὴν Παγκόσμια Ἱεραποστολή καί τὸν Εὐαγγελισμό ἀλλὰ καί τῆς Ὀργανωτικῆς ὁμάδας τοῦ συνεδρίου.

Βιβλιογραφικὲς ἀναφορὲς, προπαρασκευαστικὰ κείμενα στὰ Ἀγγλικά, Γερμανικά καί Ἰσπανικά βρῖσκονται στή σχετικὴ ἱστοσελίδα τοῦ Συνεδρίου, στήν ὁποία Ὀργα-

νισμοὶ καί πρόσωπα μποροῦν νά καταθέτουν τὶς ἀπόψεις τους.

Ἡ παράδοση τῶν συνεδρίων γιά τὴν Ἱεραποστολή ξεκινᾷ στὰ 1910, ἀπὸ τὴν πόλη τοῦ Ἐδιμβούργου τῆς Σκωτίας, ἀπὸ ἐκεῖ κατέληξε στὴ δημιουργία τοῦ Παγκοσμίου Ἱεραποστολικοῦ Συμβουλίου, τμήματος πλέον τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν. Τὸ τελευταῖο συνέδριο μέ παρόμοια θεματολογία ἔγινε τὸ 1996 στὸ Salvador da Bahia, στή Βραζιλία.

Ἐμεῖς θά πρέπει νά προβάλουμε ἀκριβῶς στοῦ σημεῖο αὐτὸ τὶς σκέψεις τῆς Ἐκκλησίας μας ὅπως αὐτὲς ἀποτυπώνονται καί διατυπώνονται σὲ κείμενα τοῦ Μακαριωτάτου Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδούλου σὲ ἀνύποπτο χρόνο.

Σὲ ἑόρτιο Λόγο του πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀπ. Παύλου στὸν Ἄρειο Πάγο στίς 29-06-2000 θά πεῖ ὅτι: ... ἡ Ὁρθόδοξη Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία πρέπει νά κινηθεῖ ...καί πρὸς τὰ ἔξω, πρὸς τὴν Ἐνωμένη Εὐρώπη γιὰτι καί ἐκεῖ ἔχει καί ρόλο καί λόγο. Ξεπερνώντας τὸ φράγμα τοῦ ἱστορικοῦ παρελθόντος, τὶς ἀρνητικῆς μνημῆς καί τὶς φορτίσεις, εἶναι ἀνάγκη νά πλησιάσει μέ φροντίδα ζωῆς τὴν Εὐρώπη, μέ Ἱεραποστολικὸ ζῆλο, πείθοντάς την ὅτι δὲν ἀποτελεῖ μόνον ὄργανικὸ κομμάτι της, ἀλλὰ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν τὴν καρδιά της... Ἐχει ὑποχρέωση ἡ Ἐκκλησία μας νά μὴ μείνει ἀπλὸς θεατῆς τῆς οἰκοδόμησής τοῦ εὐρωπαϊκοῦ γίγνεσθαι, ἀλλὰ νά συνηγορήσει καί αὐτὴ κατ' ἀρχὴν στήν ἔνταξη καί τῶν ἄλλων εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν, ὥστε νά μὴν ἔχουμε ἐπὶ πολὺ τὸ σημερινὸ φαινόμενο τῆς σχάσης τοῦ εὐρωπαϊκοῦ κόσμου σὲ «ἐντός» καί «ἐκτός». Ἐχει ὑποχρέωση νά στηρίξει κάθε προσπάθεια προστασίας τῆς πολυμορφίας, καί ἐξάλειψης τοῦ ρατσισμού, τῆς ξονοφοβίας καί τῆς βίας ὑπὸ ὁποιαδήποτε μορφῆ. Ἐχει ὑποχρέωση νά παρουσιάσει τὴν ἀμόλυντη πίστη της, τὴν μεγαλοπρεπῆ λατρεία της, τὴν ἀπαράμιλλη πατερική της διδασχὴ, τὸ ἀσκητικὸ τῆς ἥθος, τὴν πιστότητα της στὴ παράδοση, τὶς κοινωνικῆς τῆς ἐπιλογές, τὴν ἀνεπιφύλακτη ἀναγνώριση τοῦ ἄλλου, τὸν σεβασμὸ τῆς κτίσης, τὴν κοινωνία τῶν προσώπων, τὴν αἴσθηση τῆς πώσης καί τῆς μετάνοιας, τὴν ἔννοια τοῦ θανάτου, τὴν ἐλπίδα τῆς ἀνάστασης... Ἡ Ὁρθόδοξία καλεῖται νά γνωρίσει στὴ Δύση, τὸ ἥθος τῶν ὀρθοδόξων, σὲ μιὰ ἐποχὴ ὅπου ὄλα πωλοῦνται καί ἀγοράζονται καί ὅπου οἱ σκοπιμότητες κυριαρχοῦν καί πνίγουν τὴν ἀλήθεια.

Οἱ εὐρωπαῖοι σήμερα νοιώθουν ἐπιτακτικὴ τὴν ἀνάγκη νά λάβουν ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς ὀρθοδόξους μηνύματα

ἐκκλησιαστικοῦ, κοινωνικοῦ καὶ κοινοτικοῦ ἤθους, πού θὰ διδάξουν καὶ θὰ προβληματίσουν. Ἡ εὐρωπαϊκὴ κοινωνία ἔχει φθάσει σὲ ἀδιέξοδα θανάτου... Ἡ Ἐνωμένη Εὐρώπη ἂν θέλει νὰ ἐπιζήσει θὰ πρέπει νὰ ἐντείνει τίς ἤδη καταβαλλόμενες προσπάθειές της. Τέτοια βάση μόνο ἡ χριστιανικὴ πίστη κατὰ προτεραιότητα μπορεῖ νὰ ἐξασφαλίσει. Καὶ μάλιστα ἡ πιὸ αὐθεντικὴ καὶ γνήσια ἔκφρα-

σὴ της εἶναι ἡ Ὁρθοδοξία. Ἡ νοσταλγία της σήμερα στὴν Εὐρώπη εἶναι αἰσθητὴ καὶ τὸ χρέος τῶν ὀρθοδόξων εἶναι νὰ καταστήσουμε τὸν θησαυρὸ μας αὐτὸ κοινὸ κτῆμα ὅλων, χωρὶς ναρκισσισμοὺς καὶ κενοδοξίες, ἀλλὰ καὶ χωρὶς φανατισμοὺς καὶ μισαλλοδοξίες.

(Ἀπὸ τὴν Εἰδικὴ Συννοδικὴ Ἐπιτροπὴ
Παρακολουθήσεως Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων)

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Οἱ Ἔργασίες τῆς Δ.Ι.Σ. μηνὸς Ἰουνίου

**Ἱερά Σύνοδος τῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος**

«Ἀλληλεγγύη»

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν

Ἱεραὶ Μητροπόλεις

Κορίνθου

Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου

Χαλκίδος

Καστορίας

Γλυφάδας

Σύρου

**Ὁρθόδοξος Αὐτοκέφαλος
Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας**

Συνήλθε τὴν Τετάρτη 2 Ἰουνίου 2004 ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 147ης Συνοδικῆς Περιόδου ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδοῦλου στὴν πρώτη Συνεδρίασή της γιὰ τὸ μῆνα Ἰούνιο.

Ὁ Μακαριώτατος εὐχήθηκε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα νὰ ὀδηγεῖ τὸν κόσμον «εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν». Στὴ συνέχεια ἐνημέρωσε τοὺς Σεβασμιωτάτους Συνοδικοὺς Ἀρχιερεῖς γιὰ τὴν Εἰρηνικὴ Ἐπίσκεψη τοῦ Πατριάρχου Γεωργίου κ. Ἠλία τοῦ Β' στὴν Ἐκκλησία καὶ τὴ Χώρα μας. Ἀκολούθως, ἀναφέρθηκε στὸ πολύπλευρο κοινωνικὸ ἔργο τοῦ Κέντρου Στήριξης Οἰκογένειας (ΚΕ.Σ.Ο.) τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, μὲ τὴν ἀφορμὴ τῆς θεμελιώσεως, τὸ Σάββατο 5 Ἰουνίου 2004, τοῦ νέου κτιρίου τοῦ Ἰδρύματος Προστασίας Κακοποιημένης Γυναίκας καὶ Παιδιοῦ.

A. Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος ἐνέκρινε:

1. Τὴν πραγματοποίηση Διημερίδος μὲ θέμα: «*Οἱ μετανάστες στὴν ὑπὸ διαμόρφωση πολυπολιτισμικὴ Ἑλληνικὴ Κοινωνία, μὴ πρόκληση γιὰ τὴν Ἐκκλησία*».

2. Τὴν ὑλοποίηση δύο Ἐπιμορφωτικῶν Προγραμμάτων πρὸς ἐπιμόρφωση ὑπευθύνων Προνοιακῶν Ἰδρυμάτων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

3. Τὸ νέο Κατάλογο Δικαιούχων τοῦ Ἐπιδόματος Τρίτου Τέκνου γιὰ τὸ δίμηνο Μαΐου-Ἰουνίου 2004. Στὸ Πρόγραμμα αὐτὸ συμμετέχουν 817 οἰκογένειες.

4. Τὸ Ἀναλυτικὸ Πρόγραμμα τῆς Ἡμερίδος ποῦ θὰ πραγματοποιηθεῖ στὸ Καινούριο Λαμίας τὴν 3ῃ Ἰουλίου ἐ.ἔ. μὲ θέμα: «*Πολιτικοὶ Γάμοι – Ἐλεύθερες συμβιώσεις μεταξὺ Ὁρθοδόξων καὶ Ἀλλοθρήσκων*».

5. Τὸ Πρόγραμμα τῆς «*Α' Συνδιάσκεψης Γυναικῶν- Ἐκπροσώπων Ἱερῶν Μητροπόλεων*».

6. Τὴν συμμετοχὴ τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ Γυναικείων Θεμάτων στὸ «*Εὐρωπαϊκὸ καὶ Ἑλληνικὸ Λόμπι Γυναικῶν*».

B. Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος ἐνημερώθηκε γιὰ τὴν Παγκόσμια Ρωσικὴ Ἐθνικὴ Σύναξη (3-4.2.2004) ποῦ ἐγίνε στὴ Μόσχα ἀπὸ τὴν Ἐκθεση τῆς Ἀντιπροσωπείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία συμμετείχε στὴν ὡς ἄνω Σύναξη, μὲ ἀναφορὰ τοῦ Προέδρου τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Ἀμβροσίου.

Τέλος, ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος συζήτησε καὶ ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀκολούθησε Τελετὴ ἀπονομῆς τοῦ παρασήμου τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος –Χρυσοῦς Σταυρὸς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου– στὴν αἴθουσα Συνεδριῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, στοὺς κάτωθι:

1. Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη κ. Ἠλία Μαστρογιαννόπουλο, Θεολόγο-Συγγραφέα καὶ

2. Ἀξιότιμο κ. Κωνσταντῖνο Γανωτῆ, Φιλολόγο-Συγγραφέα.

(2.6.2004)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Ἡ δεύτερη ἡμέρα τῆς ΔΙΣ μηνὸς Ἰουνίου

Συνήλθε σήμερα, Πέμπτη 3 Ἰουνίου 2004, ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 147ης Συνοδικῆς Περιόδου ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου στὴν δεύτερη Συνεδρίασή της γιὰ τὸ μῆνα Ἰούνιο.

Κατὰ τὴ Συνεδρία ἐγίνε ἐκτενέστατη συζήτηση καὶ ἐκφράσθηκαν διάφοροι ποιμαντικοὶ προβληματισμοὶ γύρω ἀπὸ τὰ θέματα τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως. Μὲ ἀφορμὴ αὐτὴ τὴν συζήτηση ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος ἐνημέρωσε τὸ Σῶμα γιὰ τὶς σκέψεις καὶ τὰ σχέδιά του ὡς πρὸς τὴν ὑλοποίηση ἐνὸς σχετικοῦ ἀξιολόγου προγράμματος, ποῦ θὰ συντελέσει στὴν ἄνοδο καὶ τὸν ἐκσυγχρονισμό τοῦ μορφωτικοῦ ἐπιπέδου τῶν Κληρικῶν καὶ Λαϊκῶν Στελεχῶν τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐπίσης, ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος ἐνημερώθηκε ἀπὸ τὴν ἀναφορὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυθήρων κ. Κυρίλλου γιὰ τὶς ἐορταστικὲς ἐκδηλώσεις ἐπὶ τῆ ἀποπερατώσει τοῦ Νέου Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Σάββα Βελιγραδίου (8-10.5.2004), ὅπου ἐκπροσώπησε τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος.

Στὴ συνέχεια, ἐνέκρινε τὴν σύσταση καὶ λειτουργία Ἰδρυμάτων Ἱερῶν Μητροπόλεων μὲ πνευματικὸ καὶ φιλανθρωπικὸ ἔργο.

Τέλος, ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος συζήτησε καὶ ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

Μετὰ τὸ πέρασ τῶν ἐργασιῶν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀκολούθησε Τελετὴ ἀπονομῆς τοῦ παρασήμου τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος –Χρυσοῦς Σταυρὸς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου– στὴν αἴθουσα Συνεδριῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, στὴν Ἐρίτιμο κ. Ἄννα Συνοδινοῦ, Ἡθοποιοὶ καὶ στὸν Ἑλλογιώτατο κ. Νικόλαο Ζία, Καθηγητὴ τῆς Ἱστορίας τῆς Τέχνης τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ Ἀρχαιολόγο.

(3.6.2004)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

ΤΑ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΤΩΝ 4 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΩΝ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ, ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ,
ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΕΤΙΜΗΣΕ ΔΙΑ ΠΑΡΑΣΗΜΟΥ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

τοῦ Πανοσιολογιώτατου

Ἀρχιμ. κ. Ἠλίας Μαστρογιαννοπούλου

(Ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Πανσο. Ἀρχιμ.
Σεραφεῖμ Καλογεροπούλου)

Ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης
κ. Ἠλίας Μαστρογιαννόπουλος

Ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἠλίας Μαστρογιαννόπουλος, ἐγεννήθη εἰς Ἀθήνας ἐν ἔτει 1919, ἐκ γονέων εὐγενῶν καὶ λίαν εὐπόρων.

Τὰς στοιχειώδεις καὶ τὰς Γυμνασιακὰς σπουδὰς ἐπεράτωσεν εἰς ἐκπαιδευτήρια τῶν Ἀθηνῶν καὶ δὴ καὶ εἰς τὸ Δημοτικὸν σχολεῖον τῆς Ἰονίου Σχολῆς καὶ τὸ Δημόσιον Πειραματικὸν Γυμνάσιον, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχεν συμμα-

θητὴν τὸν ἀειμνήστον πρωθυπουργὸν τῆς Ἑλλάδος Ἀνδρέαν Παπανδρέου. Ἴσως εἶναι ἀξιὸν λόγου ἐν προκειμένῳ νὰ λεχθῆ ὅτι ὁ συμμαθητὴς του καὶ μετέπειτα πολιτικὸς τῆς χώρας μας εἰς συζήτησιν μεταξύ καθηγητῶν καὶ συμμαθητῶν διὰ τὴν σταδιοδρομίαν τοῦ π. Ἡλία εἶχεν εἶπει ὅτι «ὁ Ἡλίας Μαστρογιανόπουλος, λόγῳ τοῦ ἀπλοῦ τοῦ χαρακτήρος του δὲν ταιριάζει νὰ ἀναλάβῃ ἀνώτερα ἐκκλησιαστικὰ ἀξιώματα».

Τὸ ἔτος 1937 ἐγγράφεται εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν τῆ ὑποδείξει καὶ ταῖς προσευχαῖς τῆς ἀειμνήστου μητρὸς του, παρ' ὅτι πολλοὶ ἄλλοι ἐκ τοῦ ἀμέσου κοινωνικοῦ περιβάλλοντός του τὸν κατηύθησαν διὰ σπουδὰς καὶ σταδιοδρομίαν εἰς τὴν Ἰατρικὴν. Ἐνταῦθα πρέπει νὰ μνημονεύσωμεν τὸ κλασικῶς λεγόμενον ὅτι «πίσω ἀπὸ τὴν διαμόρφωσιν τοῦ ἤθους καὶ τὴν πνευματικὴν ἐξέλιξιν δοκίμων ἐργατῶν τοῦ Εὐαγγελίου κρύπτονται ἢ ὑπάρχουν πιστὲς χριστιανὲς μητέρες». Τὸ 1942 κατέστη πτυχιούχος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξύ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1938 εἰσέρχεται καὶ γίνεται μέλος τῆς ἱεραποστολικῆς ἀδελφότητος Θεολόγων «ΖΩΗ». Ἀπὸ τοῦ ἔτους αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ σημεῖον καὶ ἀφετηρίαν τῆς πνευματικῆς του σταδιοδρομίας καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ του προσανατολισμοῦ, ἀρχίζει νὰ διδάσκῃ εἰς τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ συγχρόνως λαμβάνει τὴν εὐχὴν τοῦ «Ἀναγνώστου», διὰ χειρῶν τοῦ τότε Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσόστομου Παπαδοπούλου.

Τὸ ἔτος 1945 χειροτονεῖται Διάκονος ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Πατάρων Μελετίου καὶ τὸ 1949 πρεσβύτερος ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως Ἰωακείμ.

Τὴν χρονικὴν αὐτὴν περίοδον, τῆ ἀδεία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Δαμασκηνοῦ, ὑπηρετεῖ ὡς ἱεροκήρυξ εἰς διαφόρους Ἱεροὺς Ναοὺς τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὸ ἔτος 1952 λαμβάνει «ἐνταλτήριον» ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου τότε Ρωγῶν Διονυσίου διὰ τὴν ἄσκησιν τῆς πνευματικῆς πατρότητος καὶ τὴν διακονίαν τοῦ μυστηρίου τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως.

Κατὰ τὴν μετακατοχικὴν περίοδον παραδίδει μαθήματα χριστιανικοῦ καταρτισμοῦ εἰς φοιτητάς, κατηχητάς καὶ στελέχη νεανικῶν κινήσεων, καὶ ἀποσπᾷ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀκροατῶν διὰ τὴν τότε μοντέρναν προβληματικὴν, τὴν προοδευτικὴν προσέγγισιν καὶ τὴν πατερικὴν τεκμηρίωσιν τῶν θεμάτων, τὰ ὁποῖα ἀναπτύσσει. Ἀξίζει νὰ σημειωθῆ ὅτι ὁ πνευματικὸς σύνδεσμος καὶ ἡ ἐν Χριστῷ ἀδελφικὴ ἀγάπη μετὰ τοῦ ἀει-

μνήστου χριστιανοῦ ποιητοῦ Ἀλεξάνδρου Γκιάλα (Γ. Βερίτη), ἐπηρέασαν ἀμοιβαίως τὴν πνευματικὴν συγγραφὴν καὶ προσφορὰν τῶν δύο αὐτῶν φίλων. Εἶναι ἐνδεικτικὰ τὰ πολλὰ καὶ ποικίλα ἄρθρα καὶ αἱ δημοσιεύσεις εἰς τὰ περιοδικὰ ΖΩΗ, ΑΚΤΙΝΕΣ, ΕΚΚΛΗΣΙΑ, καὶ ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ, Θεολογικοῦ, Κοινωνικοῦ, Ἱστορικοῦ, Βιογραφικοῦ προβληματισμοῦ καὶ Θεολογικῆς τοποθετήσεως ἐπὶ τῶν συγχρόνων καταστάσεων καὶ προβλημάτων.

Κατὰ τὰ ἔτη 1960 ἕως 1965 μετέχει εἰς τὴν διοργανωσιν πρωτοποριακῶν θεολογικῶν Συνεδρίων, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «ΕΦΕΣΟΣ» καὶ ἐπιμελεῖται τὴν ἔκδοσιν τῶν τόμων καὶ τῶν πρακτικῶν θεολογικῶν Συμποσίων, ἅτινα ἐξεδόθησαν ὑπὸ τοὺς τίτλους: 1) «Θεολογία, ἀλήθεια καὶ Ζωή», 2) Μοναχισμὸς καὶ σύγχρονος κόσμος 3) Ἡ λειτουργία μας 4) «Ὁ ζωντανὸς λόγος».

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1968 μέχρι τοῦ ἔτους 1971 ἀναλαμβάνει τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Ἀνωτέρου Ἱερατικοῦ Φροντιστηρίου τῆς Τήνου, ἐνῶ μετὰ τὸ 1971 διδάσκει ἐπὶ δύο ἔτη εἰς τὴν Ἀνωτέραν Ἐκκλησιαστικὴν Σχολὴν Ἀθηνῶν.

Τὸ ἔτος 1962 καὶ μετέπειτα μετέχει εἰς προσκυνηματικὰς ἀποδημίας, μεμονομένως ἢ τῆ συνοδείᾳ κατηχητῶν εἰς Ἁγίους Τόπους, Κωνσταντινούπολιν καὶ Ἱερὰν Μονὴν Θεοβαδίστου Ὀρους τοῦ Σινᾶ.

Τὸ θέρος τοῦ 1968 πραγματοποιεῖ ἐκπαιδευτικὸ ταξίδι εἰς μοναστικά κέντρα τῆς Γαλλίας, τοῦ Βελγίου, εἰς τὰ Οἰκουμενικὰ κέντρα τῆς Ἑλβετίας καὶ εἰς Ρωμαιοκαθολικὰ Ἰδρύματα τῆς Ἰταλίας. Ἰδιαίτερος πρέπει νὰ ἀναφέρωμεν τὴν δημιουργικὴν καὶ διακριτικὴν παρουσίαν του, μέχρι τοῦδε, εἰς τὴν Εἰδικὴν Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως, ὡς μέλος αὐτῆς.

Ὅσοι τὸν ἐγνώρισαν ἐκ τοῦ σύνεγγυς ὀμιλοῦν διὰ τὸ ἀνεξίκακον καὶ μακρόθυμον τῆς καρδίας του, τὴν κατανόησιν τὴν ὁποῖαν ἐπεδείκνυε εἰς τὰς διαφορετικὰς ἀπόψεις τῶν ἄλλων, τὸ ἐνδιαφέρον του διὰ τοὺς μοναχικοὺς καὶ τοὺς ἐν ἀνάγκαις εὐρισκομένους πιστοὺς, τὸ ἀφιλόργυρον καὶ τὸ τῆς «ἀποταγῆς τοῦ βίου», ἦθος του.

Ἐκεῖνο δὲ τὸν ὁποῖον εἶναι ἴδιον καὶ πρωτεῦον τῆς πίστεώς του εἶναι τὸ ὅτι τὰ γεγονότα καὶ δὴ καὶ τὰ θλιβερὰ τῆς ζωῆς, τὰ ἀντιμετώπιζεν ὑπὸ τὸ «πρῶμα τῆς αἰωνιότητος» καὶ ἐντὸς τῆς Ἐσχατολογικῆς προοπτικῆς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς.

Ἦδη σχολάζει «τῆ προσευχῇ» καὶ τῆ συγγραφῇ διαφόρων πονημάτων ἐκκλησιαστικοῦ καὶ πνευματικοῦ περιεχομένου.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ
τοῦ Φιλολόγου-Συγγραφέως
κ. Κωνσταντίνου Γανωτῆ
 (Ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμ.
 Κλήμεντος Κοτσομύτη)

Ὁ Ἐλλογιμώτατος κ. Κωνσταντῖνος Γανωτῆς

Ὁ κ. Κωνσταντῖνος Γανωτῆς γεννήθηκε στὸ Βόλο τὸ 1933, καὶ σπούδασε στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Διετέλεσε ἐπὶ διετία βοηθὸς στὴν Ἔδρα Βυζαντινῆς καὶ Νεοελληνικῆς Φιλολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ὑπηρέτησε ὡς Φιλολόγος σὲ Γυμνάσια τῆς Κύπρου καὶ τῆς Εὐβοίας καὶ ὡς Γυμνασιάρχης στὰ Γυμνάσια Κερασινίου καὶ Κολωνοῦ.

Μαζὶ μὲ τὴν ἐξαίρετη σύζυγό του, ἐπίσης Φιλολόγο, δημιούργησε μιὰ ὁμορφὴ πολυμελῆ οἰκογένεια καὶ ἤδη ἀπὸ ἐτῶν εἶχε τὴν εὐλογία νὰ καμαρώσει τὸ ἓνα ἀπὸ τὰ παιδιὰ του Ἱερέα τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Τὸ ἔτος 1983 μετὰ τὴν κατάργηση τῆς διδασκαλίας

τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν στὰ γυμνάσια ἴδρυσε τὰ λεγόμενα «*Κρυφὰ Σχολεῖα*» σὲ Ἱεροὺς Ναοὺς τοῦ Κολωνοῦ, ὅπου μὲ τὴ συνεργασία τῆς συζύγου του καὶ ἄλλων συναδέλφων δίδαξαν τὰ ἀρχαῖα Ἑλληνικά μὲ τρόπο καὶ ἐπιλογὲς κειμένων, ποὺ ἀποτελέσαν πρότυπο γιὰ τὴν σύνταξη τῶν ἐγχειριδίων, μὲ τὰ ὁποῖα ἐπανῆλθε ἡ διδασκαλία τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν στὰ Γυμνάσια.

Διετέλεσε συνεργάτης τῶν ραδιοφωνικῶν Σταθμῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Πειραικῆς Ἐκκλησίας. Ὅμιλεῖ τακτικὰ σὲ πνευματικὲς συγκεντρώσεις τῶν Ἱερῶν Ναῶν Ἀγίου Ἀνδρέου ὁδοῦ Λευκωσίας καὶ Ἀγίου Γεωργίου Κυψέλης καθὼς καὶ σὲ σχολὲς γονέων σὲ διαφόρους Ἱεροὺς Ναοὺς τῶν Ἀθηνῶν καὶ στὴν Ἐπαρχία. Ἔχει κατ' ἐπανάληψιν προσκληθεῖ γιὰ ὁμιλίες ἀπὸ διαφόρους Ἐκκλησιαστικοὺς καὶ ἄλλους πνευματικοὺς φορεῖς σὲ πολλὲς περιοχὲς τῆς Πατρίδος μας καὶ στὸ Ἐξωτερικὸ καὶ ἔχει ἀποσπάσει τὸν θαυμασμὸ καὶ τὴν ἐκτίμησιν ὄλων γιὰ τὴν ἀριστοτεχνικὴ χρῆση τοῦ Ἑλληνος λόγου καὶ τὴν σπάνια διδακτικὴ του ἰκανότητα.

Ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησιαστικῆς γλώσσας συνέταξε ἀναλύσεις λειτουργικῶν κειμένων γιὰ διδασκαλία τῆς λειτουργικῆς γλώσσας.

Εἶναι μέλος τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος.

Ἐξέδωσε τέσσερα βιβλία μὲ παραμῦθια, τρία δοκίμια, τὰ δύο ἀναλύσεις ἔργων τοῦ Ἀλ. Παπαδιαμάντη καὶ τὸ τρίτο γιὰ τὴν ἀνεπάρκεια τῆς εἰδωλοατρικῆς θεολογίας. Ἐπίσης, ἐξέδωσε ἐγχειρίδιο διδασκαλίας τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς μὲ τὸν τίτλο «*Τὰ κρυφὰ σχολεῖα*».

Δημοσιεύει ἄρθρα Ὁρθοδόξου προβληματισμοῦ σὲ πολλὰ περιοδικὰ καὶ μὲ νεανικὸ ζήλο καὶ ἐνθουσιασμὸ συνεχίζει τὴν πολύτιμη προσφορὰ του στὸ χῶρο τῆς γλωσσικῆς καταρτίσεως καὶ ἀγωγῆς, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς κατανοήσεως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Λειτουργικῆς Γλώσσας.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

τῆς κ. Ἄννης Συνοδινοῦ

(Ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτου
 Παύλου Ἰωάννου)

Ἡ ἐρίτιμος κ. Ἄννα Συνοδινοῦ ἐγεννήθη εἰς τὸ Λουτράκιον Κορινθίας τὸ ἔτος 1927. Κατάγεται ἀπὸ τὴν Λαγκάδα τῆς νήσου Ἀμοργοῦ καὶ εἶναι τὸ ὄγδοον τέκνον τῆς οἰκογένειας τοῦ Ἰωάννου καὶ τῆς Ἰωάννας Συνοδινοῦ.

Ἡ Ἐρίτιμος κ. Ἄννα Συνοδινού

Τυχχάνει ἀριστοῦχος τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Δραματικῆς Τέχνης τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου ἔνθα εἶχεν ὡς διδασκάλους τοὺς Ροντήρη, Τερζάκη, Μελά, Καρθαῖο, Μυράτ, Χόρν καὶ Μαρίκαν Κοτοπούλη.

Ἐδιδάχθη μπαλέτο καὶ μουσική, ἐξεπαιδεύθη εἰς τὴν κλασσικὴν τέχνην τοῦ Θεάτρου καὶ ἡσκήθη εἰς τὸ Ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν Δράμα.

Ἐμφανιζομένη ἐπὶ σκηνῆς πλησίον μεγάλων μορφῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Θεάτρου ὡς τῆς Μαρίκας Κοτοπούλη, τῆς Κυβέλης, τῆς Κατίνας Παξινοῦ, τοῦ Ἀλέξη Μινωτῆ, τοῦ Θάνου Κωτσόπουλου, τοῦ Δημήτρη Μυράτ καὶ ἄλλων ἀπέκτησε τὴν ἀντίληψιν τῆς ὑψηλῆς θεατρικῆς παιδείας.

Πρωτηγωνίσθησεν εἰς πολυαρίθμους παραστάσεις τοῦ κλασσικοῦ καὶ τοῦ συγχρόνου παγκοσμίου δραματολογίου.

Εἰς τὸ Ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν Δράμα ἠρμήνευσεν ἠρωίδας καὶ τῶν τριῶν τραγικῶν ποιητῶν: *Πολυξένη*, *Ἀντιγόνη*, *Ἰφιγένεια*, *Κλυταιμνήστρα*, *Ἡλέκτρα*, *Ελένη*,

Ἄλκηστη, *Ἀνδρομάχη*, *Πραξαγόρα*, *Ἰώ*, *Ἐκάβη*, *Ἰοκάστη*.

Εἰς τὸ Νεοελληνικὸν Θεάτρον ὑπεδύθη τὸν ὁμώνυμον ρόλον εἰς τὰ ἔργα των: Κωστῆ Παλαμᾶ, *Τρισεύγενη*, Ἀλεξάνδρου Σικελιανοῦ, *Σίβυλλα*, Γρηγορίου Ξενοπούλου, τὸ *Μυστικὸ τῆς Κοντέσσας Βαλέραινας*, Διονυσίου Σολωμοῦ, ἡ *Γυναῖκα τῆς Ζάκυνθος* κ.ἄ.

Εἰς τὸ παγκόσμιον δραματολόγιον ἔχει ἐνσαρκώσει τὸν κεντρικὸν χαρακτήρα εἰς ἔργα τῶν *Σαίξπηρ*, *Στρίντπεργκ*, *Ίψεν*, *Λόρκα*, *Γκολντόνι*, *Πιραντέλλο*, *Μπρεχτ*, *Μπέρναρ Σῶ*, *Λόπε ντὲ Βέγκα*, *Τέρρενς Οὐίλλιαμς* κ.ἄ.

Ἡ Τραγωδὸς Ἄννα Συνοδινού μὲ τὴν παρουσίαν της εἰς τὸ Ἐθνικὸν Θεάτρον, τὸ Κρατικὸν Θεάτρον Βορείου Ἑλλάδος καθὼς καὶ εἰς ἅπαντα τὰ Ἀρχαῖα Θεάτρα καὶ Ὠδεῖα τῆς Ἑλλάδος, τῆς Κύπρου ἀλλὰ καὶ τῶν Συρακουσῶν ἐνίσχυε τὴν παράδοσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Θεάτρου. Ἐλαβε ἐπίσης μέρος εἰς διεθνή θεατρικὰ φεστιβάλ Εὐρώπης καὶ Βαλκανίων τιμῶσα τὸ ὄνομα τῆς πατρίδος μας.

Συμμετείχε ὡσαύτως εἰς πρωτοποριακὰ θεατρικὰ γεγονότα ὡς εἰς ἐναρκτηρίους παραστάσεις τοῦ Θεάτρου τοῦ Ἐθνικοῦ Κήπου τῶν Ἀθηνῶν ὡς καὶ τοῦ πρώτου Κυκλικοῦ Θεάτρου-Θεάτρου Ἀρένας, τὸ ὁποῖον ἐδημιουργήθη εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Φ.Σ Ἀθηνῶν «ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ».

Ἐν ἔτει 1965, εἰς πλειοδοτικὸν διαγωνισμὸν παρεχωρήθη εἰς αὐτὴν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀσωμάτων Πετρακῆ, χῶρος εἰς τὸν λόφον τοῦ Λυκαβηττοῦ εἰς τὸν ὁποῖον ἐδημιούργησε τὸ πρῶτον Θεάτρον Βράχων εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὸ ΘΕΑΤΡΟΝ ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΥ πέντε χιλιάδων (5.000) θέσεων.

Ἰδρυσε τὴν ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΗΝΗ - ANNA ΣΥΝΟΔΙΝΟΥ καὶ μὲ τὴν σύμπραξιν πλειάδος Ἀρίστων τοῦ Θεάτρου, ἀπὸ τὸ ἔτος 1965 ἐπραγματοποίησε παραστάσεις, τὰς ὁποίας διέκοψεν τὸ ἔτος 1967 λόγῳ τῆς διαμορφωθείσης πολιτικῆς καταστάσεως.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς δικτατορίας συνειργάσθη μετ' ἀντιστασιακῶν ὀργανώσεων καὶ ὑπερησπίσθη τοὺς ἐξορίστους καὶ φυλακισμένους ἀγωνιστὰς καταδικάζοντας διὰ δηλώσεών της ἀπὸ τοὺς ραδιοφωνικοὺς σταθμοὺς BBC καὶ Deutsche Welle τὸ ἀνελεύθερον στρατιωτικὸν καθεστῶς. Τὸ δικτατορικὸν καθεστῶς τῆς ἀφήρесе τὸ διαβατήριον, ὁπότε καὶ ἐματαιώθη ἡ μεγάλη περιοδεία της εἰς τὴν Εὐρώπη (Θεάτρον Μπέρτολντ Μπρεχτ στὸ Βερολίνο) καὶ εἰς ἑπτὰ Πανεπιστήμια τῶν Η.Π.Α., ὅπου θὰ ἔπαιζε μόνον Ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ Δράματα. Εἰς ἔνδει-

Ξιν διαμαρτυρίας διέλυσε τὴν ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΗΝΗ-ANNA ΣΥΝΟΔΙΝΟΥ καὶ διέκοψεν τὰς ἐμφανίσεις αὐτῆς εἰς τὸ θέατρον ἐπὶ μίαν πενταετίαν.

Τὸν Δεκέμβριον τοῦ ἔτους 1969, μετὰ τῶν ἀειμνήστων Παναγιώτη Κανελλοπούλου καὶ Γεωργίου Σεφέρη συμμετείχε εἰς ἕκτακτον τηλεοπτικὸν πρόγραμμα ἀπὸ τὸ BBC Panorama, τὸ ὁποῖον ἐστηλίτευσεν τὸ δικτατορικὸν καθεστῶς τῆς Ἑλλάδος, τὴν ἐποχὴ καθ' ἣν ἐκρίνετο ἡ ἀποβολὴ τῆς χώρας μας ἐκ τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Τοῦτο εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν κατάσχεσιν ἐκ μέρους τοῦ ΕΟΤ τοῦ Θεάτρου τῆς Ἄννας Συνοδινῆς εἰς τὸν λόφον τοῦ Λυκαβηττοῦ βάσει τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 242/1967.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1974 ἕως τὸ ἔτος 1990 διετέλεσε Βουλευτὴς τῆς Α' Περιφέρειας Ἀθηνῶν μετὰ τὴν Νέαν Δημοκρατίαν. Κατὰ τὰ ἔτη 1979-1981 ὑπηρετήσεν ὡς Ὑφυπουργὸς Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ τὸ ἔτος 1986 ἐξελέγη Δημοτικὴ Σύμβουλος τοῦ Δήμου Ἀθηναίων. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ τῆς λειτουργήματος –κατόπιν ἀδείας τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων– ἔλαβε μέρος εἰς παραστάσεις Ἀρχαίου Δράματος εἰς τὰ Ἐπιδαύρια, τὴν Κύπρον καὶ τὴν Σοβιετικὴν Ἑνωσιν.

Κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ Συντάγματος τοῦ 1975 ὑπεστήριξε τὴν ἰσοτιμίαν τῶν δύο φύλων.

Μὲ τροπολογίαν τὴν ὁποίαν κατέθεσε εἰσήχθησαν εἰς τὸν Ν. 309/1976 «περὶ Γενικῆς Ἐκπαιδεύσεως» τὰ μαθήματα τῆς Καλλιτεχνικῆς Παιδείας εἰς τὴν Μέσην Ἐκπαίδευσιν.

Εἰσηγήθη τὴν ἔνταξιν τῶν ἠθοποιῶν εἰς τὸ ΙΚΑ, τὴν ἴδρυσιν τῆς Κρατικῆς Σχολῆς Ὀρχηστρικῆς Τέχνης, τὴν ὀρθοτέραν λειτουργίαν τῶν Μουσικῶν Ἰδρυμάτων.

Ἐπρότεινεν ὡσαύτως τὴν θέσπισιν μέτρων διὰ τὴν προστασίαν τῶν ὑπερηλικῶν καὶ ἴδρυσεν τὰ πρῶτα ΚΑΠΗ. Ἐνίσχυσε τὸν τομέα τῆς Μητρότητος διὰ τῆς προστασίας τῆς ἀγαμῆς Μητέρας. Ἰδρυσεν 130 παιδικούς σταθμούς. Ἐβελτίωσε τὰ μέτρα προστασίας ἀτόμων με ἐιδικὰς ἀνάγκας καὶ ἐπρότεινε τὴν συνταξιοδότησιν τῆς Ἑλληνίδος Νοικοκυρᾶς.

Παρητήθη τοῦ Βουλευτικοῦ ἀξιώματος δύο φορές, τὰ ἔτη 1989 καὶ 1990 καὶ ἕκτοτε δὲν ἀσκεῖ πολιτικὸν ἔργον.

Ἐδίδαξεν εἰς τὰς Δραματικὰς Σχολὰς τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου, τοῦ Πέλου Κατσέλη καὶ τὴν Καλλιτεχνικὴν Ἐταιρείαν Ἀθηνῶν. Ἐλαβε μέρος εἰς ξένας καὶ ἑλληνικὰς ταινίας καὶ εἰς θεατρικὰς παραγωγὰς τῆς Τηλεο-

ράσεως καὶ τοῦ Ραδιοφώνου. Ἠρθρογράφη εἰς τὸ περιοδικὸν «Πολιτικά Θέματα» ἐπὶ μίαν δεκαπενταετίαν διὰ πολιτικὰ ζητήματα καὶ εἰς τὸν ἡμερήσιον τύπον ὡς κρατικὸς θεάτρον.

Τὸ ἔτος 1998 ἐξεδόθη τὸ βιβλίον τῆς «*Πρόσωπα καὶ προσωπεῖα*» - ἓνα *Αὐτοβιογραφικὸ Χρονικὸ* (Ἀθήνα: ἔκδ. Ἀδελφῶν Γ. Βλάσση) Τὸ ἔτος 1999 ἐξεδόθη τὸ δευτερον βιβλίον τῆς «*Αἶνος στοὺς Ἀξιούς*», μὲ 25 μονογραφίας προσωπικοτήτων τῶν Τεχνῶν καὶ τῶν Γραμμάτων (Ἀθήνα: ἔκδ. Καστανιώτη).

Ὡς μέλος τῆς Καλλιτεχνικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κουτλουμουσίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους τῆς ἀνετέθη ἡ καλλιτεχνικὴ ἐπιμέλεια σειρᾶς συμπαγῶν δίσκων μὲ τίτλο: ΕΡΓΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ: «*Διονύσιος Σολωμός*» (1998), «*Χριστὸς Κύριος*», Α' καὶ Β' μέρος (1999-2000) καὶ «*Μήτηρ Θεοῦ*» (2001).

Κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ ΥΠ.Ε.Π.Θ. καὶ εἰς τὰ πλαίσια τῶν σχολικῶν-μορφωτικῶν προγραμμάτων διὰ τοὺς μαθητὰς τῆς Β/μίου ἐκπαιδεύσεως, ἐπαρουσίασεν μετὰ τὴν «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΗΝΗ-ANNA ΣΥΝΟΔΙΝΟΥ» τὰ ἀκόλουθα: «*Ἀφιέρωμα στὸ Νομπελίστα Ποιητὴ Γιώργο Σεφέρη*», Δ. Σολωμοῦ: «*Ἡ Γυναίκα τῆς Ζάκυνθος*», Σπύρου Γαλαίου: «*Ὁ Φωταγωγός*» ἔργον τὸ ὁποῖον στρέφεται ἐναντίον τῶν Ναρκωτικῶν (2000-2001), «*Γονεῖς καὶ παιδιὰ στὸ Ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ Δράμα*», μὲ ἀποσπάσματα ἀπὸ ἕξι τραγωδίας καὶ μίαν ἀπτικὴν κωμωδίαν (εἰς τὸ Εὐρωπαϊκὸν ἔτος Γλωσσῶν 2001-2002) καὶ «*Πηνελόπη Δέλτα: Ἀπὸ τῆ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τῆς-Μακεδονικὸς Ἀγώνας*» (2002-2003).

ΤΙΜΗΤΙΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Ἡ παιδευτικὴ παρουσία τῆς ὡς ἠθοποιοῦ καὶ ἡ πολιτικὴ καὶ κοινωνικὴ δραστηριότητα τῆς δὲν ἔμειναν ἀπαράτηρητα τόσον ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Πολιτείαν, ὅσον καὶ ἀπὸ ἐπὶ μέρους φορεῖς.

Ἡ Ἄννα Συνοδινῆ, ἡ *εὐγενεστάτη ἀρχόντισσα τοῦ Ἑλληνικοῦ Θεάτρου*, ἐπαξίως καὶ πολυτρόπως ἐτιμήθη ἐντὸς καὶ ἐκτὸς Ἑλλάδος.

Τὸ παράσημον τῆς Εὐποιίας καὶ ὁ Ταξιάρχης τοῦ Φοίνικος τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, τῶν Ἱπποτῶν Δανίας, Ἰταλίας καὶ Κέδρου τοῦ Λιβάνου εἶναι μερικαὶ ἀπὸ τὰς τιμητικὰς διακρίσεις, αἱ ὁποῖαι τῆς ἀπενεμήθησαν.

Ἐχει ἐπίσης τιμηθῆ μετὰ τὸν Χρυσοῦν Σταυρὸν τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, καὶ τὸν Χρυσοῦν Σταυρὸν «Πολεμιστῆς τοῦ '40 τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Ἔλαβε τὸ Ἐπαθλον Πιραντέλλο καὶ δύο φορές τὸ Ἐπαθλον «Μαρίκας Κοτοπούλη».

Ἔχουν ἐπίσης ἀπονεμηθεῖ εἰς αὐτὴν τὰ μετάρια:
τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν,
τῆς Πόλεως τῶν Ἀθηνῶν,
τῆς Ἱερᾶς Πόλεως τοῦ Μεσολογγίου,
τῆς Πόλεως τῶν Δελφῶν ἀπὸ τοὺς ἀντιστοίχους Δήμους,

τοῦ Ἰωάννη Καποδίστρια ἀπὸ τὸ ὁμώνυμο Ἴδρυμα,
τοῦ Δημήτρη Μητρόπουλου ἀπὸ τὸ Γ' Πρόγραμμα τῆς ΕΡΑ,

τοῦ Δημήτρη Ψαθᾶ καὶ πολλὰ ἄλλα γιὰ τὴν πολυχρονον προσφορὰ τῆς εἰς τὸ Θέατρον, εἰς τὸ Πνεῦμα καὶ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Πολιτισμὸν.

Ἔλαβε τιμητικὰς διακρίσεις διὰ τὴν κοινωνικὴν προσφορὰν τῆς:

ἀπὸ τὴν Ἐνωσιν ἀποστράτων Ἀξιωματικῶν,
ἀπὸ τὸ 251 ΓΝΑ (Ἀεροπορίας),
ἀπὸ τὸν Πανελλήνιο Σύνλογο Παραπληγικῶν,
ἀπὸ τὴν Κοινότητα Στροφῆ,
ἀπὸ τὸ Κέντρο Στήριξης Οἰκογένειας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Εἰς τὴν τελετὴν τῶν Πανελληνίων Μαθητικῶν Καλλιτεχνικῶν Ἀγώνων 2002 ἐβραβεύθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Πέτρου Εὐθυμίου διὰ τὴν προσφορὰν τῆς εἰς τὸν Πολιτισμὸν.

Τὴν ἡμέρα τοῦ Ἡθοποιοῦ 2003 ἐβραβεύθη ἀπὸ τὸ Σωματεῖον Ἑλλήνων Ἡθοποιῶν διὰ τὴν συνολικὴν ἐρμηνευτικὴν καὶ πνευματικὴν συνεισφορὰν τῆς.

Ἐχουσα ἀπὸ ἐτῶν δηλώσει ὅτι θὰ ἐρμηνεύσει ἐπὶ Σκηνῆς μόνον χαρακτῆρας Ἑλληνίδων ἠρωίδων, ἀποτίουσα φόρον τιμῆς εἰς τὴν Ἑλληνίδα γυναῖκα, ἡ ὁποία τόσα προσέφερε εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Πατρίδος ἡμῶν, ἡ Ἐταρεία Ἑλλήνων Θεατρικῶν Συγγραφέων ἐξέδωκεν πρὸς τιμὴν τῆς ψήφισμα ἐπαίνου.

Ἐχει ἐπίσης τιμηθεῖ μὲ ἀπειράριθμα βραβεῖα, διακρίσεις καὶ ψηφίσματα ἀπὸ Δήμους, Συλλόγους, Συνδέσμοις, Πολιτιστικὰ Σωματεῖα καὶ ἄλλους φορεῖς.

Ἡ Ἄννα Συνοδινου εἶναι μέλος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Μορφωτικοῦ Ἰδρύματος τῆς ΕΣΗΕΑ καὶ ἐπίτιμον μέλος τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου «Παρνασσός» καθὼς καὶ ἐτέρων ἰδρυμάτων καὶ συλλόγων. Ἀπὸ τὸν Μάιο τοῦ 2003 εἶναι μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτισμοῦ τῆς Δ.Ε.Π.Α.ΑΣ. Ἐπιδραύρου.

Τὸ ἔτος 1956 ἐνυμφεύθη τὸν Γεώργιον Μαρινάκην,

παλαιὸν πρωταθλητὴν — Βαλκανιονίκην τοῦ κλασσικοῦ Ἀθλητισμοῦ.

Σήμερον τιμᾶται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν πολῦτιμον συμβολὴν τῆς εἰς τὴν ἔκφρασιν τοῦ ὑψηλοῦ ἤθους καὶ τῆς διδασκαλίας τῆς ἀρετῆς διὰ τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς τραγωδίας, ὡς καὶ διὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν ἀφοσίωσιν τῆς εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν πίστιν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ἱστορίας τῆς Τέχνης τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καὶ Ἀρχαιολόγου κ. Νικολάου Ζία

(Ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμ.
Καλλινίκου Δεμενοπούλου)

Ὁ Ἐλλογιμώτατος Καθηγητῆς
κ. Νικόλαος Ζίας

Ὁ Ἐλλογιμώτατος Καθηγητῆς τῆς Ἱστορίας τῆς Τέχνης καὶ διαπρεπῆς Ἀρχαιολόγος κ. Νικόλαος Ζίας, κα-

ταγόμενος ἀπὸ τὴν ἱστορική καὶ πανέμορφη Μακεδονική πόλη τῆς Καστοριάς, γεννήθηκε τὸ 1939 στὴν Τρίπολη, ὅπου καὶ ἔζησε τὰ πρῶτα του παιδικὰ χρόνια.

Ἀργότερα ἡ οικογένειά του ἐγκαταστάθηκε στὸ Παλαιὸ Φάληρο, ὅπου καὶ ζεῖ ὁ ἴδιος μέχρι σήμερα μαζί με τὴν ἐκλεκτὴ σύζυγό του καὶ διακεκριμένη Ἀρχαιολόγο ἐπίσης καὶ τὴν κόρη τους.

Μετὰ τὶς ἐγκύκλιες σπουδὲς του εἰσήλθε ἀριστοῦχος στὸ Ἱστορικὸ-Ἀρχαιολογικὸ Τμῆμα τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὅπου καὶ ἐξειδικεύθηκε ἐν συνεχείᾳ στὴν Βυζαντινὴ Ἀρχαιολογία.

Ἀφοῦ ὀλοκλήρωσε τὶς μεταπτυχιακὲς σπουδὲς του στὴν Ραβέννα, ὑπέβαλε τὴν Διατριβὴ του στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν με θέμα: «*Ἡ κοσμικὴ ζωγραφικὴ τοῦ Φώτη Κόντογλου*» καὶ ἀνακηρύχθηκε Διδάκτωρ τῆς Ἱστορίας τῆς Τέχνης.

Ἐργάστηκε ἀρχικὰ στὸ Χριστιανικὸ καὶ Βυζαντινὸ Μουσεῖο καὶ πραγματοποίησε ἀποστολὲς καταγραφῆς καὶ περισυλλογῆς βυζαντινῶν εἰκόνων στὴν Καστοριά. Εἰσήλθε στὴν Ἀρχαιολογικὴ Ὑπηρεσία καὶ ὑπηρετήσεως ὡς Ἐπιμελητὴς Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων στὸ Μυστρά, ὅπου μετὰξὺ ἄλλων ἐπιμελήθηκε τὸν καθαρισμὸ τῶν τοιχογραφιῶν τῆς Μητρόπολης. Ὡς Προϊστάμενος τῆς Ἐφορείας Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων Νήσων Αἰγαίου Πελάγους διενήργησε ἀνασκαφὲς (π.χ. Ἀγ. Ματθαῖος στὴ Νάξο), στερεώσεις καὶ ἀναστηλώσεις Μνημείων καὶ ἀποκαλύψεις τοιχογραφιῶν (π.χ. Πρωτόθρονος Νάξου· διαχωρισμὸς δύο ζωγραφικῶν στρωμάτων τοῦ τρούλου). Ἐν συνεχείᾳ, διετέλεσε Προϊστάμενος τῆς Ἐφορείας Βυζαντινῶν Μνημείων Πελοποννήσου καὶ Δυτικῆς Ἑλλάδας. Κατόπιν, ἀνέλαβε τὴν Διεύθυνση Βυζαντινῶν καὶ Μεταβυζαντινῶν Μνημείων τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ μέχρι τὸ 1997 καθὼς καὶ τὴν Διεύθυνση Συντήρησης Ἀρχαιοτήτων.

Σήμερα εἶναι Πρόεδρος τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν καὶ Μεταβυζαντινῶν Μνημείων με ἀρμοδιότητα στὰ Βυζαντινὰ Μνημεῖα ἐκτὸς Ἑλλάδος, Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀνάδειξης τῶν Μνημείων Πυλίας, Μέλος τοῦ Κεντρικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων. Εἶναι ἐπίσης μέλος τοῦ Δ.Σ. τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης τῆς Ἐπιτροπῆς Τέχνης τῆς Βουλῆς, τῆς Ἐπιτροπῆς Αἰσθητικῆς Πλαίσιας τῶν σταθμῶν τοῦ Μετρό. Μέλος τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας (διετέλεσε Γενικὸς Γραμματέας), τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας. Διετέλεσε ἐπὶ

σειρὰ ἐτῶν Πρόεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Τμήματος τοῦ Διεθνοῦς Συμβουλίου Μουσείων (ICOM), τῆς Ἐταιρείας Ἑλλήνων Τεχνοκριτῶν (διετέλεσε ἀντιπρόεδρος) καὶ τῆς Ἐταιρείας Ἑλλήνων Ἱστορικῶν τῆς Τέχνης. Εἶναι μέλος τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Τέχνης καὶ Μουσικῆς, τῆς Εἰδικῆς συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Θείας καὶ Πολιτικῆς Οἰκονομίας καὶ Οἰκολογίας καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ναοδομίας.

Διοργάνωσε ἐκθέσεις ὅπως γιὰ τὸν Φώτη Κόντογλου στὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικὸ, τὴν σύγχρονη γλυπτικὴ καὶ ὀρίστηκε ὑπεύθυνος τῆς μεγάλης Ἐκθεσης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «*Μυστήριον μέγα καὶ παράδοξον*» γιὰ τὴν νέα χιλιετία.

Δίδαξε ἐπὶ σειρὰ ἐτῶν Βυζαντινὴ Ἀρχαιολογία καὶ Μνημειακὴ τοπογραφία στὴν Ἀνωτέρα Σχολὴ Ξεναγῶν τοῦ Ε.Ο.Τ., τοῦ ὁποῦ ἀργότερα ὑπῆρξε μέλος τοῦ Δ.Σ.

Εἶναι Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Χριστιανικοῦ Ἰδρύματος Νεότητος «Ο ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΩΡ» στὸ Π. Φάληρο.

Ἐχει συγγράψει περὶ τὶς 100 μελέτες καὶ ἄρθρα γιὰ τὴν Βυζαντινὴ, Μεταβυζαντινὴ καὶ Νεοελληνικὴ Τέχνη, ὅπως α) τὰ βιβλία «*Φώτης Κόντογλου, ζωγράφος*» (ἐκδοσὴ Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, 1991), «*Ἱερὰ Μονὴ Ὁσίου Γρηγορίου Ἀγίου Ὁρους, Οἱ τοιχογραφίαι τοῦ καθολικοῦ*» (1998), «*Ταξιδεύοντας στὴν Ἑλλάδα, τὸ ἔργο τοῦ ζωγράφου Γ. Μανουσάκη*» (ἐκδοσὴ τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, 1993), «*ὁ βυζαντινὸς Ἐγγονόπουλος*» (1999), «*Πολυχρόνης Λεμπέσης*» (Ἐκδοτικὸς Οἶκος Μέλισσα), «*Νάξος, Βυζαντινὰ Μνημεῖα*» (Ἐκδοτικὸς Οἶκος Μέλισσα, 1989) καὶ β) τὶς μελέτες «*Τὰ περιοδικὰ Εἰκαστικῶν Τεχνῶν*» (Νέα Ἐστία 1962), «*Εἰκόνες τοῦ Βίου καὶ τῆς Κοιμήσεως τοῦ Ἀγ. Νικολάου*» (Δελτίον Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας, τόμος Ε' 1969), «*Some representations of Byzantine Cantors*», (Ἀρχαιολογικὰ Ἀνάλεκτα ἐξ Ἀθηνῶν, 1969), «*Πρῶτες σημειώσεις γιὰ μιὰ εἰσαγωγή στὴ σύγχρονη ἑλληνικὴ τέχνη*» (Καλλιτεχνικὸ Πνευματικὸ Κέντρο ΩΡΑ, 1970), «*Die Meteorenkloster, Mani*» (Alte Kirchen und kloster Griechenlands, DuMont Dokumente, 1972), «*Ἐκ τῶν ἀποκαλυφθεισῶν τοιχογραφιῶν εἰς Πρωτόθρονον Νάξου*» (Ἀρχαιολογικὰ Ἀνάλεκτα ἐξ Ἀθηνῶν, 1971), «*Οἱ προσωπογραφίαι τοῦ Παπαδιαμάντη*» (Φῶτα Ὀλόφωτα Ε.Λ.Ι.Α. 1981), «*Ἡ Εἰκονομαχία – Ἡ Ζ' Οἰκουμηνικὴ Σύνοδος καὶ ἡ σημασία τους γιὰ τὴν Βυζαντινὴ Τέχνη*» (ΝΙΚΑΙΑ Ἱστορία Θεολογία-Πολιτισμὸς, Ἱερὰ Μητρόπολις Νικαίας, 1988), «*Ἀνταύγειες ἑλληνικῆς διάρ-*

κειας. *Τὸ ἔργο τοῦ Γιάννη Κολέφα* (Υπουργεῖο Πολιτισμοῦ, ΤΑΠ 1990), «*Ἀπὸ τὴ μοναξιά τοῦ κόσμου στὴ φιλία τοῦ Θεοῦ*» (π. Σταμάτης Σκλήρης. Ζωγραφικὸ Ταξίδι, Ἀκρίτας, 1994), «*Φώτης Κόντογλου, ζωγράφος: τριάντα χρόνια μετὰ τὸ θάνατό του*» (Φώτης Κόντογλου, Ἐν εἰκόνι διαπορευόμενος, Ἀκρίτας 1995), «*Γιῶργος Κόρδης, ἀναφορὰ στὸν Φώτη Κόντογλου*». (Ἐνώπια παμφανόνωντα, Ἀρμός 1995), «*Giorgio de Chirico*». Μεταφυσικὲς-ὑπερρεαλιστικὲς πλαστικὲς ἐκδοχές» (Κατάλογος, Ἀστρολάβος, Ἀθήνα 1995), «*Οἱ Τοιχογραφίες τοῦ Παρεκκλησίου τοῦ Ἁγ. Δημητρίου τῆς Μονῆς Βατοπεδίου*» (Ἱερά Μεγίστη Μονὴ Βατοπαιδίου, 1996), «*Μικρὸν εἰσοδικὸν στὶς ἀναζητήσεις Ἑλληνικῆς ἐκφρασης τῆς γενιᾶς τοῦ '30*». (Σὲ ἀναζήτησι τῆς ἐλληνικότητος: Ἡ Γενιά τοῦ '30. Ἀέναον, 1994), «*Ὁ Γκίκας καὶ ἡ Γενιά τοῦ '30*» (Τετράδια εὐθύνης 37, 1998), «*Ἡ συμπόρευσι Τεχνοκριτικῆς καὶ Τέχνης στὴν Ἑλλάδα*» (Πανεπιστημιακὲς Ἐκδόσεις Κρήτης, 2003).

Ἔχει λάβει μέρος σὲ πολλὰ συνέδρια μὲ ἀνακοινώσεις στὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικόν.

Συνεργάστηκε στὸ Λεξικὸ Ἑλλήνων Καλλιτεχνῶν τοῦ Ἐκδοτικοῦ Οἴκου «*Μέλισσας*», στὶς Ἐγκυκλοπαίδειες Δομῆ καὶ Πάπυρος - Larousse στὸ Χρονικὸ τῆς Ὠρας, τὶς ἐφημερίδες «*Ἡ Μεσημβρινή*» (τεχνοκριτικὴ), «*Τὸ Βῆμα*» (ἐπιφυλλίδες), «*Ἡ Καθημερινή*», καὶ τὰ περιοδικὰ Ζυγός, Σύναξη, κ.ἄ. καὶ τὴν ΕΡΤ σὲ ραδιοφωνικὲς «*Ἡ Τέχνη στὴ ζωὴ μας*» καὶ τηλεοπτικὲς ἐκπομπές γιὰ τὴν τέχνη καθὼς καὶ στὴν παραγωγὴ ταινιῶν κυρίως γιὰ τὴν Βυζαντινὴ ζωγραφικὴ καὶ Ἀρχιτεκτονικὴ (Μυστράς).

Ἡ παρουσίαση τοῦ ἔργου τῶν τιμηθέντων

Ἡ ἀναλυτικὴ παρουσίαση τοῦ ἔργου καὶ τῆς προσφορᾶς τῶν τιμηθέντων ἐγίνε ὡς ἐξῆς:

Γιὰ τὸ ἔργο τοῦ π. Ἡλίας Μαστρογιαννοπούλου ὁμίλησε ὁ Καθηγητὴς κ. Ἡλίας Μουτσούλας.

Γιὰ τὸ ἔργο τοῦ κ. Κωνσταντίνου Γανωτῆ ὁμίλησε ὁ κ. Κωνσταντῖνος Χολέβας, Ἀρχισυντάκτης τοῦ περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Γιὰ τὸ ἔργο τῆς κ. Ἄννης Συνοδινοῦ ὁμίλησε ὁ Καθηγητὴς κ. Ἐμμανουὴλ Μικρογιαννάκης.

Γιὰ τὸ ἔργο τοῦ κ. Νικολάου Ζία ὁμίλησε ὁ Αἰδεσιμολογιάτατος π. Θωμᾶς Συνοδινός, Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Τὴν προσωπικότητα, τὴν εὐλάβεια καὶ τὴν κοινωνικὴ δράση τοῦ καθενὸς ξεχωριστὰ ἐξῆρε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος στὸ τέλος τῆς τελετῆς.

Νέα Ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Κοινωνίαν τῆς Συνόδου τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν (Κ.Ε.Κ.)

Ἡ πρώτη, σὲ ὀλομέλεια, συνάντησι τῶν μελῶν τῆς Νέας ἐπιτροπῆς γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Κοινωνίαν τῆς Συνόδου τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν - Κ.Ε.Κ. ἔλαβε χώρα στὴ Wavre, τῶν Βρυξελλῶν ἀπὸ τὴν Τετάρτη 28/4 ἕως καὶ τὴν Κυριακὴ 2/5/2004.

Τὰ 24 μέλη τῆς ἐπιτροπῆς διορίστηκαν τὸν περασμένο Δεκέμβριο ἀπὸ τὴν Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κ.Ε.Κ. Στὴν συνάντησι αὐτὴ ἔλαβαν μέρος καὶ πενήντα (50), περίπου, παρατηρητὲς ἀπὸ Εὐρωπαϊκὰ Διεθνή Συμβούλια, Εὐρ. Ἐκκλησίες καὶ Οἰκουμενικοὺς Ὄργανισμοὺς ἀπὸ ὅλο τὸ φάσμα τῶν μελῶν τοῦ Κ.Ε.Κ. Συνολικὰ ἔλαβαν μέρος ἀντιπρόσωποι ἀπὸ 22 Εὐρωπαϊκὲς χώρες.

Ἡ ἡμερήσια διάταξι τῆς συνάντησις περιλάμβανε τὴν ἐκλογὴ ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐνὸς νέου ἀντιπροσώπου καὶ ἀφ' ἐτέρου τὴν ἐκλογὴ τῶν μελῶν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν ἐγίνε καὶ ἡ ἀξιολόγησι τῶν πορισμάτων τῆς πρόσφατης συνόδου τοῦ Κ.Ε.Κ. στὸ Trondheim, τῆς Νορβηγίας ἀπὸ 25 Ἰουνίου - ἕως 2 Ἰουλίου 2003 καὶ διαμορφώθηκε τὸ πρόγραμμα δράσις γιὰ τὰ ἐπόμενα χρόνια δηλαδὴ ἀπὸ τὸ 2004 μέχρι καὶ τὸ 2009.

(Ἀπὸ τὴν Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Παρακολουθήσεως Εὐρωπαϊκῶν θεμάτων)

Μ.Κ.Ο. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Στὶς 4 Ἰουνίου 2004 ἔλαβε χώρα ἡ συνδιάσκεψις ποὺ ὀργάνωσαν ἀπὸ κοινοῦ ἡ ΜΚΟ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «*Ἀλληλεγγύη*», ἡ Πρεσβεία τῆς Ρουμανίας στὴν Ἑλλάδα καὶ ἡ Ἀποστολὴ τοῦ Διεθνοῦς Ὄργανισμοῦ Μεταναστεύσεως (ΔΟΜ) στὴν Ἑλλάδα, μὲ θέμα: «*ΕΛΛΗΝΟ-ΡΟΥΜΑΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ & ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ*».

Ἡ συνδιάσκεψη ἔγινε στὸ Διορθόδοξο Κέντρο Μονῆς Πεντέλης μὲ συμμετοχὴ πολιτικῆς καὶ θρησκευτικῆς ἡγεσίας τῶν δύο χωρῶν.

Τὸ θέμα συζήτησης ποὺ ἐπικράτησε ἦταν τὸ (trafficking) – παράνομη διακίνηση καὶ ἐμπορία ἀνθρώπων. Συζητήθηκε ἡ μεγάλη πρόοδος ποὺ σημειώθηκε στὴν ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων στὰ πλαίσια τοῦ Προγράμματος τῆς ΜΚΟ «Ἀλληλεγγύης» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ΔΟΜ γιὰ τὴν ἀρωγὴ καὶ τὸν ἐπαναπατρισμὸ τῶν θυμάτων τῆς παράνομης διακίνησης, μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ρουμανίας.

Διαβάστηκε μῆνυμα χαιρετισμοῦ ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας τῆς Ρουμανίας I. ILLIESCU, ὅπως καὶ μῆνυμα χαιρετισμοῦ τοῦ Μακαριώτατου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλου.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Μ.Κ.Ο. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Πρότυπος ξενώνας φιλοξενίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ κακοποιημένες γυναῖκες καὶ παιδιὰ

Μὲ λαμπρότητα καὶ ἐπισημότητα θεμελιώθηκε χθὲς ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο, ὁ νέος ξενώνας φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικῶν καὶ παιδιῶν, στὴν ὁδὸ Ἁγίας Ζώνης 91, στὴν Κυψέλη, ποὺ ἀποτελεῖ μέρημα τῆς «Ἀλληλεγγύης», τῆς Μ.Κ.Ο. τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Στὴν τελετὴ παρευρέθησαν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γλυφάδας κ. Παῦλος, οἱ Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι Θερμοπυλῶν κ. Ἰωάννης καὶ Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος, ὁ Ἀρχιγραμματέας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτης π. Χρυσόστομος Σκλήφας, ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτ. π. Θωμᾶς Συνοδινὸς καὶ ὁ Ἐκπρόσωπος Τύπου τοῦ Μακαριωτάτου Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτης π. Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου.

Ἀπὸ πλευρᾶς Κυβερνήσεως παρέστη ὁ Ὑφυπουργὸς Ἐξωτερικῶν κ. Εὐριπίδης Στυλιανίδης, ὁ Νομάρχης Ἀνατολικῆς Ἀττικῆς κ. Λεωνίδα Κουρῆς, ὁ Πρέσβης κ. Καρακάσης καὶ Πρέσβεις εὐρωπαϊκῶν καὶ ἄλλων χωρῶν, καθὼς καὶ ἐκπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως τῆς Συρίας μαζὶ μὲ τὸ παράρτημα τῆς «Ἀλληλεγγύης» στὴν περιοχὴ.

Ἡ ἐκδήλωση ξεκίνησε μὲ τὴν εἰσαγωγικὴ ὁμιλία τοῦ Διευθυντῆ τῆς Ἀλληλεγγύης, κ. Δημήτρη Φουρλεμάδη, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ ἀναφέρθηκε στὴν στήριξη ποὺ προσέφερε ὁ Μακαριώτατος στὸ ἔργο αὐτό, ἐξήγησε τοὺς λόγους ποὺ ὀδήγησαν τὴν «Ἀλληλεγγύη», στὴν ὑλοποίησή αὐτοῦ τοῦ προγράμματος. «*Δυστυχῶς στὶς μέρες μας τὰ θύματα τῆς κακοποίησης, γυναῖκες καὶ παιδιὰ, αὐξάνονται διαρκῶς. Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ μὲ τὸ trafficking. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἀποφασίσαμε νὰ δημιουργήσουμε ἕναν δεύτερο ξενώνα (ὁ πρῶτος εἶναι τοῦ Κέντρου Στήριξης Οἰκογένειας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν), ὁ ὁποῖος θὰ ἀποπερατωθεῖ σὲ 12 μῆνες καὶ θὰ μπορεῖ νὰ φιλοξενεῖ 40 ἄτομα*». Ἀφοῦ εὐχαρίστησε τὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ἐξωτερικῶν ποὺ κατανόησε τὸ πρόβλημα καὶ ὑποστήριξε αὐτὸ τὸ πρωτοπόρο βῆμα, σημείωσε ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν λέει μόνο λόγια, ἀλλὰ προχωρεῖ σὲ πράξεις, τονίζοντας ὅτι «*ὄλοι θέτουν προϋποθέσεις γιὰ εὐημερία. Ἡ “Ἀλληλεγγύη” θέτει τὸν θεμέλιο λίθο γιὰ ἀξιοπρέπεια καὶ γιὰ ποιότητα στὴ ζωὴ*».

Στὴ συνέχεια, τὸ λόγο πῆρε ὁ Μακαριώτατος ὁ ὁποῖος ὑπογράμμισε μεταξὺ ἄλλων ὅτι: «*Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ Κιβωτὸς τῆς Ἀγάπης, ἡ ἀγκαλιὰ τῆς ὁποίας κρύβει τὰ πάθη τοῦ κόσμου*». Ἀναφερόμενος στὴν κοινωνικὴ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας, σημείωσε ὅτι ἔχει νὰ παρουσιάσει πολὺ σημαντικὸ ἔργο. «*Στὴν Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ*», τόνισε, «*ἔχουμε δεκάδες ἰδρύματα κοινωνικῆς πρόνοιας καὶ προστασίας. Στὸ πρόσωπο κάθε ἀνθρώπου, βλέπουμε τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ*».

Γιὰ τὴν «Ἀλληλεγγύη», ἡ ὁποία δραστηριοποιεῖται στὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικὸ, ὁ Μακαριώτατος, σημείωσε ὅτι «*παρ' ὅλο ποὺ ἔχει κλείσει μόλις δύο χρόνια, στάθηκε στὸ ὕψος τῶν περιστάσεων καὶ ἔδωσε ἕνα συγκλονιστικὸ παρόν*», ἐνῶ ἀναφερόμενος στοὺς λόγους ποὺ ἐπέβαλαν τὴ δημιουργία δεύτερου ξενώνα, ἀνέλυσε τὴν κατάστασι ποὺ ἐπικρατεῖ σήμερα στὴν πατρίδα μας, ἀλλὰ καὶ γενικότερα στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωσι. «*Γιὰ τὴν ἐνδοοικογενειακὴ βία καὶ τὴν σεξουαλικὴ παρενόχλησι εἰς βάρος γυναικῶν καὶ παιδιῶν, εἴμαστε οἱ πρῶτοι μαζὶ μὲ τὴν πολιτεία, ποὺ σηκώσαμε σημαία ἀντίδρασης. Αὐτὴ ἡ κατάστασι στρέφεται ἐναντίον τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων. Ἀποτελεῖ στίγμα γιὰ τὸν πολιτισμὸ τῆς Εὐρώπης, ἡ αὐξησι τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν τῶν γυναικῶν ποὺ δὲν ἔχουν κανένα δικαίωμα στὴ ζωὴ καὶ βιώνουν τὴν ἀπίστευτη σκληρότητα*».

Ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας ἐξέφρα-

σε τὴν εὐγνωμοσύνη του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ἐξωτερικῶν ποὺ στήριξε αὐτὴν τὴν προσπάθεια καὶ ἰδιαίτερα πρὸς τὸν Ὑφυπουργὸ κ. Στυλιανίδη, διότι ἐνέκρινε καὶ χρηματοδότησε τὸ σχετικὸ πρόγραμμα, ποὺ θὰ λειτουργήσει μὲ ἐξοδα τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ κατέληξε: «*Μὲ τέτοια ἔργα ἀλληλεγγύης, ἡ Ἐκκλησία, ἡ Πατρίδα καὶ ἡ Κυβέρνηση προβάλλονται στὸ ἐξωτερικό... Παρὰ τὸ κακό ποὺ ὑπάρχει στὸν κόσμο, ὑπάρχει πάντα καὶ ἡ ἄλλη ὄψη τοῦ νομίσματος, ἡ εἰκόνα τῶν ἀνθρώπων τῆς ἀγάπης*».

Ὁ Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν κ. Εὐριπίδης Στυλιανίδης, λαμβάνοντας στὴ συνέχεια τὸ λόγο, ἔστειλε μῆνυμα πρὸς αὐτοὺς ποὺ ἐφαρμόζουν πολιτικὲς δουλειές. «*Ἐκκλησία καὶ Πολιτεία κηρύσσουμε τὸν πόλεμο ἀπέναντι σ' αὐτοὺς ποὺ ἐπιχειροῦν ν' ἀντιμετωπίσουν τὸν ἄνθρωπο ὡς πράγμα*», ἐνῶ ἀναφερόμενος στὴν εὐθύνη τῆς πολιτείας ὑπογράμμισε ὅτι «*Ἡ ἀφύπνιση τῆς κοινωνίας εἶναι ἔργο τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς κοινωνίας τῶν πολιτῶν. Ὁ πόλεμος καὶ ἡ δίωξη τοῦ ἐγκλήματος εἶναι ἔργο τῆς Πολιτείας καὶ τῆς διεθνούς συνεργασίας, ποὺ μπορεῖ νὰ διασφαλίσῃ ἡ Κυβέρνηση*». Ὁ κ. Στυλιανίδης χαρακτήρισε τὴν «*Ἀλληλεγγύη*» ὡς τὸν πιὸ ἀξιόπιστο ἐταῖρο στὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν ἐγκλημάτων αὐτοῦ τοῦ εἴδους καὶ ζήτησε τὴ βοήθεια τῆς Ἐκκλησίας στὴν ἀφύπνιση τῆς κοινωνίας.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Διεθνούς Ὄργανισμοῦ Μετανάστευσης γιὰ τὴν Ἑλλάδα, κ. Δανιὴλ Ἐσδρά, συνεχάρη τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος γιὰ τὸ φιλόδοξο σχέδιο ποὺ ἀνέλαβε καὶ πραγματοποιοῖ, χαρακτηρίζοντάς Την ὡς πρωτοπόρο καὶ ἐπισήμανε τὴν καλὴ συνεργασία ποὺ ὑπάρχει μεταξύ τῶν ἀρμοδίων φορέων, σημειώνοντας ὅτι «*ὅταν ξεκινήσαμε λίγοι μᾶς καταλάβαιναν, τώρα εἴμαστε πολλοί*».

Ἀκολούθησε ἡ ἀνάγνωση Διακήρυξης ποὺ συνέταξε ἡ «*Ἀλληλεγγύη*» καὶ ὑπέγραψαν οἱ ἐπίσημοι προσκεκλημένοι, στὴν ὁποία μεταξύ ἄλλων τονίζεται ὅτι:

«*Καταδικάζουμε τὴ σωματεμπορία γυναικῶν καὶ παιδιῶν ὡς ἄρνηση τῶν χριστιανικῶν ἀξιών, ἀλλὰ καὶ παράβιαση τῶν θεμελιωδῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων. Δηλώνουμε ὅτι ἡ παρουσία μας ἐδῶ δὲν ἀποτελεῖ συμβατικὴ κοινωνικὴ ὑποχρέωση, ἀλλὰ ἐκφράζει τὴν ἀπόφασή μας, ὁ ἀναγειρόμενος αὐτὸς Ξενώνας νὰ εἶναι οἶκος ἀλληλεγγύης τῆς κοινωνίας πρὸς τὰ κακοποιημένα πλάσματα, νὰ εἶναι τεῖχος προστασίας τῆς γυναίκας καὶ τοῦ παιδιοῦ ποὺ ὁδηγήθηκαν στὴ σκλαβιά καὶ τὴν ἐξαθλίωση*». (6.6.2004) (Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

**Βοηθήματα συνολικοῦ ὕψους 461.017,13 εὐρῶ
σὲ 15.286 ἀστέγους καὶ ἀπόρους ἀπὸ τὴ διεύθυνση
Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης τῆς Ι.Α.Α.**

Μὲ πρωτοβουλία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου ἡ Γενικὴ Διεύθυνση Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, στὸ πλαίσιο τῶν φιλανθρωπικῶν δραστηριοτήτων τῆς, προσέφερε κατὰ τὴν περίοδο τοῦ Πάσχα:

- Οἰκονομικὰ βοηθήματα ὕψους 224.756,82 εὐρῶ σὲ 5.532 ἐμπερίστατους ἀδελφούς μας.
- 7.777 δέματα ἀγάπης (τρόφιμα καὶ εἶδη ἰματισμοῦ) συνολικῆς ἀξίας 236.260,31 εὐρῶ σὲ 9.754 ἀστέγους καὶ ἀπόρους συνανθρώπους μας.

Συνολικὰ, κατὰ τὴν πασχαλινὴν περίοδο, ἡ Γενικὴ Διεύθυνση Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης, μέσῳ τῶν 144 Ἐνοριακῶν Φιλοπτώχων Ταμείων τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, προσέφερε βοήθεια συνολικοῦ ὕψους 461.017,13 εὐρῶ σὲ 15.286 ἐμπερίστατους ἀδελφούς μας. (18.5.2004) (Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

«Ὁ Θεὸς ἔχει κάνει θαύματα στὸν καθένα μας»

«*Γιὰ κάθε ἄνθρωπο ὁ Θεὸς ἔχει τὸ δικό του σχέδιο, γιατί κάθε ἄνθρωπος τὸ ἀξίζει ἐπειδὴ εἶναι εἰκόνα τοῦ Θεοῦ*». Τὴν ἐπισήμανση αὐτὴ ἔκανε, κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ κηρύγματός του ἀπὸ τὸν Πανηγυρίζοντα Ἱερὸ Ναὸ Ἀγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Ἡλιουπόλεως, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος.

Ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, ἀναφερόμενος στὴν ἀνεξάντλητη, ὅπως εἶπε, ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν κάθε ἄνθρωπο, σημείωσε ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ὁ μεγάλος κυνηγὸς καὶ ἀλιεὺς. «*Οἱ δύο αὐτὲς εἰκόνες προσέρχονται ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή*» ἐπισήμανε χαρακτηριστικὰ. Καὶ συνέχισε: «*Ἐὰν κανεὶς θελήσει νὰ ἐμβαθύνει, νὰ βρεῖ παραδείγματα στὴ ζωὴ του, ὅταν κάποτε ὁ Θεὸς τὸν ἐπίασε στὸ δόκανό Του καὶ τὸν ἔφερε κοντὰ Του, θὰ ἀνακαλύψει πολλὰ τέτοια*». «*Ἄλλοτε μὲ μιὰ δυσκολία*», εἶπε, «*ἄλλοτε μὲ τὴν παρουσία ἐνὸς πνευματικοῦ προσώπου, ἢ μὲ ἓνα ἀτύχημα ἢ μὲ μιὰ ἀσθένεια ἢ μὲ ἓναν θάνατο ἢ μὲ ἓνα συγκλονιστικὸ γεγο-*

νός». «Αὐτὰ δὲν εἶναι τυχαῖα παραδείγματα», τόνισε, «ἀλλὰ μέσα, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιεῖ ὁ Θεὸς γιὰ νὰ μᾶς σώσει».

Στὴ συνέχεια, ὁ Μακαριώτατος ἀναφέρθηκε στὶς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων καὶ στὸ περιστατικὸ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. «Ὁ Θεός», σημείωσε, «ἔδρασε τότε μὲ ἕναν τρόπο καταλυτικὸ». Καὶ πρόσθεσε: «Ἔστερα ἀπὸ αἰῶνες αὐτὸ ἐπαναλήφθηκε στὴ ζωὴ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου μὲ τὸ ὄραμα τοῦ Τιμίμου Σταυροῦ. Καὶ εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τὴν μεταστροφή τοῦ Αὐτοκράτορα. Ἦταν μιὰ θαυμαστὴ ἐπενέργεια τῆς Χάρης τοῦ Θεοῦ».

«Ὁ Θεὸς ἔχει κάνει θαύματα στὸν καθένα μας» ὑπογράμμισε ὁ Μακαριώτατος. «Γιὰ κάθε ἄνθρωπο ἔχει τὸ σχέδιό Του. Ἐὰν ἐξετάσουμε τὸν ἑαυτὸ μας, θὰ βροῦμε στὴν προσωπικὴ μας πορεία περιστατικὰ ποὺ εἶναι ἐνταγμένα στὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν καθένα ἀπὸ ἐμᾶς» εἶπε. «Ὅμως», κατέληξε, «τὴν ἴδια στιγμή μᾶς ἀφήνει ἐλεύθερους νὰ ἀποφασίσουμε, γιὰτὶ δὲν θέλει νὰ παραβιάσει τὴ θέλησή μας».

(21.5.2004)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Ἡ θρησκεία εἶναι στὴν καρδιά μας

«Οἱ Ἅγιοι Πατέρες, τοὺς ὁποίους ἐορτάζουμε σήμερα, εἶναι πρότυπο γιὰ τοὺς ποιμένες, γιὰτὶ ἔθεσαν ὡς στόχο νὰ ὀδηγοῦν τὶς ψυχὲς στὸ Χριστό». Τὴν ἐπισημανση αὐτὴ ἔκανε, μεταξύ ἄλλων, κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ κηρύγματός του ἀπὸ τὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίας Παρασκευῆς στὴ Νέα Πεντέλη ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος.

Μὲ ἀφορμὴ τὴν ἐορτὴ τῶν Ἁγίων 318 Θεοφόρων Πατέρων, τῶν συγκροτησάντων τὴν ΑΔ ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικὴ Σύνοδο, ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας ὑπογράμμισε ὅτι «ἡ ἀποστολὴ τοῦ κληρικοῦ πηγάζει ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ ὄχι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους». «Τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ», εἶπε, «κατέχει τὴν ἐξουσία τῆς ἰερωσύνης καὶ τὴ μεταβιβάζει σὲ ὅποιον κρίνει». Καὶ συνέχισε: «Ἡ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας ἀπορρέει ἀπὸ τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ κάθε κληρικὸς εἶναι ἀπεσταλμένος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μέσα στὸν κόσμο». «Γι' αὐτὸ καὶ πρέπει νὰ τὸν ἐνδιαφέρει μόνον τὸ πῶς θὰ εὐαρεστήσει τὸ Θεὸ καὶ ὄχι τοὺς ἀνθρώπους» τόνισε χαρακτηριστικά.

Ὁ Μακαριώτατος, κατὰ τὴ χειροτονία εἰς Πρεσβύτε-

ρον τοῦ Ἱεροδιακόνου π. Ἀναστασίου Μάσια, συνέστησε στὸ νέο κληρικὸ «νὰ προσέχει τὸν ἑαυτὸ του», δηλαδὴ νὰ ἀγρυπνεῖ, ὅπως σημείωσε, στὰ σκιρτήματα τῆς καρδιάς του καὶ νὰ βρίσκεται πάντοτε σὲ ἐγρήγορη. «Εἶναι σύνθημα ζωῆς αὐτὸ» εἶπε χαρακτηριστικά. Καὶ πρόσθεσε: «Ἐὰν θέλουμε νὰ μᾶς σέβονται οἱ ἄνθρωποι, πρέπει πρῶτα νὰ σεβόμαστε τὸν ἑαυτὸ μας. Ἀκόμη καὶ τὶς λεπτομέρειες, ἀπὸ τὶς ὁποῖες κρίνεται ὁ χαρακτήρας τοῦ ἀνθρώπου». «Ἡ ιδιότητα τοῦ κληρικοῦ μᾶς ὑποβάλλει σὲ δεσμεύσεις καὶ αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ τὸ λησμονοῦμε», σημείωσε ὁ Μακαριώτατος ἀπευθυνόμενος στὸν νεοχειροτονηθέντα. «Εἶναι μακάριοι αὐτοὶ ποὺ γιὰ χάρη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ διώκονται, προπηλακίζονται καὶ ἀντιμετωπίζουν δυσκολίες στὴ ζωὴ» τόνισε χαρακτηριστικά. Συμβούλευσε δὲ τὸν νεοχειροτονηθέντα νὰ εἶναι σὲ διαρκὴ ἀφύπνιση, νὰ ἀγωνίζεται γιὰ κάθε ἀπολωλὸς πρόβατο, νὰ δειχνεῖ ἀγάπη ἰδιαίτερα στοὺς ἀμαρτωλοὺς, νὰ ἔχει νοῦ Χριστοῦ, σύνεση, φρόνηση ἀλλὰ καὶ ζήλο, «ἔχοντας ὡς πρότυπο τοὺς Ἅγιους Πατέρες, ποὺ γιορτάζουμε σήμερα καὶ οἱ ὁποῖοι ἔθεσαν ὡς στόχο νὰ ὀδηγοῦν τὶς ψυχὲς τῶν ἀνθρώπων στὸ Χριστό». «Χάρη στοὺς ἀγῶνες τους», εἶπε, «ἔχουμε γνήσιο τὸ Κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου καὶ πλήρη τὴν ἀλήθεια».

Μετὰ τὸ πέρας τῆς θείας Λειτουργίας, ὁ Μακαριώτατος κάλεσε τὸ ἐκκλησίασμα νὰ μὴν ξεχνᾷ τί ὀφείλει ὁ λαὸς στὴν Ἐκκλησία καὶ στὰ Μοναστήρια. Κάνοντας μιὰ ἀναδρομὴ στὸ παρελθόν, σημείωσε ὅτι «δυστυχῶς, ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ τὴ δημιουργία τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους μετὰ τὴν Ἐπανάσταση τοῦ 1821, τὸ κράτος ἐπέδειξε μεγάλη ἀναλγησία ἐναντὶ τῆς Ἐκκλησίας». Ἀναφερόμενος στὴν περίοδο τῆς βαυαρικῆς Ἀντιβασιλείας, ὁ Μακαριώτατος ὑπενθύμισε ὅτι «μὲ εὐθύνη τῆς διαλύθηκαν τὰ Μοναστήρια καὶ ἐκδιώχθηκαν οἱ μοναχοί». «Ὅμως γιὰ μία ἀκόμη φορά», εἶπε, «φάνηκε ἡ ἀθάνατη ψυχὴ τοῦ Ἑλληνα. Γιατὶ ὅταν οἱ ξένοι πουλοῦσαν τὰ ἱερὰ Ἀντικείμενα στὰ παζάρια οἱ Ἕλληνες ἔτρεχαν νὰ τὰ ἀγοράσουν γιὰ νὰ τὰ ἐπιστρέψουν στὰ Μοναστήρια». «Δὲν ξέρουν ὅμως κάποιοι», ὑπογράμμισε, «πῶς ὅ,τι ἔχει ἡ Ἐκκλησία, προέρχεται ἀπὸ τὸ λαὸ καὶ πρὸς τὸ λαὸ κατευθύνεται. Καὶ κανεὶς δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὸ ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία καὶ νὰ τὸ βάζει στὴν τσέπη του».

Καταλήγοντας, ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας ἐπισημάνει ὅτι «ὅσο ὑπάρχει ὀρθία ἡ Ἐκκλησία σὲ αὐτὸν τὸν τόπο οἱ ἀρχὲς καὶ οἱ ἀξίες θὰ διατηροῦνται

ἀναλλοιώτες». «Ἀλλιώως», εἶπε, «θα γίνουμε ἢ “παλιόψαθα” τῶν ἐθνῶν ὅπως σημειώνει καὶ ὁ Μακρυγιάννης». Θύμισε μάλιστα τὰ λόγια τοῦ μεγάλου στρατηγοῦ ὅταν ἐτέθη θέμα ἀναφορᾶς τῆς θρησκείας στὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος: «ἡ θρησκεία εἶναι μέσα στὴν καρδιά μας καὶ θὰ μπεῖ μέσα στὸ Σύνταγμα». Ἀναφερόμενος δὲ στὴν ἀπειλὴ τῆς παγκοσμιοποίησης τόνισε ὅτι «ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία πρέπει νὰ δώσει τὴ μαρτυρία Της στὸ σύγχρονο κόσμο». Ἀπάντησε δὲ καὶ σὲ ὅλους ὅσοι ἐπικρίνουν τὴν Ἐκκλησία γιὰ τὸ ἄνοιγμά της στὴν Εὐρώπη. «Ἔχουν ἄδικο. Θέλουν νὰ περιορίσουν τὴν Ἐκκλησία μας στὰ στενὰ ὅρια τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλὰ ἡ Ἐκκλησία μας ἔχει οἰκουμενικὲς διαστάσεις. Γιατί ἡ Πίστη μας εἶναι οἰκουμενική, γιατί ἡ σωτηρία εἶναι γιὰ ὅλο τὸν κόσμο» κατέληξε.

(23.5.2004) (Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Ἐγκαίνια τοῦ νέου προγράμματος τῆς διευθύνσεως Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης μὲ τὴν ἐπωνυμία «Κιβωτὸς Ἀγάπης»

Τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου προγράμματος τῆς Γενικῆς Διεύθυνσης Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης μὲ τὴν ἐπωνυμία «Κιβωτὸς Ἀγάπης», τέλεσε στὸν προαύλιο χῶρο τοῦ Καθεδρικοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἀθηνῶν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος. Στὸ πλαίσιο τοῦ ἐν λόγω προγράμματος χρησιμοποιεῖται ἓνα εἰδικὰ διαμορφωμένο φορτηγὸ, προσφορὰ τοῦ Ἐνοριακοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἀγίου Λουκᾶ Πατησίων, τὸ ὁποῖο διανέμει καθημερινά, ἀπὸ τὶς 7 τὸ πρωῖ ἕως τὶς 11 τὸ βράδυ, σὲ περιοχὲς τῆς περιφέρειας τῆς Ἱ.Α.Α. (πλατεία Κουμουνδούρου, πλατεία Κοραῆ κ.α.) τρόφιμα σὲ ἀστέγους καὶ ἀπόρους, τὰ ὁποῖα προέρχονται ἀπὸ προσφορὲς πολιτῶν σὲ Ἱεροῦς Ναοὺς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν Μ.Κ.Ο. τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Ἀλληλεγγύη».

Τὸ πρόγραμμα, στὸ ὁποῖο συμμετέχουν ἐθελοντές, λειτουργεῖ ἤδη πιλοτικά ἀπὸ τὶς 12 Νοεμβρίου καὶ μέχρι σήμερα ἔχει διανεμίσει 4.000 μερίδες σίτισης, καθὼς καὶ εἶδη ἱματισμοῦ καὶ ὑπόδησης σὲ συνεργασία μὲ τὸ κατάστημα ἀγάπης «Ταβιθά» τῆς Διεύθυνσης Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης.

«Τὸ νέο πρόγραμμα τῆς Διεύθυνσης Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης» ἐπισήμανε ὁ Μακαριώτατος, «ἀποτελεῖ μία ἀκόμη ἀπόδειξη γιὰ ὅλους αὐτοὺς ποὺ ἐπιμένουν νὰ μὴν ἀναγνωρίζουν τὸ φιλανθρωπικὸ καὶ κοινωνικὸ ἔργο

τῆς Ἐκκλησίας μας». «Σύνθημά μας», εἶπε, «εἶναι “νὰ μὴν πεινάει κανεὶς στὴν Ἀθήνα”. Γιατί ἡ πείνα εἶναι κακὸς σύμβουλος καὶ μπορεῖ νὰ ὀδηγήσει ἀκόμη καὶ στὸ ἐγκλημα». Καὶ κατέληξε: «Εὐχομαί σύντομα νὰ μπορέσουμε νὰ δοῦμε ἓναν στόλο ἀπὸ παρόμοια ὀχήματα ἀγάπης».

Ἡ Διεύθυνση Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης ἀπευθύνει ἔκκληση στοὺς πιστοὺς, οἱ ὁποῖοι ἐντοπίζουν ἀστέγους ποὺ χρειάζονται βοήθεια νὰ ἐνημερώνουν σχετικῶς στὸ τηλέφωνο τηλ. 210 3239348.

(28.5.2004) (Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Χειροτονία νέου κληρικοῦ

«Σήμερα ποὺ οἱ περισσότεροὶ ἄνθρωποι στρέφονται στὴν ὕλη καὶ στὴν χαμερπὴ ζωὴ, ὑπάρχουν κάποιοι, οἱ ὁποῖοι μέσα στὴν ξηρὴ καὶ στυγνὴ πνευματικὰ ἐποχὴ μας, ἀκολουθοῦν τὸν δρόμο τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἀποστολὴ τοῦ κληρικοῦ». Τὴν ἐπισήμανση αὐτὴ ἔκανε σήμερα, μεταξύ ἄλλων, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς χειροτονίας ἐνὸς νέου κληρικοῦ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος.

Μὲ ἀφορμὴ τὴν Παραβολὴ τοῦ Καλοῦ Ποιμένα, ὁ Μακαριώτατος ὑπογράμμισε ὅτι τὸ παράδειγμα αὐτὸ ἔχει στόχο νὰ δεῖξει ὅτι κάθε ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἔλθει κοντὰ στὴν Ἐκκλησία. «Δὲν φθάνουν οἱ γεμάτες Ἐκκλησίες. Πρέπει νὰ σκεφτόμαστε πόσοι εἶναι μακριὰ ἀπὸ αὐτές» τόνισε χαρακτηριστικά.

Ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας κάλεσε τὸν νέο κληρικὸ νὰ καθοδηγεῖ σωστὰ τὶς ψυχὲς τῶν ἀνθρώπων, τὶς ὁποῖες τοῦ ἐμπιστεύεται ἡ Ἐκκλησία. «Γιὰ νὰ γίνεῖ ὁμως αὐτό», σημείωσε ἀπευθυνόμενος στὸν νεοχειροτονηθέντα, «πρέπει νὰ εἶσαι πνευματοκίνητος καὶ πνευματέμφορος». «Γιὰ νὰ δεῖς τὸ Θεό», εἶπε, «πρέπει νὰ ἀποτινάξεις τὸν βόρβορο τῆς λάσπης, τὴν ὑλικότητα καὶ τὴ σαρκότητα». Καὶ συνέχισε: «Μόνο τότε ἀποκτᾶς τὴ γνώση ποὺ ὁ Κύριος δίνει στοὺς ἐκλεκτοὺς, οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ διαθέτουν τὶς προϋποθέσεις γιὰ νὰ τὴν λάβουν». Τοῦ εὐχήθηκε μάλιστα «να φέρει ἐλπίδα καὶ αἰσιοδοξία στὸν κόσμο καὶ νὰ στηρίζει τοὺς ἀνθρώπους ποὺ εἶναι ἀδύναμοι στὴν Πίστη, γιατί αὐτὸ ἔχουν ἀνάγκη». «Νὰ αἰσθάνεσαι σὲ ὅλη σου τὴ ζωὴ τὸν συγκλονισμὸ τῆς χειροτονίας σου καὶ αὐτὸ νὰ σὲ συνοδεύει σὲ κάθε θεία Λειτουργία ποὺ θὰ τελεῖς» τόνισε χαρακτηριστικά.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς θείας Λειτουργίας ὁ Προκαθήμε-

νος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, ἀναφερόμενος στήν ἀνάγκη ποῦ ἔχουμε ὅλοι ἀπό τὸν φωτισμὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εὐχήθηκε «*νὰ εἶναι μαζί μὲ ὅλο τὸν κόσμο, μὲ τίς οἰκογένειές μας, μὲ τὸ ἔθνος καὶ τὴν πατρίδα μας*». «*Στὶς ἡμέρες μας*», συνέχισε ὁ Μακαριώτατος, «*στέγνωσαν οἱ συνειδήσεις τῶν ἀνθρώπων καὶ γιὰ νὰ ξαναβροῦμε τὸν παλιό μας καλὸ ἑαυτό, γιὰ νὰ ἀνασυντάξουμε τίς πνευματικὲς μας δυνάμεις, χρειαζόμαστε τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ. Γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ ἔχουμε οἱ Χριστιανοί, μιὰ πραγματικὰ δυναμικὴ παρουσία μέσα στὸν κόσμο*». Καὶ πρόσθεσε: «*Ὅπως ἀναφέρει ἓνα ἀρχαῖο κείμενο τῆς Ἐκκλησίας, οἱ Χριστιανοὶ εἶναι ὁ κόσμος τοῦ κόσμου, δηλαδή τὸ κόσμημα τῆς κοινωνίας τῶν ἀνθρώπων. Ἄν δὲν γίνουμε ὁ κόσμος τοῦ κόσμου, θὰ γίνουμε ὁ περιγέλος τοῦ κόσμου*». «*Γιὰτὶ ὁ Χριστὸς ἦρθε στὸν κόσμο γιὰ νὰ φέρει μιὰ νέα τάξη πραγμάτων, ὄχι αὐτὴ ποῦ φέρνουν οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ἀνθρώπινα συστήματα, ἀλλὰ τὸ κράτος τοῦ Θεοῦ*» εἶπε. Καὶ κατέληξε: «*Γιὰτὶ μόνο τότε οἱ ἄνθρωποι θὰ εἴμαστε εὐτυχισμένοι καὶ θὰ μπορούμε νὰ ἀπολαμβάνουμε τὴν ἀληθινὴ ποιότητα στὴ ζωὴ μας*». (31.5.2004) (Ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ)

Δήλωση γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς κοινωνίας μεταξὺ τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ὁ Ἐκπρόσωπος Τύπου τοῦ Μακαριωτάτου Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτης π. Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου προέβη στὴν ἀκόλουθη δήλωση:

«*Ἡ ἀποκατάσταση τῆς Διοικητικῆς καὶ Λειτουργικῆς κοινωνίας μεταξὺ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συνιστᾶ σαφῶς εὐλογημένη ἐξέλιξη στὶς σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, οἱ ὁποῖες εἰσέρχονται πλέον σὲ μιὰ νέα περίοδο συνεργασίας γιὰ τὸ καλὸ τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας.*

Ἡ ἔγερση, ὅμως, ὄρων καὶ προϋποθέσεων γιὰ τὴν ἀναγνώριση τῶν τριῶν κανονικῶς καὶ νομίμως ἐκλεγέντων νέων Μητροπολιτῶν συνιστᾶ σαφῆ παραβίαση τῶν συμφωνηθέντων μεταξὺ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, συμφωνηθέντων τὰ ὁποῖα ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μὲ συνέπεια ἐτήρησε.

(5.6.2004) (Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Ἐπίσκεψη Μακαριωτάτου στὴ Νεάπολη Θεσσαλονίκης

Τὰ ἐγκαίνια τοῦ Καθεδρικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Τιμίου Προδρόμου Νεαπόλεως, τέλεσε στὶς 6.6.2004 ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος. Στὴ συνέχεια προέστη τῆς Πολυαρχιερατικῆς Θείας Λειτουργίας ποῦ τελέσθηκε στὸν ὡς ἄνω Ἱερὸ Ναό.

Ὁ Μακαριώτατος μετὰ τὸ πέρας τῆς θείας Λειτουργίας, ὑπογράμμισε ὅτι «*μὲ τὸ κτίσιμο μιᾶς Ἐκκλησίας τὸνίζεται ἡ ταυτότητα αὐτοῦ τοῦ τόπου*». Παράλληλα, ἐπισήμανε τὴν ἀγάπη τοῦ λαοῦ πρὸς τὴν Ἐκκλησία, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνάγκη ποῦ νιώθει ὁ Ἕλληνας εἴτε στὴν πατρίδα του, εἴτε στὸ ἐξωτερικὸ μὲν ἐγκατασταθεῖ, ν' ἀναζητήσει τὸν Ἱερὸ Ναὸ καὶ ἂν δὲν βρεῖ νὰ οἰκοδομήσει, γιὰτὶ αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτο μέλημά του. «*Σὰν πολὺτιμη παρακαταθήκη ὁ λαός μας, ἐντὸς καὶ ἐκτὸς Ἑλλάδος, κρατᾷ αὐτὴν τὴν παράδοση*», σημείωσε.

Μὲ ἀφορμὴ τοῦς παράπλευρους χώρους τοῦ ὡς ἄνω Ἱεροῦ Ναοῦ, ὁ Μακαριώτατος σημείωσε, «*ὅτι τὰ τελευταῖα χρόνια ἡ Ἐκκλησία ἔχει μπεῖ βαθιὰ στὰ προβλήματα τῆς κοινωνίας. Ὅταν χιτίζεται μιὰ Ἐκκλησία, συνέχισε, φροντίζουμε νὰ μὴν εἶναι μόνο κέντρο Λατρείας, ἀλλὰ νὰ δημιουργήσουμε καὶ ἄλλους χώρους ποῦ θὰ καλύψουν ὅλες τίς ἀνάγκες τῶν ἐνοριτῶν... Σήμερα ἡ Ἐκκλησία ἀγκαλιάζει ὅλες τίς πτυχὲς τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου γιὰτὶ θέλει νὰ εἶναι μέσα στὴν κοινωνία καὶ στὰ προβλήματά της*». «*Ἄλλωστε καὶ οἱ Κληρικοί*», ὅπως εἶπε χαρακτηριστικὰ ὁ Μακαριώτατος, «*προέρχονται ἀπὸ τὸ ἴδιο κοινωνικὸ ζυμάρη*».

Τὴν προηγουμένη ἐξάλλου, ὁ Μακαριώτατος κατὰ τὴν Ὑποδοχὴ τῶν Ἱερῶν Λειψάνων τοῦ Τιμίου Προδρόμου καὶ τὴν τέλεση τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὸν Καθεδρικὸ Ἱερὸ Ναὸ Τιμίου Προδρόμου Νεαπόλεως, ἀναφερόμενος στὶς τελευταῖες ἐξελίξεις στὸ θέμα τῶν σχέσεων μὲ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο δήλωσε τὰ ἐξῆς:

«*Ἡ κατάσταση στὴν Ἐκκλησία μας γεμίζει τίς καρδιές μας ἀπὸ ἀγωνία προκειμένου νὰ ἀνευρεθεῖ λύση στὸ γνωστὸ πρόβλημα ποῦ ἔχουμε μὲ τὸ Οἰκουμενικὸ μας Πατριαρχεῖο, καθὼς ἐμεῖς κυρίως εἴμαστε ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι μὲ μεγάλη σύνεση –καὶ τὸ λέω ἐν πάσῃ συνειδήσει– νηφαλιότητα καὶ ψυχραιμία, φθάσαμε στὸ σημεῖο ἀκόμη καὶ νὰ ὑποχωροῦμε μπροστὰ σὲ κεκτημένα δικαιώματα γιὰ νὰ διαφυλάξουμε τὴν ἐνότητα, τὴν εἰρήνη, τίς*

ἀγαστὲς σχέσεις καὶ τὴ συνεργασία ποὺ ὀφείλουμε νὰ ἔχουμε μὲ τὴ Μητέρα μας Ἐκκλησία».

Ἐπίσης, ὁ Μακαριώτατος ἀπάντησε σ' ὄλους ὅσοι κατακρίνουν τὴν Ἐκκλησία, ὅτι ἀνεγείρει μεγαλοπρεπεῖς Ἱεροῦς Ναοῦς. «Ἡ Ἐκκλησία ἔχει κοινωφελῆ ἰδρύματα. Τὸ ὅτι κτίζει Ναοὺς, δὲν ἐμποδίζει τὴν Ἐκκλησία νὰ ἔχει πλειάδα κοινωφελῶν ἰδρυμάτων. Ἄλλωστε, κάθε φορὰ ποὺ χρειάστηκε, ὅταν ἡ Ἐκκλησία βρέθηκε μπροστὰ σὲ ἔκτακτες περιστάσεις, ἄφησε τὴν ἀνέγερση τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ πούλησε ἀκόμη καὶ τὰ καντήλια γιὰ νὰ εὐεργετήσῃ τὸ ἔθνος καὶ τὸν λαό. Σήμερα ὁμως ζοῦμε σ' ἓνα δημοκρατικὸ κράτος. Δὲν ὑπάρχουν τέτοιες ἀνάγκες», ὑπογράμμισε ὁ Μακαριώτατος, σημειώνοντας ὅτι «εἶναι ἀνάγκη νὰ μείνουμε σταθεροὶ στὴν Παράδοση».

(6.6.2004)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

ΙΕΡΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Κορίνθου

Ἑορτὴ Νεολαίας «Ἀφιέρωμα στὴ Μητέρα»

Τὴν 25ην Ἀπριλίου ἐ.ἔ. τὸ Κεντρικὸν Γραφεῖον Νεότητος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κορίνθου ἐπραγματοποίησε τὴν ἐτήσιον ἑορτὴ Νεολαίας «ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗ ΜΗΤΕΡΑ». Προσκεκλημένη ἐφέτος ἦτο ἡ διακεκριμένη καὶ βραβευμένη συγγραφεὺς (Βραβεῖον Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν) κ. Γαλάτεια Γρηγοριάδου-Σουρέλη, ἡ ὁποία μὲ τὴν ἐμπνευσμένη καὶ συνάμα χαριτωμένη ὁμιλία τῆς «Ἄχ! μάνα μου, βασιλικὴ καὶ μαντζουράνα μου» ἐνθουσίασε τοὺς ἀκροατάς. Ἐπίσης τὰ ποιήματα γιὰ τὴν μητέρα καὶ ἡ ἀπαγγελία τῆς πρεσβυτέρας κ. Καλυψοῦς Δημητριάδη ἔδωσαν ἓνα ἄλλο «τόνο» εἰς τὴν ἑορτὴν. Τὰ παραδοσιακὰ ὁμως τραγούδια, ἀπὸ τὰ μικρὰ παιδιὰ τῆς Παιδικῆς Χορωδίας τοῦ Κέντρου Νεότητος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως ὑπὸ τὴν διεύθυνσι τῆς κ. Ἀναστασίας Παν. Ἀγγιστριώτη, μὲ συνοδεία ζωντανῆς μουσικῆς, ἦταν ἡ ἐκπληξίς!

Εἰς τὴν ἑορτὴν συμμετέσχε ἡ χορωδία Νέων καὶ Νεότητος τοῦ Ἱ. Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου Κορίνθου μὲ τὸ ὡραιότατο ὄσμα «Μάνα γλυκύτατη» (Γ. Βερίτη) καὶ ἔκλεισε μὲ παραδοσιακοὺς χορούς ὑπὸ τὴν διεύθυνσι τοῦ κ. Παναγ. Χορική.

Ἐκ προσώπου τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας εὐχὰς καὶ εὐχαριστίας μετέφερεν ὁ Αἰδεσ. Πρωτοπρε-

σβύτερος π. Σταῦρος Πανουργιάς.

Εἰς τὴν κ. Γαλάτεια Γρηγοριάδου-Σουρέλη προσεφέρθη ἀπὸ τοὺς νέους καὶ τὰς νέας ὁμοῦ μετὰ τῶν θερμῶν εὐχαριστιῶν τοὺς τὸ βιβλίον τοῦ Σεβασμιωτάτου ποιμενάρχου μας «Σταλαγματιᾶς μουσικοῦ μάννα».

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἑορτῆς, τὴν ὁποίαν ἐτίμησαν διὰ τῆς παρουσίας των οἱ βουλευτὲς τοῦ Νομοῦ μας κ. Ἀθηνᾶ Κόρκα, κ. Ἄγγελος Μανωλάκης, ὁ Ἀντινομάρχης κ. Ἀπόστολος Παπαφωτίου, ὁ πολιτευτὴς κ. Στέλιος Μάρκελλος, αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεώς μας καὶ πλῆθος κόσμου, ἀκολούθησε δεξίωσις διὰ τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς γονεῖς των εἰς τὴν αἴθουσα Νέων (Τζάφειος) τοῦ Ἱ. Καθεδρικοῦ Ναοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

Ἡ ἀνύστακτος ποιμαντικὴ μέριμνα τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας κ. Παντελεήμονος διὰ τὸν λεπτόν καὶ εὐαίσθητον τομέα τῆς νεότητος ἀπέδωσε, χάριτι Χριστοῦ, καὶ δι' αὐτὸ τὸ Κατηχητικὸν ἔτος καρποὺς ἀγλαοὺς. «Ἐτράφησαν» τὰ παιδιὰ μας καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος των ἔκαμαν καὶ τοὺς προσκεκλημένους εἰς τὴν ἑορτὴν κοινωνοὺς τῆς ἰδικῆς των πνευματικῆς οἰκοδομῆς ἀποδίδοντα τιμὴν καὶ σεβασμὸν εἰς τὴν πρώτην καὶ μεγάλην Μητέρα ὅλων τῶν Χριστιανῶν ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν μητέρα τὴν ἰδικὴν των, τὴν ἰδικὴν μας, τὴν μητέρα ὅλων.

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Ἱερὰ Μητρόπολις Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου

Μὲ μεγάλη ἐπιτυχία πραγματοποιήθηκε στὴν Ἱ. Μονὴ Ἀναλήψεως Χριστοῦ Πρώτης τὸ Ἱερατικὸ Συνέδριον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου, τὴν Δευτέρα 10 Μαΐου 2004 μὲ θέμα «Ἡ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ».

Προσκεκλημένοι τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου κ. Ἱεροθέου ἦταν, ὁ ὁμότιμος καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ. ἐλλογιμότατος κ. Ἰωάννης Φουντούλης καὶ οἱ συνεργάτες του, ἐπίσης καθηγητὲς τῆς ἀνωτέρω σχολῆς, Πανοσιολ. Ἀρχιμ. π. Νικόδημος Σκρέττας καὶ ἐλλογιμότατος κ. Θεόδωρος Γιάνγκου.

Πρὸ τοῦ Συνεδρίου τελέστηκε ὑποδειγματικὴ θεία Λειτουργία στὸ Καθολικὸ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς. Μετὰ τὸ πέρας τῆς θείας Λειτουργίας στὴν αἴθουσα τοῦ συνεδρίου, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Ἱερόθεος ἀφοῦ καλωσόρισε καὶ εὐχαρίστησε τοὺς κ.κ. Καθηγητὰς διὰ τὴν παρουσία τους καὶ τὴν ἀποδοχὴ τῆς προσκλήσεώς του

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου κ. Ἱερόθεος μετὰ τῶν συμμετεχόντων στὸ Ἱερατικὸ Συνέδριο

κήρυξε τὴν ἑναρξη τοῦ συνεδρίου. Ὁ πρῶτος εἰσηγητὴς Πανοσιολ. Ἀρχιμ. Νικόδημος Σκρέττας ἀναφέρθηκε καὶ παρουσίασε μὲ τὴν εἰσήγησή του τὸν «*Ἀναστάσιμο Χαρακτήρα τῆς θείας Λειτουργίας καὶ τῆς Κυριακῆς*», ὁ δεῦτερος εἰσηγητὴς Ἐλλογιμ. κ. Θεόδωρος Γιάνγκου ἀναφέρθηκε στὰ «*Κανονικὰ Προβλήματα τῆς θείας Λειτουργίας*» καὶ ὁ τρίτος εἰσηγητὴς Ἐλλογιμ. κ. Ἰωάννης Φουντούλης παρουσίασε τὰ «*Τελετουργικὰ Ζητήματα τῆς θείας Λειτουργίας*». Στὸ τέλος ἐπακουλόγησε διαλογικὴ συζήτηση μὲ τὴν συμμετοχὴ τῶν παρισταμένων κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, οἱ ὅποιοι καὶ ἔλαβαν σαφεῖς καὶ συγκεκριμένες ἀπαντήσεις καὶ κατευθύνσεις διὰ τὸ ποιμαντικὸ τους ἔργο ἀπὸ τὶς ἐμπεριστατωμένες εἰσηγήσεις καὶ ἀπαντήσεις τῶν κ.κ. Καθηγητῶν. Τὸ συνέδριο ἔκλεισε ὁ Σεβασμιώτατος κ. Ἱερόθεος εὐχαριστώντας καὶ πάλι τοὺς κ.κ. Καθηγητὰς γιὰ τὴν παρουσία τους, κάνοντας παράλληλα σύντομη ἀναφορὰ στὰ πορίσματα καὶ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ συνεδρίου.

Μετὰ τὸ πέρασ τοῦ συνεδρίου ἡ ἀδελφότητα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀναλήψεως Χριστοῦ Πρώτης παρέθεσε γεῦμα σὲ ὅλους τοὺς συνέδρους.

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Ἱερά Μητρόπολις Χαλκίδος

Πανήγυρις Ἱεροῦ Προσκυνήματος Ὀσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου

Μὲ αἰσθήματα κατάνυξης ἐορτάστηκε καὶ φέτος, τὸ

διήμερο 26-27 Μαΐου στὸ Νέο Προκόπιο Εὐβοίας καὶ συγκεκριμένα στὸ Ἱερὸ Προσκυνημὰ Του, ἡ μνήμη τοῦ Ὀσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Ρώσου τοῦ νέου Ὁμολογητοῦ, τοῦ Ὁποίου τὸ ἄφθαρτο Ἱερὸ Σκηνῶμα, ὡς δῶρο πολῦτιμο φυλάσσει ἡ Ἱερά Μητρόπολις Χαλκίδος.

Χιλιάδες πιστοὶ προσήλθαν νὰ λάβουν τὴ Χάρη τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ διὰ πρεσβειῶν τοῦ Ὀσίου Ἰωάννου καὶ νὰ τιμήσουν τὴν μνήμη Του. Πολλοὶ μάλιστα ἐξ' αὐτῶν, ἰδιαίτερως ἄνθρωποι νέοι, διάβηκαν ἀπόσταση μεγαλύτερη τῶν 50 χιλιομέτρων, ἀπὸ τὴ Χαλκίδα ὡς τὸ Νέο Προκόπιο, πεζοπορώντας, δείχνοντας ἔτσι τὴν μεγάλη πίστη τους στὸν Τριαδικὸ Θεὸ καὶ τὸν «φίλο» Του Ὀσιο Ἰωάννη.

Στὴ φετινὴ ἐορτὴ συμμετεῖχαν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Καρυστίας κ. Σεραφεῖμ, Ὑδρας κ. Ἐφραίμ, Σύρου κ. Δωρόθεος, καὶ ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Χριστιανουπόλεως κ. Σεραφεῖμ, προσκεκλημένοι τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χαλκίδος κυρίου Χρυσοστόμου.

Τὴν παραμονή, Τετάρτη 26 Μαΐου, τελέσθηκε ὁ Παναγιυρικός Ἑσπερινὸς χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σύρου κ. Δωροθέου, ὁ ὁποῖος καὶ κήρυξε τὸ Θεῖο Λόγο.

Τὴν κυριώνυμη ἡμέρα τῆς Ἑορτῆς, 27η Μαΐου, χοροστάτησε στὸν Ὅρθρο ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Χριστιανουπόλεως κ. Σεραφεῖμ, ἐνῶ στὴ Θεία Λειτουργία προεξήρχε καὶ κήρυξε τὸ Θεῖο Λόγο ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καρυστίας κ. Σεραφεῖμ.

Μετὰ τὴ Θεία Λειτουργία, ξεκίνησε ἡ Λιτανεία τοῦ Ἱεροῦ Σκηνώματος τοῦ Ὀσίου Ἰωάννου ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τοῦ Προκοπίου, οἱ ὁποῖες εἶχαν στρωθεῖ μὲ ροδοπέταλα. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Λιτανείας, κήρυξε τὸ Θεῖο Λόγο, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ὑδρας κ. Ἐφραίμ.

(28.5.2004)

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Ἱερά Μητρόπολις Καστορίας

Ἑβδομάς ἐκδηλώσεων γιὰ τὴν Ἐπέτειο 100 χρόνων ἀπὸ τὸν Μακεδονικὸ Ἀγῶνα

Συμπληρώνονται φέτος ἑκατὸ χρόνια ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ ἥρωος τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνος Παύλου Μελά. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀφιέρωσε τὸ παρὸν ἔτος 2004 στὴν εὐγενεστέρα

ἴσως νεοελληνική μορφή, ποῦ ἔγινε σύμβολο τῶν ἐθνικῶν ἀγῶνων γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Μακεδονίας.

Καθὼς ἡ ἀκριτική ἐπαρχία τῆς Καστοριάς συνδέεται ἄμεσα μὲ τὸν Παῦλο Μελά, ἀφοῦ ἔδρασε στὶς περιοχὲς τοῦ Βογατσικοῦ, Κωσταραζίου, Νυμφαίου, Ἀνταρτικοῦ, Καστοριάς καὶ ἄλλου, πραγματοποιήθηκαν στὰ πλαίσια τοῦ Πανελληνίου ἑορτασμοῦ καὶ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος λαμπρὲς ἐκδηλώσεις μνήμης καὶ τιμῆς στὸ μεγάλο αὐτὸ ἄνδρα μὲ ἰδιαίτερη συμμετοχὴ ὄχι μόνο τῆς τοπικῆς ἀλλὰ καὶ τῆς εὐρύτερης κοινωνίας.

Ἔτσι, μὲ τὴν εὐλογία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τὴν παρουσία τῶν Σεβασμιωτῶν Μητροπολιτῶν: Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Ἰωὴλ καὶ Καστορίας κ. Σεραφεῖμ, πραγματοποιήθηκε στὶς 14 καὶ 15 Μαΐου 2004 Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο στὴν αἴθουσα τῆς ΕΔΗΚΑ Καστοριάς, μὲ τὴ συμμετοχὴ τοῦ Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Σουμελά κ. Παύλου Ἀποστολίδη καὶ τῶν Πανεπιστημιακῶν καθηγητῶν: κ. Τζινίκου Ἀθηνᾶς, κ. Λαζάρου Ἀχιλλέα, κ. Νιχωρίτη Κων/νου, κ. Ταρνανίδη Ἰωάν., κ. Σφέτα Σπ., κ. Βλασιδῆ Βλ. καὶ τῶν ἐπιστημόνων κ. Κουτσιαύτη Ἐμ., κ. Δάρδα Ἀναστ., κ. Τσότσου Γεωρ., κ. Ἀλεξίου Γεωρ. Τὰ θέματα ὄλων τῶν εἰσηγητῶν σχετίζονταν ἄμεσα μὲ τὸν ἐν γένει Μακεδονικὸ Ἀγῶνα, τὶς αἰτίες ἐκδήλωσής του, ὅπως ἐπίσης καὶ τοπογραφικὰ καὶ φωτογραφικὰ στοιχεῖα ποῦ πλαισίωναν καὶ ἔδιναν πληρέστερη εἰκόνα τοῦ ὅλου θέματος στοὺς συνέδρους.

Σάββατο, 15 Μαΐου 2004. Τὸ ἀπόγευμα ἔγινε ἐπίσκεψη στὸ χωριὸ πρῶην Στάτισσα νῦν Μελάς ὅπου σκοτώθηκε ὁ ἥρωας Παῦλος Μελάς καὶ τὸ βράδυ πραγματοποιήθηκε ἐπίκαιρη ὁμιλία ἀπὸ τὸν κ. Μαζαράκη Αἰνιᾶν καὶ ἐκδηλώσεις στὸ Ἄργος Ὁρεστικὸ μὲ τὴ συμμετοχὴ τοπικῶν χορωδιῶν καὶ χορευτικῶν συγκροτημάτων. Ἡ ἐκδήλωση ἔτυχε τῆς εὐρείας συμμετοχῆς τῆς τοπικῆς κοινωνίας.

Κυριακὴ 16 Μαΐου 2004. Τελέστηκε Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία στὴν ἐορτάζουσα Ἱ. Μονὴ Ἀγίου Νικολάου Τσιριλόβου ἕνα ἀπὸ τὰ στρατηγεῖα τοῦ Π. Μελά. Ἐν συνεχείᾳ ἔγινε Μνημόσυνο ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων Μακεδονομάχων κι ἐκφωνήθηκε ὁμιλία ἀπὸ τὸν Καθηγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Σουμελά κ. Παῦλο Ἀποστολίδη.

Νυμφαῖον, 22-23 Μαΐου 2004.

Σάββατο 22 Μαΐου 6.00 μ.μ. Πραγματοποιήθηκε ὑποδοχὴ τῶν Ἱερῶν Λειψάνων τοῦ ἐν Ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νικολάου Ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας στὴν πλατεία τοῦ χωριοῦ καὶ τελέστηκε Μέγας Πανηγυρικὸς

Ἐσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Ἰωὴλ καὶ συγχοροστατούντων τῶν Σεβασμιωτῶν Μητροπολιτῶν: Κίτρους, Κατερίνης καὶ Πλαταμῶνος κ. Ἀγαθονίκου, καὶ Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἐορδαίας κ. Θεοκλήτου καὶ Καστορίας κ. Σεραφεῖμ καί,

Κυριακὴ, 23 Μαΐου. Τέλεση Πολυαρχιερατικῆς Θείας Λειτουργίας ἱεουργοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κίτρους, Κατερίνης καὶ Πλαταμῶνος κ. Ἀγαθονίκου καὶ χοροστατούντων τῶν Σεβασμιωτῶν Μητροπολιτῶν Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Ἰωὴλ, Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἐορδαίας κ. Θεοκλήτου καὶ Καστορίας κ. Σεραφεῖμ καὶ πραγματοποιήθηκε Μνημόσυνο ὑπὲρ τῶν πεσόντων κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνα.

Ἀκολούθως, ἐκφωνήθηκε σχετικὴ ὁμιλία ἀπὸ τὸν κ. Ν. Μέρτζο, Πρόεδρο τῆς κοινότητας, ποῦ πλαισιώθηκε ἀπὸ ἄλλες ἐκδηλώσεις (χορευτικὰ, χορωδίες) μὲ τὴ συμμετοχὴ πλήθους κόσμου.

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Καστορίας αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκη νὰ εὐχαριστήσῃ ὅλους ὅσους βοήθησαν, στάθηκαν ἀρωγοὶ στὴν ὀλοκλήρωση ὄλων τῶν παραπάνω ἐκδηλώσεων, τὴν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὴ Νομαρχία Καστοριάς, τὴν ΤΕΔΚ Καστοριάς, τοὺς Βουλευτὲς τῶν Νομῶν Καστοριάς καὶ Φλωρίνης, τοὺς Δημάρχους τῶν Δήμων: Καστοριάς, Ἄργους Ὁρεστικοῦ, Ἀγίων Ἀναργύρων, Ἴωνος Δραγούμη, Κορεστειῶν, τὸν πρόεδρο τῆς κοινότητας Νυμφαίου, τὴν οἰκογένεια Σωσσίδη, τοὺς ἐκλεκτοὺς εἰσηγητῆς, τοὺς Πολιτιστικούς Συλλόγους «Ἀρμονία» καὶ «Ἄθαν. Χριστόπουλος» καὶ ὅλους ὅσοι βοήθησαν στὴν ὀργάνωση καὶ ὅσους μὲ τὴν παρουσία τους τίμησαν τὶς ἐκδηλώσεις αὐτές.

(2.6.2004)

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Ἱερὰ Μητρόπολις Γλυφάδας

1. Τὴν 8ην καὶ τὴν 9ην Μαΐου τρ.ἔ., ἐπραγματοποιήθη εἰς ὅλους τοὺς Ἱεροὺς Ἐνοριακοὺς Ναοὺς τῆς Μητροπόλεώς μας ἡ λήξις τῶν μαθημάτων τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων. Εἰς τὰς κατ' Ἐνορίαν συναθροίσεις - ἐορτὰς ἐπεκράτησεν μέγας ἐνθουσιασμὸς ἀπὸ τὴν ἀθρόαν συμμετοχὴν τῶν Κατηχητοπαίδων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ περιεχόμενον τῆς ἐορτῆς μὲ ἀποτέλεσμα τόσον τὰ παιδιὰ ὅσον καὶ οἱ γονεῖς τους, ποῦ παρευρέθησαν, νὰ

ἀποχωρήσουν ἀφ' ἐνός μὲν μὲ τὰς καλυτέρας ἐντυπώσεις καὶ ἐκτιμήσεις, διὰ τὴν προσφορὰν τῆς διακονίας ταύτης εἰς αὐτὰ καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν, ἀφ' ἑτέρου δὲ μὲ τὴν ἀνανέωσιν τῆς ὑποσχέσεως διὰ τὸν ἐρχόμενον, πρῶτα ὁ Θεός, Ὀκτώβριον.

Εἰς δύο ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἐορτῶν ἦτοι τῆς Ἑνορίας Κοιμήσεως Θεοτόκου Δικηγορικῶν καὶ εἰς αὐτὴν τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος παρευρέθη καὶ εὐλόγησεν τὴν ὄλην προσπάθειαν ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας κ. Παῦλος.

Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι εἰς ὅλα τὰ παιδιὰ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων προσφέρθησαν ἀναμνηστικά δῶρα, γλυκίσματα καὶ ἀναψυκτικά.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἡ Ἑνορία τῆς Κοιμήσεως Θεοτόκου Βούλας διοργάνωσεν μὲ ἐπιτυχίαν, Ἑορτὴν ἀφιερωμένην εἰς τὴν Μητέρα.

2. Τὴν Κυριακὴν 16ῆ Μαΐου ὁ Σεβασμιώτατος παρέστη εἰς τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ Μνημείου τοῦ Ποντιακοῦ Ἑλληνισμοῦ εἰς τὴν Πλατείαν Σουρμένων, ὅπου ἐψάλθη ἐπιμνημόσυνοι δέσεις, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς ἐκδήλωσιν Ἑρακιωτῶν εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν Ἁγίου Τρύφωνος Τερψιθέας, μὲ Δοξολογίαν καὶ Ἐπιμνημόσυνον Δέησιν εἰς τὸ Μνημεῖον, ὀπισθεν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

3. Προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας κ. Παύλου καὶ μὲ τὴν ἀθρόαν συμμετοχὴν τοῦ ἱεροῦ κλήρου καὶ τοῦ πιστοῦ λαοῦ, ὡς καὶ τῶν Πολιτικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν τῆς περιοχῆς ἐτελέσθησαν μετὰ πάσης ἐκκλησιαστικῆς μεγαλοπρεπειᾶς αἱ Ἱεραὶ Ἀκολουθίαι – Ἑσπερινός, Λιτανεῖα, Ὁρθρος, θεία Λειτουργία καὶ μεθέορτος Ἑσπερινός – ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν Πολιούχων Γλυφάδας Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης τὴν 20ὴν καὶ τὴν 21ὴν Μαΐου τρ.ἔ.

Κατ' αὐτὰς ὠμίλησε, ἐπικαίρως, ὁ Σεβασμιώτατος, ὁ Αἰδεσ/τατος Πρωτοπρ. Νικόλαος Σκιαδαρέσης, Διευθυντῆς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Λυκείου Πατρῶν καὶ Προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματικοῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου Πατρῶν.

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Ἱερὰ Μητρόπολις Σύρου

Ἡ ἱερὰ μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Δωροθέου, ἐπισκόπου Τύρου, κατὰ τὴν ὁποία ἄγει τὰ ὀνομαστήριά του ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας κ. Δωρόθεος Β', ἐορ-

τάσθηκε στὴν Ἐρμούπολη, τὴν 4ῃ καὶ 5ῃ Ἰουνίου ἐ.ἔ. Τὴν παραμονὴ τῆς ἐορτῆς, 4ῃ Ἰουνίου, ἔλαβε χώρα Μέγας Πολυαρχιερατικὸς Ἑσπερινὸς στὸν Ἱερὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Ἐρμουπόλεως, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σερρῶν καὶ Νιγρίτης κ. Θεολόγου, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας ἐτίμησε διὰ τοῦ Μεταλλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τοῦ Τάγματος, τῆς Ὁσίας Μεθοδίας, α) τὸ Λιμεναρχεῖο Σύρου, β) τὸ Ὑπολιμεναρχεῖο Τήνου, γ) τὴν Στέγη Εὐγηρίας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Ἰωάννου Ταλάντων Σύρου, δ) τὴν Στέγη Εὐγηρίας τῆς Καθολικῆς Ἐπισκοπῆς Σύρου καὶ δ) τὴν Στέγη Εὐγηρίας τῆς Φιλοπτώχου Ἐταιρείας Ἐρμουπόλεως, γιὰ τὴν προσφορὰ τους πρὸς τὸ κοινωνικὸ σύνολο.

Τὴν κυριώνυμη ἡμέρα τῆς ἐορτῆς, 5ῃ Ἰουνίου, ἐν πληθούσῃ Ἐκκλησίᾳ ἐτελέσθη Πολυαρχιερατικὴ θεία Λειτουργία, προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας, μὲ τὴν συμμετοχὴ καὶ τοῦ ἱεροῦ κλήρου τῆς Σύρου καὶ ὄσων ἐκ τῶν ἄλλων νήσων ἢ ἐξ Ἀθηνῶν κληρικῶν ἀφίχθησαν πρὸς τοῦτο. Τὸν θεῖο λόγο ἐκήρυξε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιήλ. Πρὸ τῆς ἀπολύσεως τῆς Λειτουργικῆς Προσευχῆς, ὁ Σεβασμιώτατος διένειμε τίς ὑποτροφίες τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 2003-2004 τοῦ «*Δωροθείου Ἰδρύματος Ὑποτροφιῶν Νέων Σύρου*», τὸ ὁποῖο ὁ μακαριστὸς Μητροπολίτης Σύρου κυρὸς Δωρόθεος Α' εἶχε ἰδρύσει, στοὺς σπουδαστὲς α) Ζαχαράκη Γαρυφαλιά, β) Τιμονίδου Δέσποινα, γ) Εἰρήνη Καραμολέγκου, δ) Γλυκερία Καλογεράκη, ε) Μονογιὸ Χαράλαμπο, στ) Ἐλευθέριο Βασιλειάδη, ζ) Χρῆστο Κορφιάτη καὶ η) Τιμολέοντα Δημητριάδη.

Τὸν Σεβ. Ποιμενάρχη μας τίμησαν μὲ τὴν παρουσίαν τους οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Παροναξίας κ. Ἀμβρόσιος, Λαρίσης καὶ Τυρνάβου κ. Ἰγνάτιος, Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Θεόκλητος, Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιήλ, Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κ. Ἐφραίμ, Σερρῶν καὶ Νιγρίτης κ. Θεολόγος, Σιδηροκάστρου κ. Μακάριος, Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου κ. Ἱερόθεος, Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Παῦλος, οἱ Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι Διαυλείας κ. Δαμασκηνὸς καὶ Χριστιανουπόλεως κ. Σεραφεῖμ, Πανοσιολ. Γραμματεῖς διακονοῦντες στὴν Ἱερὰ Σύνοδο καὶ ἄλλοι κληρικοί. Ἐπίσης, ὁ Σεβασμιώτατος Ἐπίσκοπος Καθολικῶν Σύρου κ. Φραγκῖσκος, ὡς καὶ οἱ Ἀρχεῖς τῆς νήσου, τοῦ Νομοῦ καὶ τῆς Περιφερείας Νοτίου Αἰγαίου.

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

**ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ
ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ**

**Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀναστάσιος Ἐπίτιμος Διδάκτωρ
τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βοστώνης**

Τὸν τίτλο τοῦ Διδάκτορος στὶς Ἀνθρωπιστικὲς Ἐπιστῆμες (Doctor of Humane Letters) ἀπένευμε τὴν περασμένη Κυριακὴ 16 Μαΐου τὸ Πανεπιστήμιο τῆς Βοστώνης στὸν Ἀρχιεπίσκοπο Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιο γιὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸ, θεολογικὸ καὶ κοινωνικὸ του ἔργο.

Ἀπευθυνόμενος ὁ τιμώμενος πρὸς τὰ μέλη τῆς πανεπιστημιακῆς κοινότητος στὸν ναὸ τοῦ Πανεπιστημίου, ἄρχισε τὴν ὁμιλία του («Ἀναζητώντας σοφία καὶ ἐλευθερία») ἐπικαλούμενος τὸν στίχο τοῦ Τ.Σ. Ἑλλιοτ: «Ποῦ εἶναι ἡ σοφία ποῦ ἔχουμε χάσει στὴ γνώση; Ποῦ εἶναι ἡ γνώση ποῦ ἔχουμε χάσει στὴν πληροφόρηση;» Καὶ τόνισε ὅτι: «Ἡ σοφία δίνει στὴν κρίση διορατικότητα, θέα στὸ ὅλον, καὶ στὴν ἀνθρώπινη συμπεριφορὰ δημιουργικότητα καὶ ἐπιείκεια. Δὲν ταυτίζεται μὲ τὴν ἐξυπνάδα ἢ τὴν πολυμάθεια. Εἶναι προϊόν μιᾶς γενικότερης ἐσωτερικῆς πνευματικῆς ὠριμότητος, μιᾶς εὐρύτερης συνθέσεως: εὐφυΐας, ἐμπειρίας καὶ γνώσεων, διαύγειας πνευματικῆς καὶ καλωσύνης.

Στὸν βαθμὸ τῆς πρώτης δέσμης ἐρωτημάτων προσέθεσε: «Ποῦ εἶναι ἡ ἐλευθερία ποῦ ἔχουμε χάσει στὸν Φιλελευθερισμό. Ποῦ εἶναι ὁ φιλελευθερισμὸς ποῦ ἔχουμε χάσει στὸν ἐγκεντρισμό; ...Σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα, τὸ προσωπικὸ, τὸ οἰκογενειακὸ, τὸ τοπικὸ, τὸ παγκόσμιο, ἐλευθερία χωρὶς ὑπευθυνότητα εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἐπικίνδυνη. Περισσότερο ὅμως ἀπὸ ὅ,τιδήποτε ἄλλο, ὑπονομεύει τὴν ὑπευθυνότητα καὶ ἀλλοιώνει τὸν χαρακτήρα τῆς ἐλευθερίας ἢ ἰδιοτέλεια. Ἡ περιστροφὴ, γύρω ἀπὸ τὸ εἶδωλο τοῦ ἑαυτοῦ μας, μὲ τίς ποικίλες μορφές καὶ τὰ χρώματα ποῦ παίρνει. Ὁ ἀδίστακτος ἐχθρὸς τῆς ἐλευθερίας, ὁ ἐγκεντρισμὸς, γίνεται πιὸ ὑπουλός ὅταν κρύβεται στὸ συλλογικὸ ἐγὼ ὁμάδων ἢ λαῶν».

Στὴ συνέχεια τῆς ὁμιλίας του ἀκολούθησε νέα δέσμη καιριῶν ἐρωτημάτων γιὰ τὸν σύγχρονο κόσμο. «Ποῦ εἶναι ἡ πίστη, ποῦ ἔχουμε χάσει σὲ μιὰ ἀόριστη πνευμα-

τικότητα; Ποῦ εἶναι ἡ γνήσια πνευματικότητα ποῦ ἔχουμε χάσει στὰ μεταλλαγμένα τελετουργικά; Στὶς ἀρχές τοῦ 21ου αἰῶνος παρατηροῦμε σὲ πολλὰ μέρη ἐπιστροφή τῆς πίστεως. Σ' αὐτὴ ὅμως τὴ νέα ἀνθησιὰ τοῦ ἐνδιαφέροντος γιὰ τὸ Ὑπερβατικὸ, γιὰ τὸ Ἅγιο, γιὰ τὸν Θεό, διαφαίνονται δύο κίνδυνοι: Πρῶτον, ἡ ἀλλοίωση τῆς θρησκευτικῆς ἐμπειρίας μὲ προϊόντα διαφόρων θεωριῶν καὶ συστημάτων ποικίλων προελεύσεων, ποῦ προτείνουν μιὰ ἀόριστη πνευματικότητα. Ἡ θρησκευτικὴ ἐμπειρία ἀνοίγει τὸν ὀρίζοντά μας στὸ ἄπειρο. Ὅχι ὅμως γιὰ νὰ ἀφεθοῦμε σὲ ἓνα παθητικὸ, ἀπροσδιόριστο "κενὸ", στὸ χάος καὶ τὴ μοναξιά. Ὁ δεῦτερος κίνδυνος εἶναι ἡ διαστροφή τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος, καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς πίστεως, μὲ προσανατολισμὸ τὴ βία καὶ τὸ μῖσος... Ὁ δυτικὸς κόσμος ὀφείλει νὰ συνειδητοποιήσει ὅτι ἡ ἀδικία καὶ ἡ φτώχεια στὸν κόσμο, γιὰ τὰ ὅποια καὶ ὁ ἴδιος ἔχει μέγιστο μερίδιο εὐθύνης, διευκολύνουν τὴν ἐκμετάλλευση τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος... Ἄν ὅμως τὸ θρησκευτικὸ βίωμα ἀλλοιωθεῖ καὶ διαταραχθεῖ, ἢ, τὸ χειρότερο, διαστρεβλωθεῖ, τότε ἐμφανίζονται ἢ τρέλλα, ἢ σχιζοφρένεια, ἢ ἀδίστακτη ἐπιθετικότητα καὶ ποικίλες παρανοϊκὲς καταστάσεις... Ἡ ἀληθινὴ πίστη στὸν Θεὸ εἶναι οὐσιαστικὰ ἡ προσωπικὴ σχέση ἐμπιστοσύνης καὶ ἀγάπης μὲ Αὐτὸν ποῦ εἶναι ἡ Ἀγάπη».

Ἐξ ἄλλου, στὸ στάδιο τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βοστώνης, ὅπου ἔγινε ἡ τελετὴ τῆς ἀπονομῆς τῶν πτυχίων στοὺς ἀποφοιτήσαντες μὲ τὴ συμμετοχὴ ὄλων τῶν καθηγητῶν καὶ πολλῶν χιλιάδων σπουδαστῶν καὶ συγγενῶν τους, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀναστάσιος μεταξὺ ἄλλων ἀνέφερε στὴ δέησή του (Invocation) καὶ τὰ ἐξῆς: «Στὴ χαρὰ τῆς σημερινῆς ἐορτῆς, δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦμε ὅτι σκληρές συγκρούσεις, πράξεις βίας, ἀδικίας καὶ ἀντεκδικήσεων πληγώνουν τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ὅτι ἑκατομμύρια συνάνθρωποί μας ζοῦν σὲ φοβερὴ φτώχεια καὶ πολύμορφο πόνο. ...Χάρισέ μας, Κύριε, εὐαισθησία γιὰ νὰ σπεύδουμε σὲ προσπάθειες γιὰ συνεργασία, κατανόηση καὶ συμφιλίωση. Δῶσε νὰ γίνουμε ἀνθρωποὶ δημιουργικοί, τίμιοι, πρόθυμοι νὰ ἐργασθοῦμε γιὰ πρόοδο, δικαιοσύνη καὶ ἀλληλεγγύη σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα: τοπικὸ, διεθνές, παγκόσμιο».

Σύστασις Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΠΟΡΟΥ “Ο ΑΓΙΟΣ ΛΕΩΝΙΔΗΣ” ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΥΔΡΑΣ, ΣΠΕΤΣΩΝ ΚΑΙ ΑΙΓΙΝΗΣ»

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ

- Ἡ Διάρκῃς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔχουσα ὑπ' ὄψει:
1. Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 29 παράγρ. 2 καὶ 59 παράγρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».
 2. Τὰς ὑποχρεώσεις τῆς Ποιμενοῦσης Ἐκκλησίας τὰς ἀπορροεῦσας ἐκ τῶν Εὐαγγελικῶν Ἐπιταγῶν, τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους πρὸς τὸ Χριστεπώνυμον τῆς Ἐκκλησίας πλήρωμα.
 3. Τὰς ὑφισταμένας Κοινωνικὰς καὶ πνευματικὰς ἀνάγκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης.
 4. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 210/111/19.2.2003 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κ. Ἐφραίμ.
 5. Τὴν ἀπὸ 7.1.2004 Γνωμάτευσιν τοῦ Νομικοῦ Γραφείου τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.
 6. Τὴν ἀπὸ 3.3.2004 Ἀπόφασιν Αὐτῆς.

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ε Ι

Συνιστᾷ εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης Ἐκκλησιαστικὸν Ἰδρυμα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «Πνευματικὸν Κέντρον Πόρου “Ο Ἁγιος Λεωνίδης” τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης», τὸ ὁποῖον θὰ λειτουργεῖ ὡς ἐξηρητημένη Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης καὶ θὰ ἐδρεύῃ εἰς τὴν πόλιν τοῦ Πόρου. Ἡ ὀργάνωσις, διοικήσις, διαχειρίσις καὶ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος τούτου θὰ διέπεται ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

Ἄρθρον 1

Σύστασις - Ἐπωνυμία - Ἔδρα

Στὴν νῆσο τοῦ Πόρου τῆς περιφερείας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης καὶ ὑπὸ τὴν πνευματικὴν καὶ διοικητικὴν ἐποπτεῖαν αὐτῆς συνιστᾶται Ἐκκλησιαστικὸν Ἰδρυμα, μὲ τὴν ἐπωνυμίαν: «ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΠΟΡΟΥ “Ο ΑΓΙΟΣ ΛΕΩΝΙΔΗΣ”», τὸ ὁποῖον θὰ λειτουργεῖ ὡς ὑπηρεσία τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἐξαρτημένη ἀπὸ αὐτό, αὐτοτελοῦς διαχείρισις καὶ μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτήρα καὶ θὰ διέπεται ἀπὸ τὶς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ. Ἔδρα τοῦ Ἰδρύματος τούτου εἶναι ἡ πόλις τοῦ Πόρου. Τὸ Ἰδρυμα θὰ στεγάζεται καὶ θὰ λειτουργεῖ σὲ κτίριο ἰδιοκτησίας τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ποῦ ἀνεγείρεται γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸ καὶ εὐρίσκειται ἔμπροσθεν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης στὸν Πόρο.

Ἄρθρον 2 Σκοπός

Σκοπός τοῦ Ἰδρύματος εἶναι νὰ συμβάλει στήν πληρέστερη καί ἀρτιότερη πνευματική, ποιμαντική, κατηχητική, ἱεραποστολική, κοινωνική, φιλανθρωπική καί ἐν γένει πολιτιστική διακονία τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας στήν νῆσο τοῦ Πόρου καί στήν εὐρύτερη περιοχή στοῦ πλαίσιο τῆς Ὁρθόδοξης Πίστης, Παράδοσης καί Διδασκαλίας.

Ἄρθρον 3 Μέσα γιά τήν ἐπίτευξη τοῦ σκοποῦ

1. Ἡ κινητοποίηση καί ἀξιοποίηση τοῦ ἀνθρωπίνου πνευματικοῦ δυναμικοῦ τῆς περιοχῆς καί ἡ συνδρομή ἰκανῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων, κληρικῶν καί λαϊκῶν.

2. Ἡ ἐνίσχυση τῆς λειτουργίας τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων καί ἡ ἀνάπτυξη τῶν πνευματικῶν, κηρυγματικῶν καί ἐν γένει ποιμαντικῶν δραστηριοτήτων τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας (διοργάνωση ἑορταστικῶν, πολιτιστικῶν, ἐπιμορφωτικῶν, κοινωνικῶν, φιλανθρωπικῶν, ἀθλητικῶν καί ψυχαγωγικῶν ἐκδηλώσεων, καί ἰδίως ὁμιλιῶν, διαλέξεων, συζητήσεων, σεμιναρίων, συνεδρίων, προβολῶν κινηματογραφικῶν ταινιῶν, βιντεοταινιῶν καί διαφανειῶν, θεατρικῶν παραστάσεων, συναυλιῶν, ἐκθέσεων, διοργάνωση ἐκδρομῶν καί λειτουργία κατασκηνώσεων, ἔκδοση καί διάθεση διαφόρων βιβλίων ἐκκλησιαστικοῦ καί πολιτιστικοῦ περιεχομένου, ἐντύπων, μαγνητοταινιῶν, ψηφιακῶν δίσκων μουσικῆς, δημιουργία καί λειτουργία δανειστικῆς βιβλιοθήκης καί διαρκoῦς ἐκθέσεως βιβλίου, δημιουργία καί λειτουργία Ἐκκλησιαστικοῦ καί Λαογραφικοῦ Μουσείου κατόπιν συγκεντρώσεως, καταγραφῆς καί ταξινομήσεως τοῦ σχετικοῦ ὑλικοῦ, καί ἰδίως Ἱερῶν Εἰκόνων, Ἱερῶν Τέμπλων, Ἱερῶν Κειμηλίων, Ἱερῶν Σκευῶν, Ἱερῶν Ἀμφίων, παραδοσιακῶν στολῶν, ὑφαντῶν κ.ἄ., γιά τήν προβολή καί συνέχιση τῆς Ἑλληνορθόδοξης παράδοσής μας, δημιουργία καί λειτουργία Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, χορωδιῶν παιδιῶν καί ἐνηλίκων, Σχολῆς Παραδοσιακῶν Χορῶν, Σχολῆς Ἀγιογραφίας, τμημάτων ἐκμάθησης τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας γιά τοὺς ἀλλοδαποὺς ἀδελφοὺς μας ποὺ διαμένουν στήν περιοχή, τμημάτων ἐκμάθησης Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν, τμημάτων ἐκμάθησης ξένων γλωσσῶν, χώρου ἐπιτραπέζιων παιχνιδιῶν κ.λπ., λειτουργία φιλοπτώχου συσσιτίου γιά

τοὺς ἐμπερίστατους ἀδελφοὺς μας καί ὑπηρεσιῶν μέριμνας καί ἀγάπης, καί ἰδίως γιά τοὺς γέροντες καί τοὺς πάσχοντες, πρὸς τὴν κατεύθυνση ἀναζήτησης τοῦ ποιμνίου, τῆς προαγωγῆς τῆς πνευματικῆς κατάρτισης καί οἰκοδομῆς του, τῆς καλλιέργειας τοῦ Ὁρθόδοξο προβληματισμοῦ καί φρονήματός του, τῆς δημιουργικῆς ἀπασχόλησης καί ποιοτικῆς ψυχαγωγίας του μὲ ἰδιαίτερη ἔμφαση στὴ νεότητα καί τῆς δημιουργίας κλίματος θρησκευτικῆς, ἠθικῆς καί κοινωνικῆς ἀνάτασής του.

3. Ἡ καλλιέργεια τῆς συμμετοχῆς τῶν πιστῶν στὴ λατρευτικὴ καί μυστηριακὴ ζωὴ τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας.

4. Ἡ καθιέρωση τῆς ἀπονομῆς ἐπάθλων σὲ ἀριστεύσαντες μαθητὲς κάθε ἐκπαιδευτικῆς βαθμίδας καί σὲ φοιτητὲς τῶν Ἀνωτάτων καί Ἀνωτέρων Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων, ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὴν περιοχή.

5. Ὅποιοδήποτε ἄλλο πρόσφορον μέσον ἤθελε ἀποφασίζει τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ἰδρύματος.

Ἄρθρον 4

Ὁργάνωση - Διοίκηση - Διοικητικὸν Συμβούλιον

1. Τὸ Ἴδρυμα τελεῖ ὑπὸ τὴν πνευματικὴν καί διοικητικὴ ἐποπτεία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν καί Αἰγίνης καί διοικεῖται ἀπὸ ἑπταμελὲς Διοικητικὸ Συμβούλιο (ἐφεξῆς Δ.Σ.) ποὺ ἀπαρτίζεται ἀπὸ: α) τὸν ἐκάστοτε Μητροπολίτη Ὑδρας, Σπετσῶν καί Αἰγίνης, ὡς Πρόεδρο, β) τὸν ἐκάστοτε Ἀρχιερατικὸ Ἐπίτροπο ἢ Ἱεροκήρυκα ἢ ἄλλον προσοντοῦχο κληρικὸ ποὺ ὑπηρετεῖ στήν περιοχή, ὡς Ἀντιπρόεδρο, ὁ ὁποῖος, σὲ περίπτωση ἀπουσίας ἢ κωλύματος τοῦ Μητροπολίτου, θὰ ἀναπληροῖ αὐτὸν καί θὰ προεδρεῖ τοῦ Δ.Σ. μὲ γραπτὴ ἄδεια τοῦ Μητροπολίτου γ) πέντε πρόσωπα, κληρικοὺς ἢ λαϊκοὺς (ἄνδρες ἢ γυναῖκες), ποὺ κατοικοῦν στήν περιφέρεια τῆς οικείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως καί διακρίνονται γιά τὸ ἦθος, τὴν πνευματικὴν κατάρτιση καί ὠριμότητά τους καί τὸ ἐνδιαφέρον τους γιά τὴ ζωὴ καί τὸ ἔργο τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας.

2. Τὰ ὡς ἄνω πέντε τακτικὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. (τῆς παραγράφου 1γ τοῦ παρόντος ἄρθρου) διορίζονται γιά μία τριετία ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ὑδρας, Σπετσῶν καί Αἰγίνης, ὕστερα ἀπὸ ἐγγραφή πρόταση τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου. Γιά τὴν ἴδια τριετία, διορίζονται ὡς ἀναπληρωματικὰ μέλη, τρία πρόσωπα ποὺ διαθέτουν τὰ προσόντα ποὺ ἀναφέρονται στήν παράγρα-

φο 1γ τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ τὰ ὅποια δύνανται νὰ μετέχουν στὶς συνεδριάσεις τοῦ Δ.Σ. μὲ δικαίωμα λόγου, ἀλλὰ ὄχι ψήφου. Οἱ διορισθέντες δύνανται νὰ ἐπαναδιορισθοῦν. Τὸ ἀξίωμα τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. εἶναι τιμητικὸ καὶ ἄμισθο.

3. Μέλη τοῦ Δ.Σ., ποὺ δὲν ἀνταποκρίνονται στὰ καθήκοντά τους ἢ κωλύονται στὴν ἄσκηση αὐτῶν, ἢ δὲν συμβάλλουν στὴν εὐρυθμὴ, ὁμαλὴ, ἀπρόσκοπτη καὶ ἀποτελεσματικὴ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος, ἢ προβαίνουν σὲ ἐνέργειες ποὺ ἔρχονται σὲ ἀντίθεση μὲ τὸν σκοπὸν τοῦ Ἰδρύματος ἀντικαθίστανται ἀπὸ τὸν Σεβασμώτατο Μητροπολίτη.

4. Τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος συγκροτεῖται σὲ σῶμα κατὰ τὴν πρώτη συνεδρίασή του καὶ ἐκλέγει τὸν Γραμματέα καὶ τὸν Ταμία.

5. Τὸ Δ.Σ. συνέρχεται τακτικὰ κάθε δὶμηνο καὶ ἐκτάκτως ὅταν παρίσταται ἀνάγκη, ὕστερα ἀπὸ πρόσκληση τοῦ Προέδρου ἢ σὲ περίπτωσιν ἀπουσίας ἢ κωλύματος αὐτοῦ τοῦ Ἀντιπροέδρου, ἢ ὕστερα ἀπὸ ἔγγραφη αἴτηση πρὸς τὸν Πρόεδρο τριῶν τουλάχιστον μελῶν τοῦ Δ.Σ.

Τὸ Δ.Σ. εὐρίσκειται σὲ ἀπαρτία ὅταν παρίσταται ὅπως δὴποτε ὁ Πρόεδρος ἢ σὲ περίπτωσιν ἀπουσίας ἢ κωλύματος αὐτοῦ καὶ μὲ ἐντολὴ του, ὁ Ἀντιπρόεδρος (ἢ ἄλλο νόμιμα ἐξουσιοδοτημένο μέλος) καὶ τρία τουλάχιστον ἀπὸ τὰ μέλη του, οἱ δὲ ἀποφάσεις αὐτοῦ λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφία τῶν παρόντων μελῶν. Σὲ περίπτωσιν ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἢ ψήφος τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρο 5

Ἀρμοδιότητες Διοικητικοῦ Συμβουλίου

Τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος ἔχει τὶς ἀκόλουθες ἀρμοδιότητες:

α) Ἀποφασίζει γιὰ κάθε θέμα ποὺ ἀφορᾷ στὴν ὀργάνωση, διοίκηση καὶ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος, τὴν διαχείριση καὶ ἀξιοποίηση τῶν πάσης φύσεως περιουσιακῶν στοιχείων, ποὺ ἔχουν διατεθεῖ σὲ χρῆσιν τοῦ Ἰδρύματος καὶ τὴ διάθεση τῶν πόρων τοῦ Ἰδρύματος, καθὼς καὶ γιὰ κάθε ζήτημα ποὺ σχετίζεται μὲ τὴν ἐκπλήρωση τῶν σκοπῶν τοῦ Ἰδρύματος.

β) Συνεργάζεται γιὰ ὅλα τὰ σχετικὰ ζητήματα μὲ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης, μὲ τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Συμ-

βούλια τῶν Ἱερῶν Ναῶν, τὰ Ἡγουμενοσυμβούλια τῶν Ἱερῶν Μονῶν καὶ τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια τῶν φιλανθρωπικῶν, κοινοφελῶν καὶ λοιπῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἰδρυμάτων τῆς περιφέρειᾶς τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως, μὲ διαφόρους πολιτιστικούς, ἐπιστημονικούς καὶ φιλανθρωπικούς συλλόγους, καθὼς καὶ μὲ τὴν Νομαρχιακὴ καὶ Τοπικὴ Αὐτοδιοίκηση, τοὺς τοπικούς φορεῖς καὶ ἐν γένει τὶς ἀρμόδιες κρατικὲς ὑπηρεσίες γιὰ τὴν προαγωγή καὶ ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν τοῦ Ἰδρύματος.

γ) Μεριμᾷ γιὰ τὴν ἐξεύρεσιν οἰκονομικῶν πόρων καὶ γιὰ τὴν εὐρυθμὴ, ὁμαλὴ, ἀπρόσκοπτη καὶ ἀποτελεσματικὴ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος.

δ) Προτείνει στὸ οἰκεῖο Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο, τὸ ὅποιο καὶ ἀποφασίζει σχετικὰ, τὴν πρόσληψιν ἀπὸ τὸ Νομικὸ Πρόσωπο τῆς οἰκείας Μητροπόλεως τυχόν ἔμμισθου προσωπικοῦ (μόνο ἐφ' ὅσον τὸ ἐθελοντικὸ προσωπικὸ δὲν ἐπαρκεῖ γιὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν λειτουργίας του), σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας.

ε) Καταρτίζει τὸν ἐτήσιο Προϋπολογισμὸ καὶ τὸν ἐτήσιο Ἀπολογισμὸ τοῦ Ἰδρύματος, τοὺς ὁποίους ὑποβάλλει γιὰ ἐγκρίσιν στὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο.

στ) Ἀποφασίζει γιὰ τὴν τυχόν σύστασιν Τομέων ἢ Τμημάτων Διακονίας ἢ Ἐπιτροπῶν, καθορίζει τὶς ἀρμοδιότητές τους καὶ εἰσηγεῖται στὴ Μητρόπολιν τὸν διορισμὸ τῶν ἐθελοντῶν ὑπευθύνων καὶ ἐν γένει τὰ μέλη τοῦ προσωπικοῦ των, ποὺ προέρχονται ἀπὸ τοὺς πιστοὺς τῆς περιοχῆς, ἄνδρες ἢ γυναῖκες, ποὺ διακρίνονται γιὰ τὴν ὠριμότητά τους καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τους γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργον τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας.

ζ) Ἀποφασίζει γιὰ τὴν ἀνακήρυξιν σὲ ἐπίτιμα μέλη τοῦ Ἰδρύματος, πρόσωπα, τὰ ὅποια προσέφεραν ἢ προσφέρουν μεγάλες ὑπηρεσίες σὲ αὐτό, καὶ τὰ ὅποια δύνανται νὰ συμμετέχουν στὶς συνεδριάσεις τοῦ Δ.Σ. μὲ δικαίωμα λόγου, ἀλλὰ ὄχι ψήφου.

η) Ἀποφασίζει γιὰ κάθε ἄλλο θέμα, τὸ ὅποιο ἀνακύπτει κατὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ δὲν προβλέπεται ρητὰ σὲ αὐτὸν, μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς ἐγκρίσεως τῶν Πράξεων του ἀπὸ τὸ οἰκεῖο Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο.

Ἄρθρο 6

Ἀρμοδιότητες τοῦ Προέδρου, τοῦ Ἀντιπροέδρου,
τοῦ Γραμματέα καὶ τοῦ Ταμῆ τοῦ Διοικητικοῦ
Συμβουλίου

1. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ.:

α) ἔχει τὴν εὐθύνη ὅλων τῶν δραστηριοτήτων καὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Ἰδρύματος καὶ συντονίζει τὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. γιὰ τὴν ὑλοποίηση τῶν σκοπῶν αὐτοῦ,

β) ἐκπροσωπεῖ τὸ Ἴδρυμα ἐνώπιον κάθε Διοικητικῆς, Δικαστικῆς καὶ Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς καὶ σὲ ὅλες του τὶς σχέσεις μὲ τὰ ἄλλα Ἰδρύματα, Ὄργανισμούς, νομικὰ καὶ φυσικὰ πρόσωπα,

γ) λαμβάνει γνώση ὅλων τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων τοῦ Ἰδρύματος, συνυπογράφει μὲ τὸν Γραμματέα ὅλη τὴν ἀλληλογραφία αὐτοῦ καὶ συνυπογράφει μὲ τὸν Ταμίαν τὰ οικονομικῆς φύσεως ἐγγράφα,

δ) συγκαλεῖ τὸ Δ.Σ. σὲ τακτικὲς ἢ ἔκτακτες συνεδριάσεις, διευθύνει τὶς σὲ αὐτὲς συζητήσεις καὶ συνυπογράφει μὲ τὸν Γραμματέα τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων,

ε) ἐν γένει μεριμνᾷ γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Δ.Σ.

2. Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Δ.Σ. ἀναπληρώνει τὸν Πρόεδρο, σὲ περίπτωση ἀπουσίας ἢ κωλύματος, σὲ ὅλες τὶς ὡς ἄνω ἀρμοδιότητες αὐτοῦ καὶ ἐνεργεῖ κατόπιν ἐντολῆς του.

3. Ὁ Γραμματέας τοῦ Δ.Σ. τηρεῖ τὸ Βιβλίον Πρωτοκόλλου τοῦ Ἰδρύματος καὶ συντάσσει ὅλα τὰ ἐγγράφα καὶ ὅλη τὴν ἀλληλογραφία τοῦ Ἰδρύματος, γιὰ τὴν ὁποία ἐνημερώνει τὸν Πρόεδρο καὶ τὴν ὁποία συνυπογράφει μὲ αὐτόν. Ἐπίσης, τηρεῖ τὸ Βιβλίον Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, συνυπογράφει μὲ τὸν Πρόεδρο τὰ ἐν λόγῳ πρακτικὰ τὰ ὁποία συντάσσει καὶ φυλάσσει τὰ ἐγγράφα, τὴν ἀλληλογραφία, τὰ βιβλία καὶ τὴ σφραγίδα τοῦ Ἰδρύματος.

4. Ὁ Ταμῆς τοῦ Δ.Σ. ἐνεργεῖ γιὰ λογαριασμό τοῦ Δ.Σ., ἐναντι τοῦ ὁποίου εἶναι ὑπόλογος, τὶς διαχειριστικὲς πράξεις ἀναφορικὰ μὲ τὰ πάσης φύσεως περιουσιακὰ στοιχεῖα ποῦ ἔχουν διατεθεῖ σὲ χρῆση τοῦ Ἰδρύματος. Τηρεῖ τὸ Βιβλίον Ταμείου, καθὼς καὶ τὰ διπλότυπα Γραμμάτια Εἰσπράξεων καὶ Ἐντάλματα Πληρωμῶν τοῦ Ἰδρύματος, εἰσπράτει κάθε ἔσοδο τοῦ Ἰδρύματος μὲ διπλότυπα Γραμμάτια Εἰσπράξεως, θεωρημένα ἀπὸ τὴν οἰκεία Ἱερὰ Μητρόπολη μὲ τὴν ἔνδειξη «*Διὰ τὸ Πνευματικὸν*

Κέντρον Πόρου ὁ Ἅγιος Λεωνίδης», τὰ ὁποῖα συνυπογράφει μὲ τὸν Πρόεδρο, διενεργεῖ τὶς πληρωμὲς γιὰ κάθε δαπάνη ποῦ προβλέπεται στὸν ἐγκεκριμένο Προϋπολογισμό βάσει διπλοτύπων Ἐνταλμάτων Πληρωμῶν τοῦ Ἰδρύματος, θεωρημένων ἀπὸ τὴν οἰκεία Ἱερὰ Μητρόπολη, τὰ ὁποῖα ἐπίσης συνυπογράφει, ὅπως ἄλλωστε καὶ ὅλα τὰ οικονομικῆς φύσεως ἐγγράφα, μὲ τὸν Πρόεδρο, εὐθύνεται γιὰ τὴν φύλαξη τῶν χρημάτων τοῦ Ἰδρύματος, τὰ ὁποῖα κατατίθενται σὲ ἰδιαίτερο λογαριασμό μιᾶς ἀπὸ τὶς Τράπεζες ποῦ λειτουργοῦν στὴν Πόλη τοῦ Πόρου στὸ ὄνομα τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως μὲ τὴν ἔνδειξη «*Διὰ τὸ Πνευματικὸν Κέντρον Πόρου ὁ Ἅγιος Λεωνίδης*», ἔχει τὴν εὐχέρεια νὰ παρακρατεῖ ἐξαυτῶν ποσὸν μέχρι 300 € γιὰ τὴν κάλυψη τῶν ἐκτάκτων καὶ ἐπείγουσων δαπανῶν τοῦ Ἰδρύματος καὶ διενεργεῖ ἀναλήψεις χρημάτων κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ., γιὰ τὴ λήψη τῆς ὁποίας εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ψήφος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, ὡς Προέδρου καὶ σχετικῆς πρὸς τοῦτον ἐξουσιοδοτήσεως. Ἐπίσης, τηρεῖ τὸ Βιβλίον Κτηματολογίου καὶ τοῦ Βιβλίου Ὑλικοῦ.

Ἄρθρο 7

Τηρούμενα Βιβλία

Τὸ Ἴδρυμα ἔχει αὐτοτελῆ διαχείριση καὶ τηρεῖ, μὲ τὴν μέριμνα τοῦ Γραμματέα καὶ τοῦ Ταμῆ τοῦ Δ.Σ., τὰ Γενικὰ καὶ Διαχειριστικὰ του Βιβλία μὲ τὴν ἴδια ἀρίθμηση τὸ καθένα κατὰ φύλλο καὶ θεωρημένα γιὰ κάθε νόμιμη χρῆση ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγιῆς, δηλαδή:

1) Βιβλίον Πρωτοκόλλου εἰσερχομένων - ἐξερχομένων Ἐγγράφων,

2) Βιβλίον Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων τοῦ Δ.Σ.,

3) Βιβλίον Ταμείου καὶ ἀριθμημένα κατ' αὐξοντα ἀριθμὸ διπλότυπα Γραμμάτια Εἰσπράξεως καὶ Ἐντάλματα Πληρωμῆς, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐκτελεστέα, ἐφ' ὅσον φέρουν τὴν ὑπογραφή τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ταμῆ τοῦ Ἰδρύματος.

4) Βιβλίον Κτηματολογίου, στὸ ὁποῖο θὰ καταγράφονται ὅλα τὰ ἀκίνητα περιουσιακὰ στοιχεῖα, ποῦ ἔχουν διατεθεῖ σὲ χρῆση τοῦ Ἰδρύματος.

5) Βιβλίον Ὑλικοῦ, στὸ ὁποῖο καταγράφονται ὅλα τὰ κίνητα περιουσιακὰ στοιχεῖα, ποῦ ἔχου διατεθεῖ σὲ χρῆση τοῦ Ἰδρύματος.

Ἄρθρον 8
Πόροι τοῦ Ἰδρύματος

1. Πόροι τοῦ Ἰδρύματος εἶναι:

α) ἐτήσια ἐπιχορήγηση τῶν ἐνοριῶν τῆς νήσου τοῦ Πόρου, ὅπως αὐτὴ προσδιορίζεται ἀπὸ τὸ οἰκεῖο Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο,

β) πρόσοδοι ἀπὸ τὴν πραγματοποίηση διαφόρων ἐκδηλώσεων τοῦ Ἰδρύματος, λαχειοφόρων ἀγορῶν, ἐράνων νόμιμα διενεργουμένων, ἐκθέσεων κ.ἄ.

γ) δωρεές ἀπὸ ζῶντες ἢ ἐξ αἰτίας θανάτου, κληρονομιές καὶ κληροδοσίες κινητῶν καὶ ἀκινήτων φυσικῶν καὶ νομικῶν προσώπων, ποὺ παραχωροῦνται σ' αὐτὸ καὶ περιέρχονται κατὰ πλήρη κυριότητα στὸ νομικὸ πρόσωπο τῆς οἰκείας Μητροπόλεως,

δ) εἰσφορές σὲ εἶδος ἢ σὲ χρῆμα, φίλων τοῦ Ἰδρύματος,

ε) κρατικὲς ἐπιχορηγήσεις, ἐπιχορηγήσεις ἀπὸ προγράμματα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης, ἐπιχορηγήσεις τῆς Νομαρχιακῆς ἢ τῆς Τοπικῆς Αὐτοδιοίκησης, Ὄργανισμῶν καὶ ἄλλων νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ἐπιχορηγήσεις φυσικῶν προσώπων καὶ κάθε ἄλλη νόμιμη ἐπιχορήγηση,

ζ) κάθε ἄλλη πρόσοδος, σύμφωνη μὲ τὸ Ὁρθόδοξο Χριστιανικὸ Πνεῦμα, ποὺ προέρχεται ἀπὸ κάθε εἶδους δραστηριότητες τοῦ Ἰδρύματος καὶ κάθε νόμιμη πηγὴ καὶ δὲν κατονομάζεται ρητὰ στὸν παρόντα κανονισμό.

2. Ἡ περιέλευση οἰουδήποτε κινητοῦ ἢ ἀκινήτου πράγματος στὴ χρήση τοῦ Ἰδρύματος γίνεται πάντα στὸ ὄνομα τοῦ Νομικοῦ προσώπου τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως, στὸ ὁποῖο μεταβιβάζεται ἡ κυριότητα, νομὴ καὶ κατοχὴ τοῦ πράγματος. Στὴν πράξη τῆς μεταβίβασης γίνεται εἰδικὴ μνεῖα καὶ ἀναφορὰ μὲ τὴν ἐνδειξὴ «Γιὰ τὸ Πνευματικὸ Κέντρο Πόρου "Ὁ Ἅγιος Λεωνίδης"», τὸ ὁποῖο, ὡς Ἐκκλησιαστικὸ Ἰδρυμα, θὰ ἔχει τὴν χρῆση γιὰ ὅσο χρόνο ὑφίσταται, πρὸς ἐκπλήρωση τῶν σκοπῶν του.

Ἄρθρον 9
Διάθεσις τῶν Πόρων

Οἱ ἀνωτέρω πόροι τοῦ Ἰδρύματος διατίθενται κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. αὐτοῦ, ποὺ ἐγκρίνεται ἀπὸ τὸ οἰκεῖο Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο:

α) γιὰ τὴν ἀποπεράτωση, τὴν ἀγορὰ τοῦ ἀπαιτούμε-

νου ἐξοπλισμοῦ καὶ τὴν κάλυψη τῶν δαπανῶν συντήρησης ἐπισκευῆς κ.λπ. τοῦ Ἰδρύματος,

β) γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν ποικίλων παγίων καὶ λοιπῶν ἐξόδων λειτουργίας τοῦ Ἰδρύματος,

γ) γιὰ τὴν λειτουργία τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, γιὰ τὴν διοργάνωση διαφόρων ἐκδηλώσεων τοῦ Ἰδρύματος, γιὰ τὴν χφρηματοδότηση ὅλων τῶν ἐν γένει δραστηριοτήτων τοῦ Ἰδρύματος καὶ γιὰ τὴν κάλυψη κάθε ἄλλης δαπάνης τοῦ Ἰδρύματος ποὺ προβλέπεται στὸν ἐγκεκριμένο Προϋπολογισμὸ αὐτοῦ καὶ κάθε δαπάνης ποὺ ἀνακύπτει, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς μισθοδοσίας τοῦ τυχόν ἔμμισθου προσωπικοῦ.

Ἄρθρον 10

Τὸ Ἰδρυμα ἔχει δική του σφραγίδα μὲ δύο ἐπάλληλους κύκλους, ἡ ὁποία φέρει στὸ κέντρο τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Λεωνίδη. Στὸν μὲν ἐξωτερικὸ κύκλο ἀναγράφονται οἱ λέξεις «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΥΔΡΑΣ, ΣΠΕΤΣΩΝ ΚΑΙ ΑΙΓΙΝΗΣ» καὶ στὸν ἐσωτερικὸ ἢ ἐπωνυμία τοῦ Ἰδρύματος «ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΠΟΡΟΥ "Ο ΑΓΙΟΣ ΛΕΩΝΙΔΗΣ"».

Ἄρθρον 11

Τὸ παρὸν Ἰδρυμα, μὲ τὴν ὡς ἄνω μορφή καὶ ὀργάνωση, καταργεῖται μὲ ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὕστερα ἀπὸ αἰτιολογημένη ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ. του, γιὰ τὴν λήψη τῆς ὁποίας εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ψήφος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου ὡς Προέδρου, ποὺ ἐγκρίνεται ἀπὸ τὸ οἰκεῖο Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο, ὅταν δὲν ἐκπληρώνει τίς ἐκκλησιολογικὲς αὐτοῦ προϋποθέσεις καὶ ὅταν παρεκκλίνει τοῦ σκοποῦ του ἢ καταστεῖ ἀνεφικτὴ ἢ λειτουργία του. Σὲ περίπτωσι καταργήσεως τοῦ Ἰδρύματος, ἡ χρῆση τῶν κάθε φύσεως περιουσιακῶν στοιχείων, ἡ ὁποία εἶχε παραχωρηθεῖ στὸ Ἰδρυμα, ἐπανερχεται αὐτοδικαίως στὸ Νομικὸ Πρόσωπο τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως, στὴν πλήρη κυριότητα τοῦ ὁποίου ἄλλωστε καὶ αὐτὰ ἀνήκουν.

Ἄρθρον 12

1. Ὁ παρῶν κανονισμὸς ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσε-

ως αὐτοῦ στὸ ἐπίσημο Δελτίο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ στὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

2. Κάθε τροποποίηση αὐτοῦ γίνεται ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο κατόπιν αἰτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, γιὰ τὴ λήψη τῆς ὁποίας εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ψῆφος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, ὡς Πρόεδρου ποὺ ἐγκρίνεται ἀπὸ τὸ οἰκεῖο Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο. Δημοσιεύεται δὲ ὅπως καὶ ὁ παρὼν Κανονισμός.

Ἄρθρον 13

Ἀπὸ τὶς διατάξεις τοῦ παρόντος κανονισμοῦ προκα-

λεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ προσδιορισθεῖ.

Ἀθήνα 3 Μαρτίου 2004

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος
Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
† Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Σκλήφας

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΛΗΣΙΣ

Πρὸς τὸν
Διάκονον π. Ἀλέξιον Πανώργιον
Διάκονον τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ
Ἁγίου Πολυκάρπου Βοτανικοῦ.
Ἄγνωστου διαμονῆς.

Καλοῦμεν σὲ ὅπως ἐμφανισθῆς ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου π. Κυριακοῦ Τσουροῦ, Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Σπυριδῶνος Σταδίου καὶ μέλους τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἐνεργοῦντος ὡς Ἀνακριτοῦ συνωδᾶ τῆ ὑπ' ἀριθμ. 1646/27-11-2003 ἐντολῆ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ καὶ δυνάμει τῶν ἄρθρων 55 καὶ 110 τοῦ Ν. 5383/1932 «περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς ἐνώπιον αὐτῶν διαδικασίας», ὡς οὗτος ἰσχύει κατὰ τὰ σαφῶς ὀριζόμενα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 44 παρ. 1 τοῦ Ν. 590/1977 «περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Σπυριδῶνος Σταδίου τῆ 22α Ἰουνίου 2004, ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος Τρίτη καὶ ὥρα 18.30' μ.μ. προκειμένου ἵνα ἀπολογηθῆς ἐπὶ τῶν ἀποδιδόμενων σοι κατηγοριῶν ἐπὶ: α) αὐτογνώμονι ἀποβολῆ τοῦ ἱερατικοῦ σου σχήματος, β) παραίτησι ἐκ τῆς ἱερατικῆς σου ιδιότητος, γ) δεινοτάτῳ σκανδαλισμῷ τῆς συνειδήσεως τῶν πιστῶν, καὶ συγκεκριμένως ὅτι διὰ τῆς ἀπὸ 17ης μηνὸς Σεπτεμβρίου 2003 ἐπιστολῆς σου πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΝ δηλοῖς ὅτι παραιτεῖσαι ἐκ τῶν Διακονικῶν σου καθηκόντων ὀριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως, δήλωσιν ἦν καὶ ὑλοποίησας διὰ τῆς μὴ ἐνασκήσεως ἔκτοτε τῶν καθηκόντων σου, ἀδικήμασι σαφῶς προβλεπομένοις καὶ ρητῶς τιμωρουμένοις ὑπὸ τῶν Θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων ΞΒ' τῶν Ἁγ. Ἀποστόλων, Ι' τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ΙΣΤ' τῆς ἐν Σαρδικῇ τοπικῆς Συνόδου.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι ὅτι ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεώς σου, θέλει ἐνεργηθῶσι κατὰ σοῦ τὰ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 62 καὶ 112 τοῦ Ν. 5383/1932 ὡς ταῦτα ἰσχύουσι κατὰ τὰ σαφῶς ὀριζόμενα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 44 παρ. 1 τοῦ Ν. 590/1977, διατασσόμενα.

Ο ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ
Πρωτοπρ. Κυριακὸς Τσουρὸς

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ
Ἱερομ. Διονύσιος Χατζηαντωνίου

Ἱερά Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν

**Κλητήριον Ἐπίκοιμα
Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς
Ἀθηνῶν**

**Προκηρύξεις
Ἱερῶν Μητροπόλεων:
Αἰτωλίας
καὶ Ἀκαρνανίας
Ν. Κρήνης
καὶ Καλαμαριάς
Χαλκίδος
Καισαριανῆς, Βύρωνος
καὶ Ὑμηττοῦ**

καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος Μπούκας

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 18ῃ Μαΐου 2004

† Ὁ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ν. Κρήνης καὶ Καλαμαριάς

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἀρθρῶν 38, παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ ἰ. ναῷ «Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν» Καλαμαριάς, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Καλαμαριά τῇ 24ῃ Μαΐου 2004

† Ὁ Νέας Κρήνης καὶ Καλαμαριάς ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Χαλκίδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς

Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἁγίου Παντελεήμονος Λουτρῶν Αἰδηψοῦ

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Χαλκίδι τῇ 2α Ἰουνίου 2004

† Ὁ Χαλκίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου -

Ἁγίας Φωτεινῆς Ὑμηττοῦ

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Καισαριανῇ τῇ 21ῃ Μαΐου 2004

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ ΔΑΝΙΗΛ

